

Domjazn předař.

Sczeńske předomanja
na wschitke njedźelske a druhe šwjate
dny zhrkwineho lěta.

I. dźěl.

Wot přenjeje njedźele adventa hač k druhemu šwjedženju
šwjatkow.

Renč, Hilecanski.

Wudało šerbske lutherste knihowne towarstwo.

W Budyšinje.

Wydane w Šmolerjez knihiczišczerći a kniharńi, šap. dr. š wobm. r.
1920.

Towarstwowych spisow czišto 138.

Pschedbłowo.

Jako w lécze 1876 njeboh Hodzijski farat H. Smisch lětnil epistoljskich přédowanjow s pschidawkom druhich přédowanjow wuda, wón w pschedbłowje na to spomni, so ěerbske pišmowstwo hač dotal tajkich s zyla hišće njemějesche, hdyž bě hižo tojhdy s pjećorymi starschimi sczeńskimi předarškimy knihami sastarane, mjes nimi s Lutherowej do ěerbskeje rěče pschežoženej „domjazej postillu“. Tute sczeńske předarške knihi pač su dawno pokupjene a namakaju so drje jenož hišće tu a tam jako namrěte eksemplary w ěerbskich domach. Duž je wěscze na čažu, so so našchim lubym Šerbam s tym nowe přédowanja wo scženjach poskiczeja, to su přédowanja wo tych wotdželenjach šwjateho pišma, kiž su s wjetšich se štyrjoch scženjow wsate a nětko jako přeni rjad tekstow w našchim žywnym žiwjenju płacza.

„Domjazu předať“ dyrbi tute najnowše předarške knihi rěć, pschi čimž so na trjebanje pschi domjazej nutnosći myšli. Ale runje tač derje hodža so na kemschach nałożec, hdyž dyrbi so Boža šlužba, dokelž je duchowny sadžewany abo farstwo wupróbnjene, bjes předarja wotměwac. S pschinoschkami, s najmješcha s jonym, su w nich nimale wschitzy knježa, kotsiž nětko w duchownškim sastojnstwje pola naš w Šerbach steja, sastupjeni, a kóždemu s nich škuscha sa jeho džěto, s luboscju darmo podate, nutny džaf. Dalše wo tym je widžec s „wopschijecza“ stronu V hač VIII.

Dla nimo měry wulkeje a postupowazeje drohoty, pod lotrejž žyty lud šdychuje, a so so wudacze njeby pschejara bližo, dyrbjachmy

knihy na pol lětnika wobmjesowacž, kiž njedźelste a druhe
šwjate dny wot 1. adventskeje njedźele hač do 2. šwjedženja
šwjatkow šwopschimuje. Druhi dźěl nadźijomnje posdźišcho, sechze-li
Bóh, wuńdže. Płaczišna papjern a cziščęza, tež wjasanja je taf
wyšoka, so njemóžemy přeni dźěl niže 12 hriwnow wostajicž.

Bohu lubemu Anjesej dźaf a šhwalbu prajimy, so
je hač šem pschepomhał a hnadu špožcził, wotmyšlenu skutk taf
daloko wuwjesč. Šeho mišosčęepołnemu požohnowanju tute
knihy porucžamy. Wón požohnuj po šwojej šmilnosči Šesom
Šhrysta dla wschitlich, kiž s nich šwoju duschu natwarja š wěč-
nemu, šbóžnemu žiwjenju!

W Šhwacžizach, 25. oktobra 1920.

G. Sarjeńk, šarań,
pschedšęda šerbšt. luth. knih. towarštwa.

Wopšchijecze.

Bołajar njedźelskich a druhich šwjatych dnjow, tekstow
a fnjesow spišaczelow.

	Strona
1. Prěnja njedźela adventa. Mat. 21, 1—9	1
„Chrystuš pschikhadža t nam“ — f. Kšchižan w Hodžiju.	
2. Druha njedźela adventa. Luf. 21, 25—36	7
„Jesuš sašo pschińdže!“ — f. lie. Mrósał w Hrodžišcju.	
3. Tjecza njedźela adventa. Mat. 11, 2—10	14
„Šy ty tón, kotryž pschińcž ma?“ — f. Wiczežk we Wóšlinku.	
4. Šchtwórta njedźela adventa. Jan. 1, 19—27	20
„Chzesch-li, luby šchešćijano, tež w nětczišchim srudnym čžaŕu prawu hodownu wiešelošcž sacžuwacž?“ — f. B. Mrósał w Ketlizach.	
5. Na šwjatu hodownicžlu. Luf. 2, 1—14	28
„Jesuš twój Šbóžnik tu je! Jesuš twój Šbóžnik tu je!“ — f. Domascha w Budestezach.	
6. Druhi šwjedžeń hodow. Luf. 2, 15—20	36
„Haj, chzemy hody šwjeczićž saž pastyrjo w Bethlehemje!“ — d. W. Mrósał w Ketlizach.	
7. Njedźela po hodžoch. Jana 1, 1—5	42
„Hdyha, wy lubi, budže naše žyke žiwjenje stajny šbóžny hodowny šwjedžeń?“ — f. Waktar w Nješwacžidle.	
8. Nowe lěto. Luf. 2, 21	50
„Š Jesušom nam dajče čzahnyčž do tuteho noweho lěta a psches njo!“ — f. B. Mrósał w Ketlizach.	
9. Njedźela po nowym lěcže. Luf. 2, 33—40	58
„Wobaj (Simeon a Hana) chzetaj naš psches nowe lěto pschewodžecž a nam pschikladaj bycž ja naše štejišcžžo t Jesušež“ — f. Kšchižan w Kalezach.	

	Strona
10. Sšwjedžen Āhrystužoweho šjewjenja. Mat. 2, 1—12	67
„Šhto maja nam mudri š rońšeho kraja ša naše mišionške džěto prajicž?“ — d. Woigt w Āodžiju.	
11. Prěnja njedžela po tšjoch kralach. Luf. 2, 41—52	75
„Jesuž w šwojej młodošći“ — f. Mrósał we Łupoji.	
12. Druha njedžela po tšjoch kralach. Jana 2, 1—11	85
„Jesuž do našchich domow a mandželstwow!“ — f. Domasčka w Budestezach.	
13. Šecža njedžela po tšjoch kralach. Mat. 8, 5—13	95
„Wo prawej wěrje“ — f. Wiczežk we Wóglinŕu.	
14. Šchwórtka njedžela po tšjoch kralach. Mat. 8, 23—27	100
„Pšchi wichorach a njewjedrach šwěta š wulkej wěru dale!“ — f. Mikela w Małeschezach.	
15. Pjata njedžela po tšjoch kralach. Mat. 13, 24—30	108
„Wo njerjedže na roli Božeho kralestwa“ — f. em. Arngař w Budyščinje.	
16. Šhešta njedžela po tšjoch kralach. Mat. 17, 1—9	117
„Štuřmy w duchu na horu pšchekrašnjenja a wužiwajmy krašny wuhlada, kotryž šo tu pšched nami wotewrja!“ — f. P. Mrósał w Ketlizach.	
17. Njedžela Septnagesima. Mat. 20, 1—16	126
„Āospodař, tiž wón džě. džělaczerjom najecž do šwojeje winizy — jako wobras Božeye hnady“ — f. Mrósał we Łupoji.	
18. Njedžela Sexagesima. Luf. 8, 4—15	133
„Āłowška wutroba, nochzesch ty ta dobra rola bycž?“ — f. Matek w Barcže.	
19. Njedžela Āstomihi. Luf. 18, 31—43	143
„Kał našch Ānjes šwojich wučžobnikow na šwjaty póštny cžaš pšchihotuje!“ — f. Āencž we Wjelecžinje.	
20. Njedžela Zubolavit. Mat. 4, 1—11	150
„Jesuž špytany runje jako my — našch pomocnik w cžašu špotowanja“ — f. Āada w Budyščinje.	
21. Polutny džěň. Luf. 15, 11—32	157
„Pšches polutu š njebjeslemu wješel! Daj šo, luby šchescžijano, wodžicž!“ — d. Āischer w Budyščinje.	

X

	Strona
22. Njedźela Reminiscere. Mat. 15, 21—28	164
„Wojuj dobre wojowanje wěty!“ — f. em. Krygar w Budyschinje.	
23. Njedźela Oskli. Luf. 20, 1—20	173
„Tež nam je Bóh tón Knjes winizu dał“ — f. Mjerwa w Bukezach.	
24. Njedźela Lätare. Jana 15, 17—25	180
„Lätare, budźeže troschni, wy Jesuŝomeho mjena dla hidženi!“ — f. Mikela w Maleŝchezach.	
25. Njedźela Judita. Jana 8, 46—59	187
„Duž, kichesczjano, rošbudź ŝo w ŝwjatym póŝtnym cžaŝu ŝa Jesuŝa!“ — f. Šyfora w Minakale.	
26. Njedźela Paimarum. Jana 12, 1—13	193
„Wojowanje mješ wutrobu a mješ roŝomom“ — f. Kapler w Hornym Wujesdže.	
27. Šzichi pjatk. Luf. 23, 23—48	199
„Šlaj, to je Bože jehnjo, kotrež ŝwěta hrěchi njeŝe!“ — f. Kšbařt w Porŝchizach.	
28. Jutrowniczka. Mark. 16, 1—8	209
„Raŝke žiwjenje w ŝwětle jutrowneho ŝtónza!“ — d. Bož w Budeŝtezach	
29. Druhi ŝwjedžeń jutrow. Luf. 24, 13—35	216
„Dwojak: jutry něhdy w Jerusalemje a hiŝeže nětk mješ nami“ — f. Domasčka w Budeŝtezach.	
30. Njedźela Quasimodogeniti. Jana 20, 24—29	226
„Tež nojtwerdschi dwěleř durbj k wjeŝelej wěrje pŝhińčž“ — f. Mikela w Maleŝchezach.	
31. Njedźela Misericordias Domini. Jana 10, 12—16	233
„Jesuŝ, dobry paŝtyř, uelnje: Ja ŝym tón dobry paŝtyř“ — f. Wurgacz w Roŝaczizach.	
32. Njedźela Jubilate. Jana 16, 16—23	239
„Po molej kowili — Jesuŝome wotmolwienie na wŝitke praŝčenja cžlowiŝeje wutroby“ — f. Rāda w Budyschinje.	
33. Njedźela Cantate. Jana 16, 5—15	245
„Spěwajče Knjeŝej nowy kherluŝch, ŝo wón nam hiŝeže pŝhezjo ŝwojeho ŝwjateho Ducha ŝežele“ — f. Matek w Barcže.	

	Strona
34. Kjedźela Rogate. Jana 16, 23—33	255
„Kajka je prawa modlitwa?“ — d. Bojz w Budestezach.	
35. Bože spicže. Mark. 16, 14—20	262
„Kaf ƙo nascheho Knjesowe rožžohnowanje s jeho mu- cžobnikami sta?“ — d. Jencž w Kamjenzu.	
36. Kjedźela Grandi. Jana 15, 26—16, 4	268
„Sswědcžicž ja Jesuša!“ — f. Handrika w Klusku.	
37. Sswjatkownicžka. Sap. skutki 2, 1—13	278
„Sswjatkowny džiw“ — f. Sarjeńk w Khwacžizach.	
38. Druhi ƙwjedžeń ƙwjatkow. Sap. skutki 2, 14—18	288
„Štó je psches ƙwjateho Ducha s noweho narodženy?“ — f. Handrika w Huszy.	

Prěnja njedźela adventa.

Mat. 21, 1—9.

Zako woni blisko k Jerusalemu pschińdzechu do Bethsage k wolijowej horje, póžla Jesuž dweju wot swojich wuczomnikow a džesche k nimaj: Džitaj do teho městka, kiž prjedy waju leži, a hnydom budžetaj wój wóžlizu namakacž pschitwjasanu a mlodeho wóžla pschi njej; wotwježtaj a pschitwjedžtaj jeju ke mni. A budže-li wamaj sčto sčto prajicž, dha rjekńtaj: Tón Knjes jeju potreba; a hnydom budže wón wamaj jeju puschežicž. To žo pał wschitko sta, so by dopjelnjene bylo, sčtož rěčane je psches profetu, kotryž praji: Powjesce dżowzy Zionskej: hlaj, twój kral pschińdže k tebi s čizej myšlu, ředžo na wóžlizu a na mlodym wóžle pschitwuczeneje wóžlizu. Taj wuczomnikaj džěsčtaj a činjesčtaj, kaž jimaj Jesuž pschilasał běsčhe. A pschitwjedžesčtaj tu wóžlizu a mlodeho wóžla, a položisčtaj swoju draštu na njeju, a řadžisčtaj jeho na njeju. Ale wjele luda pschesčžerasčhe swoju draštu na pucž; drusy pał rubachu hatosy wot sčtomow a sezelechu je na pucž. Tón lud pał, kiž prjedy a ja nim džěsčhe, wolasčhe a džesčhe: Hosianna temu řynu Davitowemu! Řhwaleny budž, kiž pschińdže w mjenje teho Knjesa! Hosianna we wyřokosčzi!“ Samjeń.

Advent, Řhrystuřowu pschichod, řwjecžimy a s dohom s nim do noweho zyrkwineho lěta řtupimy. Řhrystuř je něhdy do čłowřskeho čžěla pschisčol. Pastyrjam pola Bethlehema řu tehdy jandželjo spēwali. řunu wón sařo pschińdže. Tehdy budže řudžicž žiwych a mowych, a jeni budža wysčacž, drusy řšchepotacž. Ale wón pał tež spochi do

naš pschihadža. Runjež je do naš saschoł, jako tschezeńska woda naše czoło maczesche, runjež bmy jemu wutrobine durje wotewrili, jako naš psched woltarjom konfirmirowachu, runjež bmy hižo něotre hody bwjeczili, hdžež bmy jemu wješeli do woczow pohladali, dha tola, kaž je njebieske błónzo naš hižo wjele lět hrěło a tola nam kóžde lube ranje s nowa sašo sthadža a na tschidłomaj rańschich serjom k nam thwata a nam do domu bweći, šo tež Khrystuš k nam kóždy advent s nowa bliži a nam do wutrobny stupa, šo by šo pschezo hlubje nam do dusche a žiwjenja sarył a w naš skónčnje s jeniczkim knjesom byl. Šbóžny kóždy, kiž wscho na boš sestorka, šchtož by tutemu hoščeje wobarało, šbóžny kóždy, kiž jemu we wutrobje wostacž dawa, nutrnje na njeho pošluchajo kaž Marja a s lubošču jemu šlužo kaž Martha! Š temu požohnuj nam Bóh wschón tón lětuschi adventski čas!

Khrystuš pschihadža k nam.

1. Kaš šebi pucž k nam hotuje.
2. Kaš mamy jeho witacž.

1. Kaš šebi pucž k nam hotuje. Mala cžrjódka šo k Jerusalemej bliži. Šsu to pucžowarjo, kiž chzedža do bwjateho města na bwjedžen. Nichtó jich dale kęžbu nima. Hdžež bychu psches wješ cžahnyli abo hdžež by jim něchtó napschecžimo pschischoł abo jich psche cžahnył, dha bychu lědma na nich pohladali. Tęzi pucžowarjo bęchu wschat wschitžy — wjelez móžesche šebi cžłowške wócžko wothladacž — mužojo niškeho pothoda. A šchto dha šo rad pola thudeho sastaji! A tola, tak dolho kaž Jerusalem stejesche a šo jeho bęle murje a tšęchi do kraja blyschčzachu kaž kčęjaze šchtomny s hory do hlubokeho doła, njeje šo ženje městu tajki wošebny hošč blyžik, kaž tehdy. Šchto bę Arabijska kralowa w šwojej pysche abo Nebufadnezar je šwojej mozu psched nim! Pschetož tehdy cžehnesche Knjes njebiesow a semje, Khrystuš, šlubjeny Mešias, k šwojemu městu. Wjožy krocž bę hižom tam byl. Tehdy, jako jeho stary Simeon na šwojej ruzy wša a šebi potom šam

ſwój wotſalny ſhěrluſch ſaſpěwa: Nětko puſhcziſch twojeho wotrocźka, Knježe, po twojim ſłowje, ſ měrom; tehdy, jaſo ſo ſtari piſmatwuczeni jeho mudrym wotmolwjenjam dodziwacź njemóžachu. A hdyž bě wotroſtk, je tam wucził a dźiwy cźinił — a ludžo běchu wo njeho njerodźili. Nětko chzynſche ſo poſledni króć do měſta podacź, hač mohł tola hiſhcze ſaſaſknych měſhczanow ſa ſebje a ſwoje kraleſtwo dobycź, ſo bychu měſhczenjo ſemiſkeho Jeruſalema tež měſtno mēli w njebjeskim Jeruſalemje. Niz drje jaſo ſemiſki kral ſ kralowſkej pychu chzynſche tam ſacźahnycź; tola pať na kralowſke waſchnje, ſo bychu ſo ludžo na njeho ſteřſcho dohladali a ſo by piſmo dopjelnjene bylo. Duž póſla dweju ſe ſwojich wuczomnikow prjedy ſo a dźeſche ſ nimaj: Dźitaj do teho mēſtka, kiž prjedy waju leži, a hnydom budźetaj wój wóſližu namacź pſchijawjanu a mlodeho wóſla pſchi njej; wotwježtaj a pſchijjedźtaj jeju ſe mni. A budźeli wamaj ſchtó ſchtó prajicź, dha rjekńtaj: Tón Knjeſ jeju potrjeba; a hnydom budźe wón wamaj jeju puſhczić.

Dženſa chze Knjeſ ſ nam. Tehdy ležeſche pſched nim ſwjate mēſto Jeruſalem wupſchēſtrjene. Dženſa ma pſched ſwojimaj woczomaj naſche mēſta a wſy, naſche hory a doły, naſche hrody a ſhēžki, naſchich bohatych a ſhudych, naſchich wěrjazych a njewěrjazych, naſche zylke ſcheſczi-jańſtwo, woſebje pať tebe a twój dom a twoju wutrobu, twoje horjo a twoje hrēchi. A wón chze ſ tebi a ſ nam wſchēm. Tehdy póſla dweju ſwojich póſłow prjedy ſo. A naſchim wótzam a ſ nam ſu jeho póſli po tyſazach ſhodźili. Duž ſo praſcheſch: Schtó dha ſu byli, ſchtó ſu ſ nam rēcželi, ſchtó-ha je jich widźał? Hlaj, kóždy duchowny, kiž je ſ klētki ſ tebi rēcžal, kóždy wuczer, kiž je tebe pſched ſobu w ſchulſkej iſtwje mēł, kóždy ſwón, kiž je tebe, kaž jandžel ſ njebeſ, je ſwojim ſwuſom ſtrowił, njech ſy jón ſlyſchal na ſwētkym ſemſchazym pucžu abo na ſawitej hrēſchnej ſhczežy, kóžde njeſbože a kóžde ſbože, kóžde ſłowo ſ biblije, na kotrež je twoje wóćžko padnyło — to ſu póſli byli, kiž je tón Knjeſ ſ tebi prjedy ſebje ſłal. Kóždy póſol ma pať někajku powjeſcź abo někajke žadanje. Tam-

naj Ahrystuſowaj póſłaj ſebi wóſlizu a młodeho wóſła wot jeju wobſedźerja ſa Ahrystuſa žadaſchtaj. To bě hižom wjele. My wſchaſ tamneho wobſedźerja w Bethſage bliže njeſnojemy. Sznano běſche kħudy muž ſ wjetſchej ſwójbu a taj wóſłaj běſchtaj jeho jeniczke ſamoženje, ſ kotrehož ſo žiwjeſche. Njeležeſche bliſko, ſo by wón rjeſł: „Šchtó dħa je tón Anjeſ, liž ſebi jeju žada? Šchtó ſa požčenje ſměju? Abo njedoſtanu nicžo a dyrbyju potom ſe ſwojimi džeczimi kħlěba tradacž?“ Młóhli ſo džiwacž, hdy by wón teju dweju póſłow wotpoſaſał a rjeſł: „Ja jeju njedam, džitaj ſ druhemu?“ Tola tajki tamny njebě. Anjeſ bě ſebi tej ſkocžeczi žadał. To doſahaſche. Wón dyrbyjeſche jej mēcž.

Tež wot naſ ſebi Ahrystuſowi póſli wſchelake czežte žadaju. „Džěl ſobu hłódnemu ſwój kħlěb a wjedž ſahna-teho do ſwojeho domu a hdyž toho naheho widžiſch, dħa wodžewaj jeho. Wotkładžće kħu a rēcžće wěrnoſcž, kóždy ſe ſwojim bližſchim. Wy wotrocžy, budžće poſluſchni ſwojim cžělным knježim jaſo temu Anjeſej, niž ſe ſlužbu pſched woczomaj, ale ſ wutrobnej ſwěrnoſcžu! Wy knježa, woſtajcže ſo ſwojeho hroženja! Wulki dobytt je, ſchtóž je boħabojaſny a ma doſcž na tym, ſchtóž je jemu Bóħ dał!“ Tajke a podomne ſu Ahrystuſowych póſłow žadania na naſ. Duž drje bychmy tež najradſcho rjeſli: „To je pał tola ſkoro pſche wjele žadane. Pſchi tym ſo wſcho moje ſbože do kħuchow roſbije. Šchtó dħa mohł pſchi tajkich žadanjach hiſcže wobſtacž? A njepóndže to pſcheſ moje mozy?“ Ně, njerēcžmy tał! Sady tutych póſłow ſteji Ahrystuſ a cžała, hačž woni tež wot naſ dobru powjeſcž njepſchinjeſu, ſo ſmy jemu ſ woli. Glaj, wo tamnym mužu reka w naſchim tekſcže: A hnydom budže wón wamaj jeju puſhcžicž. Sbožny ty, hdyž móže Anjeſ to ſame tež wo tebi rjež; pſchetož potom je pucž pſchihotowany, a twój Anjeſ počehnje do twojeje wutrobny, ſo by tebi a do twojeho domu Boži raj ſobu pſchinjeſł.

2. Kał mamy teho Anjeſa witacž? Taj wuczom-nitaj pſchiwjedžeſchtaj tej ſkocžeczi, połožiſchtaj ſwoje draſty

na njej a šadžišchtaj jeho na młodeho wóšła a wóšliza džěšche próšdna pschi nim. Tajki bližesche šo k měšcěžanskim wrotam. Na wóšle šedžecž, njeje w rańšich krajach nicžo ponižaze. Wošebni ludžo takle po kraju pucžuja, tež najwyschšich kralowsch sastojužich. Duž steji Khrystuš w Jerusalemskich wrotach. Nětko bě šo dopjelniło, šchtož bě Sacharja wěšcěžik: Hlaj, twój kral čehnje k tebi, šedžo na wóšlizu a na młodym wóšle pschuwučeneje wóšlizu. Jerusalem, tehdy polny šwjedžeńskich hosczi, bě wotzucžik. Zyle čzřjody šo k měšcěžanskim wrotam walachu. Powjescž wo Khrystušu bě šo tak rucže roššchërila, kaž blyšt čzmowu krajinu roššwětli. Jednu wołasche družemu: „Šslubjeny Měšias tu je. Nětko šo Dawitowe kralestwo i nowa postaji!“ A duž wsachu šwoje drašty a pschescžerachu je na pucž a rubachu hałosy a ščelechu je na pucž. Kralej šluschachu šnamjenja dobyčža. A nětko počža lud, kaž šo morjo šaschumi, hdyž wichor do njeho šadunje, wołacž: „Hosianna temu šynej Dawitowemu“, t. r. Šnježe, pomhaj temu šynej Dawitowemu! Bě škoro šašo, kaž přenju čzichu nóz jeho žiwjenja, jako běchu šo jandželjo i njebjěš na šemju pušcžili a šaspěwali: „Čžescž budž Bohu we wyšokosczi!“ Tak jeho Jerusalem witašche.

Kak mamy my jeho witačž? Jako Šsraelšy něhdy Šehua ša šwojeho krala witaču, pschestrěču šwoje drašty jemu k nohomaj, šo by wón na nje štupił. A Jerusalemschy měšcěženjo a hoscžo, wěšcě šwjedžeńšku draštu woblecženi, čzinjachu runje tak. Šim jeje šchoda njebě. Čžinmy tež tak! Šad šo blyšcžimy w purpurje šwojeje prawdosčže. Šajradšcho bychmy ju šobu wsali na pucž do njebjěškeho Jerusalema, měnjjo, šo šo psched tutej pychu njebjěške wrota ša naš wocžinja. Ššlecžmy šo ju! Ša dyrbi Khrystušej k nohomaj. Šako šhudži hrěschizy dyrbimy psched nim štacž. Tajkich wón škóncžnje šobu do šwojeho paradisa wošmje. A hałosy rubachu je šchtomow, wěšcě jeno te, kiž plodam hacžachu. Wjele w naš roscžže, šchtož plodam ducha wobara: žadosčž wocžow, žadosčž čžěla a hordosčž

žiwjenja a druhe pokhilenja k skemu. Wsmimny Bekeru kruteje wole a swotrubaŕimny je a smjetaŕimny je na pucž!

Alle jene njesabudžimny! Sběhajimny hlóš a woczi k tym horam, s kotrychž wscha pomoz wukhadža, a proschimny: „Gosianna temu bynej Dawitowemu! Knježe Božo, kiž by ty we wyšokofczi, pomhaj, so by našcha wutroba, našch dom, našch lud a kraj městno bylo, kiž by prawje pschihotowane bylo, so mohł twój byn do njeho sacžahnyč a w nim s knjesom woštač!“

Tak pschihotowani a tak proscho podajimny šo do adventskeho čaša a s dohom do noweho zyrkwineho lěta! My njewěmy, sčto w nim na naš čaša. A hdy by to něsčto hiščeže čježšče bylo, dha njebojimny šo; wschało wěmy, so pódla wscheho čježškeho, sčtož na naš čaša, jedyn na naš šobu čaša — tón Knješ, našch pomoznik. Hamjeń.

Druha njedźela adventa.

Snada našeho Knjesa Jezom Khrysta, luboscź Boža a dostatk Bwjateho Ducha budź s nami wschittimi! Hamjeń!

Sczenje na dženšnišchu njedźelu ƚo napišane namaka
Luf. 21, 25—36

a ma ƚo na tajke waschnje:

„A zejchi budźa na ƚónzu a na měžazu a na hwěsdach; a na semi budźe ƚo ludžom styskacź, a njebudźa wjedźicź, sčto cžinicź; a morjo a žolmy budźa schumicź; a ludžom budźe ƚo seznuć psched strachotu a woczakowanjom tnych wězow, liž na semju pschincź durbja; pschetož tež njebježow mozy budźa ƚo hnucź. A tehdy budźa widźicź cžlowškeho Ssyna pschińdžo w mrócželi s wulkej mozu a krašnosežu. Hdyž ƚo pak to wschitto budźe sapocžecź, dha hladaječe horje a posběhńeče ƚwoje hlowy, teho dla, so ƚo wasche wumozenje pschibližuje. A wón prajesche jim pschirunanje: Pohladaječe na sigowz a na wschittle sčtomny; hdyž ƚo nětk pukaju, dha to widžo ƚami wot ƚebje wěseče, so nětk lětny cžaž blisko je: tak so wy, hdyž widźicź budźecze te wězy ƚo sapocžecź, dha wěseče, so Bože kralestwo blisko je. Sawěrnje, ja praju wam, so ta schlachta njebudźe sańcź, hacź ƚo to wschitto stanje. Njebjo a semja budžetej sahincź, ale moje ƚlowa njebudźa sahincź. Hladaječe ƚo pak, so wasche wutrobny njebudźa wobečežene s wobžranštwom, s wopikštwom a se starosčžemi teje žitwosče, a tón džen waž njepschekhwatal; pschetož runje jako powlecžena ƚyć budźe wón pschincź na wschěch, liž na semi bydla.

Teho dla wachujcže kóždy cžař a modlcže ƙo, so byšcže doštojni byli cžeknucž temu wšchitkemu, šchtož ƙo podacž budže, a wobštacž pšched cžłowškim ƙynom.“ Samjeń!

Ašcšescžijenjo přeńšchich cžařow běchu teho mēnjenja, so je sařopšchindženje našeho Anjesa zyle blisťo. Woni ƙebi myřlachu, Anješ steji pšched durjemi a móže kóždy wořomiř sařtupicž. Potom by kónz ƙwēta tu był, potom by jeho gmejna byla wumožena. Tehodla běchu jich wutrobny a myřle na to šłožene: Anješ je blisťo. Woni dyrbjachu wšchať našhonicž, so ƙo wón komdži. Ale to jich nadžiju njemóžesche mylicž. Woni móžachu tola cžakacž. A runje tuto cžakanje jim šhrobłoscž, wjeřekoscž, wēřtosčž a wutrajnosčž jich nadžije pšchisporjesche.

A dženska? Šchto na to myřli, so je blisťo dopjelńjenje teho, šchtož w druhim artiklu wusnawamy: wotřal wón pšchindž budže, ƙudžicž žiwnych a mornych? To, šchtož pšched nami leži, a šchtož se ƙwojimaj woczomaj widžimy, ma tajku móž nad cžłowškej duřchu, so njewidomne a pšchichodne lohťo s woczow puschczamy, haj sa njewēřte džeržimy. Hižo ƙwjaty Pētr w ƙwojim druhim liščze na wuřmēwzow pokasuje, kotsiž rjeknu: „Šdže je tón ƙlub jeho pšchichoda? Pšchetož wot teho cžařa, jako wótzojo ƙu wuřnyli, wostanje wšchitko tať, kaž je bylo wot spoczatka teho štworjenja.“ A w našchich dnjach niž jeno ƙwētnje smyřleni nadžiju na Anjesowe sařopšchindženje jako hołe wumyřlenje wuřmēřchuja, ale ƙamo tajzy, kotsiž ƙu wērnoscži ewangelija pšchichileni, ƙo nad tutym woczakowanjom pohōřřchuja a špytaju, ƙlubjenjam, kiž na njo pokasuja, druhu myřl podřunycž. Ženož wēřte sekty ƙo s tutej myřlu wo Žesufowym sařopšchindženju wořebje šabēraju a našcej zyrkwi porořuja, so tutu wucžbu wot Boha šjewjenu potłocžuje. Tajkilej poroř je bjese wšcheje pšchicžiny. S tym, so je našcha zyrkej džensņniřche šcženje jako tekřt sa njedželřte předomanje posta-jiła, wona wobřwēdcža, so s zyrkwju japoschtořkeho cžařa wēri a wucži: Žesuf sařo pšchindže. Haj

Žesuf sařo pšchindže!

Rospominajmy sebi

1. kaž Bóh šwět na to pschihotuje;
2. kaž mamy my na to pschihotowani bycž.

Wón pschińdže k šwětnom' šudu
Tych njepokutnych dla,
Se žohnowanjom k ludu,
Kiž jeho ducha ma.
Bój, Jesu, našca jašnosć
A wjedź naš se šwěta;
Ach dai nam twoju krašnosć,
Kaž pschiwjedź do njebja. Hamjeń.

1.

Bobožni mjes židami na israelski troscht, t. r. na pschihad klubjeneho mešiaša, čačachu. A tola je přenje sjewjenje našeho Šbóžnika wschittkich pschešlapiko. So runje nětko, hdžež póhanjo nad Božim wuswolonym ludom knježachu, hdžež běšče lud sawutlenu a rošhonjenu, šo tón sjewi, kotrehož běchu profetojo a kralojo čzyli widžecž, a kotrehož tola njeběchu widželi: to nikomu njebě do myšlow pschischło. Čhzył pak sčtó přecž, šo je tuto sjewjenje derje pschihotowane bylo, tón njeby stawisny židowskeho luda, haj zykeho šwěta prawje snał. Hakle jako bě čzaš dopjelnjenu, Bóh šwojeho šyna póšla. Šo šo Jesuš narodži, njeje šo pschypadnje stało, njeje podawł, kaž hewał džecžo šo narodži, ně, Jesušowy narod je srały plód wschittkich stawisnow israelskeho luda, haj zykeho čžlowjestwa, je dopjeljenje wschittkich přjedawšich sjewjenjom a wodženjom Božich.

Podobnje budže po Božej radže s Jesušowym druhim sjewjenjom, hdnyž w krašnosći sašo pschińdže. Tež wono šo pschecžiwu wschemu woczakowanju stanje. Runje kaž powlecžena šycž, kaž paduch w nozy wón pschińdže. Runje hdnyž je šwět najhlubšcho do semškich wězow, do starosćow a swješelenjom žiwjenja šaplecženy; hdnyž powšchitkowna šaparnosć tež wěrjazuch šapschimnje, hlóš šaklineži: Knješ pschińdže! Ale tež tuto pschińdženje šo bjes pschihotow nještanje. Kotre šu tute pschihoty?

Njebjo a semja sahinjetej, ale moje słowa njesahinu, praji našch Knješ. We wschittkich pscheměnjach semskich wobstejnoščow a człowskich měnjenjow je Knješowe słowo woštało njepowalne a njekhablate. Kaž psched lětsotkami, tak je hiščeže dženska žiwe a mózne, njepščekolny šwědk pschecziwo wschemu bjesbóžnemu waschnju. Šdnž człowšta, wot wěry wotpadnjena mudrosčž Šhrystušowemu słowu sahinjene wěščezi, šo jeno na to dopominajmy, šo je šo tuto wěščeženje hižom hušto i runej šhróblósčžu wuprajilo, ale šo pschezo jako selhačne wupokasało. Tuto słowo pať wot spoczatka hačž do kónža na dopjeljenje Božeje rady pokasuje, njepščestawajzy wo tym rěczi, šo Šhrytuš šašo pschińdže, nam wukladuje, šhto mamy šebi i teho ša šwoje žyłe šadžerženje wsacž, cžeho mamy šo bojecž a nadžecž, tak mamy džělacž a tak cžerpjecž, tak mamy semške tubła wohladowacž a wužiwacž, šo njebychmy na šwojej dušchi šškodowali. A dokelž šo tuto słowo pschezo dale wot luda k ludu rozpschescžera, wono ludy na Šhrytušowu pschitad pschihotuje; pschetož ewangelijon wo Božim kralestwoje budže přědowane po wschěm šwěcže, a tehdy kónž pschińdže.

Bóh pať tež pschēs wschelake šnamjenja a džiwu šwět na šašopšchińdženje šwojeho Šsyna pschihotuje. Tajke šnamjenja šu wulke, powichitkowne nušy, hdžež šo ludžom seznje psched štrachotu a woczakowanjom tych wěžow, kiž na semju pschińdu; wulke šatschašnjena w štwórbje, kotrež kóždemu šacžuwacž dawaju, šo šwět štajnje njewoštanje, kajkiž nětko je; šibanja w žiwjenju ludow, hdžež jene semške kralestwo šo pschecziwo druhemu šběha, tak by jo požrěło, a pschēs žalostne wóžny šbože njelicžomnych šo šnicža. W našchich dnjach tajke šchumjenje morja a žołmow wošebje pytnjemy. Wóžny šu wschať pschezo na semi byłe. Hušto je šo prajilo, tute wóžny šu jeno i cžescželakomnosčže někotrych móžnych wukhadžake, kotsiž ludy pschecziwo jich woli k wufonjenju šwojich nahladow trjebachu; bychu-li ludy šame pať ša wóžnu pať ša mēr šo roššudžicž mohle, by tu cžaš wěcžneho mēra byl. Ale šhto šmy w žalostne pošlednjeje wóžnje šhonili? Šunje hlóšš luda njepšchecželskič

krajow je šebi wójnu s nami žadał, pšchewrótnjeny ludowy duch je na sničenje našeho luda džiwał. Njedyrbi to w naš žadanje po sakoženju tamneho kralestwa sbudźić, w kotrymž budža człowjejo je wschitkich ludow, rěčow a jazykow jako bratsja a šotry pod jenej hłowu sjednoczeni, hdyž Ješuš Khrystuš sašo pšchińdže?

Wošebje pať mamy w tym, šchtož šo s israelskim ludom stawa, tajke pšchihotowanje pšnacž. „Saměrnje, ja praju wam, ta šchlachta njesańdže, hacž šo to wschitko stanje“. Njesteji židowski lud mješ nami kaž nalemjeny, ale niz dolemjeny šchtom, kotryž šo pšchezo dale šeleni, kaž wupuscžene twarjenje, kotrehož murje pať twjerdže šteja, šhmane ša nowy twar? Bješ krala, bješ wótzneho kraja, bješ templa, bješ wopora je wón dale živy, potajnstwo a hudancžko ša kóždeho, liž bibliju njesnaje. Čěstotki šu šo minyłe, ludy šu pšchischle a šaschle abo se šwojimi pšchewinjerjemi šo šměšchale, šo nješku wjazy rošesnacž: tutón lud je njepšchewinjeny wschitke nusy a pšchescžěhanja pšchětrał a je hacž do dženknišeho dnja lud šam ša šo, wot wschitkich ludow wotdžěleny, njesměšchany. Židža žaneho kraja wjazy nimaja, a tola nješku bješ wobšedženštw; se šwojim mammonom šu woni što krocž šebi šwojich potłocžerjow šlužobnych šczinili a pšchewinyli, niz wschaf po nadawku, wot Boha jim datym, pšchetož po Božej woli dyrbjeli woni wschaf wodžerjo ludow bycž, niz pšches šwoje pjenješy, ale pšches wěru a pobožnosč. Telko je pať wěšte, njepowalny dopočas šu woni ša wěrnosč Khrystušoweho wěšchćenja, a tamny duchowny na praschenje Bjedricha Wulkeho, šchto je wěšte šwědcenje ša wěrnosč biblije? žyle prawje wotmolwi: Židža.

2.

Hdyž pať Bóh wschitko čžini, šo by šwět na sašo-pšchińdženje šwojeho Šžyna pšchihotował, je tola našcha pšchiškušnosč, šo šo tež pšchihotowacž damy. Šchto k temu škušcha? Do tšjóch šlabosčow móža tež čži, kotsiž šu hižom Ješušowi wuczobnizy, lohko šapadnyč a šo tať wo žyle

žohnowanje jim postajeneho wěčžneho herbstwa pschinješć: sechernosć, lěnosć, struchłosć.

Do czělnje sechernosće móže człowjek psches czělny lóscht a starosć šwěta šapadnyć. Dóštarstwo a šwětna starosć wutrobu tať rošprošuje a poczežuje, so tón, kiž je jeju wotrocź, šapocžina drěmacź a škóncžnje wušnje, kaž tamne njemudre knježny, a šapomni, šebi wolija ša pschi-šhad nawoženje nahromadžić. Čžim bóle šemške smyšlenje čže napjelnja, čžim bóle njebieske smyšlenje w tebi wote-mrěwa. Tehodla Knješ warnuje: Šladajče šo, šo wasche wutroby njebudža wobčežene š wobžranstwom, š wo-pištstwom a še starosćemi žitnosće, šo waš tón džen nje-pschekhwata!

Strach lěnosće nam hrošy, hdyž šo Knješ še šwojim pschińdženjom komdži a nam dołho na dopjelnjenje šwojich šlubjenjom a hroženjom čžakać dawa, abo hdyž wšchědne nałożowanje šwucženych pobožnych waschnjom naš po něčžim ša Bože šłowo tupych sežini a jeho móž w naš wošlabja. Wulke šahorjenje šo š wjetšcha š wěštej wot-pjatosćeju wotměnja a horjaza lubosć š liwtošćeju a bješ-džakniwošćeju. Knješ pať praji: Šchtóž do kónza pschětraje, tón budže šbóžny! W dobrym lěni byč njeje mjenje štraschne, dnyli šo š šlemu pohonjeć. Šchtóž na šebi njewachuje, šo najprjedy w małych špytowanjach pod-šuma a šhabla, ale škóncžnje tež ša wulke rošbudžaze wojowanja wjazy šhmany njeje. Duž wotewrny šwoju wutrobu šbudžerškemu napominanju našcheho Knjěša: Wachuj-če kóždy čžaš a modlče šo, šo byčeže dostojni byli, čžeknyć temu wšchitkemu, šchtož šo poda, a wobštać psched człowškim šynom!

Struchłosć a bojosć šo lohko do wutroby dobywa. Hdyž čžěšnosć a žalosć, wojowanje a šylšy žaneho kónza nimaja; hdyž je jena nusa lědma pschětrata a druha, wjetšcha šašo psched durjemi šteji; hdyž špjeczenie pschecžimo Knjěšej a jeho kraleštwu džen wote dnja pschibjera a wot-pad pschezo dale wošoko šo žerje; hdyž je bědženje pschezo horžyšche a my, to mólicžke štađlo, še šwojej šłabej mozu

na žane wašnje ƚo njemóžemy mēricz s wulkej, móžnej njepšhecželŝkej ƚyłu: s wotƚal dyrbi nam smužitocź a ƚhrobłocź pšchińcź? Ale džak budź Bohu! našch Anješ ƚwojich njewopuschczi. Ak pšhecželnje wón bojasnych trošchtuje: Pošbēhńcze ƚwoje hłowny tehodla, so ƚo wašche wumóženje pšhibližuje! Stysknošcze pošlednich czašow, stróžele a žałošcze, ƚiž potom pšchińdu, nješbu niczo druge, ƚhiba nalētnje wētry, ƚiž pšchipowjedaju, so nalēczo ƚo bliži. Potom Anješ pšchińdže, ƚwojich wumóz.

Luby ƚšchesczizjano, hacž ty w ƚwojim semskim žiwjenju docžakašch, so Anješ widomnje sašo pšchińdže? Šchtó mohł na to wēšte wotmolwjenje dacž? Ale žyle wēsty je tebi tola ƚónž twojeho žiwjenja. Ty wotƚal pocžehnjesh a ƚ twojemu Anješej pónđeshch. Trašchna wēž je, do rułow žiweho Boha šapadnjcž. Ale šbóžny je ƚóždy, ƚotryž ma wuczeł ƚ jeho šmilnošczi. Tón czaš nam wšchittim pšchińdže, hdžež pšched ƚwojim ƚudnikom stejimy; ničtó jemu njemóže wuczełnjcž. Potom wón jenym rjełnje: Džicze precž wote mnje — pšched tym naš šwarnuj, luby njebjeshki Wótče! Ale druhim chze wón rjełnjcž: Pójcze šem — ƚ temu nam pomhaj, luby Wótče w njebjeshach! Čzaš je ƚrótki, šamolwjenje je cžežke, ƚudnik pšched durjemi stejí: o budžmy šwērni wotrocžy ƚwojeho Anjeha! Šamjeń.

Csecza njedzela adventa.

Stawaj a rošwětluj šo; pšchetož twoje šwětlo pšchindže a ta krašnosć teho Anjesa šhadža na tebi. Samjeń.

Matth. 11, 2—10.

Jako pał Jan w jaštwje Khrystušowe skutki šlyšesche, póžla wón dweju wot šwojich wučomnikow, a da jemu powjedzić: Šy ty tón, kotryž pšhinež ma, abo dyrbimy na drugeho čalacž? Jesuž wotmolwi a džesche k nimaj: Džitaj a powjestaj Janej jažo, šhtož wój šlyšchitaj a widžitaj: Šslepi widža a šhromi šhodža, wužadni budža wučiježeni a hluschi šlyšcha, morwi horje šlawaju a šhudym budže ewangelion předomane. A šbóžny je tón, kiž šo na mni njepohóršuje. Jako pał wonaj wotendžeschtaj, šapoeža Jesuž k ludu rěčecž wot Jana: Šhto seže wy hladacž wušchli do pušeziny? Čhžščeže wy sežinu wohladacž, kotruž wětr tam a šem šhabla? Abó šhto seže wy wušchli widžicž? Čhžščeže wy čłowjeka w mjehkej drašče widžicž? Šlaj, kotšiz mjehku draštu nošcha, čzi šu na kralowškich hrodach. Abó šhto seže wy wušchli widžicž? Čhžščeže wy profetu widžicž? Šaj, ja praju wam, kiž wjazny je, džli profeta. Pšchetož to je tón, wot kotrehož šteji pižane: Šlaj, ja póseželu šwojeho jandzela předy tebe, kotryž twój puez pšhed tobu pšchihotowacž dyrbi.

W Anjesu lubowani! Tych budže wěšče mašo, kiž nóžnu čžemnosć lubuja. Wšchitžy derje čžujemy a wěmy, šak šmy se šwojim žylym žiwjenjom wotwižni wot šwětla

a wot czoploty Božeho klónczka. Šdyž pak nóz šo dele puščeža na semju, bywa nam lóžšcha ta czěmnošč, wo-
hladamy-li Bože hwězki na nózny m njeju: te šu nam
jako wobklyščež a podobnošč šwětlo, kotrež pšchewinje
wšchu czmu. Tak šu w dołhej nozy czakanja židowskeho
luda na Mešiašo, kiž mějesche pšchińcž „roššwětlicž pó-
hanow a te khwalbje šwojeho luda“, roššwětliče czěmnošč
rjane wěščeženja, i kotrymž je Bóh šwój lud pšchihoto-
wał na pšchichod šwojeho šyna Jesom Khrysta. A tute
wěščeženja šu šo dopjelniče w tym, na kotrehož nětk
czakamy w tutym adventskim czašu. Něšto rjane je, šebi
raš tute wěščeženja w starym testamencze namafacz a
spóšnacž, kač je šo wšchitko dopjelniło w Khrystušu Jesušu.

Me pšchi tym něšmě wostacz. Israel, wušwoleny
lud Boži, kiž běšche dołho czakał, a šrijedž kotrehož běšche
šlyščeč praščenje: „Wajchtarjo, je šo nóz skoro minyla?“
je potom tola škomdžil šbóžny czoš, dokelž běchu wutrobny
Židow štwjerdnjene w hordoseči. Tu płaczi, šchtož je
nam Jan napisał: „Wón pšchińdže do teho šwojeho, a
czy šwoji jeho horje njewšachu.“ A dokelž pšchēs šamšneho
Jana wěmy: „Kaž wjele pak jeho horje wšachu, tym da
wón móž, šo bychu Bože džeczi byli, kotřiž do jeho mjena
wěra“, dha tež my hladajmy, kač móhli k tutemu Jesušej
pšchińcž a wón k nam. To je nam wěryšlabym dwělo-
wazym człowjekam husto cžežko, kaž wšchał wo tajkim
dwělowanju w našim tekšče šlyšchachmy pola Jana
šščeženika šameho. Š tutym Janom tež my šo wobrocž-
my na Jesom Khrysta a prašchjmy šo:

Šy ty tón, kotryž pšchińcž ma?

- I. Tuto praščenje wukhadža we wšchěch czašach
i cžežkeho domapytanja.
- II. Wono wjedže k wješekemu šapšchimnjenju Šbóžniko-
weho wotmolwenja.

I. Šy ty tón, kotryž pšchińcž ma? Tuto prašče-
nje wukhadža we wšchěch czašach i cžežkeho domapytanja.
W Knjesu lubowani! Jan, přjedyběžeč šlubjeneho Meš-

řiařa, bu do jastwa cziřnjeny. Wón, ke kotremuž běsche do puřcizny won cžahnył znyly židowski lud, so by řlyřchal jeho mózne potutne předomanje, je nětk řam; jenož jeho wuczobnizy řo ř nim řřhadžuja w jastwje. Wón běsche řacžul tón wulki cžaf, so řo přchibližowasche Bože kralestwo. Wón wjedžesche, so mějesche přchihotowacž pucž wjetřchemu, řiž dyrbjesche po nim přchińcž, a tať džesche wón se řwójim řłowom wo potucže hacž přched kralowski trón, so by ř tutyh řwójim řłowom hřech trjechił. Wón je řhonił, so je Boži Šsyn blisťo, a je to wuprajił, potařujo na řesufa: „Hłaj, to je Bože jehnjó.“ Wón je řlyřchal njebjesťe řłowo nad tym, kotryž řo přched nim poniži w řřchcženizy: „Ty řy mój luby Šsyn, na kotrymž ja mam dobre řpodobanje“, — a hłaj, tutón řan, řiž w duchu teho widži, řiž ma w řwojej ruzy wějeřny łopacž, tón ma cžafy dwelowanja, w kotrychž řo řtyřkne prařcha, hacž je řesuf woprawdže tón, na kotrehož cžakařche židowski lud hižo lětřotki.

řan wjedžesche, so wón řam řo mějesche minycž, hdyž Meřiař dže, řaž rańřcha hwěřda řwoju jařnosć řhubi přchi řřhadženju řłoncžka. A radny řžyřche wróczo řtupicž. Ale to je jeho mēnjenje bylo, so Meřiař řwoje řřtkowanje tu na řemi řapocžuje ř wulkim řudženjom w mozy, kotraž je jemu data ř njebjes. Wutrobu nam jima a hnuje, hdyž widžimy runje tuteho řana w jeho dwelowanju. A tola, runje so tutón profeta řo wobrocži na řnjeřa ř dwelowazyh prařchenjom: „Šsyn ty tón, kotryž přchińcž ma, abo dyrbimy na drugeho cžakač?“ to cžini nam řrořymliwe, hdyž řlyřchimy řtyřkliwe, dwelowaze pytanje tať někotreje duřche tež hiřchcže w našchim cžafu mješ tymi, řiž řu řřchescžijenjo.

řena wěra je, kotraž wěri wřcho, řchťož řo wucži, kotraž přchipaduje wřchemu, řchťož někať cžłowjeřojo maja řa wěrne. A je druha wěra, kotraž ma najpřjedy hič přches wřchelake bēdženje a wojowanje a haľle po tutyh pucžu řo ř dobyřču přchecžišchcži; a prařicž drje řmēmny, so tařka wěra potom twjerdřcho je řaľožena a lěpje tež wobřteji

w času pruhowanja. Tak tež so njedźiwajmy, hdyž tu a tam pschezo sažo so sběha dwělowanje, so so blyšhecź praschenja, hacž je s zyla žadyn Bóh, a hacž je Jesuś Chrystuś woprardže Ssyn Boži, Měšiaś, hrěšnikow sbóžnik.

Pschešadźmy so jenož sobu do tajkich časow domapytanja a cžežkeho spytowanja naschich sobucžlowjekow, hdžež žaneho wupucža sebi njewjedža a njewidža se swojich staroscžow a wuskoscžow; pomyslny sebi na tych, kiž w horzych modlitwach leža psched swojim Bohom a njenamafaja tola žaneho wusblyschenja ani dopjelnjenja; dopomnmy so na to, so skóscž tak husto wyska, a so pobožnoscž, kaž so sda, žaneho myta nima; so so skóstnikej husto wscho radži, a so so jemu derje dže, a so wěrjazy ma wjele cžerpjecž, — haj, hdyž na wscho to spominamy, dha rosmimy, so drje tu a tam w cžlowśkej wutrobje so sběhuje dwělowanje, hacž je žadyn Bóh, dha so njedźiwajmy, so je jich doscž, kiž s Janom so prascheja: „Ssyn ty tón, kotryž pschińcž ma?“ A kóždy čas pschinješe nowe pschicžiny k tajkemu dwělowanju tym, kotsiž hišcže krucže nješteja w swojej wěrje.

A tola, tajke dwělowanje nješmē naš pschewinyč, nješmē dobyč nad nami a w našim žiwjenju. Wopaf je a pokasuje na zylu hordoscž cžlowjekow, hdyž tak husto je blyšhecž, so je w tym wschelakim wojowanju a bédženju wschědneho žiwjenja tschescžijanstwo sjewiło swuju polnu šlaboscž a bjesmóz. Ně, s tym wschať njeje cžinjene, so šmy w swojim dwělowanju hnydom hotowi, swojeho Boha sacžišnyč. Zyle wopacžne wschať je, s nascheho rosoma a s nascheje mozy rosšudžicž chzycž, hacž je Jesuś woprardže duschow sbóžnik. Wjele bóle dyrbimy k njemu šamemu hicž. Jan scžele tam dweju swojich wucžobnikow k njemu, so by se rta Anjeja šameho blyšchať, hacž šmē wón swojeho dwělowanja so wsdacž. Tak dyrbimy tež my pschińcž k Jesuśej a dyrbimy jeho sesnacž, so bychmy na tajke waschnje šhonili, hacž tola njeje pola njeho žaneje pomozny, žaneho troschta. A my móžemy drje prajicž:

Czim šwěrnischo a naležnischo jeho pytamy, czim bóle tež šhonimy, so tež to, šchtož šo nam sda bycz cžežke doma-
pytanje, chze naš wjesč a pschihotowacz na wulku lubosč, kotraž ma najwjetsche s nami prjódč, tak so njepschińdzemy k dwělowozemu praschenju, hacž je Jěsuš tón, kotryž ma pschińcz, ale so šo nam šjewi wěczne njebjeske žohno-
wanje. Duž

II. Šy ty tón, kotryž pschińcz ma? Tuto prasche-
nje wjedže k wješelemu šapschimnjenju Šbóžnikoweho wot-
molwjenja. W Anjesu lubowani! Haj, Jan šo njepouři
pschezo hlubšcho do dwělowanja, šo s tym pschezo bóle
sdaľujo wot Anjesa, wón tež njepyta wotmolwjenja
pola druhich człowjekow, wón ščeje šwojich wuczobnikow
k Jěsušej šamemu. Hdžež wschať człowjek šam wostawa
se šwojim dwělowanjom, tam wošlabnje lohko wěra;
a potom je hacž k wotpadej hušto jenož krótka krocžel.
Hdyž pak wušypamy šwoju wutrobu psched šwojim
Anjesom, dha namakamy pschi nim prawe wošchewjenje.
Wón je džě tón, kiž „nalemjenu ščinu njedolemi a žehliwy
šuzoh njewušašnje“. Duž tež ty dži šhroble k twojemu
Jěsušej! Pstaj jeho w modlitwje, kotraž s dowěrjenjom
stupi psched jeho hnadny stol, a pytaj jeho w šwjatym
šłowje, so by tam jeho namakał jako teho, kiž po šwojim
šlubjenju tež dawa dopjeljenje!

Wěscže, to móže hušto dolho tracž, prjedy hacž ty
prawe wotmolwjenje dostanješ; ale tež sa tebe pschińdze
džen, na kotrymž šo tebi šašwěczi do wscheje czěmnošče
rijane šwětlo, hdžež šo tebi šjewi adventska wěstosč, so je
Jěsuš woprawdže tón, kotryž mějesche pschińcz, a so ty
njetrjebašch na druhého czakač.

Tak bu tež tam Janowe dwělowanje pschewinjene.
Hdyž běšche Jan woczakał, so ma Měšiaš pschińcz w kraš-
nosčzi, dha klinezi jemu s Khrystušoweho rta napšhecziwo
powjesč wo jeho skutkach a džiwach; dha šo jemu šjewi
Anješ jako tón, psches kotrehož budže „šhudym ewangelion
prědowane“. Kunje w tutym šłowje šjewi šo polna
bójska lubosč, kaž je wóna pschischla s Jěsušom. Měšcho

rjeńšche njeje móžno, hacž to, šštož je tu prajene. Na tutej lubošći pójnawa Jan Mešiaša, Sbožnika, Ssyna Božeho. A wješely wón sapschimnje tuto wotmolwjenje: jeho dwělowanje šo šhubi, jeho wěra šo pošylni, a šwětło ššhadža jemu tež w jaštwowej czěmnošći; pschetož wón wschał wě, šo Knješ tu je.

Ach, šo by tež ty ššlyšchał a sapschimnył w dwělowanju twojeje wutrobny tutu powješć, kotraž klineži se štrony Knjesa Jesom Khrysta; šo by ty wjedžał jeho skutki; šo by ty šam na šebi šhonił lubošć, kotruž wón ma k wschěm spróznym a wobcěženym, kaš wón njecha, šo by hrěšnik wumrjeł w šwojich hrěchach, ale kaš je wón šwoje žiwjenje dał k wumožanju ša jich wjele! Derje temu, kiž jeho taš a jašo tajšeho šesnaje; tón wošnje jeho horje jašo teho, na kotrymž móže šo natwaricž šylna a dobyčěrška wěra, pola kotrehož je hnada, a wjele wumožanja je pola njeho.

A na tuteho Jesuša Khrystuša čakaamy tež nětko jašo w tutym adventškim čašu. Ach, šo by tež nam ša klinežala powješć: „Šlaj, twój kral pschińdže k tebi!“ Wón dže, šo by tež tebi pschinješł woadacže hrěchow, žiwjenje a šbožnošć, šo by wschu twoju šrudobu šwobrocžał do wješelošće. Temu dži tež ty napschecžimo; pschetož wón je woprawdže tón, kotryž měješche pschińć, a my njetrjebamy na drušeho čašacž. Šaj, w naš je hižo hodowne dopjeljenje, taš šo špěwamy:

Wješelcže šo, wěrnj,
Khrysta šhwalcže šwěrnje,
Šo k nam pschišhoł je.
Wón na šemi tudy
Žiwj byl je šhudy,
Šo naš wumohł by.
Kunj nam je pschišhoł k nam,
Šo by wuwjedł Wótza radu
A nam pschinješł hnadu. Šamjeń.

Schtwórtá njedzela adventa.

Snada našeho Anjesa a Sbožnika Ješom Khrysta, lubošć Boža a dostatk šwjateho Ducha budź s wami wschitkimi! Hamjeń.

Jan. 1, 19—27.

A to je to šwědeženje Janowe, jako czi Židzi pōžlachu s Jerusalema měšchnikow a Levitow, so bychu jeho woprašeli: Schtó by ty? A wón pōsna a njesaprě; a wón pōsna: Ja nješym Khrystuž. A woni woprašachu jeho: Schtó dha? Šsy ty Eliadž? A wón džeše: Ja nješym. Šsy ty profeta? A wón wotmolti: Ně. Duž džachu woni k njemu: Schtóha dha by ty? so my wotmoltwenje dany tym, kotřiž naš pōžlali su. Schtoha prajich ty šam wot šebje? Wón džeše: Ja šym předarški hlōž w puščinje: Pšchihotuježe pucž tego Anjesa, jako profeta Jesajaž prajil je. A czi, kiž pōžlani běchu, běchu wot Farisejskich. A praschachu jeho a džachu: Čžeho dla dha kščežich ty, hdyž nješy Khrystuž ani Eliadž ani profeta? Jan wotmolti jim a džeše: Ja kščežu s wodu; ale wón je šrijedža bjes waž štupit, kotrehož wy njesnajecže. Tón je, kiž po mni pšchinič budže, kotryž prjedy mje byl je, kotrehož črijowe rjemješki ja nješym dostojny rošwjajacž. Hamjeń.

„Wješelicže šo w tym Anjesu kōždy cžaž, a šašo praju ja, wješelicže šo!“ tak pšchwoła nam šwj. japoschtol Pawol w epistoli dženšnišcheje njedzele, kotruž šmy prjedy na woltarju šlyšeli, a praji nam tež, čžeho dla dyrbimy šo wješelicž. Anješ je blisko. Šaj, Anješ je blisko. Ženož někotre hodžiny hiščeže, a se wschitkich wěžow šaklineža hodowne šwony a w domach šebi šašwēcža hodowne šwēcžki a we wschitkich Božich domach pšchipowjeda šo nam

luba, stara a w kóždym lěcže sažo nowa hodowna powjescž:
„Njebóježe šo! Hlaj, ja pschpowjedam wam wulke
wješele, kotrež wschemu ludu šo dostacž budže; pschetož
wam je šo dženša tón Šbóžnik narodžik, kotryž je Šhrystuš
tón Šnješ“, a wjele milionow šchescžijanow póndže sažo
w duchu do Bethlehema, š džešcžu w žlobje šo modlicž, ko-
trež je pschi wschej šwojej niskošcži a šhudobje Boži jenicžki
narodženy Šsyn, Šbóžnik šhubjeneho šwěta, našch Šnješ
a wumožnik. W měrnyh czašu by dženšnišche japoschto-
łowe napominanje w našchich wutrobach žiwny wothłóš na-
makało, a my czujachmy na dženšnišchej šchtwórtej adventskej
njedželi hižo něšcto wot hodowneho wješela. Ale w tutym
lěcže, hdžež dyrbimy po Božej šwjatej radže tiecež krocž
wójnske hody šwjecžicž! Ša šo boju, lětša pobrachuje
nam wschitkim hišcže prawa hodowna wješełoscž. W naj-
wjazy domach směja šrudne hody. Tu je šwěrnny mandželski
a luby nan, a tam luby šyn abo bratr we wójnje
w dalokim zušym kraju, džen a nóz w šmjertnyh štrachach,
a tam je hórka šrudoba do domu šaczahnyła; pschetož
tón, kotrehož lubuja, je šwoje žiwjenje wostajik ša nosch
lud a wótzny kraj, abo je šo šhubik, a žana powjescž nje-
praji, šcto je šo š nim štało. A tež cži, kotrymž wójna
nicžo njeje wšała, dyrbjeli šamjeńtnu wutrobu mēcž, hdnyž
bychu wješele hody šwjecžili kaž něhdy w měrje. A tola,
tež w tutym lěcže płacži napominanje dženšnišcheje epistole:
Wješełcže šo! niz w šwonkownym wješelu, ale w Šnješu
a na Šnješu, kiž je bliško, kiž chže hody š nowa š nam
pschińcž a nam pschinjescž, po cžimž našcha duscha šebi
žada: měr, kotryž je Boži jondžel w šwjatej nozy pschi-
powjedał, měr wutroby, měr Boži, kiž wukhadža š wěštošcže:
Bóh w njebješach je mój Wótz a ja šym jeho lube džecžo
psches Šesusa Šhrystuša. Tutón měr je najlěpsche, šctož
móže šo nam tu na šemi dostacž, lěpschi hacž šam šemski
měr, po kotrymž šo nam nětko tak štyšcže — ach, naš
boli wutroba, šo šu našchi njepšhecželjo ruku šjednanja, kotryž
je našch šhěžor jim poškiežik, š hanjenjom a wušměšchenjom
wotpokasali —, ale tež najrjenšche, šemski měr, njemóže

nikoho woprawdže wobsožicž bješ měra Božeho w Jesuŝu
Khrystuŝu. A tutón měr Boži chže Jesuŝ nam hody
pŝchinjeŝč. Hdžež wón do wutroby ŝacžehnje, tam dawa
wón měr pŝchi wŝchēm njeměrje čaŝa, a tam wotučži
tež prawa hodowna wjeŝeloŝč pŝchi wŝchej hodownej ŝru-
dobje a nuŝy w ŝtoroŝčach nětcžiŝcheje wójny. Naŝch
dženŝniŝchi tekst chže nam k temu dopomhacž, ŝo tež w tutym
lěcže něŝchto praweho hodowneho wjeŝela ŝacžuwamy. Hody
ŝu ŝwjedžen luboŝče, kotraž ŝo w Bethlehemskim džěŝču
najtraŝniŝcho ŝjewi; na njej wjeŝelimy ŝo hody i wyŝkazej
wutrobu. Ale jenož tón móže Božu luboŝč prawje ŝebi
wažicž, kiž je prjedy prawje pŝnał, ŝchto ŝmy my a ŝchto
je Jesuŝ. A k tajtemu pŝnacžu napomina naŝ naŝch
dženŝniŝchi tekst. Duž roŝpominajmy ŝebi:

Chžeŝch=li, luby ŝchěŝčijano, / tež w nětcži-
ŝchim ŝrudnym čaŝu prawu hodownu wjeŝeloŝč
ŝacžuwacž, dha wukń wot ŝchčženika pŝnacž:

- 1) Šchto ŝy ty?
- 2) Šchto je Jesuŝ?

Knježe Božo, runje w nětcžiŝchim ŝrudnym čaŝu žada
ŝebi naŝcha wutroba po prawym hodownym wjeŝelu.
D, duž wotewt nam wocži, ŝo pŝnajemy, ŝchto my ŝmy,
mjenujzy ŝhudži, hubjeni hrěŝchnizy, a ŝchto je Jesuŝ,
kotrehož ŝy ty i luboŝče k nam do ŝwěta pŝŝlał: Twój
luby Šsyn, wěrnny Bóh wot wěčnoŝče, ko.rehož hódni
njejŝmy, ŝo bychmy twoju njewuŝlědnimu luboŝč k nam
pŝnali a ŝo w njej wjeŝelili. Hamjeń.

I.

Chžeŝch=li, luby ŝchěŝčijano, tež w nětcžiŝchim ŝrudnym,
čžežkim čaŝu hodownu wjeŝeloŝč ŝacžuwacž, dha wukń
wot Jana ŝchčženika ŝpŝnacž, ŝchto ty ŝy.

W naŝchim tekŝče namaŝamy Jana ŝchčženika w puŝči-
nje pola rěki Jordan na wyŝokoŝči jeho ŝjawneho ŝkutko-
wanja. Wulki ŝacžičč bē wón na wjele tyŝaz ludži
čžinił, haj, wón bēŝche mózne duchowne hibanje w žylym
ludu ŝbudžil. S čžrjódami ŝhwatachu ludžo do puŝčiny, ŝo

bychu tuteho muža, kiž so tať spodźiwnje drasczesche a bjesche tať jednorje žiwu, kiž so swaži, wyškofich a nistich, bohatych a khdnych s wótrymi słowami pokhostacž a i pokucze napominacž, widželi a słyscheli. Po žylym kraju rěczachu wo nim a praschachu so: Shtó je wón? Shtó ma jeho wustupjenje na šebi? Je wón šuano tón, wo kotrymž so profetojo wěšcžili, tón šlubjeny Mešias? Tež wyškofa rada, najwyschschu wyschnoscž židowskeho luda, njemózesche dlěje pschihladowacž, kať tutón muž šebi pschezo wjetschi wliw doby, a dyrbesche so pať sa njeho, pať pshecžiwu njemu rošbudžicž. Ale prjedy dyrbesche wu-šlědžicž, shtó wón je, shtó wón chze, shtó je jemu prawo dať, předomacž a kschecžicž. Teho dla póšta někotrych měšchnikow a lewitow i njemu do puschiny, so bychu so jeho woprascheli: Shtó šy ty? Šy ty, kaž jich wjele mēni, Mešias, kotrehož je Bóh wótzam psches profetow šlubil? W tutym praschenju ležesche sa Jana kschćenika cžežke spytowanje. Šdže je shtó, kiž njeby rad widžany, bohaty, móžny byl! A to wschitko mózesche šebi Jan i jenyim słowom dobyč. Wón trjebasche jenož prajicž: „Ja šym Khrystuš“, a wschitzu bychu to jemu wěrili a jemu „Hosianna“ pschiwyskali. Tež našch tekst pokaze na to, so Jan kschćenik tuto spytowanje cžujesche. My cžitamy: „A wón pósna a njesaprě, a wón pósna“. Čžeho dla cžini šwjaty šćenik telko słowom? Njeby došahnyło, hdy by pišal: „A wón wotmolwi“? Wón chze i tym wu-šbēhowacž, kaťke spytowanje w tutym praschenju leži. Ale Jan pschewinje spytowanje. Poniznje a jašnje wón wusna- wa: „Ja nješym Khrystuš.“ Wy so mylicže, hdyž šebi to wote mnje myšlicže. S tutym wotmolwjenjom pať nje- móžachu so póšli wyškofeje rady spokojeć. Teho dla prascheja so dale: „Shtó dha? Šy ty Šlias“, wo kotrymž je profeta Malachias wěšcžil: Šlaj, ja chzu wam póšlacž teho profetu Šeliasa, prjedy dnyli pschińdže tón wulki a traschny džen teho Knjesa? Mal. 4, 5. A Jan wotmolwi: „Ja nješym.“ Duž so dale prascheja: „Šy ty profeta“, tón profeta, wo kotrymž je Bóh Mójsašej

prajik: Ja chzu jim profetu, jako ty by, sbudzić? 5. Mójs. 18, 18. A sažo wotmolwi Jan: „Ně“. Haj, wón běsche profeta, najwyschšchi wschitkich profetow, kaž to Knjes sam wobšwědči, wón běsche Heliaš, wo kotrymž je Malachiaš rěčal, ale niz w tej myšli, kaž lud to mēnjesche, a teho dla wón to prěje. Ale tež s tutym wotmolwjenjom nje-možachu pšli wyšoteje rady šo do Jerusalema wróciz; wschať dyrbjachu wušlědžic, niz, sčto Jan njeje, ale sčto wón je. A teho dla praschachu šo hiščeže juntróc: „Schtóha dha by ty? Sčtoha prajisch ty sam wot šebje?“ Duž wotmolwi Jan: „Ja bym předarški hlóš w puščinje: Pšchihotuježe pucž teho Knjesa, jako profeta Jesajas prajik je.“ Jes. 40, 3. Wón drje wě, sčto wón je, nicžo wjazn, ale tež nicžo mjenje, hač hlóš, s kotrymž Bóh lud na Knjesa pokazje, hač grat, s kotrymž Bóh Mešiasčej pucž do wutrobny luda pšchihotuje, a kotryž šo na boť položi, hdyž je šwój nadawť dokonjal. D kažte ponižne pšnacže šebje šameho ma Jan šščeženik!

A ty, luby ššchesczijanano? Tež tebi pšchiwola dženš-nišča njedčela praschenje: Sčtó by ty? Sčto prajisch ty sam wot šebje? Daj wotmolwjenje kaž Jan šščeženik; pšnoj šo sam a njeprěj, ale wušnai šo! Něcziń kaž jich wjele, kotřiž šo sa wscho mózne šajimuja, ale ženje šhwile nimaju, šo šami pšnacž. Tu jedna šo wo něsčto jara wažne. Wot tuteho praschenja wotwišuje twoje wěčne šbože, wot něho wotwišuje dženšča, hač budžesch ty žohnowane hodn móž šwjeczic a we wutrobje prawu hodownu wješelosč šacžuwacž. Sčtó by ty? Sčto prajisch ty sam wot šebje? Ty wotmolwiš: Ja bym ššchesczijan, bym šščeženy a konfirmirowany, ja čzinju šwoje ššchesczijanške pšchibšuschnosče, ja špěwam kóždy džen šwoje modlitwy, ja šhodžu ke mišči a k Božemu blidej. Ja hladam šo šjawnych hrěchow. Ja nješšym paduch, wopilž, mandželštwolamar. Wěšče, dokonjany nješšym, tež ja mam šwoje šlabosče a njepeczinki, ale ja bym lěpšchi dnyžli tyšazy druhich. Haj, tať myšli jich wjele wo šebi, a maja šo sa dobrych ššchesczijanow. Ššnano tež ty,

lubny pscheczelo? Ale dha dyrbju tebi prajicž: Ty njebudžesch žane požohnowane, wješele hody moz šwjeczicž, hody budža sa tebje jenož šwójbnny šwjedžen, niz pať šwjedžen Božeje njedowušlédženeje lubošče, kotraž šo na hrěšniku šmili, haj, ty njetrjebasch s žyła žaneho Šbóžnika; pschetož Jesuś je pschichoť „hrěšnikow šbóžnych cžinicž“, twoje dla njetrjebasche wón do šwěta pschińcž. Ale njemyl šo! Pschi wschěm dobrym mēnjenju, kotrež masch šam wo šebi, šy ty tola šhubjenny a šatamany cžlowjet, a je-li šo niz prjedy, dha junu na šudnym dnju, a potom s naštróženjom, pōsnajesch, schtó ty šy. O, pōsnaj to nētk, njeprej, ale wuśnawaj šo: Ša šym hubjenny, hrěšny cžlowjet, ja šym šhubjenny bjes Šbóžnika, ja njemóžu ani psched ludžimi a hišcže wjele mjenje psched Bohom wobstacž. Haj, tať steji s tobu. Pōsnaj, schtó ty šy, wuśnaj šo s žykej ponižnej wutrobu: „Ša šhudy cžlow'k, ja hrěšnik šhudy jow šteju, Božo, psched tobu.“

II.

A pōsnaj dale, schtó je Jesuś? Šako bēšche Šan ššcženik prajik: „Ša šym předarški hłōš w pušcžinje: Pschihotujcže pucž teho Anjesa“, dha bēšche ša tamnych pōšokow wyšokje rady prašchenje: Šdže dha je tōn Anjes, hdy wón pschińdže, kotremuž pucž pschihotujesch? jara bliško. Ale na to šebi ani njepomyšlu. Woni šo wjele bóle prašcheja: „Cžeho dla dha ššcžisch ty, hdyž njejšny Šhrystuś ani Šliaš ani profeta?“ Šo jich mēnjenju cžini Šan nēšcto, k cžemuž wón žaneho prawa njemējesche, a woni cžedža jemu najradšcho šakafacž, šo wón ššcžije. Duž wraji jim Šan: „Ša ššcžu s wodu; ale wón je šrijedža mjes waš šupik, kotrehož wy njesnajecže. Tōn je, kiž po mni pschińdž budže, kotryž prjedy mje był je; kotrehož cžrijowe rjemješki ja njejšnym dostojny rošwjafacž.“ Wón je šrijedža mjes waš šupik. Wón je tu; cžaš je dopjelny; šlubjenja, kotrež je Bōh wótzam dať, wopokafuja šo jako wērne. Wón, na kotrehož je hižo Šewa cžakala, jako pschi šainowym narodže džesch: „Ša mam teho muža, teho

knjesa", wo kotrymž su wšchitzy profetojo rěčželi, so pschińdže, po kotrymž su šebi pobožni tať horzo žadali, wón je šrijedža mješ wami. Šchtóžkuliž chze, móže jeho widžecž a šlyšhecž. Moji lubi, "wón je šrijedža mješ waš stupil", to płaczi tež nam. Tón, kotremuž je Jan pucž pschihotował, je šrijedža mješ nami, pschede wšchem w šlowje a w sakramentomaj; kóždy wot naš móže stajnje a wšchudže jeho bliskoscž šacžuwacž. A hody chze wón š nowa š nam pschińcž, chze šo do našich wutrobom narodžicž, so by naš Šbóžnik byl a naš wot wšcheho hrěcha smyl. Š wšmi jeho horje, wotewt jemu šwoju wutrobu!

Alle Jan dyrbi škoržicž: "Kotrehož wy nješnajecže". Šajki cžežki porok! Čži, kotsiž běchu wot wyšokeje rady š Janej pošłani, běchu mješchnizy a levitojo. Šo Šadduzejšzy, kotsiž běchu šwětnje smyšłeni, Šesuba nješku pošnali, temu njetrjebamy šo džiwacž, ale šo nješ běchu mješchnizy a levitojo, kotsiž běchu powołani, na wěrje ludowej wachowacž, Šesuba pošnali, to njeje š rošymjenju. Alle wy nječamy iich šudžicž, wy chzemy šo radšcho kóždy šam prashecž: Šnaju ja Šesuba, a to niz jenož šwonkownje, ale prawje, kaž džěcžo šwoju macž, kaž pschecžel šwojeho pschecžela, je wón mój Šnjes a Šbóžnik? Abo dyrbi Jan tež wo naš prajicž: Wy jeho nješnajecže? Bóh naš šwarnuj! Šytajmy Šesuba pschezo lěpje šelnacž.

A Jan praji: Tón je, kiž po mni pschińcž budže, kotryž přjedy mje byl je." Šajke šłowo! Přjedy Šana je wón byl, kiž pschińdže, kiž je šrijedža mješ nimi! Šotajkim wón je wot wěcžnosće; tež je wón wěrny Bóh. A "kotrehož črijowe rjemješki ja nješšym dostojny rošwjašacž." Jan je najwjetšchi wot wšchitkich, kotsiž su šo wot žónškeje narodžili, a tola nima wón šo ša dostojneho, jemu najnižšchu šlužbu wopošlacž. Šať wulki, šať krašny je Šesub! A teho je Bóh ša naš na šwět pošłal, šwojeho Ššyna ša naš hrěšnikow, to najlěpsche je wón ša to najhubjeńšche dať! Š šať jara ma Bóh naš lubo!

Šaj, luby šchescžijano, pošnaj dženkša, šchtó šy ty a šchtó je Šesub; potom njemóžesč hody hinať hacž wyštajo

pschi žlobje stejecz a ƚo bójstej lubosczi modlicz, kiž we
Ssynu je ƚo sjewiła, potom budžesch pschi wschëm horju
nëtczišeho czaša w prawej hodowej wješelošczi móg sa-
spëwacz: Wješel, wješel ƚo tschesczianstwo! Hamjeń.

(Džeržane wot P. M.)

Na swjatu hodowniczkju.

„O najwješelschi, o najsbóžnišchi, hnady poľnicžki Boži dnjo!“

Tak swonja s wyšokeje wěže dženska hodowne swony won do kraja a sczelu šwoje synki do ludapoleneho města a do czicheje šerbskeje wjeski pschi Czornym Bosy a delkach w holi, a hdžežkulisch jich klinč a synč šo šlyšchi, tam sraduja šo pobožne wutrobny Šbóžnika, kiž mēr nam dawa a pokoj s Bohom a czašne a wěczne šbožo.

„O najwješelschi, o najsbóžnišchi, hnady poľnicžki Boži dnjo!“

Tak jeho witaja dženska se šwojimi sybolatymi šwěczkami hodowne šchtomy w zyrkwjach a w domach. Tak špěwaja džěczi a stari a wyskaja jandželjo temu, kiž s njebeš je wuschot a njebeša na šwět nam pschinješł a do njebeš naš chze wjesč. Wjele darow šo dženska šwjeczi, ale najdrožšchi a najkrašnišchi dar nam Bóh šam dawa: Šswojeho šyna ša našeho Šbóžnika!

Ššlyšcže wulke šwjate sczenje, kiž šo šapoczujie w póhanskim měšcže Rom a dale wjedže k džěscžu w žłobje a šo škónczi s jandželow gloria a w kóždej šchtucžzy nam přěduje:

„Jesus, tón Šbóžnik tu je! Jesus, tón Šbóžnik tu je!“

Lut. 2, 1—14.

W tym šamym czažu pak šo šta, šo pschitajnja wot šhěžora Augusta wuńdže, šo by wschitkón šwět šapižany a šchazowany byl. A to šapižanje bě to najprěnišche, a šo šta w tym czažu, jako Žireniuš s bohodom w Širiskej běšche. A wschitzy džěchu, šo bychy šo dali šchazowacž, kóždy do šwojeho města. Duž šběhnu

ŕo tež Joŕef i Galilejskeje, i města Nazaretha, do židowskeho kraja, k městu Davitowemu, kotremuž rěkaju Bethlehem, teho dla, ŕo won i doma a se schlachty Davitoweje běŕhe; ŕo by ŕo daŕ ŕapiŕacž i Marju, ŕwojej ŕlubjenej mandželskeju, kotraž běŕhe i czeŕkim žiwotom. A jako wonaj tam běŕhtaj, dóndže tón czaŕ, ŕo wona porodzič dyrbjesche. A wona porodzi ŕwojeho přeńŕheho ŕyna a powi jeho do pjeluschkow a položi jeho do žłoba; pŕchetož woni njemějachu hewal žaneho ruma w tej hoŕpodže. A paŕtyrjo běchu w tym ŕamym kraju na poli pola hórdow, czi wachowachu w nozy ŕwoje ŕadla. A hlaj, teho Anjeŕa jandžel pŕchitupi k nim a jaŕnosčž teho Anjeŕa wobŕwěczi jih; a woni ŕo jara wulzy bojachu. A tón jandžel džesche k nim: Njebóječe ŕo; hlaj, ja pŕchipo wjedam wam wulke wjeŕele, kotrež wŕchemu ludu ŕo dostacž budže; Pŕchetož wam je ŕo dženska tón Šbóžnik narodžik, kotryž je Ahrystuŕ tón Anjeŕ w Davitowym měsce. A to měsce ŕa ŕnamjo, wny budžecze džecžatko namakacž i pjeluschkami powite a w žłobje ležo. A hnydom bě tam pola teho jandžela ta ŕyla njebjeskeho wójŕla; czi ŕhwalachu Boha a džachu: Čžeŕcž budž Bohu w tej wyŕokoŕcži, měr na ŕemi a cžlowjeŕam dobre ŕpodobanje. Samjeń.

Róždy wot naŕ i czaŕow džecžastwa to ŕcženje ŕnaje a lubuje. ŕo dalokich pucžach naŕ wono wjedže. Ale njeje hody pod Božo džescžowym ŕchtomom najradŕcho kóždy domach? Ženje naŕ i dalokeje zuŕby a ŕlužby taŕ móznye domoj nje- cžehnje, kaž hody. A tola pójmy! Wny njetrjebamy pucžowarŕskeho kija, niz ŕlěbora a ŕłota, niz kubla a ŕamoženja; ale ŕŕhidla trjebamy, ŕŕhidla wěry a modlitwy. Wny njetrjebamy kóžde a želesnizy, a tola ŕhwatamy pŕcheŕ kraje a morja ŕpěŕniŕcho hacž na hodleŕŕkich ŕŕhidlach! Pójmy wŕŕitzy! Tu njeje ničto wuŕamknjeny, niz maŕe džecžo, niz ŕpróžny ŕchědžiwz, tež ty niz, ŕŕchepjetaza macžetka na twojim kijeŕku! Pójmy wŕŕitzy i nutrnej, wěrjazej wutrobu! Wohladajmy, ŕčto je na ŕemi a w njebjeŕach pŕcheŕ Božu wěcžnu luboŕcž ŕa naŕ ŕo ŕtaŕo! —

Jesus twój Sbožnik tu je! Jesus twój Sbožnik tu je!

1. My sastupimy do křezorskeho města Rom. (St. 1—2): „W tym samym času . . . w Siriskej bě.“

Rom bě psched 2000 lětami móžna knježerka śwěta. Tu běchu nakopjene bohaftwa semje, kiž běchu Romste wójška krajam a ludam rubike. Snutrkowne spofojenje pak tu njebě. Póhanske ludy šebi tehdy wo kralu měra powjedachu, kiž s rańscheho kraja bórny pschińdže a pod šwój šzeptac lubosče wschitke ludy šhromadži, ale to běchu pshecza, ale žana wěstoscz. Rom bě tehdy město kaž Babel. Luther je posdžišcho tež w Romje był a domoj šo wrócziwšchi prajił: „Deli so je žana hela na semi, je Rom na nju natarjene.“ Jačo bě tam Augustus s knježerjom, njebě lěpje. Rom bě město wulkich hrěchow a czežkich horjom. Milijony byllow šu tehdy plakane, a njebě tu žana ruča, kiž by je setrěwala. Šsrjedž wulkeho města stejese hród se šlotom a šlěborom krašnje wupyšcheny. W nim bydlesche Augustus, romski křezor. My do hrodu sastupimy. My njehladamy na blyščežazy blyškot a pychu. „Šcho pomha cžlowjekej, hdy by runje zyl šwět dobył a pak na šwojej dušchi škodował?“ Nětk psched najmóžnišchim knježerjom tamneho cžaša stejimy. Na jeho pschifasnje maja ludy semje pošluchacz. Psched nim na blidže pišmo leži. Won je jo runje podpisał. Nětko placzi a je šakon ša milijony. Šcho křezor žada? Šcho šwojim poddanam pschifaže? „Šo by wschitkón šwět šapišany a šchazowany byl.“ Kóždy poddan, njech bydli, hdžež chze, ma šwoje mjeno, powołanje a šamoženje dawkow dla šapišacz dacž. Kóždy pak ma šo tam šapišacz dacž, hdžež je narodženy.

Tež ša Šsrael placzi pschifasnja. Židowski lud je tež Romski poddan. Krašnoscz Davitoweho tróna je dawno šaschła. Tak tež w židowskim kraju kóždy do šwojeho města cžeňje. „Duž šběhnu šo tež Josef s Galilejskeje s města Nazareth, do židowskeho kraja k městu Davitowemu, fotremuž rěkaju Bethlehem, dokelž wón s doma a se šchlachty Davitoweje běšche, šo by šo dał šapišacz s Marju, šwojej

šlubjenej mandželskeju.“ S Nazaretha do Bethlehema bě daloki a wobcžežny pucž, ale wón ma šo dokonjecž. W Bethlehemje ma, kaž profeta Micha wěschcži, Jesus šo narodžicž. So by tuto profecziške wěschcženje se sasterstich cžašow šo dopjelniło, ma Augustus šwoje schazowanje wupišacz. Tak dyrbja kralojo a kžěžorojo džěscžu w žlobje šlužicž. Bože šłowo šo tež potom dopjelni, hdyž šo dopjelnjenje žyly njemóžne šda bycž. Bože šłowo wostanje šwjata wěrnoscž. Tež wulžy šwěta šu graty w ruzy wschehomóžneho. Tutón Augustus, pod kotrymž Khrystuš šo narodži, kaž Tiberius, pod kotrymž Khrystuš wumrje, Cyrenius se šwojim šapšanjom, kaž Pilatus se šwojim njeprawym šudom a ššizžowanjom: Wotrocžy woni wschitžy šu w ruzy wschehomóžneho krala wschěch kralow! Tak bě tehdy a tak je hišcže nětk. Pod Božim cžežkim šudom našch lud šteji. Našcha móž je šaschła. Kžěžorške tróny šu powalene. Kralam šu króny š hlowny padle. Šsurowje našchi njepšhecželjo š nami šakhadžēja. Bože myšle nješku našche myšle. To pak wěmy: Tež našchi hidžerjo šu šlužobnizy w Božej ruzy. My mamy, kaž Israel tak husto, psches tršchnoscže hicz, šo bychmy w pokucže a wěrje šašo Boha pytali!

S kžěžorškeho hrodu w Romje naš šwjate šcženje dale wjedže:

2. Do Dawitoweho města Bethlehem. Dvě hodžinje š polnožy wot Jerusalema Bethlehem na wuskej škalatej horje leži. Školo wokolo šu hórki a doły. Štupišch-li na tajku hórku, mašch daloki wuhlad. Tam je Jericho, tam Jordan a morwe morjo, tam w dalokoscži arabiške hory. Něhdy bě tam krajina plódna, kaž šahrodka Boža, nětk je tam kžudoba. Mjecž a hlód a štraschne khoroscže šu na wšach wokolo Jerusalema wulki džěl wobydleštwa w šaňdženych krawnych wójnškich létach morile. Šnaty a luby nam Bethlehem je š cžašow našcheho džěcžastwa. Tu je šwjata šemja. Tu po Bethlehemškich pucžach je něhdy Jakub cžahnył, hdyž je šo š zušby pola Labana domoj wrócžil. Tu psched Bethlehemškimy wrotamy je najšubsche, šchtož

mějesche, pohrjebał, swoju Rahel. Tu je Ruth něhdy na Boasowych pscheńcžnych polach kłoby sberała. Tu je na plódných pastwišcžach mlody David swoje stadla pašł, s lawom wojował a swoje psalmy spěwał. Najkrašnišcha pnya stareho Bethlehem a pať njeje Jakub a Rahel, niz Boas a Ruth, niz Jai a David, ně, to je tón, wo kotrymž Micha wěšcži: „A ty Bethlehem Ephrata, kiž by mała mješ tawšyntami w Judže, s tebje dyrbi mi pschińcž, kotryž na Israelu Knjes budže.“

Běšche psched skoro 2000 lětami. W Bethlehemskich hašach běšche wjele zušnych pučowarjom, mješ nimi Josef a Marja. Spróznaj a próšnaj běšchtaj wot dalokeho pučza, klapaschtaj tu a tam wo durje, ale njenamašchtaj žaneje khowanki. Skóncžnje šo jimaj kхудobna hospoda wotewri. Wonaj sastupischtaj. „A jako wonaj tam běšchtaj, dóndže tón cžaš, šo Marja porodžicž dyrbjesche.“ — To je šrudoba, dwójzj wulka, hdyž runje hody lube džěcžatko wot starscheju šo džěli a morwe s domu šo nješe. Šěra ból šo jimaj psches wutrobu drěje, hdyž hody džěcži lubošnje kherlusche spěwaja a jeju džěcžo wonach něme, morwe spi. To je hišcže wjele hlubšcha ból, hdyž, kaž je šo w tutych wójnskich lětach husto stało, s dalokeje zušby k hodam powjesč dóndže: Wasch nadžijepoľny šyn je padnył! Wasch sastarať tu wjazy njeje a ženje šo domoj njewrócži! My chzemy wutrobnje se žarowazymi šobu žarowacž, ale prošycž tola tež: O, kotsiž wy plakacže, šwjecžcže hody s nami! Wuska, kхудa hospoda w hródži njeje wjazy kхудobna. Šwětlo pada s wyšola do njeje. Džěcžo w žlobje njeje, kaž druge džěcži šu, ale tuto džěcžo je tón, wo kotrymž spěwamy:

To tón Knjes Khrystuš, našch Bóh je,

Kiž nam s tej nusy pomhacž chze!

My njewěmy, hač mamy šo najbóle džiwacž, šo je wón, kiž šo nam hody narodži, tať wulki a krašny, abo šo je tať niški a mały, šo je tať bohaty, šo wschěch wošboži a wobohacži, abo šo je uajkхудšich jedyn, tať kхудy, šo nima pschi žiwjenju, hdžež by wjecžor swoju hłowu položil, tať kхудy, šo je žlob jeho kolebka a twjerdy kšičiž

na Golgatha jeho šmjertne ložo. O, ty křude Bethlehemske džěcžo, tebje chzemy šo džeržecž a š tobu chzemy hicž! O, šo by našcha wěra do tebje, ty Marijny a Boži šyno, byla taš šylna a nješahinjaza, šo bychmy kaž twoji přěšchi wotrocžy, šwjecži japoschtoljo a martrarjo, radšcho šo spalicž a šabicž dali, hacž wot tebje šo wotwobrocžili! Wušchoł paš je Šbóžnik niz š jeneho wulkich, šlawnych městow na šemi, niz je šwětasnateho Athena, w kotrymž šwjaty Pawoł posdžišcho přěduje, niz š Roma, tuteho šrjedžišcžja póhanskeho šwěta, niz š Jerusalema, kotrež je jeho ššizowało a moriło, ně, wušchoł je wón š małego Bethlehema. Tuto městacžko je narodne město najwjetšeho krala, najšylnišcheho pomoznika, najšbóžnišcheho troschtarja, je narodne město Jesuša Křyštusa, kotrehož šwjatnizy a woltarje nětkole we wschěch krajach šteja, a kotrehož šwjaty ewangelij šo nětk hody po wschěj šemi we wjele štach rěcžach přěduje! Šdyž wón tam pschi šwojim narodže njeje ruma namakał, nětk je jemu trón natwarjeny we wjele milionach cžłowškich wutrobow. —

Našche šczenje naš škóncžnje wjedže:

3. Š džěšcžu w žłobje! Boža wulka, tyschnje wocžakowana hodžina je pschischla. Kaž šo šhubjeny šyn wot nana džěli, taš běšche šo cžlowjestwo w hrěchach wot Boha džěliło. Šdže je rada a pomoz? Ššam se šwojeje mozy cžlowjet Boha wjazy namakač njemóžesche. Nje- bješa drje wupowjedaju Božu cžescž a škónzo a hwěšdy Wšchehomóžneho pschpowjedaju, ale cžlowjet jich rěcži nje- rošymi. Duž je nusa najwjetšcha, ale nětko je tež Boža pomoz najbližicha. Pastyrjo psched Bethlehemom šwoje šadla pašu. Nóz šemju pschitrywa. Čžicha nóz, šwjata nóz! Jednori, šhudži ludžo tucži pastyrjo šu, ale derje šažoženi w šwojej wěry, šprawni w šwojej luboscži š temu, na kotrehož Šsrael cžakasche. Niz mješ wulkimi šwěta, niz w Šerodaschowym hrodže běšche šo wěra do Měšiaša šašhowala a hajila, ale mješ šhudymi pastyrjemi, mješ cžichimi modlerjemi a tu a tam w šomorkach cžěrpjerjow.

Tuczi su tehodla wuswolene graty, Boži hodowny ewan-
gelijum jako najprěnschi dostacž. „Anjesowy Jandžel
pschistupi k nim“, jandžel Božeje šmilnosće. „Njebójcže
šo!“ Čžaš stroželow je nimo. Čžaš wěcžneje hnady
šwita. „Hlaj, ja pschipowjedam wam wulke wješele, kotrež
wschemu ludu šo dostacž budže.“ Tu njeje nihtó wu-
samknjeny! Tu je wješele, kiž kóždemu placzi. Hewak je
na šwěcže tak: Hdyž tu w domje šo sraduja, w šušodnym
domje plakaja. Hdyž tu wěnzny šo pletu, je tam styskanie
a rudženje. Je twój pucž jašny a šwětly, něotra komorka
w bliskosći je čžemna, a kamjenje starosćow leža na wu-
trobach. Wbohe šyrotki su bjes nana, k hude wudowny
bjes muža a sestarieni, wopuschčženi starschi bjes šyna a
šastararja. Ale nětk jandžel Boži horkach w mrócželach na
šwoju klětku stupiwšchi pschipowjeda wješele wschemu ludej.
Kotre wješele? „Wam je šo dženzka tón Šbóžnik na-
rodžik.“ Šbóžnik! Šbóžnik wón rěka. Wón šbóžnych
čžini a šhubjennyh pyta a rany hoji. Šbóžnik wón je!
Wón hrěchi wodawa a š Bohom naš wujedna a mēr nam
dawa. Wón našče horjo nješe a š mozu š wyšoka našče
dušče pošylnja a nēcžne žiwjenje do naš plodži! O, Bohu
wschehošmilnemu a hnadnemu budž džak, šo je tak šwět
lubował, šo je šwojeho šyna šo Šbóžnika nam dał!
Jandželow spěw, wumožena, psches Šhrysta wumožena wo-
šada, budž tež twój psalm: Čžesć budž Bohu we wyšo-
kosći, mēr na šemi a čžlowjekam dobre špodobanje!

Abó čžyli my němi wostacž, hdyž wschitko jeho
khwali? Čžyli we wichorach naščeho šrudneho čžaka
wot njeho šo wotwobrocžicž? Wěra našča! Žyrkwje su
bóle a bóle prošne a rejwańske lubje su polne. Duch
Bohasabycža dže tež psches našč lubny šerbski lud. Potom
prjecž š domow š hodownymi šchtomami, hdyž Šhrystuš,
šchtom žiwjenja, šo wjazny w našchich domach šelenicž nje-
dyrbi, kotrehož šwědkojo pošli še šelennyh lěšow tola su!
Potom wuhajncže šybolate šwěcžki, hdyž Šesuf Šhrystuš
wjazy šwětlo šwěta bycž njedyrbi! Ššerbski ludo, potom
šmy žyle k hdyž a šmy šhubjenny lud. Potom žiwjenje

wjazy žiwjenja hódne njeje. Potom je šmjercź srudne sa-
hubjenje bjes wscheho šwětka a nadźije, hdyž toho wjazy
nimamy, ke kotremuž našci pobožni wótzojo mrějo domoj
czechnjachu, spěwajo:

Hdyž dyrbiu wotbal czahnyć,
Šso njedźel wote mnje!
Chyž k pomózy mi stanyć,
Hdyž šmjercź mje czwiluje!

O Božo, šmil šo a sbudź naš a našch błudžazy lud!
Čehń naš k šebi, šo bychmy tute hody tebje šapšimnyli
š noweje lubošću a wěru a š zylej duschu. Tak šo dopjelń:

O najwješelschi, o najšbóžnišchi,
Šnadypołnicźki Boži dnjo!
Kralo, my džemy, šlyšhecź cze chzemy.
Wješel, wješel šo ščesćijanstwo!

Šamjeń.

2. Šwjedzeń hodow.

Luf. 2, 15—20.

Zako czi jandželjo wot nich do njebjek bėchu stupili, duž dzachu czi pastyrjo bjes šobu: Pójmy dha nětk do Bethlehema, a wohladajmy tu wěz, kiž šo stata je, a tón Anjes nam k wjedzenju je sežinil. A woni pschińdsachu šhwatajzŋ, a namačachu woběju, Marju a Josefa, k temu tež to džeczatko w žlobje ležo. Zako woni to šame pał bėchu widželi, rosnješechu woni to šlowo, kotrež woni wot teho džěsca bėchu šlyšeli. A wschitž, kiž to šlyšachu, džiwachu šo tych wězow, kotřiž jim czi pastyrjo bėchu prajili. Marja pał šhowa wschitke te šame šlowa a rospomni je w šwojej wutrobje. A czi pastyrjo šo šašo wróćichu, cžěsčachu a šwalachu Boha ša wschitko, šchtož bėchu šlyšeli a widželi, kaž tež k nim prajene bėše.

W Anjesu lubowani! Š Božeje šmilnošće móžemy šašo krašne hody šwjeczič. Móžachmy šašo tutón lubošny šhěrlušch špěwacž: „D najwješelschi, o naišbóžnišchi, huady-pólnicžki Boži dnjo! Šhubjene džěczi, Šhryšt je na šwěczi! Wješel, wješel šo, ššesčizianstwo!“ Šaj, wješel šo, wješelcže šo, tak w tutych dnjach wschudžom šlyšimy. Šdžěžkuliz ššesčizijenjo po wschěj šemi bydla, wschudže kuježi wulke wješele, wulka radošcž. Šak bėchu džěczi wješele a šu wyska, jako tu hodžina bė, na kotruž bėchu tak dolho cžakałe, a šmėdžachu šastupicž do jštny wobradženja, widžawšchi hodowny šchtom š wjele šwěcškami a hodowne dary, kotrež je Bože džěcžo jim wobradžiko! A dorošczeni šu šo wješelili nad radošcžu džěczi a nad darami, š kotrymiž bė lubošč jich wobdarila. W druhich domach, hdžěž małe džěczi nješu, šwjecža hody cžišišcho, ale wješelošcž

knježi tež pola nich dla rjanošće hodowneho shtoma a darow lubošće. Mnohy šwjeczo wšchaf hody jenož jako šwójbnj šwjedžen, na kotrymž dyrbi swonkowna wješełoscź wšchitke wutrobj hnucź; k temu pŕscha a sašwěcza hodownj shtom a wobdarja šwojich tak bohacze, kaž samóža. Njewjedža woni, shto maja hody na šebi? Hody šu narodniny našeho Knješa a Šbóžnika Ješom Khrysta; džěcžatko w žlobje je žórko praweho a poźneho hodowneho wješela. Shtož je Boži jandžel w cžichej, šwjatej nozj pšhipowjedał, to je šo nětko dopjelniło. Tež my drje šo rjanošće hodowneho shtoma wješelimy, ale tutón shtom, kiž šo šeleni šrjedž šymy, pokasuje naš na teho, kiž je našch prawy shtom žiwjenja; tež my wješelimy šo nad jašnosću hodownych šwěcžkow, ale wone pokasuja naš na teho, kiž je šwětło šwěta; tež my wješelimy šo hodownych darow, kotrež šmy dostali, ale wone dopomnjeja naš na dar, kotryž nam našch Bóh wobradži w šwojim Ššynu. Swonkowna wješełoscź, kotraž je šwětnym džěcžom najwážnišce na hodownym šwjedženju, bóršy sašo sańdže, ale prawa hodowna wješełoscź wostanje a pšchewodža naš na našchim dalšchim подроžnistwje pšchěš zŕšbu tuteho žiwjenja do njebješkeje domišny.

Kaš dyrbimy my jako kšchěšćizjenje hody šwjecžicź? My dyrbimy šwoju wutrobu hodownej powješći wotewricź, kotruž je jandžel Boži paštyrjam na Bethlehemškich honach pšhipowjedał: „Wam je šo džěnža tón Šbóžnik narodžik!“ Shtož tutu powješć š wěrjazej wutrobu pšchijima a wopomni, shto ma na šebi, tón budže w najšbóžnišcej radošći hody šwjecžicź. Haj, chzemy hody šwjecžicź kaž paštyrjo w Bethlehemje!

1. Chzemy šwoju wutrobu hodownej powješći wotewricź: „Wam je šo tón Šbóžnik narodžik!“

2. Chzemy tak žiwi bycź, šo móže šo tón Šbóžnik tež do našcheje wutrobj narodžicź.

O Knježe Božo, kšwalene budž tvoje šwjate mjeno! Požohuuj naš š nowa š njebješkimi darami w Khrystu šu

Jesusu. My wotewrimy tebi swoju wutrobu. D napjeln
nasche wutroby s twojej hnadu! Hamjen.

I.

Nóz běsche; cžemnosć pschikrywasche židowske město
Bethlehem a wokolne pola a hona. Duž sta šo najwjetschi
wschitkich dźiwow. W hródzi porodzi knježna Marja
šynka a powi jeho do pjeluschkow a položi jeho do žłoba.
Tam w žłobje leži dźěćo kaž wschitte druhe cžłowśke dźěćzi
a tola dźěćo kaž žane druhe: Marijny šyn a Boži šyn,
wěrnny Bóh a wěrnny cžłowjeł, Khrystuš, Šbóžnik
šhubjenych a šatamanych cžłowjełow. Na cžož šu wótzoyo
cžakali, wo cžimž šu profetojo wěšcžili, to šo nětko krašnje
dopjelni.

W tej šamej nozy běchu pastyrjo na polu a stražo-
wachu swoje stadla. A hlaj, Knjesowy jandžel pschistupi
k nim, a jašnosć Knjesowa wobšwědčzi jich; a woni šo
jara wulzy bojachu. A tón jandžel džesche k nim: Njebóicže
šo; hlaj, ja pschpowjedam wam wulke wješele, kotrež
wschemu ludu šo budže dostacž; pschetož wam je šo dženša
tón Šbóžnik narodžik, kotryž je Khrystuš, tón Knjes, we
Dawitowym měsće. Kajki šacžisće je tuta powjesć na
pastyrjom cžinila? Jako jandželjo wot nich do njebjes
běchu stupili, duž džachu pastyrjo mjes šobu: Bójmy
dha nětk do Bethlehemema a wohladajmy tu wěž, kiž je šo
stala, a tón Knjes nam k wjedženju je šcžinik. A woni
pschińdžechu šhwatajzy, a namakachu wobeju, Marju a Šosefa,
k temu tež džěćatko w žłobje ležo. Wješelscha powjesć
njemóžesche šo pastyrjam pschpowjedžicž. Khrystuš,
šlubjeny Mešias, kiž dyrbi šwój lud wumóz a šbóžny
cžinicz, je tu! Šhwaleny budž tón Knjes, tón Bóh Izraelski.

Šbóžnik je šo narodžik. Tuta powjesć pschpowjeda
šo w tutych dnjach s wjele tyšaz klětkow wjele milionam
wutrobow po wschej semi. Šbudži wona w twojej wutrobje
tež tajku šbóžnu wješelosacž, kaž něhdy we wutrobach
pastyrjom? D wotewt tež twoju wutrobu tej hodownej
powjesćzi: Šbóžnik je šo narodžik!

Sbóžnik je Ɣo narodźil, kiž chze a móže tebi pomhacž we wšchej duchownej nusy a štyšknošći, kiž je tebje wumohl wot wšchitkich hrěchow, wot Ɣmjercže a wot cžertowskeje mozy, kiž sahoja kóždu khoroscž twojeje dušche, kiž chze tebje šhubjeneho a satamaneho cžlowjeka šbóžneho ščinič. Wěšch ty, šchto ma hrěch na Ɣebi, kajke poklecže na Ɣo cžehnje? Je hdy twoje Ɣwědomnje wotucžilo a je tebje wótrje wobškoržilo? Je hdy twoju wutrobu praschenje huulo: šchto budže so mnu po Ɣmjercži? Cžlowjekeje je postajene, junu wumrjecž a potom Ɣud. A w tutym Ɣudu jenož tón wobšteji, kiž je bješ hrěchow. Ale my wšchitzy dyrbimy Ɣo tola wušnacž: ja Ɣym wšchědnje wjele hrěschil. O ja kudy, hubjeny, šhubjeny a satamany cžlowjek! Hdyž je to twoje wušnacže, potom wěšch ty, so nijeje na zylm Ɣwěcže žana wješelscha, šbóžnišcha, huadypołnišcha powjesč hacž ta: Sbóžnik je Ɣo narodźil! O chzemy tutu powjesč do Ɣwojeje wutroby horjewšacž. Tón je Ɣo narodźil, kiž Ɣwěta hrěchi njče a je hrěschny dolh zylneho cžlowjestwa šaplacžil, kiž je Ɣmjercži móž wšal a žiwjenje a nješachodnosč na Ɣwětko pšchinješl, kiž je nam Ɣwětko, móž, troscht, wofšchewjenje dobyl a naš Bóže džecži cžinil.

Luby kšchescžijano, wšchelake pšhecžq a žadanja mašch Ɣnano na wutrobje. Ale najkrašnišche, šchtož móžesch Ɣebi pšhecž, najušnišch, šchtož móžesch dostacž, je to, so mašch Sbóžnika, kiž tebi pomha w kóždej nusy žiwjenja, cžěpjenja a wumrjecža. A hlaj, hodowny Ɣwjedžen pšchipowjeda tebi tu powjesč, so Sbóžnik je Ɣo narodźil. Cžlowjestwo njemóžesche je Ɣwojeje mozy Sbóžnika plodžicž. Ale Bóh tón Knješ je Ɣo nad nami Ɣmilil a je Ɣwojeho jenicžkeho narodženeho Ɣyna ša naš dał, so njebychmy šhubjeni byli, ale wěcžne žiwjenje měli. Kajka je to luboscž! Pšchemóženi wot tajkeje luboscže wšstaju Ɣwjecži jan-dželjo, kotliž tola Sbóžnika njepotrjebaju: Cžescž budž Bohu we wyšokoscži! A pastyrjo pósnachu w tym džěscžu w žlobje Sbóžnika Ɣwěta a cžescžachu a křwalachu Boha ša wšchitko, šchtož běchu Ɣlyšcheli a widželi. A my, kiž bychmy bješ Sbóžnika šhubjeni byli, chzemy tež Ɣwoje

wutroby hodownej powjesczi wotewricz: Sbožnik je
šo narodzil! Haj, wotewrcze wrota wscheroke a czińcze
durje na šwěcze wysoke, so by kral cžescze nuts cžahnył.
Wystajcze w šbožnej radošczi:

O khwalcze Boha, kšhesczenjo,
Kiž šwój stol w njeju ma,
So wotanknje šwoj' kralestwo,
Nam šwojoh' Šyna da.

Chzemy hody šwjeczič kaž pastyrjo w Bethlehemje, chzemy
šwoje wutroby hodownej powjesczi wotewricz: tón Sbožnik
je šo narodzil! A chzemy

II.

tač žiwu bycž, so móže šo tón Sbožnik tež do nascheje wutroby
narodzicž. — W tej šamej nozy hišcže, w kotrejž je šo Jesuš
wot knježny Marje narodzil, w kotrejž je Sbožnik na semju
pschischoł, kiž je mēr njeměrnym, bojasnym cžlowjekam dobył,
w tej nozy khwatachu pastyrjo do Bethleheva. A jako
woni džěcžatko běchu widželi, rožnješechu woni šłowo,
totrež woni wo tym džěscžu běchu šlyscheli.

Moji lubi! Wjazny hačž 19 lětstotetkow je šo minyło
wot tamneho dnja, a tola płaczi powjescž tuteho dnja
pschezo hišcže. Jako šo něhdy nekajki wušměwž Šilippa
Melanchthona woprascha: „Čžehodla pschpowjeda šo kóžde
hody š nowa: wam je šo tón Sbožnik narodzil, hdyž je
šo to tola psched wjele lětstotetkami stało?“ dha wotmolwi
Melanchthon: „To šo stawa, dokelž hišcže džěšča to džěcžo
a jeho troscht potrebamy.“

Nicžo njeby nam pomhało, hdyž by šo Jesuš jenož
něhdy w Bethlehemje narodzil, hdyž pač njeby wón k nam
pschischoł je šwojim žohnowanjom. A na tym leži, so něchtóž-
kuliž 20, 40, 60 lět hody šwjeczi a tola šebi žane wo-
prawdžite žohnowanje njedobywa, dokelž njewopomni, dokelž
šabudže, so hody naš jenož njedopomnja na podawš, kotryž
je šo psched wjele lětstotetkami stał, ale so ma šo tutón
podawš kóžde lěto wospjetowacž: Sbožnik dyrbi šo naro-
dzicž do nascheje wutroby.

O budź taſ žiwu, ſo móže Sbožnik tež do twojeje wutroby ſacžahnyč! Tón Sbožnik je tež twój Sbožnik. Niž jenož paſtyrjam je wón ſo narodžił, ale tež tebi a mi. O ſbožne ſłowo: mój Sbožnik! Schto by mi pomhoło, ſo wěm: Sbožnik tu je, ale wón njeje mój?

Alle je dha Jeſuſ woprawdže twój Sbožnik? Eſy ty jeho pſchijał do ſwojeje wutroby kaž paſtyrjo? Wopomni, ſchtož je pobožny muž prajił: Gdu by ſo Jeſuſ 1000 króč w Bethlehemje narodžił, a niž w tebi, dha ſy ty tola ſhubjenu! Wěriſch ty twjerdže, ſo je džěčžo w žłobje twój Sbožnik? Skhowaſch ty wſchitke te ſame ſłowa w ſwojej wutrobje, kaž Marja? Eſy ty ſe ſłowom a ſkutkom ſwěrnny ſwědk hodowneje powjeſče? Potom ſy prawy ſchěſčijan. Potom ſwjecziſch prawe hody.

Suby ſchěſčijano! Schtož wě, ſchto ma hodowna powjeſč: „Wam je ſo tón Sbožnik narodžił“, na ſebi, ſo w njej leži naſche ſbože ſa cžaſ a wěčnoſč, tón ſwjeſeli ſo tež nad ſwonkowym hodownym waſchnjom, kotrež je w běhu lěſtotetkow naſtało, ale wjele wjetſcha a ſbožniſcha je druha wjeſeloſč, kotraž wukhadža ſ naroda naſcheho Sbožnika. Bóh wobradž nam tajku hodownu wjeſeloſč!
Hamjeń.

Njedźela po hodźoch!

Boži měr w Chrystuŝu Jeŝuŝu budź ŝ wami! Hamjeń.
Lubi bratsja, lube kotry, dženŝniŝchi džeń rěka „njedźela
po hodźoch“. Chze tole mjeno naŝ jeno dopomnicź, ŝo ŝu
lube hody ŝaŝo nimo, ŝo ŝmy ŝaŝo raŝ ŝa jene lěto ŝpěwali:
„O najwjeŝelŝchi, o najŝbóžniŝchi, hnady polnicźki Boži dnjo!“
— ŝo ŝu hodowne ŝwěcźki wuhaŝnjene? Ně! dženŝniŝcha
njedźela a jejne mjeno ma wjele wjazy na ŝebi; wona chze
ŝo tebję praŝhecź: Luby ŝchescźijano, ŝy tele ŝandžene dny
ŝ prawym hodownym žohnowanjom wobeschoł? Wostanje
hodowny měr, wjeŝele a ŝbože w twojej wutrobje? Stejiŝch
dale pŝchi žlobiku w hodownym ŝwětle, khodžiŝch ty na
Bethlehemŝkich pucžach tamnych paŝtyrjom, a je najlěpŝchi
hodowny dar, twój ŝbóžnik Jeŝuŝ Chrystuŝ ŝam, twój
cžaŝny a wěcžny džel? O, ŝo bychmy w luboŝeži Božej,
pŝches Jeŝuŝowu hnadu a ŝ dostatkom ŝwjateho Ducha na
tajke praŝchenja ŝe ŝwojim žiwjenjom a wumrjecžom
prawe wotmolwjenje namaŝali. O, ŝo by naŝche žyłe ži-
wjenje ŝtajny a trajny ŝbožowny, haj ŝbóžny hodowny
ŝwjedžen było. A to je tež roŝpominanje a napominanje
naŝcheho ŝwjateho Božeho ŝłowa; kędžbujęže na njo ŝ žylej
wutrobu a duŝchu!

Scjenje ŝwj. Jana 1, 1—5.

W ŝpocžatku bě to ŝłowo, a to ŝłowo bě pola Boha, a Bóh
bě to ŝłowo. To ŝamo běŝche w ŝpocžatku pola Boha. Wŝhitke
wězhy ŝu pŝches to ŝamre cžinjene, a bjes teho ŝameho njeje nicžo
ŝcžinjene, ŝchtož cžinjene je. We nim bě žiwjenje, a to žiwjenje
bě cžlowjekow ŝwětko. A to ŝwětko ŝwěcžesche w cžemnoŝeži, a
cžemnoŝež njeje jo ŝapŝchijala. Hamjeń.

Šdyha, wy lubi, budže nasche žyłe žiwjenje
stajny sbóžny hodowny šwjedžen? ↓

1. Šdyž czaš žiwjenja budže Khrystuš nasche žiwjenje;
2. Šdyž czaš žiwjenja budže Khrystuš nasche šwětło.

Knježe Božo! Wótcze wscheje hnady, pošlednju nje-
dželu stareho lěta šy dženska nam wobradžił. Š hnutej
džaknej wutrobu spominamy na wschitko twoje wodženje a
žohnowanje w starym nětko dokonjanym lěcže, na wschitke
šwjate dny, na wschitke Bože šłowa, na wschitke stysne
hodžiny. Ty běšche s nami! Ty šy naš wobhnadžił, wo-
bohacził, pošylnił a trošchtował. Twoje mjeno budž šhwalene!
Woltač, duwa, klětk, nasche statoki, nasche lube rowy,
wschitko šo šjednocža a napomina: Šhwal teho Knjesa, moja
dušcha! Ach pomhaj, šo bohatstwo twojeje dobroty, pošnosč
twojeje hnady njebě, njebudže na naš a ša naš šhubjene
a podarmo, ale šo wot teho wscheho žohnowanje woštanje
ša wutrobu a dušchu, czaš a wěčnosč, tež wot tuteje
pošlednjeje nježele stareho lěta. Ty šnajesch a wěsch, šchto
nam pobrachuje, šchto naš wobčežuje. Knježe, šmil šo!
Wodž naš dale a pošohnuj naš s duchownymi darami w
Khrystušu Jesušu, šo bychu wschitke nasche pucže jako
hodowne tebi šo špodobale, naš t tebi wjedle, t njebiešam,
t wěčnym sbóžnym hodam pošes Jesom Khrysta! Šamjeń.

I.

Šdy budže nasche žyłe žiwjenje stajny a trajny sbóžny
hodowny šwjedžen s hodownym šbožom, měrom a wješelom?
Šdyž czaš žiwjenja budže Khrystuš nasche žiwjenje! Šschetož
tač praji nasche šwjate šłowo Bože: We nim bě žiwjenje,
w tej myšli: Šenicžy we nim je žiwjenje, bješ njeho žane
njeje, ale luta šmjercž. Niž jeno šo Khrystuš pošasuje,
wuczi, pošinješe žiwjenje, wón šam je žiwjenje; je-li wón
twój, šy-li ty jeho a mašch-li jeho, dha šy živy a žiwjenje
je twoje, kiž wo šmjercži ničo njewě.

Žiwjenje! — šajke šnate, jednore, jašne šłowo; kóžde
džěcžo wě, šchto je s nim mēnjene; — a šajke wulke, hłu-

bože, potajnosćowpołne słowo; najmudrišchi čłowjet nje-
 móže tebi dorosjašnicz aniz dowukladowacz, šhto je wo-
 prawdzita móz a pošlednje byče a wobstacze žiwjenja.
 Š wjetšcha šej myšlišch, šhtož njeje morwy, tón je žiwny,
 hdžež njeje čžemna šmjercz, tam je žiwjenje. Še to wěrnó?
 Hladaj na tamne wbohe džěcžo; měšazy dołho, lěta dołho
 šu staršchi a pšhecželjo štyšnje wotežafali, šo jehó duch
 wozuczi, šo šapocznje ludži šnacž a š nimi powjedacz, šo
 móže šwoje duchowne darj a šwoje štawy trjebacz; fak
 wjele čžłowškeje rady šu dostali, fak wjele lěkarškeje pomozy
 nałożowali; — ach, wšhitko je wodarwo było, š blufim
 wóczkom tole wbohe džěcžo na tebje hlada, nikoho nješnaje,
 njepowjeda šłowczka, nicžo njewušnje, žaneje mozy ducha
 a rošoma njewopošafuje. Lěkar pak praji, šo najšterje
 wostanje wjele lět, ale šo hinaš š nim nihdy njebudže!
 Še to žiwjenje? Abó pój šo mnó w duchu do čžemnych
 tróžy šawrjenych muri a duri šhoštarnje a jašwa, wohladaš
 tamneho šylneho štroweho čžłowjeka, kiž najčežšich šłóšcžow
 dla wotšbudženy tam šedži. Šašniš tebi powjeda, fak wjele
 čžłowškeho šboža je šanicžil, fak wjele žiwjenja mordowaš
 a šo tam šedži — čžaš žiwjenja! čžaš žiwjenja! hacž
 š pošlednjemu wofomifnjenu, hacž do rowa; wěšcže šašo
 wonkach štejo pod Božim šłóncžnym nješjom šej prajišch
 še šeznjenjom a hróšbu: Mój Božo, je to žiwjenje? —
 A ty šam, mój luby ššhešcžijano! šo ty jěšch a piješch,
 špišch a wozuczišch, — je to žiwjenje? Ně! ty wěšch,
 žiwjenje je jeno tam, hdžež je šwobodnošcž a mēr w Bošy,
 wješele džělanje a nutrne špěwanje, hdžež je čžłowjet
 žobnowany a žohnowanje, hdžež wšchědnje, šhtož šy a mašch,
 š Božejú rukow wofmješch a jo wšchědnje do Božejú rukow
 porucžujěšch. Ša naš Bože džěczi je žiwjenje jeno tam,
 hdžež šmy we Bošy a ša Boha žiwí, hdžež š žylej wěštošcžu
 štejimy pod hnadnym dopjelnjnjom tamneho Božeho šłowa:
 Wot Něho a pšheš Něho a we Něm šu wšhitke wězy!
 We Něm je tež našče žiwjenje.

Šhtó pomha tebi š temu? Tónle šwět? Wón leži
 po pišmje w šmjerczi, w šlym. Twoji lubi? Š hodow-

nymi darami, i wopokasnamy luboscze móža cze swjebelicz, ale njebieski dar žiwjenja njemóža tebi dacz. A ty sam? Ach, se swjatyj Pawołom sdychujesch: Ja hubjenny człowjeť, shtó chze mje wumóz i czěla teje smjercze! Shtó dawa tebi žiwjenje? Pój kóbu k žłobikej w Bethlehemje. Nětť i thwattom wy wěrjazy, wjeř'le samyskajcze, o pólcze, o pójczje do Bethlema! Tam widziš Božeho syna, swěta sbóžnika, kiž je wot Boha pošłany a w swojej hnadze pschischoł, so bychmy s hubjeni njebyli ale wěczne žiwjenje měli, kiž sam praji: Ja bym to žiwjenje! Wón je tež k tebi pschischoł sažo w sańdžennyh hnadypołniczkich Božich dnjach, so by czi žiwjenje pschinjeł; wěr do njeho, wostań pschi nim, so by w žiwjenju wostał. Smjercz je hrěchow mřda! Tak sdychuje człowřta schlachta a kóžda duscha bjes Khrystuša. Běda nam! Kyrie eleison! Alle halleluja! Dar Boži, swobodny hnadny hodowny dar Boži je wěczne žiwjenje w Khrystušu Jesušu, našim Kaješu. O sbóžna Boža hnada! Shtož w spoczattku a wot wěcznosczje bě, słowo wěczneho Boha, Bóh sam, je sjewjenny w Khrystušu Jesušu. Psches kotrehož je wscho stworjene, psches teho budže tež wscho sdyeržane a wumožene a sbudžene se smjercze k žiwjenju.

To by sama nashoniła, luba wěrjaza duscha. W swjatej kichčenizy bu Khrystuš twoje žiwjenje, wschitko twoje kšheszczijanske woczehnjjenje a rošwuežowanje, i czimž dale a bóle k njemu pschińdže a i czimž duch a móž duchowneho žiwjenja w tebi pschiběrasche, je jeho skutk, je jeho hnada. Nětť wostań pschi nim a we nim, ty wowza pschi twojim pastyrju, ty winowa hałosa pschi winowym pjeńku. Wschitko shtož cziniš i słowami abo se skutkami, potajkim twoje žyłe žiwjenje wodž tebe po japoschtołskim napominanju bliže a bliže k njemu, swjež a sjenoczej tebe nutrnischo a krczišcho i nim. Ja nochzu myřlicz wjaz' na šebje, šo nuricz radšcho chzu do tebe! Glaj, kajte njewuprajomne sbože, kajte Marijne wolschewjenje, kajte Pawołowe pošyljenje, kajte Simeonowe směrowanje a kajte Scžěpanowe psche- krasnjjenje budže potom twoje czařne a wěczne hodowne

žohnowanje, kiž twoje wostanje wot šwětneho ranja psches
džetapołny džen hacž k cžichemu wječorej a psches cžemnu
nóz. Twoja wobšbožena duscha spěwa w njewuprajomnym
nješkónčnym šlódkim hodownym měrje: Khrystuš je moje
žiwjenje! Potom budže twojeje dusche wodynch, twojeje
wutrobny wutroba, twojeho žiwjenja žiwjenje — Khrystuš
šam. To je pucž k wěčnym hodam, k hodownemu wješelu,
měrej a šbožu do wěčnosće. Haj, ty lube džeczatko
w žlobiku:

Ja cžuju, so mječ dyrbju tebe,
So žiwy bycz mam ja tebe,
So njewobšteju šam wot šebje,
So ty šy moje žiwjenje.
Tu pokoj je a wješelenje
A wulžny šbožny wofšchemjenje.

II.

Duby wěrjazy pošlucharjo! Nasche šwjate Bože šlowo
ma hišcže druge wotmolwjenje na nasche praščenje, wone
pokasuje nam hišcže drugi pucž k štajnym a k wěčnym
hodam, wupraja hišcže druge napominanje a šlubjenje:
To žiwjenje bě cžlowjekow šwětlo. To reka: Nasche
žyłe žiwjenje budže štajny šbožny hodowny šwjedžen, hdyž
cžaš žiwjenje budže Khrystuš nasche šwětlo.

So je našch Bóh šwětlo, šlyšchimy a widžimy hižom
w starym šakonju. Profeta Ezechiel widži Božu krašnosć
jako wohen kolo wokolo a jako najšwětlišche šwětlo.
Pšalmista w 104. psalmje spěwa: Šwětlosć je twoja drašta,
š kotrejž ty šy woblecženy. W Khrystušu Jesušu paš
je Bóh jako šwětlo nam šjewjeny, je wěčne šwětlo nam
pošlane a wobradžene. Šchtó mohł šej wažicž prajicž,
šchtož je wón prajik: Ja šym to šwětlo teho šwěta! To
jenicže, žyłe, wěrne, wěčne šwětlo šwěta! Špominaj na
naschich pošanskich šerškich wótzow. W tychle dnjach
najwjetšcheje šymy, najhlubšcheje cžemnosće šhodžachu won
a horje na hórki a hory a hrodžišcže, a k ranju wo-
brocženi pošbėhachu šwoje ruki k njeju. Štyšnje šawołachu

jich póhanszy měšchnizy: Sjerw bo rjane bójske šwětło, bójske šwětło wrócź bo k nam; a stysknje by zyła šhromadźisna luda wotmolwila: Šwjate šwětło wrócź bo k nam! D tole styskanje a žedženje sa šwětłom hluboko w człowškej wutrobje! Gladaj na tamny krašny wobraz Božeje nozy. Czěmnošč wotkach a mrofta wokolo, ale wot teho bójskeho džěščza w žlobiku wukhadža polnošč jašneho šwětła a roššwětluje jandželste a człowške wócžka a woblicza a sczele jašne šlónčzne pruhi won do dalokeho czěmneho šwěta. Kaš šu mudri a móžni człowjełojo bo próžowali, šwětež šwětło pschinesč, ale je-li wyšoko pschińdže, šu jeno šnadne šchricžki, bórsy wuhašnjene, namałali. Šsamo wo najwjetšim profecze pschi Jordanje praji Bože pišmo: Tón šamy njebè to šwětło, ale so by wón šwědcžik wot teho šwětła. A tón, wot kotrehož šwědcžesche, bè a je a budže to prawe šwětło, kotrež wschittkich ludži roššwěcži, kiž do šwěta pschińdu, džěčatko w kolebzy a wustateho podróžnika pschi wrotach wěčnoščze. Haj, šchtóž jeho ma, ma š nim šwětło pschi czežkich praschenjach, hudancžkach, potajnstwach žiwjenja, šwětło w czěmny m dole cžerpjenja, šwětło w czěmnej nozy wumrjecža, šwětło do wscheje wěčnoščze.

Chžesč-li, luby pschecželo, štajne wješelatohate, mēra-połne šbóžne hody šwjecžicž? W twojim wócžku wohladam wotmolwjenje: Šawěščze, haj! To chzu! W twojim wócžku wohladam praschenje: Kaš to móžu, kaš to doštanu? wohladam próštwu: Pokaž mi pucž k tajkim hodam. A š hodownej wěštoščzu a radoščzu chzu tebi jón pokasacž, š tobu po nim hicž. A žlobikej w Bethlehemje! Pschińdžesč-li k Žesubej, dha šastupišch do kralestwa šwětla, hdyž wón k tebi pschińdže, dha bo dopjelnuje sa tebj: Twoje šwětło pschińdže a ta krašnošč teho Anješa škhadža na tebi.

Woston štejo pschi žlobiku, pohladaj na Žesusa, cžim dlěje a nutrišcho na njeho pohladasch, cžim šwětlišche budže iwoje wócžko, so w hodownym šwětle wschitko špóšnajesč a wohladasch: njebješa a semju, wješele a horjo, cžaš a wěčnošč. Człowške šwětło, człowška mudrošč

móže tebjě jeno hačž k temu sdychnjeńcžku dowjesč: Čžem-
nosč pšchikrywa semju a mroftota ludži; a hačž k stysknemu
praschenju: wajchtarjo, je šo nóz skoro minyła? Wěscže,
čžłowške wóczko je we hlubinje semje a we wyšofofscži
njejba spodžiwnje wjele wuškłědžilo a wunamała, ale sa
to, šchtož twoja wutroba widžecž chže, a sa čžož twoja
dušcha šej rošjašnje žada, je šlepe a wostanje šacžmite.
Šdyž pať šwojeho Jesuša prošyšch: wotewr mojej woczki,
šo byh widzał, dha šteji wón šam pšched tobu w šwojej
krašnosčzi a we nim widžyšch Wótza, widžyšch wšchitke
šwoje pucže šapišane w Božej šmilnej wutrobje a šwoje
mjeno šapišane š krowju jehnjecža w knišy žiwjenja. Twoje
šempšchindženje a twój wěczny wotšytnjeny kónž rošjašnjuje
jeho šwětlo a šwoju kolebku kaž šwój row, šwojich lubych
žiwjenje a wumrjecže, kaž běh šwěta a čžłowškich džecži wo-
hladašch wšchitko roššwětleně wot hodowneho jašneho šwětla.
A wyšče jeho žlobika a jeho šchiza widžyšch njejšča wotewrjene.
Njejšču to trajne šbóžne hody sa tebjě w jeho šwětle, we Šim?

We Šim bě a je čžłowjekow šwětlo. Šaj, tež sa
čžłowšku wutrobu, kotruž wón roššwětluje, wohrěwa
a wožiwjuje. Čžłowška wutroba je šla wot mlodošče a teho-
dla šacžmjena, šymna, šamjeńtna, morma. Šchto nam nowu
wutrobu dawa? Žana čžłowška wola a próža, žadyn
šaťon š pšchifašanjom a hroženjom to njemóže dacž. Šenož
nowy narod tutu nowu wutrobu dari. Hody šu šwjedžen
šwětla a noweho naroda; pšchetož Jesuš Šhrystuš, šwětlo
šwěta, čžehnje nuts do wutrobny, bydli we nej pšches šnadu
we wěrje. Šlaj, ja čžinju wšcho nowe! Wy šacžmjene
wutrobny, nóz je šo minyła, džěn pať je šo pšchibližil;
wy šrudny wutrobny, hlaj, ja pšchipowjedam wam wulke
wjěšele; wy styskne wutrobny, měr na šemi; wy šymne,
morme wutrobny, štawajče k nowemu žiwjenju w našim
šbožniku, kiž je šwětlo šwěta! Šwěšda Bethlehemska,
šwěcžki hodownych šchtomikow, dary lubošče na hodownych
blidach šu šnadne šnamješčka a móžne dopomnjecža na
teho, kiž je naš pomolať a wjedł š čžmy na šwoje
džiwne šwětlo. Wot njeho wuškłědžena wot čžeže dolha

a wumožena wot brěmjenja hrěcha budže wutroba lohka,
wješela a wobsbožena. Halleluja!

Tuta wutroba pať njemóže wjazy tajku wulku skóscź
czinicź, a pschecziwo Bohu jhrěschicź. S njewuprajomneje
džafnosće dyrbi šej šwětke hodowne Knjesowe pucze
wustolicź a po nich šhodźicź a na nich wostacź. Je-li
šmy prawe hody šwjeczi, dha móžemy a dyrbimy na
šwětlych hodownych puczach hodowne žohnowanje a šwětlo
šebi wobarnowacź a druhim pschinjescź, po šłowje Jesu-
šowym: „Ja šym to šwětlo teho šwěta; šchtóž ja mni
dže, tón njebudže šhodźicź w czěmnosći, ale budže měcź
šwětloscź teho žiwjenja“. Šlaj, tamni Bethlehemszy pastyrjo
šu po tutym šłowje czinili. Žich hłuboke žedjenje sa
žiwjenjom, sa šwětłom bu dopjelnjene, woni namakachu
džěczatko w žłobje ležo a, jako bě tole džěczatko jich wutrobny
se žiwjenjom a šwětłom napjelniło a wobšbožalo, dha
rošnješechu šłowo wo tym džěsczu, dha pschinješechu
druhym wutrobam žiwjenje a šwětlo, a tať běchu wschitke
jich pucze hodowne šchěžežki hacž do wěcznych hodow. Šaj,
hacž do wěcznych hodow. A to je tež našče žedjenje,
a to je Bože šlubjenje, a to budž našch nadawš, našče
prjódšwacze. Mój Jesušo, tebi čžu živy bycź a tebi
wumrjecź; ach, šawišch moje mjeno do knihow žiwjenja!
S tymle šdychnjeńcžłom wobšamkamy stare lěto, š tej
próštwu pschěńdžmy do noweho, a pschěš to šame budž
Jesuš Krystuš, Boži šyn a Marijny, našch Šbóžnik a našch
Knješ, našče wobštajne žiwjenje, našče trajne wěczne
šwětlo. Tať budže našče žyłe žiwjenje štajny šbóžny
hodowny šwjedžeń a budže po tym šemškim žiwjenju tež
we wěcznosći a w njebješach našch džěl a herbštowo
žiwjenje a šwětlo w Bosny. O, š temu pomhaj nam,
Knježe Jesu!

Ty wěczne žiwjenje

A moje wožiwjenje,

Ty šwětlo njebješke

A moje roššwětlenje,

O Jesušo, ty čžyl

Tu we mni wostacź šam,

So žiwjenje bych měl

A šwětlo tu a tam!

Šamjeń.

Nowe lěto.

Snada budź s wami a měr wot Boha Wótza a našeho Anjesa Jesom Khrysta! Hamjeń.

Łut. 2, 21.

A jako ƙo wóƙom dnjow dopjelnjesho, so by to džěcjo wob-
rěsane bylo, bě jeho mjeno narjelnjene Jesuŝ. Hamjeń.

Nowe lěto je ƙo sapočało a s tym nowy džěl našeho žiwjenja. Jako dženska w nozy swony dwanacze bijachu, je stare lěto do morja wěcznosće sapadnyło, a tyŝazy praja dženska: Džať budź Bohu, so je saschło. To lěto běšeho tať czeŝte a ŝalofne kaž žane druge w našim dotalnym žiwjenju, lěto, kotrež njemóžemy ženje sabycž, kaž dołho ƙmy na tutej semi žiwi. S ƙrwju a se ƙylsami je ƙo do stawisnow našeho luda a do milionow wutrobow sapisało. Kelto staroscžow je we nim naše dusche czišcžalo! Kelto staroscžow wo wschědny khlěb, staroscžow wo žiwjenje našich lubnych, kotřiž ƙu we wójnje, staroscžow wo našch lud a wótzny kraj! A tute staroscže běchu husto tať wulke a czeŝte, so chznychu nam wutrobu rosmjascž. Kelto srudoby je na naš pschinjeŝlo! Wjele tyŝaz je we nim wumrjelo tu domach a w zušym kraju, kotřiž dyrbjachu po cžłowškich myŝlach hišcže dołho žiwi wostacž. Kelto sboža bu sanicžene, kelto swjastow lnboscže bu rostorchane! Njeje skoro žadyn dom a žana wutroba, kotraž bu w sańdženym lěcže wot hótkeje srudoby pschepuschčena. A nětk ƙmy nowe lěto we wójnje nastupili a bóle hač hewat pschi spocžatku noweho lěta cžujemy dženska, tať cžěmny a njewěšty pschichod psched nami leži. My wschitzny praschamy ƙo połni styšl

ninych starosców: Schto to nowe lěto nam pschinješe?
My njemóžemy swoje staroscje storo dlěje njescz. Psche-
wulke a pscheczežle je brēmjo, kotrež nad nami leži.

Njane waschnje je, so šebi mješ šobu k nowemu
lětu sbože pschejemy, a je pschede wschēm dwoje pschecze,
kotrež we wutrobje mamy: Bóh dai strowoscž a sbože
k nowemu lětu. To stej sawěscze dobrej pscheczi. Schto
móže nam Bóh w nowym lěcze lěpsche dacž hacž strowoscž?
Bješ njeje wschať njepomhaja nam wschitke druhe semske
kubla nicžo! A sbože w domje a šwójbje a powołanju,
kať nusnje potrebamy jo! Ale w tutym lěcze stupitej
tutej pscheczi psched druhimaj wróczo. My wschitzy pschejemy
dženša, so tuto lěto nam měr pschinješe, a so našchi lubi
šo strowi jako dobyčerjo i wójny k nam dom wrócza.
Nam wschitkim šo sda, so njemóže šo nam nicžo lěpsche
dostacž. Ale budžetej šo tutej pscheczi dopjelnicž? Bóh
šam to wě. A hdyž by šo woprardže stało, schtož šebi
i zylej wutrobu pschejemy, budžemy potom woprardže zyle
šbožowni, smeje potom wschitka nusa šwój kónž? Nanihdy
niz. Ně, my potrebamy něschto lěpsche a wyschische sa
tuto lěto, kotrež tať cžemne a njewěšte psched nami leži,
něschto, schtož našchu wutrobu pošylnjuje a wobtwjerdžuje,
trošchtuje a směruje, něschto, schtož najhlubšche žadanje
našcheje dušche społoji. Schto to je, to praji nam našch
dženšnišchi tekst. „A jako šo wóšom dnjom dopjelnišche,
so by to džecžo wobřešane bylo, bě jeho mjeno narjeknjene
Jesuš“. Haj, Jesuša potrebamy sa tuto nowe lěto na-
najnusnišcho; mamy-li jeho, dha mamy wschitko. Tehodla:
S Jesušom nam dajcže cžahnyčž do tuteho noweho
lěta a psches njo! Pschetož wón je:

1. našcha škala w cžekazym cžasju,
2. našch trošhtać w šrudnym cžasju,
3. našch pomoznik w cžěžkim cžasju,
4. našch Šbóžnik sa cžasž a wěcžnosčž.

Jesu, prjedy dži nam tu na semi;
Njedaj šo nam dołho komdžicž

A toh' hnadnoh' czaſa ſtomdžicž.
Wjedž naſ ja ruſu
A Wótzej do domu. Hamjeń.

1) S Jeſuſom nam dajče czaſnyčž do tuteho noweho lěta a pſcheſ njo! Pſchetož wón je naſcha ſtała w cžekazym czaſu. „A jako ſo wóſom dnjom dopjelnejſche“, cžitamy w naſchim teſcže; mjenujzy wóſom dnjom wot naroda Božeho džěſcža hačž k jeho wobrěſanju. Kač rucže běſche ſo tutón czaſ Marji minył, rucže kaž krótki, ſlódki ſón! Hiſcže njemóžeſche wona ſapſchimnyčž, ſchto ſo běſche ſtało, ſchto běchu jej paſtyrjo powjedali; hiſcže njemóžeſche ſa móžne džeržecž, ſo je ſo woprawdže dopjelniło, ſchtož je jej jandžel Gabriel pſchpowjedał, ſo je jeje džěcžo Khryſtuſ, tón Knjeſ, ſlubjeny Meſiaſ.

Tač je ſo tež nam wóſym dnjom wot hodownicžki minyło, tač je tež zhyłe ſtare lěto ſaſchło. Nam je, kaž bychmy hačle pſched krótkim do njeho byli ſaſtupili, a nětk je hižom nimo. Kóždy džen pſchinjeſe nam džěło a prózu, my dyrbjachmy wſchitke ſwoje mozy napinacž, ſo bychmy dokonjeli, ſchtož mějachmy cžinicž; kóždy džen wotucžichu naſche ſtarofcže ſ nowa; kóždy džen ſmy cžakali na powjeſcž wot naſchich lubych ſ wójny, hačž ſu hiſcže žiwu a ſtrowu, ſmy cžakali na powjeſcž wulkeho generalſtaba, kotryž nam powjedaſche, ſchto ſu naſchi křobli wojazy dokonjeli, kóždy džen ſmy ſo nadžijeli, ſo budže ſo něſchto ſtačž, ſchtož na měr poſaže. A na tym je ſo lěto tač rucže minyło, ſo džěnſa njewěmy, hdže je woſtało. A tač tež tuto nowe lěto ſańdže, a hdyž ſkónčnje naſche poſlednje lěto pſchińdže, budže naſche zhyłe žiwjenje ſady naſ ležecž kaž ſón. Je tač, kaž ſwjate piſmo praji: Naſche žiwjenje ſo rucže minje, jako bychmy precž lecžili. Pſ. 90, 11. Czaſ cžěła. My ſmy po- cdrožnizy tu na ſemi a nimamy žane wobſtajne měſto. Kóždy wjecžor dopomina naſ na naſchu ſachodnoſcž, ale najmóžniſcho cžujemy ju pſchi kónzu a ſpocžatku lěta. A cžim ſtarſchi bywamy, cžim křwatniwiſcho cžěła nam czaſ. Jako běchmy džěcži, ſdaſche ſo nam lěto dołhi czaſ

bycź, a my mĕnjachmy, so Ɣu ludźo, kotsiź Ɣu 40, 50
 abo 60 lĕt stari, jara dołho živi, a hdyź my nĕtk wrĕcźo
 hladamy na nasche žiwjenje, ach, tak rucze Ɣu Ɣo lĕta
 minyle! Hdźe je czař wostał? Haj, lĕta lĕtaju, czař cźĕta.
 To je jara kħutna a hŏrka wĕrnoscź. Hdnyź je nĕchtŏ
 dozpił, wo czoź je Ɣo jało młodzenź abo młoda holza
 prŏzował, hdyź je w Ɣwojim pomŏłanju Ɣwoju žiwnosczź
 a Ɣwoje społojenje namał, hdyź je sbožowny w Ɣwojim
 domje a dźĕczi wotrostu strowe a wjeřeke, dħa wotuczi
 drje we wutrobje pschecze: ach, so by tak wostał, dħa
 chzyli najradjcho czařej pschwołacź: „czařo, wostań
 stejo!“ - Ale czař njewostanje stejo, bjes pschestacza minje
 Ɣo, a priedy hacź Ɣo dohladamy, je sařo lĕto saschło, a
 jedyn pscheczel po druhim, jedyn narod po druhim sańdže
 s nim. Czař cźĕta a žana mŏz, žane bohatstwo, žana
 luboscź njemŏže cźĕkazy czař ani wo jenicźku njĕńschinu
 horje dźeržecź.

Schto wostanje? Njeje dħa žana skała w cźĕkazym
 czařu? Dźak budź Bohu, jedyn wostanje, hdyź wschitko
 druge sahinje: Jesuř. Jesuř Kħrystuř je wczera a dženřa
 a tŏn Ɣamy, kiź wŏn je, budže teź do wĕcznosczje. Hebr. 13, 8.
 Wŏn bĕsche priedy, hacź je Ɣo czař sapoczal, wŏn bĕsche
 priedy, hacź bĕchu Ɣłŏnzo a mĕřacźł a semja stworjena,
 wŏn bĕsche, jało prĕni cźłowjełojo na semi kħodźachu,
 wŏn bĕsche, jało hiřcze nĕchtŏ njeje na nař myřlił, a wŏn
 wostanje do wĕcznosczje; na nim nima czař žaneje mozy,
 wŏn budže hiřcze po lĕtstotĕłach, hdyź nĕchtŏ niczo wjazy
 wo nař njebudže wjedzecź, hdyź budza žyle hinasche wob-
 stejnosczje hacź dženřa. A hiřcze wjazy. Wŏn njewostanje
 jenoź w cźĕkazym czařu, nĕ, wŏn wostanje pola nař
 wschitke dny. Wŏn Ɣam je to Ɣlubił, a schtoź wŏn
 Ɣlubi, to wŏn wĕscze dźerži. Kaź bĕsche wŏn w starym
 lĕcze pola nař, tak budže teź w nowym. Hdźeźkuliź budžemy
 a schtoźkuliź nař potrjechi, wŏn budže pola nař. Wŏn
 budže ł nam rĕczecź psches Ɣwoje Ɣwjate Ɣłowo a psches
 wschitko, schtoź na nař pschĩńdže, wŏn chze ł nam pschĩńź w
 Ɣwojim Ɣwjatym Božim wotłasanju a we wjeřelu a Ɣrudobje

nascheho žiwjenja, a my móžemy s nim rěčecź kóždy čas w naschich modlitwach s tej troschtnej wěstoscju, so wón naš słyschi a nam dawa, schtož k našemu lěpschemu služu. Wón naš njewopuschczi, hdyž my jeho njewopuschcimy. Tehodla: s Jesuřom nam dajcze czahnycz do tuteho noweho lěta a psches njo, potom mamy twjerdu staku w czěłazym czařu a řmy derje skhowani tež we wicherach a njewjedrach.

2) Potom mamy troscht w srudnym czařu. A nusnje jón potrebamy. Pschetož rany, kotrež je wójna w starym lěcze nam nabiła, budža tež w nowym lěcze palicz a srudoba, kotruž je stare lěto nam pschinjeřło, budže tež w nowym lěcze bolecž. Haj, my njetriebamy profetojo bycz a móžemy tola s wěstoscju wěschczič: to nowe lěto budže sa naš jara czežke a pschinjeře na jich wjele wjele srudoby a horja. Ale runje tehodla: s Jesuřom nam dajcze czahnycz do tuteho noweho lěta a psches njo, pschetož wón je prawy troschtat w kóždej srudobje. „A jako řo wóřom dnjom dopjelnesche, so by to džěczo wobřeřane bylo.“ To běsche přenja boloscž, kotruž řu našemu Šbóžnikaj tu na semi nacžinili, a potom je wón schoł wot jeneje boloscze do drugeje, niz jenož w pořlednich dnjach hórkeho czerpjenja, ale psches žyke žiwjenje. A cžemu je wón telko czerpicž dyrbjal? A temu, so by naš troschtowacz mohł w kóždym horju. Nětk móžemy řo twjerdže na to spusczecž: wón, kiž w czěłazym czařu pola naš wostanje, wě řam se řwojeho řhonjenja, řak našche staroscze naš cziřcža a nam žaneho mēra njewostaja, řak naš wutroba boli, hdyž Bóh naš hinał wjedže hacž my řebi pschejemy, psches nusu a srudobu. Nětk móže a cžze wón naš troschtowacz s tym troschtom, kiž jenicžy wutrobu řmēruje. Řajki troscht je to? Řajki troscht dawa nam Jesuř? Wón praji nam: Tón Bóh, kiž lóřt a wētry wodži, tež wřhitke mrócžele, bjes kotrehož wole řo nicžo njeřtanje, so bjes njeje řamo žadyn wróbl wot řřěchi njepadnje, je wasch Bóh, řak so móže kóždy wot wasch prajicz niz jenož: wřchedomóžny Bóh je — to wēřja tež cžerczi a řřchepotaja —, ale: wřchedomóžny Bóh je mój Bóh; haj

hišćeje wjazy: wschedomóznj Bóh je mój Wótz a ja šym jeho džěcžo, kotrež wón lubuje, tať jara, so je šwojeho jenicžkeho narodženeho Ssyna ja naš dať. Nětk móžu stajnje a wschudžom šo troschtowacž: šchož čžini Bóh, wscho dobre je. Jeho wocži stej nade mnu wotewrjenej wodnjo a w nozy, jeho ruka wodži moje žiwjenje, jeho wutroba wobrocži wschitko k mojemu lěpschemu. A hdyž wón mje bje, so duscha polna styska woła, ja wěm: to nje stej ruzny njesnateho Boha, kiž mje bje, ale ruka mojeho Wótza, a šchož i jeho ruki pschidže, dyrbi ša mnje dobre byč. A hdyž Bóh mi teho wosmje, kotrehož i žykej wutrobu lubuju, ja wěm: to je mój Wótz, kiž mje domapnta, a mój Wótz wě lěpje hač ja, šcho k mojemu šbožu šluži. Ša derje wěm, so je to šhrobła wěra, ale tuta wěra je twjerdže šažožena. Džěcžo w žłobje rukuje nam ša Božu lubošć. To je tať rjenje, so nowe lěto w šwětne hodowneho šwjedženja nastupimy, kotryž nam pschwoła: „Bohlejče, kajku lubošć tón Wótz nam wopolasať je, so bychmy Bože džěcži mjenowani byli.“ 1. Jan. 3, 1. A ja wěm, so móže tuta wěstošć naš we wschej šrudobje troschtowacž a našcu stysknjwu wutrobu šmėrowacž. Tehodla: i Jesušom nam dajče čžahnyč do tuteho noweho lěta a psches nj, i Jesušom, kiž naš troschtuje w kóždej šrudobje. Šdyž tebe w tutym nowym lěče hórka šrudoba potrjechi a tebi budže, kaž by šo čži wutroba rošlamala, kaž njemohť šwój šschiz i nješć, dži k Jesušej, daj šo wot njeho troschtowacž, wěť twjerdže: psches Jesuša ma Bóh mje lubo a tehodla: „mje ničžo njewoškodži, wón tať wschě wězy wodži, so ša mnje šbožne šu.“ Jesuš ma troscht ša šrudobu tuteho čžasa a

3) pomoz ša kóždu nju. My šmy přjedy šhėrlušch „Nětk i Boha šaspėwamy“ špėwali. W nim rěka w 3. šchtucžy: Psches wschelke špytowanje a styskne šschepjetanje je pschepomhať Bóh wschudžom nam šhudym hřěšnym ludžom. W žałosnej 30 lětnj wójnje je Pawoł Gerhardt tutón šhėrlušch špėwať, ale nam je, kaž by wón runje ša něčžišchi čžas byl špėwany. Nětko wschelakich špytowanjow a stysknych šschepjetanjow je tuta wójna w šandžnym lěče

na naš pschinješka! Bo 30 lětnej wójuje njeje wjazy
 telko hubjenstwa na našch lud pschischło kaž nětko. A
 wójna traje dale, a nchtó njewě, hdy bo skónczi a kajku
 nusu hiščeže na naš pschinješe. Ale budźmy troschtni a
 njebójmy bo! „Jako bo wóžom dnjom dopjelnjese, so by
 to džeczo wobřesane bylo, bě jeho mjeno narjeknjene: Jesuŝ.“
 Jesuŝ reka pomoznik. Nětko hubjenym a njesbožownym
 je wón pomhał, jako wón tu na semi khodžese, a tehdom
 běše wón w niskosci, a jeho móz běše wobmjesowana!
 Nětko pak je jemu data wschitka móz w njebjesach a na
 semi. W njebjesach služu jemu ŝwjeczi jandželjo a ŝbóžni
 dokonjeni, a tu na semi wuwjedže wón ŝwoju radu pschi
 wschěm spjeczenju móžnych njepscheczelow, haj, ŝamo skóscz
 ludzi dyrbi jemu ŝlužicž. A wón pschwoła nam dženska:
 njebójče bo, ja ŝym s wami, ja pomham wam. Kač kraŝnje
 je wón nam w starym lěče pomhał! Kač husto je bo nam
 styskało, jako bě našch njepscheczelow pschezo wjazy, ale
 pschezo nowe dobyča ŝu našche wójska dobywale, a my
 ŝmy wyskali. Husto drje je bo hinač stalo hacž ŝmy
 bo nadžijeli, ale tónz hiščeže snami njeje. To a tamne
 je nam pobrachowalo, ale jědže njeŝmy tradali. Njehlada-
 jmy wschač jenož na žaloŝne, schtož w tutym stym
 čaŝu četpicž dyrbimy, ale hladajmy tež na hnadnu
 pomoz našcheho Knjesa, kotruž ŝmy ŝhonili. Našch Knjes
 je nam hacž ŝem pomhał, wón budže nam tež dale pom-
 hacž. Wjetscha dyžli Bóh Knjes nusa njebudže. Njech
 wójnste žołmy w nowym lěče hiščeže hrosnišcho saschumja,
 hacž w starym, našch Knjes je hiščeže wjetschi. Na njeho
 stajmy ŝwoju nadžiju, niž na ludzi, ale na Jesuŝa. Tuta
 nadžija njesahanibi. Jesuŝ je prawy pomoznik w nusu
 tuteho čaŝa a wón je

4) našch Sbožnik ja čaŝ a wěčnošč. Jesuŝ reka
 Sbožnik. Wón ŝahoji duschu wot hrěschneje khoroščje a
 pschinješe jej ŝbože, wěčnu ŝbožnošč. Sbožowny je
 khory, kiž je lětarja namakał, kiž móže jeho wustrowicž.
 My wschitzy ŝmy khori na hrěschnej khoroščji, a tuta kho-
 rošč je strašnišcha hacž žana čělna; pschetož wona pschi-

nješe duschu do skazjenja. Ale dźak budź Bohu, Jesuś wu-
strowi naš wot tuteje khoroscze, wón wo smje wot naš nasche
hrěchi a dawa nam swoju prawdoscz, i kotrejž móžemy
pšched Bohom wobstacž. Tež w nowym lěcze budžemy w
wšchelakich spytowanjach padnyčž, a nasche swědomnje po-
tom naš wobstorži a nam wobswědži: ty by shubjeny a
satamany człowjeť. Dha dźimy k Jesuśej, pytajmy pola
njeho wodacze a sbože; wón naš njewustorcži. „Jesuś
měčž chze hrěschnikow.“

Sa tebie, luby kšesćizijano, budže tuto nowe lěto žnano
poslednje, kotrejž nastupisch; hdyž wono šo skonczi, njebudžesch
wjazy tu na semi. Ak budže tebi pšchi tutej móžnoscz
wočoło k wutrobje? Sawěscze, wumrjecze njeje žana dže-
czaza hra, ale je žalofne; tež sa kšesćizijana je šmjercž
šurowa njepšhecželniza. Ale i Jesuśom móžesch troschtny a
w měrje wumrjecž. Wón wostanje pšchi tebi, hdyž wšchitzy
tebie wopušcži, a pšchewodži tebie pšes czěmny dol
šmjercze do wěczneje domišny w šwětle. Jesuś je naš
Šbóžnik sa czaš a wěcznoscz.

W Jesuśowym mjenje nastupimy tuto nowe lěto. Šhto
na naš pšchinješe, nihto jo njewě; ale to ja wěm: hdyž
i Jesuśom do njeho a pšes njo pocžehnjemy, potom budže
ja naš pšchi wšchěm wójnstim hubjenstwje lěto sboža. To
daj Bóh nam wšchitkim! Hamjeń.

Wjedzela po nowym lěcze.

Luf. 2, 33—40.

Josef pak a jeho macz džitwaschtaj so teho, sčtož wot njeho rěčane bě. A Simeon požohnowa jich a dzešče k Marji, jeho maczeri: Glaj, tón budže postajeny k padu a k horjestaczu jich wjele we Israelu a k snamjenju, pschecziwo kotremuž so rěčecz budže (a budže so mjecz psches twoju duschu drěcz), so bychu wjele wutrobow pomyšlenja sjawne byte. A profeczina běšče, Hana, Fanelowa dżowka, i Asarskeje schlachty, kiž bě habn wobstarna a bě w mandzelstwje se swojim mužom byla bydom lět po swojim knježnistwje, a bě i wudowu na wóšomdžeřacz a sčtyri lět; ta njepščińdže nihdy wot templa a klužesche Bohu i poseženjom a i modlenojm w nozj a wodnjo. Ta žama pschistupi tež tam w tej žamej sčtundze, khwalesche sjawnje teho Knjesa a rěčesche wot njeho k wschitkim, kiž w Jerusaleme na to wumoženje ča-
kachu. A jako wonaj wschitko dokonjajaj běščaj po sakonju teho Knjesa, wrócziščaj so wonaj jažo do Galilejskeje k swojemu městu Nazarethu. Ale to džěczatko rosczesche a bě mózne w Duchu, polne mudrosce; a Boža huada běšče nad nim.
Samjeń.

W Jesuřowym mjenje žmy do noweho lěta sčstupili. Jesuř čze naž pschemodžicž psches wschitke dny tuteho lěta. Jeho mjeno nam rukuje ja Boži sčlit a Božu pomoz. Kač troschtowaze žłowa žu so tola rěčake wo Jesuřu, hižom jako běšče wón hiščeže džěcz, a jako wón hiščeže njebě narodženy. Dopomń so Gabrieloweje powjesce: „Teho mjenu dyrbiš Jesuř narjez; tón budže wulki a Ssyn teho najwysšschoho mjenowany.“ Spomń na khwalbu, i kotrejž Marja] posběhuje Knjesa, a na kherlusch, kotryž Zaha-

rias s radoscju saspěwa Bohu, kiž domapnyta a wumože
šwój lud. A šlyšch pschezo sašo jandželow powjesč: „Wam
je šo dženša tón Šbóžnik narodžik.“ A pobožny a boha-
bojasny Simeon běšche khwalik: „Nětk pušchčišch twojeho
wotrocžka, Knježe, po twojim šlowje směrom; pschetož mojej
woczi stej twojeho Šbóžnika widžilej.“

Wjele šo potajkim wo Jesušk džěscju praji. Kaž šo
starschej wješelitaj, hdyž šo jimaj sbože a žohnowanje pscheje
t narodej lubeho džěscja! Dha wonaj wješelaj hladataj
do pschichoda, widžitaj šwoje džěcžo strowe a mudre wot-
rosč a hižom w čestnym sastojnstwje a nahladnym powo-
lanju skutkowacž t Božej čžesczi a t žohnowanju bližšeho.
Čžim bóle dnyrbjeschtaj šo Jesuškowaj starschej wješelicž.
„Josef pať a jeho macž džiwaschtaj šo teho, šchtož wot
njeho rěčžane bě.“

A hiščeže wjazny šlyšchimy wo Jesušk džěscju w na-
spomnjonym tekščje. S nowa pschistupi stary Simeon a
tež wobstarna Hana. A wobaj khwalitaj Šsyna Božeho.
Wobaj chžetaj naš psches nowe lěto pschemodžecž a
nam pschikładaj byčž sa našche stejischčžo t Jesuškaj.

1. Simeon naš wuczi, šchto chže Jesušk nam byčž.
2. Hana nam počaže, kať mamy Jesuškaj šlužicž.

I.

Simeon běšche pobožny čžlowjet w Jerusalemje a
čžakasche na israelski troscht. Wón běšche potajkim jedyn
s čžichich w kraju. W knihach profetow běšche čžitať wo
Šbóžniku, kotrehož chžysche Bóh póšlacž Israelskemu ludej
w jeho nusy njepschecželow a hrěchow dla. Pschi tajkim
šwojim čžakanju běšche šo sestariť. A jako wón ras psches
nawabjenje Ducha do templa pschińdže a tam Josefa
a Marju s džěscjom wuhlada, póšna wón w nim hnydom
Šbóžnika, šwětlo a žiwjenje šwěta, runje kaž běšche
šłóšnik, t Jesuškowej prawizy šchizowany, we woblicju pod
čžernjowej frónu Knjesa póšnať, a ma nětk jenož hiščeže
to jene žadanje, šo mohť směrom wumrjecž. Šsyn ty we

šwojich šańdženych lětach hižom šwojeho Šbóžnika šesnał, šo móžeš na jeho mjeno šbóžnje wumrjeć? Rětsje šo minu twoje lěta. Nječ tebje w šapoczanyh Simeon nawuczi, šhto chze či Jesuš byč. Wón rjeknje: „Šlaj, tón budže poštajeny k padu a k horještaczu jich wjele w Šraelu a k šnamjenju, pšhecziwo kotremuž šo rěčecž budže — a budže šo mjecž pščeš twoju dušchu drěč —, šo bychu wjele wutrobom pomyšlenja šjawne byle.“

Wjele wutrobom pomyšlenja dyrbja byč šjawne; na šjawne dyrbi pščińč, šhto jednotliwi čłowješkojo w šwojej wutrobje wo Jesušu džerža, na kažkim štejščežu k njemu šteja. Na tym jenym praščenju: šhto šo či šda wo Šhryštušu? šo džěli žyłe čłowještvo do dweju džělow. Ženi džerža š nim a wěrja a wumoža šwoju dušchu. Drusy šu pšhecziwo njemu, njerodža wo njeho a budža šatamani.

Žadny šloty šrijedžny pucž njeje; njemóžeš khablacž mješ wěru a njewěru. Pač jemu wotewriš šwoju wutrobu jako šwjaty templ, kaž to Simeon čžini, a wón ju wošmje ša šwoje wobydlenje, pač jemu wotewriš jědojtu wutrobu, kaž to šarisejšy čžinjachu, a wón dže daloko precž wot nich. A njedošahnje, šo ty š wótrym rošomom šwojeje hłowy jeho pošnajesč ša Jesuša, kaž tamni wyschšči měšchnizy a pišmawucženi, kotšiz k Herodasčej praja, šo ma šo Jesuš w Bethlehemje w židowskim kraju narodžicž, kotšiz pač tam njecžahnu, šo k Jesušej modlicž. Ale dyrbiš jeho lubowacž š žylej horžošču šwojeje wutrobny jako najwyschšče kubło, kotrež mašch w njebjěšach a na šemi.

Na Jesušu šo woprawdže džěli čłowještvo, wón je „poštajeny k padu a k horještaczu jich wjele.“ K padu pščińdže tón, kiž bješ wěry nimo njeho dže. To je šemšy smyšleny, hordy, šamoprawy čłowječ, kiž ma šam na šebi došč. Wón njepytnje, kač wón pščežo hłubšcho šapadnje do bješbóžnoščje. Šhtó a šhto móže jemu pomhacž, hdyž wón njerodži wo Jesuša, jenicžkeho pomocnika? Jednotliwy čłowječ, kaž žyly lud, je hižom do najhłubšcheho hubjenštw šapadnył, dokelž wo Jesuša njerodžesče. A na wopak: jim wjele bu wón k horještaczu. Džakowni woni wušběhaju:

Jeſuſ je mi pomhał w mojej nuſy. Rchudzi ſo poſbėhaju na nim, kiž njemėjeſche, hdzež by poſhilił ſwoju hłowu. Spróznj a wobcėzeženi namaſaja pola njeho woſſchewjenje a wotpoczińk. Zeczi ſo wjeſela, ſo maju Sbožnika, kaž Pawoł, kotryž ſ jatby wyſta: Wjeſelcze ſo w tym Anjeſu kóždy czaſ, a jaſo praju ja: wjeſelcze ſo! A mrėjazy rjeknu bjeſ ſtyſta w najſtyſtniſchim woſkomiku je Simeonom: Anježe, nětk puſchcziſch ſwojeho wotrocžka, ſwoju dźowku, ſmėrom; pſchetož mojej woczi ſtej twojeho Sbožnika widžilej. Grėſchnik, pokutny a ponižny, namaſa pola Jeſuſa wodacze hrėchow a ſtanje k nowemu žiwjenju, tu k duchownemu žiwjenju w prawdoſczi a cziſtoſczi, tam k wėcznemu žiwjenju w kraſnoſczi a ſbožnoſczi.

Jeſuſ je jenyj kamjeń poſtorčowanja, a wón jich roſtraže. A wón je druhim rózknym kamjeń, a woni ſebi na nim twarja wėcznu hėtu. Kamjeń njeje wina, ſo ſo na nim poſtorcziſch, ale jenož twoja blepoſcž a njeledžbliwoſcž. Tak tež njeje Rchryſtuſ na tym wina, ſo na nim k padej pſchińdžeſch a ſo roſmjeczeſch, ale jenož twoja nje-wėra a wutroby twjerdoſcž. Pėtr ma prawo, hdnyž wón rjeknje: „Tón ſamy, mjenujzy Jeſuſ Rchryſtuſ, je tón kamjeń, wot waſ cžėſlow ſacziſnjeny, kotryž rózknym kamjeń je ſczińjeny. A njeje w žanyj druhim ta ſbožnoſcž, tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date tym cžlowjekam, w kotrymž my mohli ſbožni bycž.“ „Glaj, tón budže poſta-jeny k padu a k horjeſtačzu jich wjele w Izraelu.“ Hižom na Golgatha ſo to dopjelni: A Jeſuſowej lėwizy je ſchi-žowany ſłóſtnik, tón ſamy hani a pſchińdže k padu, wot kotrehož njemóžeſche wjazy ſtanycž. A k jeho prawizy wiſa-ſche drugi ſłóſtnik, tón ſamy rjeknje pokutny a wėrjazy: „Anježe, ſpomń na mnje, hdnyž do ſwojeho kraleſtwa pſchińdžeſch“, a wón poſtanje a ſandže do paradija. A runje tak pola luda pod ſchižom: jeni dyrja na ſwoju wutrobu a rjeknu: „Sawėſcze, tón cžlowjek je prawy był“, wrócza ſo a ſtanu k polėpſchowanju žiwjenja; druſy pať hanja: „Ssy-li Boži Ssyn, dha pomhaj ſam ſebi“, a woni padnu, ſo njebychu wjazy ſtanyli.

A Chrystuſ budže postajeny „t snamjenju, pschecziwo kotremuž so rěczecž budže.“ Wo wjele cžlowjekach je so husto a wjele rěčalo, w knihach a nowinach piſało hač na dženſniſchi džen. Kač so roškobali jich parſchonu, ſłowa, skutki! A kač je so woſebje pschecziwo njemu rěčalo! Wchyl ſebi jenož na drohe wucžby naſcheje najſwjeczisheje ſchesczijanſkeje wěry: Jeſuſ je wěrnny Synu Boži a tež wěrnny cžlowjek; wón so jako dźecžo w ſhudobje narodži w Bethlehemje; wón mrěje wujednaſku ſmjercž na ſchižu; wón dobywa nad hrěchom, ſmjercžu, cžertom a ſwětom; wón ſedži t prawizy wſchedomózneho Wótza w njebjesach; wón naſ cžini ſbóžnych ſe ſwojeje hnady a ſaſlužby psches naſchu wěru bjes naſchich ſutkow. To so wſcho truchi naſcheje ewangelſkeje wucžby wo Jeſuſu. Chzeſch pschecziwo nim rěczecž a je přecž?

Džerž radſcho ſe Simeonom. Jemu je Jeſuſ ſnamjo, ſa kotrež wón rěčži. Wón je jemu ſwětko t roſſwěczenju póhanow, tych njewěrjazych, kotrychž wutroba je cžmowa, bjes troſhta. Wón je jemu měr wutroby ſa žiwjenje a wumrjecže. Wón je jemu mudroſcž, psches kotruž žana druha njeje. Njech je druhim wucžba wo Jeſuſu, jeho žiwjenju a wucženju a ſutkowanju, hlupoſcž, kotrejž so ſměja, tebi budž wona najwyschſcha mudroſcž, a wona so na tebi wopoſaže jako moz, kiž ſbóžnych cžini. Njech druſy pschecziwo Jeſuſej rěčza, rěčž ty ſa njeho a wěr do njeho. Junu so ſjewi, ſchtó bě mudry.

Simeon hiſcže t Marji, Jeſuſowej macžeri, pschiſpomni: „A budže so mjecz psches twoju duſchu drěcž.“ Tu ſhwilu bě Marja ſwjebelena a wyſtaſche, kaž so jenož macžer wjeſelicž móže, hdyž so jeje ſynej, Jeſuſdžěſcžu, ſe rta Gabriela, Bethlehemſkeho jandžela, Zachariaka a Simeona jenož kraſny pschichod wěſcži. Ale kaž mjecz budže so jej drěcž psches duſchu cžwila, kotruž budže Jeſuſ wot ſwojich njepſchecželow a napschecžorěcžerjow cžěpicž. A ta so bórſy ſapocža: Joſef dyrbjesche ſ Marju a Jeſuſdžěſcžom cžeknyčž do Egyptowſkeje psched dźecžimordarjom Herodaſchom. A poſdžiſcho dyrbjesche wona ſlyſhecž, kač

Pilatušej wołachu: kšichizuj jeho! Haj, dyrbjesche połna bolosćow płaćać pod jeho kšichizom. Někotrej maczeri je so kaž wótry mjecz psches duschu drěło, jako šhoni, so je syn wonkach pscheczetpił smjercz psches njepscheczelowu brón. Wona budže Marijnej bolosći rošymiež.

Tola psches kšichiz kónu! Jako je Jezuš s rowa stanul a k njebju stpil, dha so njeje nihtón bóle wješelil hačž Marja, jeho maczet. Nětk wě: Jezuš, jeje syn, šedzi k prawizy wschedomózneho Wótza, a jemu je data wschitka móž w njebješach a na semi, a wón pschińdže junu šašo w krašnosći, šudžicž žiwych a mormych.

II.

Nimo Simeona pschistupi tež žónsta k Jezušej a k jeho starschimaj, s mjenom Hana. Mužzy kaž žónste, mlodži kaž stari, wschitzy maju šwoje wješele na Jezušu. So by to džensnišchi džej runje tak bylo! Krašny wobras ta lubošna mała wošadka: Simeon, Hana, Josef, Marja, wschitzy šbožnje hladajo na Jezušdžeczo!

Schtó bě Hana? Nášch tekst praji wo njej: „A jena profecžina běšche, Hana, Januelowa džowka, s Asarsteje schlachty, kiž bě wobstarna a bě w mandželstwje je šwojim mužom byla šydom lět po šwojim knježnistwje, a bě s wudowu na wóšom džekacž a schtyri lět. Ta njepschińdže nihdy wot templa a šlužesche Bohu s posćenjom a s modlenjom w nozy a wodnjo.“ Hana reka „hnady bohata“; Januel reka „woblicžo Bože“; Asar reka „šbožny“. Wšcho mjena, kiž wošnamjenja šbože a wješele. Wo tym pač Hana dotal njebě wjele šhoniła: jenož šydom lět běšche jeje mandželstwo trało, potom běšche psches 80 lět so jako wudowa bědžila psches žiwjenje, a nětk, něhdže 105 lět stara, možesche wrócžohladacž na žiwjenje, połne prózy, bědy, žalosće, šhudoby, štyška a wošamocženja. Tola jene šbože a wješele wona šnajesche, a to šame wona šebi nihdy njeda rubicž: do templa šhodžicž, Bohu šlužicž, so posćicž a so modlicž, cžakacž na narod Šbožnika a Anjesa šjawnje šhwalicž a k wschemu ludej wo nim rěćecž. Wona ma nam być ša

prawy pschiklad, tak móžemy a dyrbimy tež w nowym lěcže Knjesej služicž.

„Ta njepschińdže nihdy wot templa“.. Jako by čžinila po słowje, kotrež posdžišcho dwanacželětny Jěsuš k swojimaj starschimaj rjekny: „Njewěstaj wój, so ja mam byč w tym, ščtož je mojeho Wótza?“ Tak žadni šu tajzy ludžo mješ starymi a hiščeže bóle mješ mlodymi! Je-li nětak móžno, by Hana pschischła do templa. A my? Někotři njepschińdu nihdy do Božeho doma, ani njedželu njepschińdu do zyrkwje, Knjesej šo džakowacž sa jeho pomoz a hnadu w šandženych dnjach a jeho prošecž wo dalšche žohnowanje. Woni nimaju sa Boha žaneje khwile a žaneho čžaša, ani na 60 njedželstich a šwjatych dnjach, kiž šu něhdže sa lěto; duž Bóh junu sa nich njesměje žaneje šbóžneje wěcžnosće. A hdyž nočžemy do Božeho doma porjadnje pschińcž ani na předomanje pošluchacž, tak čžemy pošnacž Božu wolu a po tej šamej čžinicž? Ty prajiš: ja wěm wschitto, ščtož duchowny předuje. Za tebi wotmolwju: ty wěšch tež, tak khlěb šłodži a dyrbišch jón tola pschezo šašo jěscž, hewaš by hlodu mrěš. A twoja duscha šawutli, hdyž ju nočžesch pschezo šašo našecžicž s khlěbom žiwjenja. Ty móžesch hiščeže khodžicž, wšmi šebi Hanu sa pschiklad a khodž porjadnje še mšchi.

„A služesche Bohu s posčženjom a modlenjom w nozy a wodnjo.“ Posčženje je pěčny šwončny škutk abo pocžinš, šahnaje myšle na šemšte rošpróščenja a powyšchi nutnosć. Wodnjo a w nozy je Hana hotowa, šwojej ruzy štykowacž k nutrnej modlitwje a khwalicž Božu radu a hnadu. Wufámy wot njeje! My mamy w šwojich špěwačškich, w psalmach a w modletškich knihach rjane pschikladne modlitwy. Špěwajmy je rano, sa blidom, wječor a w dołhich štyštnych nozach! Čžlowješ, kotryž wjazy njedycha, je mormy, a kšesecžijan, kotryž šo wjazy njemodli, je tež duchownje mormy. Nawufámy wot Hany, šwoje žiwjenje wjesčž jako žiwjenje wschědneje modlitwy! Prawe džecžo rěcži wschědnje s nanom, tak prawy kšesecžijan wschědnje s nješestim Wótzom.

„Ta šama pschistupi tež tam w tej šamej ščtundže,

chwalesche sjawnje teho Anjesa a rěčesche wot njeho k wschittim, kiž w Jerusaleme na to wumoženje čakaču." Hana je tež jena s čichich w kraju a čaka na narod wumožnika. Někš smě jeho w templu wohladacž. To je najsbóžnišči wołomit jeje dołheho žiwjenja. Někš je jeje wješele, jeje sbože dopjelnjene. Kaž profeczina wona chwata, wjelež starej nosy samóžetej, k wschittim, kiž čakaču na wumoženje w Jerusaleme, chwali sjawnje Anjesa a njepschestanje wo nim rěčecž.

Rubn čitarjo, wsmi šebi Hanu tež w tutym nastupanju sa pschiklad! Někš wo Jesušu k wschittim, kotsiž šu w twojim domje, k džeczom a k čeladnym, k starym a k mlodym! A hdyž je mjeno Jesušowe tu chwilu pola šwěta hidžene, čim bóle je nusne, so ty šo sjawnje k njemu wusnawasch jačo k šwojemu jenicžkemu wumožnikkej, psched domjazymi a psched zushymi. Jesuš runje někto trjeba wusnawarjom; hewač je strach, so wěra do njeho wróczo stupa. A čim mjenje šo w naschim čašu sjawnje wo nim rěči, čim bóle wuč wo nim w šwojej šwójbje a měj sa hešło šwojeho doma: „Ja a mój dom chzemy temu Anjesej šlužicž!“ Někš pschezo sašo wo Jesušu; šnano je, kaž w Jerusaleme, tak tež w twojej šwójbje, w twojim domje, w twojej wofo- linje, w twojej wšy, mješ twojimi snatymi a šobudžěłacžerjemi někotry, kotryž jenož čaka, so by šo wo Jesušu rěčžalo. Tak šluž Anjesej po Haninym pschikladže a chwala a pschi- powjedaj šwojeho Šbóžnika.

Nasch tekst rjeknje ščóncžnje wo Jesušowymaj star- schimaj: „Jačo wonaj wschitko dolonjalaj běschtaj po šakonju teho Anjesa, wrócžischtaj šo wonaj sašo do Galilejskeje k šwojemu městu Nazarethu.“ Žeju přeni narodženy šyn šluschesche wschač Anjesej, a wonaj daschtaj sa njeho Anjesej šwój wopor, wukupischtaj jeho tak s temploweje šlužby a wrócžischtaj šo s nim domoj. Šakon bě dopjelnjeny. Wy starschi, čžincže to runje tak a woczehncže šwoje džeczi po šwjatej woli nascheho Anjesa w prawej bohobojasnosčži; dha budže tež wo waschich džeczoch mój rěčacž, šchtož tu čžitamy wo Jesušu: „To džeczatko roscžesche a bě mózne

w duchu, poľne mudrosće; a Boža hnada bėsće nad^{nim}." Jesuŝdźěćatko roscěšće, hač runje njepscheczeljo jemu ſa žiwjenjom ſtejachu. A wěra do njeho dyrbi pschezo ſaſo pschiběracž, hač runje chzedža ju wutupicž, a zylty ſwět pschewincž. Słowna wěz pať je, ſo Jesuŝ tež w tebi roscě; ſo tebi prawje ł powědomnosći pschińdže, ſo je wón taž zylcho ſwěta tať tež twój jenicžki wumožnik, a ſo ty jemu ſlužiš w zylm ſwojim žiwjenju. Dha budže Boža hnada tež nad tobu, a pod jeho žohnowanjom pocžehnješ pschěz nowe lěto. Samjeń!

Swjedzení Khrystuſoweho ſjewjenja.

(Na tšjoch kralow.)

Stawaj a roſſwětluj ſo; pſchetož twoje ſwětlo pſchińdže, a ta kraſnoſeč teho Knjeſa ſkhaďza na tebi. Hamjeń!

Mat. 2, 1—12.

Hdyž ſo pał Jeſuſ běſche narodził w Bethlehemje w židowſkej ſemi, w tym čaſu krala Herodaſcha, hlaj, duž pſchindžechu eji mudri wot ranja do Jeruſalema, a dźachu: Hdy je tón nowo-narodženy kral tych Židow? Pſchetož my ſmy jeho hwěſdu widžili w rańſchim kraju a ſmy pſchiſchli, ſo k njemu modlicž. Jako to kral Herodaſch ſlyſchěſche, ſtróži wón ſo a ſ nim zhyte Jeruſalem; a wón da ſhromadzić wſchitkich wſchſchich měſchnikow a piſmatwucženyh bjes ludom a wopraſcha ſo pola nich, hdy ſo Khrystuſ měł narodzić. Woni pał dźachu k njemu: W Bethlehemje w židowſkim kraju. Pſchetož tał ſteji piſane pſchěſ profetu: A ty, Bethlehem w židowſkej ſemi, njeſy to najmjeńſche bjes židowſkimi ſěrschtami; pſchetož ſ tebe budže wuńeč tón wodžeč, kiž mój Iſraelski lud paſeč budže. Duž ſawoła Herodaſch tych mudryh ſkradžu a wobhonjowaſche ſwěru wot nich, w kotrym čaſu ſo jim ta hwěſda běſche ſjewila; a póžla jich do Bethlehema a džeſche: Čzehńeje tam a praſchejeje ſo ſwěru ja tym džečatkow; a hdyž wy jo namaſeče, dha powjeſeče mi ſaſo, ſo bych ja tež pſchiſchoł a ſo k njemu modlił. Jako woni teho krala ſlyſcheli běchu, čzejnjechu tam. A hlaj, ta hwěſda, kotruž w rańſchej ſemi widželi běchu, džeſche prjedy nich, hač wona dóndže a woſta ſtejo wyſche teho doma, w kotrymž to džečatko běſche. Jako woni pał tu hwěſdu widžichu, ſwojeſelichu

žo jara wulzy; a džěchu do teho doma a namakachu to džěcjatko s Marju, jeho maczerju, a panuwšchi dele modlachu žo k njemu, wo žinichu žwoje schazy, a wobdarichu jo se stotom, s wotruhom a s maru. A Bóh poruczi jim wo žnje, so bychu žo k Herodajšej njewróczili. A woni cžehněchu po druhim pucju jažo do žwojeho kraja. Samjeń.

Kaž na hodownym žwjedženju Bethlehemszy pastyrjo, tak na epifaniskim žwjedženju tuczi mudri s rańscheho kraja kóžde lěto jažo lubi hošćo k nam pschitadžeja. Wo nich wjele njewěmy, ani s kotreho kraja abo sčto žu byli, ani tak wjele jich běšče, ani kotre jich mjena žu byle. We našchim tekstcže žo jenož praji: Duž pschindžěchu „cži mudri wot ranja“ do Jerusalema. Dokelž pať profeta Jesajas (60, 3) pišče: „Bóhanjo budža w twojim žwětle šhodžicž a kralojo w tej jašnosći, kotraž na tebi sšhadža“, dha žu potom tamnych mudrych ja tutych kralow měli. A drohotne wschať běchu dary, kotrež woni pschinješěchu, dary, kažtež bychu šebi hewat jenož kralojo po waschnju rańscheho kraja darili. Tsi dary tu widžimy; to žu ja šnamjo měli, so žu je tež tšjo kralojo pschinješli. Žyle njewěšte tež je, so žu Kaschor, Majchar (Melchior) a Balzar (Balthasar) rěłali, hač runje dobri katholicy tute mjena s pódla stejazym šchizom (C + M + B +) rad na horny proh žwojich durjom napišaju k wobšwědcženju teho, so je jich dom šchescžijaniski dom, do kotrehož nicžo šteho žaneho pschistupa nima. Na wobrasach widžimy druhdu mudrych tak wošnamjenjenych, so je přeni cžorneje, drugi žolteje a tšeczi cžerwjeneje barby; to dyrbi šnamjo na to bycž, so maju póhanjo se wschitkich ludow k Jesušeji pschińcž. Na tamnych mudrych pať to wěscže njetrjechi; cži žu wschitzy s teho šamšneho luda byli, njech je to nětk Arabiska, Egiptowska, Babyloniska abo Persiska. Tak jeno mašo wo nich wěmy, a tola došcž, so bychmy pošnacž mohli, so tu přenicžki póhanow k Jesušeji pschińdu; tak so žo epifaniski žwjedžen s naš mišioniski žwjedžen šcžini, na kotrymž džakowni na to špominamy, tak je ewangelion do póhanskeho šwěta, tež do kraja a wutrobow našich wótzow, šacžahnyšo, a na kotrymž

Dobřeje nadžije počni na wulke mišionste polo won hladamy, kotrež — dženša bóle hač hdy předy sa žně frawe — na naše džělo čaka; šwjedzeń, na kotrymž mamy teho dla wopomnicž, šhto šmy póhanam winojczi. A temu chze naš naš džěbnišchi tekst napominacž. Duž šebi po šažožku teho šameho rošpominamy:

Šhto maja nam mudri š rańšeho kraja ša naše mišionste džělo prajicž?

Woni naš počasuja:

- 1) na póhanow, kiž Žesusa pytaja;
- 2) na Boži lud, w kotrymž je šo Žesuf narodžik;
- 3) na wuspěch, kotryž tuto džělo ma.

I.

„Hdyž šo pač Žesuf běšče narodžik w Bethlehemje w židowskej šemi w tym čašu krala Herodascha, hlaj, duž pschindžechu čzi mudri wot ranja do Jerusalema a džachu: Hdže je tón nowy narodženy kral tych Židow? Pschetož my šmy jeho hwěšdu widžili w rańšim kraju a šmy pschischli, šo š njemu modlicž.“

So wustupjenje wěštych hwěšdom na wulke pschemějenje w žiwjenju zykeho luda abo jenotliwych wošebitych mužow abo tež na narod wulkich mužow počasuje, to bě powšchitkowna wěra štareho šwěta. Tež Židzi wěrjachu, šo šmėje jich mešiaš wošebitu hwěšdu, po šažožku šłowa: „Hwěšda budže š Jakuba šěncž a prut š Israela štanyčž (4. Mójs. 24, 17).“

A tamni mudri šu wěšče hwěšdarjo byli, kiž tež wjedžachu, šo Židzi na Mešiaša, na wot Boha žalbowaného krala, čakachu, kiž kralestwo měra šažoži, kotrež šmėje zyly šwět wopšchijecž a wěčnje wostanje. Šnadž běchu jich wótzajo wot Židow w jastwje, kaž na pschiklad wot Daniela, wo tym šłgischeli; a jich mešchnizy a mudri běchu tutu powjescž derje wobšhowali. Tutemu kralej a jeho kra-

lestwu měra s wutrobny m žadanjom napschecziwo hladachu; duž jeho hwěsdu pytachu.

Sažo nam nicžo wo tym prajene njeje, cžehodla mējachu runje tutu hwěsdu sa snamjo noweho narodženeho krala; tež niz, hacž bě wona nowe stworjenje Bože abo hwěsda, kotraž šo jenož nětk wošebje jašnje sybolesche. Ale tež to je nam dosč, schtož je tu prajene, so šu tež pohanjo šwoje snamjo sa to dostali, so je šo Jesuš narodžit, so šo jara wulzy wjeselichu a šo na pucž do Jerusalema podachu, hdžež kralowu hród stejesche.

Dyrbimy my dženša šnadž tež se šwojim mišionistim džělom tač dolho cžakacž, doniž pohanjo šami k nam nje-pschińdu a se šwojim praschenjom wo nasche durje nječlapaju: „Hdže je tón nowy narodženy kral tych Židow?“ Dha njebychmy daloko do přědka pschischli. Ně, tamni mudri čzedža tež naš na naschu pschišlušchnosč, kotruž pschecziwo pohanam mamy, pokasacž, dofelž na nich wutrobne žadanje pohanstich wutrobow po Šbóžniku widžimy. Pschetož wschudžom, tež pola najnišchich a najdžiwischich, šo hiščeže schtricžka wěry do nělajkeho Boha žehli; jenož to njewjedžo, so je Bóh lubosč, so je wschecomóžny stworicžel njebješow a semje, tež jich luby Wótcžez, kotrehož lube džěczi šu. Š wjetšča šu s bojosčzu psched wschelakimi šlymi duchami cžwilowani, kotryčž čzedža wujednacž a jich hñew wot šebje wotwotroczič, kotryčž teho dla wscho móžne, šamo cžłowške žiwjenje wopruja. Wy, liž šwěru šwojeho „Mišionisteho póšla“ cžitacže, šnojecže jich hubjenstwo. Wam je snate, kač cžornučojo (nregarjo) we Afrizy jateho nje-pschecžela sa wopor šwojich pschibohow šarěšuja, abo kač we šlónčnej Indiskej macž s bojosčzu psched šrwělacžnej pschibohowku Kali šwoje šamšne džěczi do rěki Ganges wjeta a šo s tym wo šnoje najwjetšche šbože, wo nacžčne šbože, šjeba. Nješlyšchimy s teho wołanje jich wutrobow po měrje, po žiwym Bohy; abo, so křdmy s našim telštom rěčželi, praschenje: Hdže je tón nowy narodženy kral tych Židow? — Še šo wulicžilo, so je hiščeže na 800 milionow, wjetšchi džěl žyčlo cžłowjesta, w tutech pohanstiče pschi-

wěry. A tež mješ póhanami je ƚo tu a tam powjesč
rošnješła, so w ƚwojim čašu něchtón pschińdže, kiž budže
ƚylńišchi a mudrišchi hač wšchědny čłowjet; a tón jim
pucž do lěpscheho kraja połaže. Tute rěcže pač ƚu tola tež
dopokašma sa to, kač tež póhanjo na Šbóžnika čakaaju.
Gaj, kač kóždeho wopora s jich wołtańiščezow, styš kóž-
deho mrějazeho, kóžda modlitwa w jich templach je na-
pošlědku, hdyž hłubje hladasch, tajke žadanje po wěcznym
šbožu a s tym praschenje na naš: „Šdže je tón nowy na-
rodženy kral tych Židow?“

II.

Šchto ƚo jim na to wotmolwi? Šchto praji tštemu
Boži lud, w kotrymž je ƚo Jesuš narodził?

Šchtož tamni mudri (w Jerusaleme ƚłyscha, wšchał
njeje runje jara šwješelaze. Tam wo Jesušu nicžo nje-
wjedža. Kral Herodasch ƚo stróži; sa žadanja jich wutrobom
wón w ƚwojich ƚwětnych myšlach žaneho srosymjenja nima.
Wo Boha a Bože kralestwo njebě ƚo ženje wjele starał.
Wón drje wě, so jeho lud na mešiaša čaka, ale dyrbjalo
ƚo to runje nětk dopjelnicž? To bě tola sa njeho a sa
jeho žyłu ƚwójbu jara wažne praschenje. Wón ƚo boji
wo ƚwoju krónu. Dokelž dobre ƚwědomnje nima, dha psched
ƚylńišchim tšchepota, kiž dže, so by w prawdosčzi ƚudžil a
wšchu šłóscž tšostał a wjecžil. — A s nim ƚo stróži žyłe
Jerusalem. Město teho, so bych ƚo s žyłej wutrobu wje-
šelili, so je nětk čaš dopjelńeny, bojoscž a stróžele tu
widžimy. Čžeho dla ƚo boja? Šnadž budže bóršy wójna
mješ nowym a mješ starym kralom! A je-li so niz, dha
budža ƚo wěscže pod knjejštwom tuteho noweho krala jačo
Boži lud ƚwojich wšchelakich hrěchow a lóšchtow, na kotrež
běchu ƚo nawucžili, wostajicž dyrbjecž! — Tak tutón lud,
w kotrymž bě ƚo Šbóžnik narodžil, wo nim mudrym s rań-
scheho kraja ƚam wot šebje nicžo prajicž njemóže. A
tola dyrbi jim Herodasch sa Boži grat ƚlužicž. Wón, ko-
trehož ƚynej Jesuš (posdžišcho lišcha rěkasche, ma tu tež

něšto liščžeho wašchnja. Pšhecželne wobliczo k tej powjeszi czini, kotruž chze mudrje ja šebje wužicž. Pšhes pišmawucženych šo wobhoni, hdže měl šo Khrystuš narodžicž. Bethlehem šo jemu mjenuje. Pšchetož taš teji pišane pšhes profetu (Micha 5, 2): „A ty, Bethlehem w židowskej semi, nješby to najmješke bjes židowskimi šerschtami; pšchetož š tebie budže wuńcz tón wódžer, kiž mój Israelski lud pasčž budže.“ — Njedyrbjeske nětk žyly Boži lud se šwojim kralom do tamneho měšta šhwatačž a šwojeho mešiasa wutrobnje witacž? Nicžo š teho wscheho! Jeno k tym mudrym š rańšeho kraja wón praji: „Gžehńcže tam a praschejczže šo šwěru ja tym džeczatkom; a hdžž wy jo namafacže, dha powjescže mi šašo, šo bych ja tež pšchichoł a šo k njemu modlił.“ Šsam pšchi šebi paš praji, šo njebudže jemu tajke małe džeczžo hiščcže šchodžicž móž. Ša škónzowanie teho šameho budže wschał hiščcže cžasa doščž, hdžž jo šmėje! — Tak dyrbi Herodasch, hacž runje je Khrystušowy nješpšhecžel, tamnym póhanam k temu dopomhacž, šo k Jesušeji pšchińdu; a k temu mějeske tamne Bože šłowo šlužicž.

Nasch lud je tež Boži lud, do kotrehož je Jesuš šacžahnył. Ale bohuzel je š džěla tež na tamny Boži lud w Jerusaleme jara podobny. Šich wjele šo wo Boha a wěcznosčž wjazny njestara. Šak je jim njelube, hdžž rěcz na šchescžijanstwo pšchińdže, dokelž wschał potom praschenje blisko leži: „Šhto je wam Jesuš?“ Někotryžkuli šo štroži, dokelž na jene dobo cžuje, šo jeho žyłe žiwjenje a šadžerženje žane šchescžijanske njeje! A tola Bóh tón Anjes naš wschitkich, wěrjaznych a njewěrjaznych, do šwojeje šlužby štaji a žada.

Pšchezo bóle šo šchescžijenjo š póhanami w našim cžasu šetkuja, w kotrymž šo wikowanie wulkich pšchekupzow na žyly šwět wupšchestrěwa a jich łódže do tež najdalšeho kraja jěšdža. Še wschelakimi dobrymi wězami a pocžinkami paš tež šchódne wězny a njepocžinki tam šacžahnu. Tak š džěla pšchekupžny, kiž šu šebicžiwji a jeno na šwój wužitk šmyšleni, ša nusu tamnych póhanow žaneje wutroby nimaja,

ale jich wuklukaja a jim wschelaki tuni czapor, kaž schleń-
czane blyschcżaze paczerje abo tež palenz, sa drohe pjenjesy
pschedawaju. Haj, šamo je šo stało, šo je ta šama łódź,
na kotrejž šo jendźelšy mišionarojo wjesechu, šwjeczata
wschelakich pschibohow šobu pschinješła, kotrejž běchu nje-
šwědomniczi pschekupzy domach šebi džělacž dali, šo bychu je
wobohim póhanam droho pschedawali. Wěšo šchescżijanstwo
tajkich mužow w jich bjesbóžnym czinjenju žalošnje myli.
A tola dyrbja tež woni póhanam ša Boži grat šlužicž.
Šdnž je šo haŕle wobšhad mješ zušym krajom a mješ domišnu
šapoczal, dha bóršy powjescž dóndže, šo šo póhanjo ša
Jesušom prascheja. A šchtož tamni nješbu samohli, to ša-
móža czi, kiž Bože šłowo šnaja a lubuja a tehodla tamnych
póhanow š žłobej w Bethlehemje pošasuja. A džakowano
Bohu mamy jich hišcže došč, kotrymž je jich šchescżijanska
wěra najdrožšche, šchtož maja; kotraž jim jich krašne
prawo podawa, šbóžne prawo Božich džěczi, kiž w šwjatej
radosczi a lubosczi š Bohu a š bližšchemu ženje njepschestanu,
šo do šlužby póhanow štajecž. A jich džěło njeje bješ
wuspěcha.

III.

Wudri š rańšcheho kraja cžehnjechu do Bethlehemu a
namačachu džěcžatko š Marju, jeho maczerju. Woni šu šebi
wěšczi, šo tutón Jesuš žyke cžłowjestwo Boži lud šcžini.
Duž šo š njemu modlachu, wocziniču šwoje šchazy a wob-
darichu jo še šlotom, š wyruchom a š maru. Wješela wu-
troba je džakowna. Najdrohotnišche wězy, kiž šu na šwěcže,
šwojemu Šbóžnikej woprowachu. Na tym widžimy, kaž
běchu jich wutrobny š džakom hnute a šbožowne. A šchtož
ma Jesuša ša Šbóžnika, njestej wjazy w šlužbje jeho nje-
pschecželow. Woni cžehnjechu po druhim pučzu do šwojeho
kraja.

Šchtož je Jesuša namačal, je wopravdže šbožowny a
džakowny. Teho dla dženska wschě te wschelaše wopory we
šlužbje šchescżijanškeje luboscže! Čžeho dla drje wuhotuje
šchescżijanska wošada šwój Boži dom kaž krašnje, kaž je

jej to jenož někať móžno? Čžeho dla woprujemy rad šwoje dary sa skutk šwjateho mišionstwa? Čžeho dla džeja mišionarojo, kaž něhdy Abraham, se šwojeho kraja a wot šwojeho pschecželstwa a se šwojeho wótza doma do zuseho, dalokeho, njesnateho kraja? Džakowne wutrobny chzedža Knjesej šlužicž. A tuto džělo w Jesuřowej šlužbje njeje podarmo.

Pschecžimo šchescžijanstwu wschať je, wošebje w poslednich lětach, tež pola naš wjele njepschecželow postanyło. Ale kaž šo tež Herodasch šłobi, Jesuř je a wostanje žiwy. A šchtóž je jeho namakať, khodži po druhim pucžu. Prjedy šelhařnik a paduch, nětk šprawny a wěrnny; prjedy njeczisteje wutrobny a njepózcžiwny, nětk pózcžiwny a czisteje wutrobny; žona prjedy njewólniza (šchlořina) šwojeho muža, kotruž móžesche pschedacž abo škónzowacž, nětk jeho luba towaršchniza a pomozniza; džěcžo prjedy druhdy wuřadžene, nětk woczěhnjene w bojoscži a napominanju k temu Knjesej; wutroba prjedy š bojoscžu psched šlymi duchami czwilowana, nětk džakowna sa Božu luboscž! „A tak, je-li šchtó w Šhrystuřu, tón je nowe štworjenje; to stare je šo minyło, hlaj, wschitko je šo nowe šcziniło“ (2. Kor. 5, 17). To je wuřpěch mišionškeho džěla!

Duž dajče nam Epifaniaš šwjecžicž a Jesuřa pytacž! Njech šu wschelake wopořasma Božeje luboscže, kiž šo nam dořlawaju, lubošne hwěřdy, kiž naš k njemu wodža, šo bychmy jeho namakali a prawy lud Boži byli, tež druhim k njemu dopomhali a škóncznje czahnyli do šwojeho kraja, do kraja Božich džěcži, do wěczneje domišny! Šamjeń.

Prěnja njedźela po tsjoch kralach.

Seženje **Luf. 2, 41—52.**

A jeho starschej pak khodzjeschtaj kóžde lěto do Jerusalema na jutrowny rócny czař. A jako wón dwanacze lět stary bě, džěchu woni do Jerusalema horje po waschnju teho rócneho czařa. A jako te dny dokonjane běchu a wonaj šo dom wróczišchtaj, wošta to džěcjo Jesuř w Jerusaleme, a Josef a jeho macz to njewjedzišchtaj. Wonaj šebi pak pomnyšlischtaj, šo šnadz je bjes towaršchemi, a pschindzeschtaj wo jeneho dnja puez, a pytaschtaj jeho bjes pscheczelemi a snajomnymi. Jako pak jeho nje namakaschtaj, wróczišchtaj šo, jeho pytajz k Jerusalemu. A šta šo po tsjoch dnjach, namakaschtaj jeho w templu šedzo šriedza bjes wuezerjemi, šo wón jich požluchasche a jich wopraschowasche. A wšchitz, liž na njeho požluchachu, džiwachu šo jeho rosoma a jeho wotmoltwjenja. A hdnyž wonaj jeho wohladaschtaj, džiwaschtaj šo njemóžnje. A jeho macz džesche k njemu: Mój šyno, cžeho dla šy ty namaj tak sežinil? Šlaj, twój nan a ja šmój cze s tyschnej bolosczu pytalaj. A wón džesche k nimaj: Šhto je, šo štaj mje pytalaj? Njewěštaj wój, šo ja buez mam w tym, šhtož mojeho Wótza je? A wonaj njesrossymišchtaj to šlowo, kotrež wón k nimaj rēcjesche. A wón džesche s nimaj dele a pschindze do Nazaretha a běsche jimaj poddany. A jeho macz šhowa wschitke te šlowa w šwojej wutrobje. A Jesuř pschibjerasche na mudrosčzi a na lětach, a na hnadze pola Boha a cžlowjetow. Šamjeń.

To je šašo jene s njepschirunajomnje rjanych powjedanjow biblije, najlubsche powjedanje ša wjele džěczi, jenicžke powjedanje wo mlodosčzi našeho Knjesa, ale wono došaha, šo móžemy šebi prjódštajicž, fajka cžista krašnosčž je wulata

była nad hólczeczom, kotryž w domje czěšle Josefa w Nazarecze horje roščesche. Wón je džěcžo był, kaž druhe džěcži tež — ale bješ hrěcha. Wěšcže je swojemu naněj husto pschi jeho džěle pschihladował a so woprašował: Šhto je to, k čemu je to, čehodla je temu tak? Hdyž běšche starschi, je jemu tež čěšlowacž pomhał. S wutrobu rady pať dasche wot nana a maczerje šebi powjedacž wo templu w Jerusalemjě a rjanych Božich službach tam, tak so bu jeho žadanje a žedženje wjetsche a wjetsche, šobu tam pucžowacž. Jako běšche nětko 12 lět stary a s městow a a se wšow stari a mlodži psalmy spěwajo do Jerusalema na jutrowny šwjedžen čěhniču, dha běchu mješ šwjedženštimi pucžowarjami tež Josef a Maria a Jěsuš. Josef mějesche po šakonju do Jerusalema pucžowacž a 12lětne hólczata šmėdžichu šobu čahnyčž. Jěsušowa wutroba šo se žedženjom a šwjatej radošču horjesche a dha jeho macž njemóžesche domach wostacž. Wona čyysche šama jemu wšhitko pokasacž, wo čimž běšche jemu tak wjele powjedała. W Jerusalemjě běšche ša teho hólczěza wjele widžecž, šchtož hacž dotal hiščcže ženje njeběšche wohladał: w klamach pycha a rjanoscž tam wupožonych tworow, na hašach wulka šyła se wšhitkich krajow šhromadženych, njesnatu draštu woblecženych pucžowarjow — ale najrjeńšcho běšche tola w templu, hdžež pschi syntach šlēbornych wot měščinow piškanych trubow šwjecžazy lud Božu šhwalbu w psalmach spěwasche a na přėdowanje Božich džiwow pošluchasche, kiž běšche šwój lud se šylnej ruku s wotrocžkowstwa Egiptowskeje wuwjedł. Hdyž běchu šwjate dny nimo —, Jěsuš šo njemóžesche wot templa džělicž. Kaž mjěńšiny šo jemu hodžiny minjachu, pišmawučěnym pschipošluchajo, kiž s ludom šo rošrěcžujo Bože wulke skutki wuložichu. Hólczěz Jěsuš šo se šwojimi praschenjemi a wotmolwěnjemi wušnamjenjesche. Wšchitzy šo jeho rošoma džiwachu. Mješ tym běšchtej jeho starschej, měňjo, šo je wón mješ snatymi, šo na dompučž podałoj. W přėnjej hospodže pať jeho njenamařataj. Wot jeneho wosa k druhemu, wot jeneho snateho k druhemu šhwatataj, — ale ničtó jimaj njemóže

prajicž, hdže je Jezus woštał. Dha sa njeju rěka: wróćo do Jerusalema! Tu s nowa se stysknej boloscju jeho pytataj. Po tšjoch dnjach hatle jeho w templu šedžo mješ pišmawučženymi nadeńdžetaj. „Mój šyno, cžoho dla šy ty namaj tač ščinił?“ jeho macž s porokom šo jeho prascha. Ale hólczez njewě, šo by porok šebi šašlužił. Wón njemóže wopšhijecž, šo macž wo tym rěči, šo je jeho pytała. Šdyž wón pola njeje njebě, hdže druhdže móžesche bycz, hacž tam, hdžez jeho njebjeskeho Wóćeza šwalba šo spēwa a jeho šutki šo pšhipowjedaju, hdže druhdže hacž w domje šwojeho njebjeskeho Wótza. „Njewěštaj wój, šo ja bycz mam w tym, ščtož mojeho Wótza je?“ Kajka njebjeska jašnošč drje je pšhi tutym šłowje s jeho woczom šo blyšččila! W nim wotucži wěstoscž, šo hinač hacž wščitzy drusy k Bohu šteji, šo je Boži šyn, a powołanje wot Boha jemu pšhičafane pšhińdže jemu k wjedženju. Wón šjawnje wupraji, šo niz jenož chze, ale šo je nusne, šo dyrbi, šo ma šwoju pšhiškušnosć čžinicž, bycz w tym, ščtož jeho Wótza je. To je Boža wola a jeho šamšne frute roššudjenje. Tač šo šlužbje šwojeho Wótza pšchepodawajo: „Tvoju wolu, mój Božo, čžinju ja rad“, štupi s džěčatstwa do młodoščze. W tutym jenicžkim šłowje jeho młodoščze leži běh jeho žyłego šwjateho žiwjenja: wón dyrbi džělacž džělo teho, liž jeho je póšlač. Kajki pšhičlad je tutón 12lětny Jezus ša našču młodoščž, a šajke napominanja leža w našchim šwjatym ščženju ša wščitkich šaršchich! Rošpominajmy šebi dženska w hromadže:

Jesus w šwojej młodoščži

šchpihel

- 1) ša tebie, kčžejaza młodoščž, ty nadžija pšchichodnych čžawow,
- 2) ša was, wy lubi šaršchi.

I.

W Nazarecže, malym šazpitym galilejskim městacžku, je wotroštka rjana njebjeska rózicžla: Jezus. W potajnym,

njesnata wot wulkeho swěta, so rošwitasche hałožka s Da-
 witoweho shtoma. Husto je so wobzarowało, so swjate
 sczenja nam wo džěczatstwje a mlodošći nascheho Sbožnika
 tak mało powjedaju. Ale njemóžemy s teho, sčtož wo
 Jesuŝownych džěczazownych lětach wěmy, wjele ŝebi wsacž, hdnyž
 rěta: „To džěczatko roščesche a bě mózne w Duchu, polne
 mudrosče, a Boža hnada běšche na nim“ (Luk. 2, 40).
 Tak tež nasche džěbnishe sw. sczenje nam pohlad posćicža
 do jeho mlodošče hač do jeho mužskich lět. Wocžehnjeny
 s Božim ŝłowom a po Božim ŝłowje, swěru wothladany
 wot ŝwojeje maczerje a Josesa, je Jesuŝ dwanate lěto
 dozpił. Ženje jimaj žanych starosčow, žaneje srudoby abo
 kšiwdy njeje čžinił, ženje ŝam po ŝwojich puczach njeje
 schoł. Nětko je tak daloło wotrostk, so ŝmě s nimaj do
 Jerusalema čžahnyčž. S tym čžini krocžel s džěczatstwa
 do mlodošče. W ŝwojeho Wótza domje w Jerusalemje
 ju nastupi; w swjatosčći a poŝluschnosčći je w staršichim
 domje ŝwoje mlode lěta pschěbnywał. Wsmicže ŝebi to k wu-
 trobje wy mlodži hólzy a mlode holzy, a kaž w kšerluschu
 rěta: „Kčžějaza mlodošč, ty nadžija pschichodnych čžawow,
 ŝlyšich wschał, ta lubosč čže woła tu se wschitkich hašow.
 Poŝlucha ju, kotraž tak husto čže hnu; Jesuŝej wutrobu
 podaj“, ta s nascheho džěbnisheho sczenja nam napschecžiwow
 klincži: Džicže sa Jesuŝom!

Jeho přeni wopyt w templu jako 12lětny hólčez je
 snamjo wascheje konfirmaznyje, hdžež tež wy do Božeho doma
 džěschče, pschewodženi wot waschich staršich, so byschče
 jemu so swjecžili a ŝlubili: „Nětk s nowa podam, Božo,
 tebi čžělo a dušchu k woporu. Sswjecž moju wutrobu ŝam
 ŝebi a daj, so swěrnny wostanu. Nječ sjiwi kóžda krepla
 krowě, so ŝym čži, Anježe, poŝluschny“. Tehdy scže tež wy
 jako nadawk wascheho žiwjenja psched wjele swědlami wu-
 snali, so čžecže jemu w žiwjenju poŝluschny byčž a k jeho
 domje a blidu pilnje so džeržecž. Hdnyž je wasche wusnacže
 a ŝlubjenje spravne bylo, dha scže waschu mlodošč swjecže
 nastupili. Ale kač scže wasche ŝlubjenje dopjelnili? Hdže
 wasche pucže njedželu was wjedu? Do Božeho domu,

ŕ Božemu słowu, so bjes njeho ŕ zyla njedźelŕki a ŕwjaty džen ŕebi njemóžecze myŕlicz, abo dzeja wasche myŕle jenož na ŕwětne roŕpróŕhenja a ŕawjeŕelenja, abo mēnicze wy, so wuŕtup ŕe ŕchule a paczerŕŕeje wuežbje wam prawo dawa na njerodne žiwjenje? Njewēŕcze, ŕo piŕane ŕteji: „ŕończe ŕa ŕwjeczenjom, bjes kotrehož žadyn teho ŕnjeŕa wohladacz njebudze“ (Hebr. 12, 14).

Luba mlodoŕcz, nadžija naŕcheho luda, chzeŕch ty hicz na pucze, hdzež lohkomyŕlnoŕcz, ŕty loŕcht, wopaczna ŕwoboda (frejota) ŕo wulzy cžinja? Daj ŕebi radžicz pucz žiwjenja, prjedy hacž je pŕchepoŕdze, daj ŕo pokaŕacz na Jeŕuŕa twojeho ŕbóžnika, kiž je rad khodžil do Božeho doma a Bože ŕłowo ŕlyŕchal, niz jenož tehdy w templu, ale pŕchezo. ŕako bēŕche mjes ŕwojim ludom wuŕtupil jako ŕlubjeny Meŕias, bēŕche raŕ do Nazaretha pŕchichoł. Wo tutym wopycze ŕo nam powjeda: „Wón džeŕche do ŕchule po ŕwojim waschnju na ŕabatny džen (Luk. 4, 16).“ To bēŕche ŕtajnje jeho wjeŕele, ŕabatny džen w ŕchuli t. r. w Božim domje ŕwjecžicz a ŕlyŕhecž ŕłowa ŕaŕonja a profetow.

Čžinčze tež tač, njewopuŕŕcžcze naŕche ŕhromadžisny, jako nětoŕi waschnje maju, džicze radži do Božeho doma, wŕche ŕadžewki pŕchewinjejo ŕe ŕwēdczenjom: ŕa hinač njemóžu, ja mam bycz w tym, ŕchtož mojeho Wótza je.

Hdyž naŕcha mlodoŕcz mēŕto, hdzež Boža cžeŕcz bydli, lubuje a předomanje a Bože ŕłowo njeŕazpita, dha je tež jeje wŕcho daŕŕche žiwjenje ŕwjeczene. A ŕchto najpriódzy to pytnje a plody teho wužywa? Žadyn druhi hacž nan a macž. Tač bēŕche tehdy tež pola naŕcheho ŕbóžnika. Jeho ŕtarŕchej drje ŕłowo njeŕoŕymiŕhtaj, kotrež wón ŕ nimaj w templu rēczēŕche. Wŕchač njebjeŕki duch ŕo w nim hibaŕche, kiž jemu ŕwēdczenje dawasche: Ty ŕy Boži ŕyn. Ale hdy by ŕchto mēnik, ŕo je Jeŕuŕ nětko na pŕchiŕluŕchnoŕcze pŕchecžiwow ŕtarŕchimaj ŕabył a ŕo pŕcheŕ njeju poŕbēhnył, tón by ŕo jara mylił. Wjele bóle rēka: „Wón džeŕche ŕ nimaj dele, a pŕchińdže do Nazaretha, a bēŕche jimaj poddaný“. Wón je prawu Božu ŕlužbu w tym widžal, ŕwojimaj ŕtarŕchimaj ŕlužicz, a je ŕchtwórtu kaŕnju niz jako cžežki rjecžas,

ale jako lahodny spschah wobhladał. Schtóž by žnano měnił, so je s wotmolwjennom, kotrež je žwojej maczeri dał, džě-
cžazu poškuschnosć a lubosć franik, tón móže s jeho sa-
džerženja lěpscheho měnjenja dobyć.

„Wón běšče jimaj poddany“, ow so bychu wschitzy
młodženzojo a mlode holzy žebi to prawje hłuboko do wu-
troby sapišali! Ow so by žo tola wukorjenił straschny
błud, so se sastupom do mlodošće žo swjast poškuschnosće
rošwjastuje, abo so s konfirmacyju žo mlodošći prawo wu-
džěluje, po žwojich žamžnych pucžach žhodžicž! To žana
žwjata mlodošć njeje, to je pucž skazenja. Žo tutym
pucžu je šhubjeny žyn žhodžik, jako žo wottorhny wot
Karischeho domu, so by žam se žwojim knjesom byl. Wny
widžimy, šhto s teho wukhadža: hubjenstwo, haj skazenje.
Schtó chže rachnowacž šhubjenych žynow a šhubjene džowki,
kotrychž wotšwjecžena mlodošć, kotrychž šhubjene žiwjenje
je žo s tym sapočžalo, so žu swjastki schtwórteje kasnje roš-
torhali!

„Wón běšče jimaj poddany“. Hacz do žwojeho tsi-
zjeteho lěta njeje jenož pola žwojeju starscheju bydlik, ale
bě jimaj poškuschny a šlužesche jimaj. „Wón běšče jimaj
poddany“, drohe šłowo, pomnił jeho mlodošće s napišmom
sa šchesćizjansku mlodošć: Ržodž sa nim!

Je wón žnano tehodla podtkóčženu, njewjekeku mło-
došć měł? Ně, wěšće niz. Sa to šwědcži poslednja
schtwucžka nascheho žw. scženja: „A Žesus pschibjerasche na
mudrosći a na lětach a na hnadže pola Boha a cžlowje-
łow“. Pytnjecže, tak kražne to je: wjekeke šakčěwanje,
wobstajne roščenje a pschibjwanje: šnutštownje na mudrosći
a duchu, šwonkownje na wulkosći a rjanosći, so Bóh se
špodobanjom na njeho hladašche a cžlowjełojo něšhto wo
tym šacžuwachu: „Ty žy najrjeńšchi mjes cžlowštimi džě-
cžimi“ (Pšalm 45, 3). Ow tak rjana je tajka mlodošć
wobstajneho šakčěwanja a pschibjwanja! Šnajecže něšhto
rjenischeho? A šhto je potajnstwo tajkeje rjanosće? To
je cžistosć, pózcžiwosć, žwjatosć. Ta cžini naš rjanych
na cžěle a na dušchi, špodobnych pola Boha a cžlowjełow.

Ale hrěch je ludži sťaženje, tež mlodoščje sťaženje, cžetw, kiž w njej žerje a rjanosć jej rubi, pollecze, pod kotrymž cžim dlěje cžim bóle stona. Tehodla: luba mlodošč, słuž temu Anjesej, budž poddana starschimaj, pschibjeraj niz jenož na lětach, ale tež na mudrosći a na hnadže pola Boha a cžlowjekow! To dyrbja wschitzy sibi pschecž a wot Boha sibi wuprošycž, kiž nadžiju na lěpschi pschichod nascheho luda njespuschcžejaja.

Jesus w swojej mlodošči, schpihel ja tebie, ty kčžejaza mlodošč, ty nadžija pschichodnych cžasow, ale tež ja was, wy lubi starschi.

II.

Džeczi su dar teho Anjesa, nam wot Boha dowěrjene. Wón budže jich dusche wot nasžadacž. Tehodla swj. Pawoł napomina: „Cžehńcže je horje w pózcžiwosći a napominanju k temu Anjesej“. To je wulle, wysoke, samolwjenja polne powołanje, kotrež je starschimaj date. Esu wschitzy starschi tuteho samolwjenja sibi wědomni? Nasche džeczi nejbu kaž Jesus. Cžim bóle je jim nusne, so nanowe a macžerne wócžko nad nimi wachuje, so nanowa a macžerka ruka je psches najstraschnišchi cžas žiwjenja, to je cžas mlodoščje, wjedže. Mlodošč je kaž wohen. Na wohen ma so ledžbowacž, hewak móže jeho plomjo zhyt dom sapalicž, a schto ma to cžinicž, hdyž niz nan a macž? Kaž wjele starschich pať je, kiž su pschecžiwosći njeposlušnosći, tróznosći a njepočinkam swowich džeczi sibi a žaneho słowa swardjenja, wjele mjenie hiscže schtrafy sa jich lósnstwo a jich hrěchi nimaju. Hdyž su jich džeczi hiscže mjensche, rěka: Ach džeczi hiscže njewjedža, schto je prawe a schto je njeprawe. Rosom pschindže s lětami. Hdyž su džeczi potom do mlodoščje fastupile a rosom s lětami sam wot so njeje pschichoł, dha starichi wotežki zhyt s rukow puschcža a praja: Wschat su stare dosć a dyrbja wjedžecž, schto cžinja. Cži starschi, kiž tať myšla a rěcža, sami trónu do blóta cžisnu, kotraž je jim jako fastupjerjam Božim w skutku wocžehnjenja data. Bjes džiwaja, so stóncžnje tať daloko pschindže, so město teho,

so bychu džěczi jich ƚo bojale a jich čžesczile, starschi ƚo ƚwo-
 jich džěczi boja. Hdže tajke woczehnjenje wjedže, ƚa to mamy
 pschikladom dosčž. Schto je Eli ƚebi se ƚwojej ƚlaboscžu
 pschecziwo ƚwojimaj ƚynomaj woczahnył? Stłoscž ƚwojeju
 ƚynom a ƚkaženje znyleje ƚwójby. Bjes džima, ƚo pschi tajkim
 wopacžnym waschnju woczehnjenja sanjerodženje nascheje mło-
 dosčže, na kotruž ƚo tał wjele ƚkorži, pschibjera a ƚaž rěka,
 kotraž piches bi jobi stupi, wscho powodži, hdyž starschi ƚwo-
 jeho wot Boha jim dateho powołanja njehladaju a ruzy
 do ƚlina połoža a njerosomnej młodosčzi hiečž dadža po
 puczach, ƚajkichž ƚo jej chže. Lubi starschi! Sžyn Boži
 njese ƚo hańbowal, hacž do ƚwojeho ƚřizyteho lěta we
 wuskich mjesach starschiskeho doma a džěcžazeje poškusnosčže
 ƚhodzicž — sčto dha wam prawo da, wasch wajchtařski
 hamt tał ƚahe ƚkožicž? Njepraji ƚwjate piřmo: „Dobre
 je mužej, ƚo w ƚwojej młodosčzi ƚpschah nořy“ (Srud. ƚhěrl.
 3, 27). Njewobkruczi nam šhonjenje, ƚo je ƚwěrne, krute
 woczehnjenje dar ƚa žiwjenje, ƚa kotrež ƚo džěczi starschimaj
 hiščže do rowa džakuja! Tehodla wsmi ƚwoje džěczi
 do kruteho woczehnjenja, to je jim šbóžne a wužitue.

Schto pał je wottynjeny ƚónž wscheho woczehnjenja?
 Wjele starschich je spofojom, hdyž ƚu ƚwoje džěczi tał da-
 lofo pschenjeřli, ƚo jim džěłacž pomhaju, abo hewał ƚ wu-
 žitku ƚu — hewał je jim wschitlo wscho jene, a pschi jich
 njepoczinkach rad jene wóczłto ƚaežinja abo tež wobej dwě.
 Ně, starschi dyrbja wachowacž nad duščemi ƚwojich džěczi,
 ƚo tež duchownje doprědla pschińdu a rostu w hnadže a
 pónacžu nascheho Anjesa a Šbóžnika Jesom Šhrysta a w
 jeho stopach ƚhodža. Sa tutym wottynjonym ƚónžom hóncže;
 to rachnujče ƚobu ƚ naschim Lutherom ƚ wschědnemu ƚhlěbej:
 fromne džěczi. Ženož pobožna, fromna młodosčž je rjana,
 wjeřela, požohnowana młodosčž, starschimaj pał wjeřele
 a radoščž, žohnowanje a wěcžny dobytk.

A pucz ƚ temu? Wy dyrbicže wjedžecž, ƚo ƚu wasche
 džěczi Anjesowe, ƚo jemu najprjódžy pschiřkuscheja, ƚo je
 tehodla nascha najprěńřcha pschiřkuschnosčž, je Anjesej
 ƚwjecžicž wot jich ƚšččenizy ƚem psches jich žyłu młodosčž,

a kaž dołho je macze, nješmě pobrachowacź napominanje k temu Anjesej. Wy dyrbicze je niz jenož tał woczahnyć, so na wasche słowa pošluchaju, ale tež na słowo nascheho Anjesa; do Božeho domu dyrbicze je wjesć a pschewodźić. To pať je to najwažnišče: dobry pschiklad starscheju. Sšto pomhaju waschim džěczom najlěpsche napominanja w schuli a zyrkwi, hdnyž domach słe widža: njerodu a jebanst wo, a słyscha šakrowanje a šwarjenje? Abo budže luboicź we wutrobje twojich džěczi k Božemu domej šo mōz šakorjenicź, hdnyž nana ženje njewidža kemschi hicź? Budže šymjo Božeho słowa, w paczětkej wuczbje wušyte, mōz škjadžecź, roicź a płody pschinjesć, hdnyž domach liwkošć pschecziwo wschemu šwjatemu knjezi abo šamo wušměšcet-ke rěcze padaju, kiž kaž słe ptacžatka dobre šymjo s wutrobje šašo precź bjeru. O, wy mōzecze šo ša czaš a wěcžnosć žałošnje na waschich džěczoch pschehrěšchicź se šlym pschikladom. Wy mōzecze jim pať tež žohnowanje šobu dacź ša jich žyłe žiwjenje, žohnowanje, kotrehož šo hišcže šwjěšelja, hdnyž dawno w rowje wotpocžujecze, žohnowanje s dobrym pschikladom bohabojošcze a pobožnošcze.

Brajcze, cžohodla běšche hōlcžezej Jesušeji tať derje w starschiskim domje w Nazarecze? Niz jenož tehodla, dokeľž po pucžach pošluschnoicze khodžesche a tehodla pod Božim žohnowanjom stejeiche, ale tež, dokeľž běšche dom jeho starscheju dom mēra, dokeľž běšche w domje Joiesfa a Marie Bože słowo šakožł wscheho pobožneho šadžerženja, dokeľž tam šhwalbne šhěrłusche Šraelskeho luda šaklincžachu a modlitwy wěrjazeho nana, pobožneje maczerje rano a wježor k Božemu thrōnej horjestupichu.

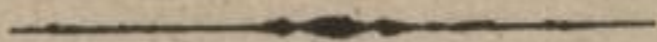
Wy lubi starschi, kmōtsja, wuczerjo a mišchtrojo, njewjedźcze jenož wam dowěrjenu mlodošć do Božeho doma, ale cžinćcze tež wasche wobydlenja hētu Božu pola cžłowjetow, hdžez Boži mēr knjezi.

Štutk woczehnjjenja naschich džěczi je cžežke šamolwjēnja polne džěło. Wjele škomdženjow, šambšneje lubošcze a mašeje wěry naš pschod Bohom wobštorzi. Niz pola naš, ale pola Boha šu nasche džěczi derje šthowane a šbožowne

sa czaß a wěcznosć, hdyž by w tym, sčtož jich Wótza je, w jeho słowje, woli a skutku. Na to Jesuŝowa rjana młodosć je a naš pokasuje. Wo to prosće se wschej nutrosću, na to je pokasajće se wschej krutosću. Njesabudźće, so budźe Bóh wot waß rachnowanje žadacž sa jich dusche.

Žalóŝne by bylo, hdy by jene našich džěczi we wěcznosći pschecziwo nam wustupilo s njewuprajomnje cžežkim wobštoržowanjom: ty by wina, so bym shubjene. Psched tym swarnuj naš Bóh s hnadu. Wjele bóle spožcž wón nam to njewurjekniwe wulke sbožo, so móžemy psched jeho sudny stol stupicž s wjeŝelým wusnacžom: „Slaj, tu bym ja a te džěczi, kotrež by mi dał“, a so móžemy potom s nimi wěcznje bycž a wostacž w tym, sčtož našeho Wótza je.

Samjeń.

Druha njedźela po tsjóch kralach.

Jana 2, 1—11.

A na tšeczim dnju bě kwaŝ w Kana Galilejskej, a Jesuŝowa macź běŝche tam. Jesuŝ pak a jeho wuczomnizy běchu tež na kwaŝ proŝcheni. A jako wina pobrachnu, dźeŝche ta macź Jesuŝowa k njemu: Wina nimaju. Jesuŝ dźeŝche k njej: Zónjka, što mam ja s tobu? Moja ŝchtunda hiŝčeje njeje pŝhiŝchła. Jeho macź dźeŝche k ŝlužomnikam: Štož wón wam praji, to činiče. Běchu pak tam ŝhěŝej kamjentne wódne korta ŝtajene, po waŝchnju židowskeho čišćenja, a dźěchu do kóždeho dwě abo tři měry. Jesuŝ prajeŝche k nim: Naliječe te wódne korta s wodu. A woni je nalachu hač do wjercha. A wón dźeŝche k nim: Čžerpaječe nětk a pŝhinjeŝče braŝchzy. A woni pŝhinjeŝechu. Jako pak braŝchła wopta to wóno, kotrež běŝche woda bylo, a njewjedžiŝche, ŝwotkal je (čži ŝlužomnizy pak wjedžichu, kiž wodu čžerpali běchu), jatwola braŝchła nawoženju a dźeŝche k njemu: Kóždy dawta pŝhi prjódku dobre wino, a hdyž ŝo ŝu napilč, tehdom to ŝlabŝche; ty ŝy to dobre wino hač ŝem ŝchowal. To je přeni zejch, kotryž Jesuŝ ŝčini w Kana Galilejskej, a ŝjetwi ŝwoju kraŝnoŝč. A jeho wuczomnizy wěrjachu do njeho. Namjen.

Lubosniŝche měŝto nihdže na ŝemi njeje, hač pobožny, ŝchěŝčijanski dom. Tu ŝo najwutrobnišcho s wjeŝelým ŝobu wjeŝela a s płaŝaznym płaŝaja. Hdyž je ŝwět nam rany nabič, hdyž čžežke ŝtaroŝče wutrobu čžiŝčeža a wóčžto w ŝylŝach ŝteji, nihdže na ŝwěčeje njeje žaneho měŝta, hdyž bychu rany tač lohko ŝo hojike, ŝtaroŝče tač lohko ŝo s wutroby brače, ŝylŝy tač lohko ŝo ŝetrěwale, kaž w domje a w towačŝtwje najlubŝchich, kiž je mičy Bóh nam do

žiwjenja dał. Tu spróznj swój wotpocžinŭ, šamotny
šwojich pšhecželow, stary šwoju khowanku a kóždy wutrobny
namaka, kiž sa njeho bija. Haj, našch šerbski spěwat
Sejler ma prawo:

Derje, derje je na semi,
Lubosć dawacž, lubosć bracž!

Š wotkal pať našcha cžłowška lubosć šwoju móž cžerpa?
Tola š Božeje wěcžneje lubosće. Šdnyž twarjer š wyšoka
nam našche domy njetwari a našche mandželstwa nješwjecži
a našche džecži woczahnyčž njepomha, potom našchim statokam
a šwójbam najlěpšche pobrachuje. Duž, šerbski ludo, šlyšch
a wukń tu wulku šwjatu wěrnosć, duž, šerbszy mandželšzy,
napišajcže šebi wschitzy na scžěnu abo hišcže radšcho do
wutrobny to rjane mandželške hešło:

Tam derje steji š mandželstwom,
Šdžež Jesuš šyda sa blidom,
Šdžež jeho móž a hnada je
Wschěch pucžow spocžatk, skóncženje,
Šdžež wón tych šwojich pšchewodža
Wot wołtarja hačž do rowa!

Jesuš do našchich domow a mandželstow! Š nim
čžemy mandželstwo šapocžecž a š nim dale hičž
a junu našche mandželstwo š nim wobšamknyčž. †

I.

„Na třecžim dnju bě kwaš w Kana w Galilejskej.“
Tak scženik Jan pišche. Wjele lět běšche šaschło, hačž bě wón
sa kwašnym blidom š Jesušom šobu šedžik, ale tutón wulki
krašny podawŭ je jemu nješapomnity, kaž by šo dženska
hakle stał. „Na třecžim dnju“ po Jesušowej kšcženizy
w Jordanje bě kwaš w Kana w Galilejskej. Hišcže nětŭ
šo šrijedž horow kamjentne domy w Kana pucžowarjam
pokasuja. O wy wobydlerjo, wěšcže wy, šo je we waschey
kšudobnej wjeszy šo wulke pšcheměnjene a posběhnjenje
šwójbneho žiwjenja a mandželstwa šapocžalo, kiž je Jesuš
nam do domow pšchinješŭ? „Jesuš pať a jeho wucžobnizy

běchu tež na kwapš profcheni.“ Tutón kwapš je jenicžki, wo kotrymž je nam w nowym testamencze powjedane, a na tutym kwapšu je našch Knjes. Njebych nam něscho pobrachowało, hdy tutón podawš w bibliji njebych stal? My chzemy tola s tym, kiž džeczi žohnuje a do komorkow khornych sastupuje a pschi šmjertnych ložach a kaschczach steji, tež k wěrowańskemu wołtarjej stupicž a sa kwapšnym blidom šedžecž. Wón dže, hdžež jeho pscheproschuja. Wón nietama šwójbne wješele, ale šwjeczi jo, posběhnje jo, czisczi jo a napjelni jo se šwojim duchom. Hdžežkuliz wón do domu sastupi, hnadu pschinješe, pomoz, radu a šwětlo. To je stara lža, so je našcha krašna, šwjata wěra czěmna wěra, kiž kaž kamjentna czeža na wutrobach leži. To je stara lža, so Jesuš wscho šdobne wješele šniczi. Ně, jeho ewangelij je wješeła powjesčž. Nihdže na šwěcze njenamašch tajke šdobne, cziste, trajaze wobšboženje a šwjěšelenje, kaž tež w towarštwje sprawnych, wěriwych kšesčizijanow namašch. Duž, lubi šlubjeni a młodzi mandželszy, šapoczče tola, kaž tu w Kana, wasch šhromadny pucž w Jesušowym mjenje.

Tam derje steji s mandželstwom,

Hdžež Jesuš šyda sa blidom! —

Čať wschať jeho pscheprosčž a wot woblicža k woblicžu jemu blisko byčž njemóžemy, kaž tu w Kana. Tola pať móžemy šo k njemu wołacž se šłowom našchich modlitwow, a wón chze pschi naš bydlíč, niz kaž hóscž tu, ně džěń wote dnja. Duž proschmy jeho, so by wón s nami do mandželstwa šacžahnył! Žena s najwažnišchich krocželow žyłego šemškeho žiwjenja je tola ta k wěrowańskemu wołtarjej. Nědko hdy na žanym roššudženju telko trajazeho špokojenja abo telko njewurjekniweho horja wišy, kaž na tym wošomišnjenju, hdyž šebi šlubjenaj ruku škicžitaj, so chzetaj šhromadže psches wješele a šrudobu žiwjenja hicž hacž k tamnym czěmnyim wrotam rowa, haj, hacž k tamnym šwětlyim wrotam šbóžneje wěcžnosčže. Tehodla, hdyž je hdy nusne, je tu nusne: Šapoczž w Jesušowym mjenje!

Štotyšazy mandželstwom šo kóžde lěto šwjasaaju. Šadžicželow a pomoznikow je pschi tym s wjetscha doščž

a na dosć. Husto ludźaze rěcže wo jonym flubje priedy wjedža, hač flubjenaj šamaj. Čžehodla w někotrym domje sbože wuwostanje, tiž šo woczakowasche? Dubosć, tiž na kwapnym dnju tač horzo šapasche, je šo bórny s wutrobom šhubiła. Muž a žona bydlitaj hromadže w jonym domje, šydataj sa jonym blidom, džělataj na jonym polu, ale wutroba je wot wutrobny šbalena. Něhdy tač jara šnano pschecziwo woli lubeju starscheju a wschěch našonjenych pscheczelow požadane mandželstwo bu bórny cžežki pschah. Ščto je zyleho hubjenstwa wina? Šizo šapoczatk bě šrudny a njeje šo w Jesuřowym mjenje a duchu stač. Jesuř njeběsche na kwap proscheny. Do mandželstwa štaj flubjenaj šupikoj bješ praschenja: Še Boža wola a je Bóh naju sa towaršow sa žiwjenje postajil?

To njerěka w Jesuřowym mjenje šwoje mandželstwo šapoczecž, hdyž jenož mjeno č mjenu šo namaka a polo č polu a kubło č kubłu a samoženje č samoženju, ale niž wutroba č wutrobje. To njerěka w Jesuřowym mjenje šwoje mandželstwo šapoczecž, hdyž bješe wscheho hlubšcheho pschemyšlenja w lohkej myšli sa najkruczišči šwjast ruča šo šticzi kaž na rejwanškej łubi. To njerěka w Jesuřowym mjenje šapoczecž, hdyž jenož cžělna lubosć a horza krej hromadu wjedže a niž tamna šwjata lubosć, tiž niž jenož na cžapne, ale wošebje tež na wěcžne sbože dusche hlada. To halle prawje njerěka, šwoje mandželstwo w Jesuřowym mjenje šapoczecž, hdyž muž a žona do noweho domu bješ wěrowanja a Božeho požohnowanja a modlitwy šacžehnjetaj. Ščto bychu tola našči šerbszy wótzojo prajili, hdy bychu tole šakomdženje wěrowanja a tole šazpiwanje Božeho šłowa wohladali, a to niž jenož mješ njewěrjazym ludom, ně, druhdy tež mješ tajtimi, tiž hewač na Bože šłowo džerža a Božu kašnju šnaja: „Ty dyrbiš cžiste a pózcžime žiwjenje wjesć!“ Š krawneho bitwišcžja je někotryžkuliž wojač na šwoju žonu domoj pišač: „Mój šmój hižo lěta dołho hromadže, ale nješšmój šwěrowanaj. To njebě prawje, ale bě hubjeny šapoczatk našcheho mandželstwa.

To bym pschi prosy rowa pónak. Skasaj sa naju pola duchowneho wěrowanje!”

To rěka w Jesuŝowym mjenje sapocžecž, hdyž ŝo praschesch, hacž wutroba k wutrobje ŝo hodži, hdyž jeho proŝosch, ŝo by wón ŝwoje Haj s wyŝola k twojim ŝlubam a prjódktwofacžam dak. To rěka sa ŝlubjeneju w Jesuŝowym mjenje sapocžecž, ŝo praschecž, hacž budžetaj ŝebi pomoznikaj niz jenož sa cžakne žiwjenje, ale woŝebje tež duŝchepastryrej sa wěcžne žiwjenje. To je pschezo srudnje, hdžež dwaj we wěrije psches jene nejstaj. Někotra njewjesta je ŝo nadžijala: Ja chzu jeho dobyč a k Bohu wrócžicž. Čžasto je ŝo to tež radžiko. To je njewurjekniwje wulki skutk, wot Boha ŝdalenu duŝchu ŝaŝo k Bohu wjesčž a pschi nim ŝdžeržecž. Masch-li to ŝbožo w twojim domje, džakuj ŝo Bohu! Ale njeje husto runje nawopač, ŝo w njewěrijazym mandželstwje wěrijazy ŝtaw ŝwoju wěru ŝhubi? Potom běda tebi! Šchto pomha cžlowjefej, hdy by wón runje žyly ŝwět dobyč a pač na ŝwojej duŝchi ŝchodowač! Tehodla prjedy hacž do mandželstwa ŝtupišch, praschej ŝo, kač s wěru ŝteji. To je tola martraŝke žiwjenje, hdyž muž a žona w najŝwjecžišchim, ŝchtož mamy, psches jene nejstaj, hdyž dyrbi wona ŝwoje pacžerje w kuchinje ŝpěwacž a ŝo njedželu jenož někač kemschi kradnyčž. Psched lětami khowach mandželŝku. Na ŝmjertnym ložu bě ŝebi horzo po Božim wotkafanjom žadala. Muž njebě dowolič, ŝo ŝo jeje žadanje duchownemu ŝjewi. Tak je wumrjela bjes poŝlednjeho troschta nascheje wěry. Wón pač bě cžlowjek se ŝchědžiwymi wložami, ŝam žyly blisko wrotam, psches kotrež ŝo morwi won njěŝu a je nětk dawno něhdže w lěŝu srudny kónž namakač. Žiwjenje w tajkim mandželstwje je hela na ŝwěcže. Ale

Tam derje ŝteji s mandželstwom,
Hdžež Jesus ŝyda sa blidom!

Tam njech je waju kwaŝ žyly jednory a mačo hoŝčow sa blidom, ŝnadno jenož luby nan a ŝwěrna macž, tam njech je dom křudobny a džěko niŝke, do

totrehož shromadny pucž wjedže, tam je tola derje bydlicž,
haj sawěscže:

Tam derje steji s mandželstwom,
Hdžež Jesuŝ byda sa blidom!

II.

Hdžež jeho móz a hnada je
Wschěch pucžow spoczatk, skónčjenje!

„Jako wina pobrachnu, džesche ta macž Jesuŝowa
k njemu: Wina nimaju.“ W rańšim kraju tež w domje
najkřudŝeho na winje njepobrachowasche, ale tu ŝo
tola stanje.

Tuto małe ŝlowcžko „Wina pobrachnu“ pač je kaž
wěšcžjenje sa zhyłe mandželstwo. Hdže by dom byl, hdže
s zyła cžłowŝke žiwjenje, w kotrymž křelich wjeŝela njeby
ženje ke konzej schoł? Hdžž swony zyrkwinŝke k wěrowanju
pŝehproŝchuja a piŝcžele křěrluŝch ŝpěwaja a pjerŝcženjej
ŝo wuměnjatej, tehdy ŝo na horjo a nusu njespomina, ale,
hdy byŝcže wy powjedacž chzyl, kiž ŝcže dołhe lěta hižo
w mandželstwje hromadže žiwí a ŝcže w nim ŝbožowni
a ŝo s wutrobu lubujecže, wjele byŝcže powjedacž mēhli
wo cžežkich bēdach a wulkich wobcžežnosčach. Tu bēchu
staroŝcže wo wŝchědny křlěb abo wo džeło, kiž waju
cžiŝcžachu, tu bē nusa a křudoba, kaž tam w Rana, tu
khorosč a wulke rudjenje do domu ŝacžeže a tam ŝaŝo
pucž nimo ŝmjertneho loža wjedžeŝche. Tu mējeŝtaj ŝo
džełicž wot lubeho małego džeŝcža, tam ŝaŝo wot nadžije-
połneho ŝyna abo kčējazeje džowki, kiž mējeŝche wjele
wustacž, prjedy hacž bu wupŝehnjena. To bēchu hodžiny,
cžaŝ žiwjenja njesapomnite a tola s molom niz najcžežŝche.
Kač někotreju ŝwěrneju ŝarŝcheju najhórŝcha bōl je, hdyž
widžitaj, kač jeju džečzi wot wěry wotpaduja, kiž ŝu
tola s modlitwami wocžehnjene. Tu ŝaŝo ŝu ŝle ŝłowa
a hórke rēcže ŝuŝodnych, kiž domjazy mēr kaža. Tač
někotry džeń do mandželstwa ŝacžehnje, hdžež rēka: „Wina
nimaju!“

Na tajke waschnje scze bebi, wy mandželszy, tehdy pomhali? Wy scze so bwerńišcho sřednocžili, kručišcho hromadže džerželi. Wy scze bebi prajili:

Hdyž bweť na naš hrima
 A horjo naš pschima,
 My s Bohom chzemy psches czěšnosće khodžicž
 A ruku sa ruku so t njebjesam wodžicž!

To je prawe, dobre hešło. Derje temu, kiž wutrobu ma, kiž s nim stajnje w žiwjenju derje mēni a wscho nješe. Schtó pať je sa tajke krute, njehabłaze pscheczelstwo bóle powołany, hač mandželskaj, kiž staj psched Božim wołtarjom swěrowanaj sa jene wješele a shromadnu srudobu, sa jene bėdženje psches žiwjenje a shromadne staroscze, czěpjenje a tšchiz. Sady waš, mandželszy, šu durje sanfnjene. Schtož Bóh hromadu wježe, žadyn człowjeť njedyrbi dželicž. Psched wami leži shromadny pucž, njech je różowy abo czernjowy. Ale niž došč na tym! —

A Jesušeji džěsche jeho macž. Jemu wona nusu wustorži. Wot njeho wona pomoz woczafuje. Wón je prawy pomoznik. Wbohi dom, kiž jeho njesnaje. Wón drje njepomha pschezo hnydom. Wón tež tu wotmolwi: „Moja shtunda hišče njeje pschischła.“

Wón s troschtom khwilu czaka,
 Eso s molom njesjewi,
 Na prawu shtundu łaka,
 Hdyž pomoz wudželi;
 Wón druhdy s tobu czini
 Jať by cze sapomniť
 A w twojej hrěschnej mini
 Cze zyle satorczil.

Dha pať so budže podacž,
 Hdyž jemu bwerńy šy,
 So budže hrěchi wodacž,
 Cze wumóz se srudžby,
 Kónž czinicž wobczěžnosće
 Dacž troschtu wutrobu
 A pomhacž se wschej' stóscze.
 Kotruž šy wustal tu.

To šu tu sa kwašnym blidom shonili, a njejšy to ty ženje hišče w twojim domje a mandželstwje shoniť? Derje temu domej, hdžez wschitzy t njemu so džerža. Tam njeje žadyn pucž pschecžezki a žadyn doł pschecžemny a žadyn wopor pschewulki. Wscho so snješe, pschewinje,

pscheczerpi. Wscho so polóži, pošylni, roškwětli psches
Bože słowo a směrowanje. Někotryžkuliz je na tym abo
tamnym ranju šebi myšlił, so tola s zyła radšcho njeby
wjazy wotuczil sa tuto czežke žiwjeńske bėdženje, ale potom
je w modlitwje a psched wotewrjenej bibliju k temu šhwatał,
šotremuž Marja tu wutrobu wušypje, a hlaj, s dobom bė
czeža lóžšcha a wutroba šašo wješelscha, a wón štupi tak
radoštny mješ šwoje lube džěczi a dže na šwoje džělo.

Je pať w twojim mandželstwje šnadno šapoczatk
šrudny byl, a šy tehdy škomdžil, Šesusa pscheprošycž —,
hišcže je cžaš. Šytaj jeho! Wón šo twojej šwěrnej
próštwje tež nětk hišcže šarjeknyčž nohze. Šaj, w mjenje
Šesom Šhryšta, na šotrehož štaj wój mandželštaj ššcženaj,
w dopomnjecžu na wěrowańsku hodžinu, pschi šotrež štaj
šromadže psched wołtarjom šlecžaloj, w špominanju na
prěńšchu luboščž, kiž štaj tola něhdy jedyn k druhemu měloj,
w pohladanju na wbohe džěczi, ša šotrež rěka: Domjaza
šwada je ša džěczi mór, w špominanju na waju šmjercž,
kiž móže jutšje hižo waju šajecž: Škicžtaj šebi tež po dołhej
roškorje w domje a mandželstwje tola šašo ruču, wodajtaj
šebi s wutrobu jedyn druhemu, cžińtaj w Šesuwownym
mjenje a w jeho možu nowy šapoczatk. Hišcže njeje
pschepošdže. Hišcže pošlenje šłowo mješ wamaš rěčžane njeje.
Hišcže je rada. Džeržtaj šo Šarijneho, tu k šlužobnikam
rěčžaneho šłowa: „Šchtož wón wam praji, to cžińcže!“
Mataj-li mjelcžecž, potom mjelcžtaj! Mataj-li rěčžecž,
rěčžtaj! Mataj-li džělacž, džěłajtaj! Tak dołońtaj šoždy
šwoju pschišłušchnoščž a to wscho w duchu noweje lubošcže
a šwěry a wěry, a hlaj, po cžěmnych cžašach budže wamaš
šašo Bože jašue, lube šłóncžko šwěcžicž do domu a wój
budžetaj šobu špěwacž móž:

Tam derje šteji s mandželstwom,
Šdžež Šesus šyda ša šlidom,
Šdžež jeho móž a hnada je
Wšchěch pučžow špoczatk, šłóncženje,
Šdžež wón tych šwojich pschewodža
Wot wołtarja hacž do roma!

W Jesuſowym mjenje mamy mandželstwo tež wobſamſnyč.

III.

Mudri ſwěta ſu ſebi hłowu łamali, kaſ je dźiw tu w Kana ſo ſtał. Ja wěrju, wſchomóznemu ſu wſchitke wězy móžne, ale najwažniſchi tón dźiw tu ſa mnje njeje, kiž je ſo pſched ſkoro 2000 lětami ſtał, wažniſche je, ſo naſch Knješ hiſčče nětſ nam ſwoje dary dawa a ſ wody wino čžini w naſchim ſwójbnym towařtwje a mandželstwje. Šhto je wón tu ſe ſwojim kwaſnym darom čžył? Jenož jenej ſnadnej nuſy wotpomhač? Jenož kwaſnych hoſčow a woſebje tutón jedyn kwaſny dom ſwjeſelic? Ně, ně, k hude čžlowiſe duſche čžze wón ſe ſwojim dźiwom hlódne a lacžne čžinicž po ſwjatym, njeſahinjazym wjeſelu, kiž jenož wón ſam ſamóže dacz a ſkicžicž. To je wón tu dołonjał: „Wón ſjewi ſwoju kraſnoſč, a jeho wučžobnižy wěrjachu do njeho.“ W tutej wěrje ſu ſo woni pſchezo bóle wobtwjerdžili, ſu pſched ſwětom njebojaſliwje ju wuſnawoli a ſkónčnje jedyn po druhim pſcheſ martrařſku ſmjercž ju wobkručžili. Derje mandželſkimaj, kiž wrócžo hladajo do ſwojeho žiwjenja ſmětaj wuſnacž: Naju wěra je roſtła a budže ſa naju ſwětło tež pſcheſ poſleni čžemny doł!

Šwět ſwojim pſhecželam najpriódžy wjeſele a huſto dźiwje wjeſele w hołtu a tołtu a harie dawa, ale potom jěrte kapki ſ theliſha roſkacž a ſrudne płakanje w ſamotnej komorzy. Naſch Knješ naſ huſto najpriódžy pſcheſ wjele čžěſnoſčow wjedže, ale pſchi wſchěm tym čžzedža a dyrbja nam roſč wěra, luboſč a nadžija a wſchitke tamne njeſachodne, njebjeſte mozy. Wój luboj mandželſkaj! Nělotru ſlužbu ſtaj ſebi w dołhich lětach dołonjałoj. Šnadno ſtaj hižo waju ſlěborny abo ſamo hižo waju ſloty kwaſ ſwjecžikoj. Nětſ ſo bóřny džen žiwjenja k wječoru bliži. Nětſ pſchińdže bóřny waju ſhromadneho drohowanja poſlednja pruha. Nětſ reka, ſwoje mandželstwo tež w Jesuſowym mjenje wobſamſnyč! Potom pſchi khoroložu teho, kiž bě najſwěrniji pſhecžel w žiwjenju, tomny ſedži a pyta luboſčiwje poſlednje bolofče polóžecž. Bibliju a Špěwařſke w ruzy abo Zionſke hłofny a Domjazy woltač, je wón

trošćtać a směrować a pucźpočasować k njebiešam. To rěka, w Jesušowym mjenje mandźelstwo wobsamknyć. Khoru šam husto njewě, kaš s nim steji. Dha je pschi-šluschnoscź mandźelsteho, tež na tónzu niz jeho wobekbacź, ale wěrnoscź w lubosczi rěczecź. Snaty předać Ahlfeld běšce šebi se šwojeje mandźelstkej wuczinił: Hdnyž šo jenemu s naju šmjercź bliži, potom ma tamny s biblistim šchpruchom jemu prajicź, kaš snim steji, se šchpruchom s Bethanije, kiž Martha k Marji rjeknje: „Tón mištr je tudy a woła cze.“ (Sp. Jana 11, 28) Jašo tón pobóžny Jesušowy wotrocźk po lětach se rta šwojeje mandźelstkeje tón šchpruch šaššuscha, šticzi jej džaknje ruku a bě na šwój dompucź hotowy. To rěka w Jesušowym mjenje mandźelstwo wobsamknyć. To bě czežka šlužba ša plakazu wothladařtu, ale bě nusna šlužba pošlenjeje luboscze a šlužba tamneje šylneje wěry do Jesuša, kiž tež šmjercź pschewinje. Tak czińmy tež my w mandźelstwach jedyn druhemu, šo naš šmjercź njepschekhwata, kaž paduch w nozy. Tež šwěrnemu šchesczianej je šly špřotować husto hišcze w pošlenich wošomiknjenjach blisko, šo by šwětlo wěry jemu wuhašnył. Š pomhajmy šebi s lubosczu a s modlitwu a s pošlenim Božim wotkasanjom, šo šhuda dušcha njeby w cžemnosczach šawutliła, ale šo by pola naš, kaž ša šwašnym blidom tež w šomorzy šmjercze šo doojelniło: „Šeho wuczobnizy wěrychu do njeho.“ To rěka w Jesušowym mjenje mandźelstwo wobsamknyć!

Potom njech wulki mištr naš woła, hdy a kaž wón chze. My pschi kašcžu našich najlubšich njestejimy s roš-šacžom a s poroškami, ale s nadžiju wěczneho žiwjenja. Takle mandźelstwo je žohrowane ša cžaš a šbóžnu wěcznoscz!

Tam derje steji s mandźelstwom,
 Hdzež Jesuš šyda ša blidom,
 Hdzež jeho móz a hnada je
 Wšchěch pucžow špocžatk, ššóncženje,
 Hdzež wón tych šwojich pschewodža
 Wot wołtarja hacž do rowa! Šamjen.

Čecža njedžela po tsjoch kralach.

Matth. 8, 5—13.

Jako pał Jezus nuts džesche do Kapernauma, pschistupi wojeński hejtman k njemu; tón proschesche jeho, a džesche: Knježe, mój wotrocžk leži domach na jichynu chorosč a ma wulku bolosč. Jezus džesche k njemu: Ja chzu pschinič a jeho wustrowič. Tón hejtman wotmolwi a džesche: Knježe, ja njejsym hódny, so by ty pod moju tsčchu schot; ale praj jenož kłowo, dha budže mój wotrocžk wustrowjeny. Pschetož ja tež sym čłowjek pod wyschnosčju a mam pod sobu wojakow; ale wschał hdyž k jenemu rjeknu: Dži tam, dha wón dže; a k druhemu: Pschińdž kem, dha wón pschińdže; a k mojemu wotrocžkej: Čiń to, dha wón jo čini. Jako to Jezus klychesche, džiwasche so a džesche k tym, kotřiž ja nim džechu: Sawěrnje, ja praju wam, tajku wěru njejsym ja tež we Israelu namakał. Ale ja praju wam, so jich wjele budže pschinič wot ranja a wot wječora a s Abrahamom a s Isaacom a s Jakubom w njebskim kralestwje ja blidom kědžič. Ale džěči tego kralestwa budža wustorkane do najhlubšcheje čěmnosče, hdžež budže wucze a subow kšipjenje. A Jezus džesche k wojeńskemu hejtmanej: Dži, tebi so stań, kaž wěrik by. A jeho wotrocžk woržeršwi w tej kamej schtundže.

Samjeń.

Wjes wschitkimi praschenjemi, kotrež pschězo sa so w běhu čašow čłowške wutroby do njeměra stajeia, je drje sobu najwažnišče to, s kotrymž so tam w Filippi jastnił na Pawoła a Silaša wobroczi prajizy: „Mojej knjesaj, schto mam činicz, so sbóžny budu?“ Shtož je sam kěbie pruhuj so swoju kłabosč pschěziwo hrěchej a pschěziwo nadběhowanju sčeho njepschěčela dopósnał, a schož wě, so smějemy junu wotmolwjenje dač pschěd

naschim Bohom w njebjesach na budnym dnju, tón hinaš njemóže, tón dyrbi šo s tutym praschenjom sabjeracž. Čłowjelojo šu spytali, k tajkej sbóžnosći pschińcž se šwojej čłowškej mozu, a šu pschezo sažo dyrbjeli šhonicž, šo je wscho tajke prózo.wanje podarmo, a šo wutroba wostawa w tajkim šwojim njeměrje. Jedyn jenicžki pucž wjedže s tuteho njeměra: Jesuš Khrystuš je pschischoł, šo bě pytał a sbóžne činił, schož je šhubjene. A njemu wěra naš wjedže. Kajka móž we wěrje bydli a šcho wona dołonja, wo tym tež šlowo našeho teksta nam šwědži, po kotrymž porěčmy:

Wo prawej wěrje.

- Gladajmy 1) na wěry nadžiju a
2) na wěry dopjelnjenje.

I.

Wo prawej wěrje čzemy rěčecž. Gladajmy na wěry nadžiju! W Knjesu lubowani! Šdy bychmy šo jenotliwych kšesćizjanow prascheli, hačž maju wěru, dha mohli wěscži bycž, šo jich wjele tajke praschenje by měło sa poroł. Šim šo šamo wot šo rošymi, šo wěrja. Woni šo runaju tamnym Židam, kotsiž tež měnjachu, šo steja w połnej, prawej wěrje, a dyrbjachu tola šlyšhecž, kať jim Knješ sa pschiklad tamneho hejtmana priódlstaji, kiž běšche pať póhan, pať bě s najmjeńšcha s póbanštwa wuschol. Dha wschať pola tuteho hejtmana namałamy wěru, kaťkaž ma bycž, wěru, kotraž wot Knjesa wschitko woczakuje, kotraž šo zyle na njeho spuscheža, kotraž šo połnje jemu dowěrja; to je ta wěra, kotraž ponižuje. Ke Knjesej pschistupuje s wusnacžom šwojeje čłowškeje šlaboscže, a je tola tať móžna, šo wschitko samóže a hory pschěšadža w Jesušu Khrystušu.

Wošchemjaze je, tuteho wojeřskeho hejtmana s Kaper-nauma šesnacž. Sa šwojeho čžežto kšoreho wotrocžla, kotremuž žadyn lěkať niemóžesche pomhacž s jeho boloscžom, wón Knjesa prošy. Wón pschińdže s tej rjanej wěstoscžu, šo je pola Knjesa pomoz, a šo njetrjeba podarmo prošecž.

Teho wěre je zyle wěste, so Khrystus trjeba jenož
 słowcžo prajicž, dha budže jeho wotrocžt wustrowjeny.
 A tajtu wěru Anjes sa nanajrjenschu pschipošnawa; pschetož
 my tu słyschimy, tak wón praji: „Saměrnje, ja praju
 wam, tajtu wěru njejsym ja tež we Israelu namała.“
 So by tež naša wěra namała tajte šwědczenje s Anje-
 soweho rta! Kak drje pał steji pola naš s našej wěru?
 Hdyž chzemy k prawej móznei wěre pschińcž, dha dyrbimy
 najprjedy šwoju bjesmóz dopóšnacž we wschěm tym, sčtož
 šo nješchecželszy napschecžimo staja našej šbóžnosći; dha
 dyrbimy najprjedy spóšnacž teho jenicžkeho, kiž móže tu
 nam pomhacž. To je to, sčtož je Luther tak rjenje
 spēwał w šwojim reformazyskim kherluschu:

Móz naša dobyčž njemóže,
 My šmy s njej jara šłabi;
 Muž prawy sa naš wojuje,
 Bóh jeho k bitwje wabi;
 Hdyž sčto joh' póšnacž chze,
 Wón Jesuš Khrystus je,
 Anjes mózny na wójskach,
 Haj Bóh na njebjěšach;
 Tón budže wěscže dobyčž.

Hdyž pał šo wěra natwari na tajkim póšnacžu, tam
 budže wona počna rjaneje nadžije. My derje wěmy, tak
 wjele je tych, kiž wotwišnu čžinja šwoju wěru wot teho,
 hacž Anjes wušłyschi jich próštwy, s kotrymisch šo na njeho
 wobrocžaja wo čželne derjehicže, wo wušwobodženje se
 semšteje nusy, wo wustrowjenje s khoroscže abo wo semške
 šubla a bohatsstwo a čžescž. Zich došcž, kotsiž šo na Anjesa
 dopomnja hašle w čžasju šwojeho domachpytanja. Zich wěra
 pał bóršy šako wošłabnje, hdyž njejsu na tajke šwoje
 próštwy namałali wušłyschenje. Někotružkuliz je wot
 šo precž čžišnył šwoju wěru, došelž mēnjesche, šo njeje
 jemu Bóh pomhał. A tola šmemy khoroble prajicž, šo
 tajkej wěre je pobrachowało na wschěm. Sčtož pał wě,
 šo je wón dla šwojich hrěchow šhubjeny, šatamany čžlowjeł,
 sčtož wě, šajtu móž ma nad nami hrěch, sčtož šnaje

njeměr a hluboku stysknošč wutroby, tón tež wě, fajka sbóžna nadžija do našich wutrobow sacžehnje, hdžž směmy we wěrje so k temu džeržecž a sapschimnyčž ruku teho, kiž je s luteje luboščje so scžinił Sbóžnik hrěschnikow, kiž žaneho wot so njestorcži, ale naš k sebi wabi a praji: „Bójče sem ke mni wschizy, kiž wy spróžni a wobcžeženi scže, ja chzu waš wošchewicž“. Schtóž steji k tutemu Sbóžnikaj w móžnej wěrje, tón so wěscže wjazy njeboji, hacž runjež wjedže jeho pucž psches čžemny doł, tón wěscže njesadwěluje w domachpytanju khorosče a nusy; tón budže móžny w klaboščzi, haj, tón budže tež žiwy we wumrjecžu. Wschitku swoju starosčž wón čžisnje na teho, kiž pomha nošycž. — Ach, moji lubi, so by tola byla tajka wješela wěra tež našch schkit, a so bychmy khodžili w tej nadžiji, kotraž nihdy njesahanibi! Schtóž w tajkej wěrje steji, tón tež wěscže shoni

II.

tuteje wěry dopjelnjenje! W Anjesu lubowani! Schto je wscho wěra w běhu čžasow dokonjala! Niz jenož tu w tym, schtož klyšimny w našim tekscže, hdžžž Anjes wojeřskemu hejtmanej praji: „Dži, tebi so stań, kaž wěrił by“, a hdžžž jeho wotročžk wocžerstwi w tej samej schtundže; ale tež hewał wospjet we ewangelijach čžitamny kłowo Anjesoweho rta: „Stań, twoja wěra je čže wustrowiła“. Wěra do Jesom Khrysta je dokonjala, so bojasni wuczobnizy tola potom wješele kwědcženje dawachu wo swojim Sbóžniku bjes bojosče psched čžlowjekami; jich wěra čžinjesche, so džěchu wješeli tež do smjercže, a jich wěra je čžinika, so buchu tucži mužojo s prosteho luda sahorjeni předarjo a ewangelistojo s wješelym wotewrjenjom rta. Wěra do Božeje hnady čžinjesche Luthera móžneho, so wón, jednory mnich, wustupi pshecžiwu bamschej a kžěžorej. Hdžžžkuliž hladamy, tam widžimy, kač wěra wubudža nowe móžne žiwjenje, kač wona wschudžom pschinješe rjane, bohate plody. Wěra, so Anjes tu budže se swojej pomozu, je w jeho kralestwje wulke wěžy do skutka stajila. Hladajmy na skutk

mišionstwa mješ póhanami! Kajke hobrste sadžěwanje je
 ƙo tutemu skutkej napschecziwo stajiło! Kał dołho džělaju
 husto mišionarojo, kaž ƙo sda, podarmo a bjese wscheho
 wuspěcha! Kał wjele srudnych nashonjenjom dyrbja czinicž!
 Ale wěra, w kotrejž steja a wutrawaju na ƙwojim měšće,
 wěra, so Anjes ƙam skóncžnje ƙwój skutk czěri a wjedže,
 je hišće pschezo sažo nanajrjeńšcho ƙo mytowała. Wěra
 do Anjesa je jenemu Bodelschwinghej pomhała pschewinyč
 wschě wobczěžnosće, tał, so ƙu dženska jeho wustawy
 i wukhowanjom sa tykazy hubjenych człowjekow.

A wěra dokonja najwjetšche, najrjeńšche; wona wjedže
 naš hubjenych a šhubjenych hrěšnych człowjekow k sbóž-
 nosći, k žiwjenju, kotrejž je nam pschihotowane psches Jesom
 Ahrysta. Wšchudžom w ƙwajatym pišmje, wošebje noweho
 ƙakonja, namašamy to ƙłowo, so budžemy prawi psches
 wěru. Wěra samóže wjele, wona wjedže tež hišće dženska
 k sbóžnosći, a našcheje ewangeliškeje zyrkwoje ƙobu najrjeńšche
 ƙubło je, so w ƙriedžisnje jeje wučžby steji to ƙłowo, so
 sa to mamy, so człowjek prawy budže bjes ƙakonja
 skutkow, jeno psches wěru. A w tajkej wěrje chžemy ƙo
 džeržecž k našchemu Sbožnikej Jesušej Ahrystušej, tiž nam
 praji: „Šchtóž do mnje wěri, tón ma to wěczne žiwjenje“.

So bychmy tež my stali w tajkej wěrje! Wona naš
 wjedže k Bohu, wona naš wučži, so czert a hrěch a ƙama
 ƙmjercž naš njemóža džělicž wot lubosće Božeje, a w nej
 ƙměmy wješeli spěwacž, połni dowěrjenja:

Bóh ƙwěrnny wostanje,
 Chže njesbože ƙo skobicž,
 Bóh twój Wótž budže jo
 We prawym czašu pobicž;
 Spomń, so tež srudoba
 Čži wužitk pschinješe,
 Tał lubo ma cze Bóh;
 Bóh ƙwěrnny wostanje.

Hamjeń.

Schtwórtá njedźela po tsjoch kralach.

Mat. 8, 23—27.

Wón stupi do lódže, a jeho wučomnizh džěchu sa nim. A hlaj, wulke njewjedro ƚo sběže na morju, tať, so ta lódž se žolmami bě pschikryta; wón pať spasche. A czi wučomnizh pschistupiwšchi ł njemu wubudžichu jeho a džachu: Knježe, pomhaj nam; my lónž wošmjemy. A wón džesche ł nim: Schto ƚo tať jara bojicze, wy malowěrní? Duž stanu wón a wobhrosny wětram a morju; dha wschitko woczichnu. Ludžo pať džiwachu ƚo a džachu: Kajki je to muž, so jemu wětry a morjo poslušne ƚu?
Samjeń.

Jěsory wjetsche a mjěnsche ƚu w našchim kraju. Czi, kiž pschi nich bydla abo maja na nich ƚwoje džěto, wjedža, tajke žolmy pócznu ƚo walecz, hdyž ƚylny wětr ƚo sběha, a cžolm na wodže ƚo cžumpa taž schkorpawa. A schtóbž je na wulkej, wotewrjenej wodže po morju ƚo wjesť, taž někotry wuczahowar, je se styskom sańcz chžyl, hdyž žolmy pornjo thěžam wykoťe ƚo na lódž mjetachu, so běsche pať na traschnej wykoťosczi, pať w cžornej hlubokoťsczi, a hłošy žonow a džěczi, haj tež njebojasnych mužow ƚo ƚlyšhecž dachu, jako ƚo žolmy psches drjewjany scžěšlowany dom walachu, taž chžylé jón póžriecž a wschěch w mokrym rowje pohrjebacž: „Pomhajcze, my lónž wošmjemy!“ Tajke shonjenje drje my cžinili nješmy. W ƚwjatym scženju pať je wo hrosnym njewjedrje abo wichorje powjedane, kiž je Jěsuš se ƚwojimi wuczobnikami na Galilejskim morju abo, taž tež rěta, na Genezarethskim jěsorje spytať, tať traschnym, so ƚu woni ƚebi myšlili, so je ł nimi na lónžu. A hlaj, tehdy ƚo Jěsuš sjewi jako pomoznik a jich wěru

pošylni. Kajke pokasanje na to, so, hdyž do swěta s jeho wětrami pónďže, dyrbja wjedźicź, so bylna móž jich pschewodža a sdžerži, a so tež my, hdyž na swěće w ludu s jeho cžěžkimi pscheměnjenjemi abo tež w Božej zyrkwi a stónčnje koždy w swojim žiwjenju tajke cžěžloty dočakamy, so je nam, kaž by pošlenja schkrěcžta nadžije byla wuhajla, dyrbimy šo na to dopomnicź, schtož je wěrnny rt, wěcžny pschewodžec swojich šyłow, Jesuš Khrystuš, tam prajik: „Schto šo tač jara bojicže, wy małowěrnny?“ Wěru mamy šebi sdžeržecź. Nječ ch roscže wona, nječ bywa wulla s Božej mozy.

Pschi wichorach a njewjedrach šwěta s wulkej wěru dale!

I.

„Wón stupi do łódže a jeho wucžobnizy džěchu sa nim. A hlaj, wulke njewjedro šo sběže na morju.“ To běšče pschi spoczatku wucžomnistwa, jako běšče jeho hlóš jich powołač: Bójcže sa mnu! Kač rucže jich pucž do cžěšna wjedžesche! S Jesušom cžahnyč, to rělasche do lubošneho kaž do traschneho pschichoda nohu stajecź! Nicžo šo jeho pschecželam salutowačo njeje. Tola šbože, jeho w bliskosčzi wjedžecź a mēcź! „Anježe, pomhaj nam!“ Šbožowny, kiž móžesche takle wołacž w nusy! Kaž džěcžo nana na pomoz woła, hdyž je jemu styskno, kaž t macžeri běži, hdyž je jemu něschto šwadžiko, tač derje tebi, cžłowške džěcžo, hdyž šebi šam rady njewjedžo prošysch niz jenož ludži, ale teho, kiž ma wschitko w swojej ruzy, šbože ale tež nješbože! Nječšmy my wschitzy do noweho lěta šastupjo tač špěwali:

Ach, Anježe, študžen hnady
A wscheje dobrej rady —,
Pschi cžajnej hubjenosčzi
A wschellej drugej stóšczi
Daj scžerpnošcž, pošylń wěru
A dopomhaj nam t měru.

Wichory symsteho czaſa woſoło naſchich domow a hětow, krupy, njewjedra nad naſchimi ſahonami w lěcže, wulke wody a wóhnje — naſche wobſtajne ſtrachi! O ducho, dopomni ſo pať tež na teho, kiž je ſtajnje pola naſ wſchitke dny a lěta! S Anjeſom pſchirody dale!

Schto chzynł tyſazy, ſta tyſazy tych wupowjedacž, kiž ſu w minjenych wójuſkich wichorach ſaſo na njeho kędžbowacž nawukli. Pod wrjeſkotom granatow a duſchenjom jědojtych powětrow jim wón ſaſo bliže ſtupi. W nuſy ſu ſaſo ſpěwacž a ſo modlicž nawukli! A temu tež nuſa ſ nam pſchiſtupuje. Slě by było, hdy by naſ a naſch lud ſ Bohu a jeho ſynej njewjedła, njehnucžila!

Nowy czaſ je nad naſchej głowu ſeſkhadžal ſ nowymi a ſrudnymi podawkami. Pſcheſ cžežki pſchewrót ludoweho žiwjenja džěchmy. S njepſchecželom wot wonkach, ſ tórnyim ludom w kraju ſo bėdžachmy! Tuto hibanje, na wſchěch kónzach khablanje ſtareho, bohužel tež ſaſchaſenje dobreho a ſwjateho porjada! Anježe, pomhaj! Wutrobny do wyſkoſcže! Takle w Anjeſowej ſwjatniży klicži na kemschach a pſchi Božim wotkaſanju! Lud pať ſo dale bóle do próſneho knicžomneho waſchnja podawa, wot ſwjatych wězow a hodžin Božeho doma a blida ſo precž dawa. Miliony ſu, kotrymž je wótzow ſwjate herbstwo ſo ſhubilo. Sich woczi ſtej džeržanej, ſo njewidža, ſo je naſche ſbože a pſchichod w najwjetſchim ſtraſche. Grosne wichorojte czaſy! — Pomhajcže wobaracž ſkaženju! Šhromadžcže ſo ſ nowemu bylnemu modlenju! Anježe, móž naſcha dobycž njemóže, my ſmy ſ nej jara ſłabi! Ty ſy moja nadžija a mój hród, mój Bóh, na kotrehož ja ſo ſpuſchcžam.

Schto je nam Bóh tón Anjeſ tola dať docžakacž, takle ſlyſchach prajicž. Nječ ſo pať tež ſ temu pſchiſtaja: Tak dale hieč njemóže. Něchtó je na to pokaſal, ſchto ſu naſcheho kraja njepſchecželjo nětkle cžinili, wyſchnoſcž Franzowſka. Pſchi wudyrjenju wójny mējachu ſmėch a hanjenje ſa bohobojoſcž; jako pať lud na ſemi cžetpjazy ležeſche, do wójſta mėſchnikow a duchownych ſcželchu, padazu kħrobłocž pſcheſ ſbudženje dowěrjenja na Boha

wožiwjeć a wutrobny k wopornej wješełosczi sa wótczinu sbudžowacž. Franzosow spodžiwne snutskowne sgrabanje wošrjedž wójny je wošebje plód nabožiny. Bulžy šwětni wodžerjo, kaž Bjedrich wulki, šu hajenje nabožneho žiwjenja k lěpschemu šwojeho kraja sa nusne měli. Japanski wjerch što je šwoje šhonjenje skónčnje, hdyž běšče předy šwobodnje smyšleny był, do tehole šłowa šwopschimnył: „Swonkowne polěpschenje na snutskownym byczu (moralnosći) wotpoczuje, najwyschšcha moralnosć na nabožinje.“ Tehodla ma šo nabožina tež čzerpicž a spěchowacž. Kajke dobre wusnacže s pohanškeho šwěta!

Ršchescžijanški šwěto, šo by šo dopomnił na to, šchtož šo k twojemu měrej hodži! Šo bychu šo Bohu, jeho Khrystušeji a Božemu kraleštwu domach pola naš kaž na poli mišionštwu pschecžiwne mozy a njewjedra społojite! Šo by Bóh wschitku šku radu a wolu šłamał a wobarał tym, kiž nam jeho mjeno šwjecžicž a jeho kraleštwu k nam pschińcž njedadža, kotraž je čžerta, šwěta a našcheho čžěła wola! Šebjermy šo k skutkowanju! Wotpołožujmy šwědčjenje, hdyž wot horkach a wot delkach šo pschecžiwno žyrkwi džěła. Njewidžicže žołmy kłodžicž a šo walecž: žyrkwi a jeje šlužobnikam pschecžiwne wufasnje a naprawy? Kelto je jich mēniło a wuprajilo, šo měło šo pschi škladnosći revoluznje wliwej kšchescžijanštwu kónž ščžinicz, našch lud wot njeho wottorhnyčž. Šnježe, my kónž wošmjemy, našcheho luda dušcha a wěczne šbože hrosny šo šnicžicž. Wšchě ruzny w hromadže, šo šdžeržimny, šchtož mamny! Našcheji ruzny k próžowanju w tymle čžasju bēdženja a hidženja pschecžiwno prawej wěžy! A potom k njewustawazemu modlenju! „Ša gmejna modlesche šo bjes pschestacža k Bohu sa njeho“, rěka w pišmje, jako běšče židowška rada Šětra do jastwa položila.

Na morjo šwěta s Rnjeshom pschirōdy — tak Jeshus šwoju wuczbu dawa, hdyž tam tak čžinjeshche, kaž by šo wo nich njestarał a jich do džiwjeje mozy žołmow podał. Šodomne je na pschiklad Šawol šhonil, kiž pišche: „Šsi frōcž je šo mi kōdž rošlamala na morju. Ša šym

w strachosczi był na rěkach, w strachosczi bjes rubježnikami." Džiwje pohanste byly šu šo na mišionarow husto walate, jim dom a wscho, haj strowoscž a žiwjenje skasyle. A šcho mamy prajicž, hdyž we wutrobje kšesczijanstwa šwjatemu mišionskemu skutlowanju cžežke škodowanje hrosy. Naschi mišionszy pōšli wot wulkomozow, wošebje Žendželsteje, wuhnaczi a tyscheni. Hdy šašo herbstwo wótzow tam w Indiskej wobšyru, kiž bu 200 lět w šwěrnym džěle kubłane a pschisporjene? Na poldra miliona duschow bydli tam, na pohanstej semi, kšesczijanow šobu se schulskimi džěczimi a na kšeczenizu šo pschihotowazymi pohanami. Bjes praschenja šo jim wotpadnjenje, wošlabnjenje a nasadhicže po duchownym bohu hrosy, hdyž naschi předarjo a nasche šotry w mišionstwo šobu pomhaze jich njemohli dale pasčž a hladacž. Njeje to pschezo se škodu bylo, hdyž šu wošyročene džěczi šo dyrbjate do drugeho doma a zusy ch rukow dacž? My nad nimi džěl bjerjemy. Hlajcže, wschitke skutki kšesczijansteje lubošče mjes ludom, tež Gustav Adolfska wěz mjes rosprōschenyymi wěrybratrami, šo nam na naschu wutrobu kładžaja, runje nětko wošebje. A my rjeknjemy: Šnježe, pomhaj! A na nasche wołanje dyrbi wušlyschenje pschińcž, kaž w tamnej wětrowej nusy. Žene šłowo k směrowanju wutrobow: „Šcho šo tak jara bojicže, wy małowěrnj?" Šłowo na torhaze helement: Wohněm a wocžichń! dha wschitko wocžichnu. D wošada, š wulkej wěru dale!

II.

Morja šchumjenje wón staji,
Wětry šu 'mu poškusčne,
Hdyž wón jenož šłowo praji,
Dha wscho nahle wocžichnje.

Tak šebi wěra spēwa w kšerluschu:

Lódž po morju jědže nascha,
Wótzny kraj šo pschibliži.
Wětry naš a žołmy trascha,
A měru paš šmy wjeseni.

Nasche žiwjenje je pucžowanje psches morjo swěta. A my jo derje dokonjamy se šylnej wěru. Hdnyž Jesuŝ tať rjez wucžobnikam poroť teho dla da, so šu mačeje wěry, dha čže naŝ s tym tež poŝwaricž, hdnyž rjeŝnjemy: My tónz bjerjemy; nam žaneje pomozu njeje; to je pschedaloko pschischło a podomnje. Hdnyž je wón pódla, dha njeje t sadwělowanju. A to budž a wostań nascheje wěry róžŝny kamjeń. Ty šy pschi mni! Ach, so by šo nascha wěra wot małosće tať poŝyljala! My šwojim džěczom nicžo lěpsche a wažnische pschepodacž njemóžemy, hacž prawje wěstu wěru, so je Anjes stwórbu wołoko nich, a so tež s jich hlomy žadyn wloŝť bjes jeho dopusčěženja njevanje; tať jich duschi šo žana schłoda njeŝtanje, jenož so šo jeho džerža. Njech sahe jeho sesnaja. A so by šo šymjo Božeho a Šbóžnikoweho pónacža tež dale do mlodeje role roššywało! Božo, wobaraj njewjedrje, tiž nad tschescžijanŝkej schulu a nabožnym rošwucženjom šo čže wupusčězić. Šdžerž Łódžicžku, w kotrejž šu twoji mlodži wucžobnicy, naschi šynojo a nasche džowli, šobu nutŝkach, tschescžijanŝki dom wocžehjenje we ewangelŝkej zyrkwinskej myŝli. Někajki sozialist s luda, w kotrymž je nabožina s krajneje schule wusamŝnjena, je šjawnje wuprajiť: „Bjes Boha žana moralnosć njeje. Ja wobtrucžam, so šu cži na lěwizy se šwojim schulŝtim podložkom na tónzu, tiž mlodosći polne rošwucženjenje dawa a s njeje hrubych džiwuchow scžini!“ Tole šamo je měniť šnamjenity němŝki wucženy Birchow, tiž hewať njebě wěrjazy, jaťo wón sa šwojeho šyna pola ŝtareho wěrjazeho duchowneho sa wucžerjom šo wobhonjowaŝche prajizy: Šo mojim pschewědčěženju sa džěcži žaneje lěpscheje wucžby njeje, hacž ta w dr. Marcžina Lutherowym małym katechizmu. Šyrnjež twoje džěcžo tež škónčnje mało s katechizmuša w pomjatkú wobŝhowało, jenož so ma to, schtož wobŝhowa, wěšće a jo w hodžinach špytowanja krucže a šylnje džerži, kaž ludžo dowěru na Łódžnika a podnirjazy cžlowjeť na hrijadu, na kotruz je šo pschisamŝnyť s poŝlednjeje mozu wuŝtawazeju rułow! „Ja wěrju, so je wón mój Anjes, so bych ja šam jeho byl“ —

čajki troscht w tym leži! Hdyž jich wjele po błudnych puczach běha, hdyž chzedža sli towaršchojo kaž žołny młodeho šobu storhnyč, tehdy steji a šo njeda njebojškemu, njeczešnemu žiwjenju šawjesč. Wone šo w tutym čašu wošebje na młodžinu waleja, šle lóschty a nješkmane šradowanja kaž džiwje wody, šo mohła šo šašrěbnyc. Boho to njeje wobstacž; ale stej, tu je móž šnjefowa. Hdyž šy šo šdžeržal, potom budž wješešy. Na tym je došcž. My wšchal nicžo drugeho na puczowanju psches morjo šwěta napošlědš njetrjebamy, hač šo wobstejimy a derje na kónž dozpijemy. Dobry kónž — niz šly. Młoda holza pjenješy na šlužbje šebrawšchi šo na želešniškej koliji da pschejěcž. Šak je tajka dušcha wobžarowacž, kiž w žołmach porokow, šleho šwědomnja, bojošcže, haniby šebi wjazy hinaš rady njewě, šo duzy běži šebi žiwjenje wšacž. Šžělo je šłabe — tola tež rěka: „Wachujcže a modlcže šo, tak šo wy do špytowanja njepšchińdžecže“. Hdyž ty šo š njebjškemu a hnadnemu njedžeržiš, dha špytowanjam pschezo šłabscho napschecžiwow stejiš. Škóncžnje šo woprawdže dopjelni: „My kónž wošmjemy“. Tu wjazy pomhacž njeje. Šsmjercž je hrěchow mšda. Teho je w prawym čašu trjeba šo šo na Šesusa dopomniš a w nim Božu wulku lubošcž š twojemu pošylnjenju pschiwošmjješ. Wón tebi šo njebudže dacž škasycž. To jeho cžescž a krašnosčž žada. Budž jenož š měrom!

Daloko a wšchěroko šnaty wučženy Šellert w Šipštu bě w šwojej šhorowatošcži wot šnateho Šessinga wopytany. Pošlednišchi, hišcže młodženz, chžyšche mužej, kiž w natwarjazej knišy se šrudnymaj wóčžkomaj šebi cžitášche, tule knihu wurěcžecž a jemu šradowne rošpróšchaze cžitanje porucži. Šellert jemu porokowazy pschiwola: „Njemolcže mje w mojej wěrije, w tym jenicžkim troschcže w mojej šhorosčži!“ Šellert je přjedy bóle š nowočášnej wěru, kiž šo na rošom šažožowášche, džeržal, ale pošdžišcho po cžerjenju wutrobny psches dožholětne domachpytanjaja we wěrije šwojeje młodošcže šo bóle a bóle wobtwjerdžil. Ššlyšchmy tež my, młodži a štari, tamny hłóš nad Šenezarethškim

jěsorom: „Kajki je to muž, so ťu jemu wětr a morjo
poťkuschne?“ To rěka: Jesuť psches nasche sapschijecze dže.
My chzemy jeho czesczicź, jeho poťkuchacz a sa ťwojeho
wodzerja ťchowacz. Wón wostanje nam nasch Sboźnik
pschi najhóřchim puczju psches ťwět. Kajki je to muž!
Bóh płodz psches ťwojeho ťwjateho Ducha w ťwojich
ťluzobnikach a ťwěrných tu wěstoscź: Wón je nasch jenicźki
a wschekomóžny wodzeť. Kaž dołho ťwět steji, tón ťamy
ťwojeje zyrkwje schit wostanje. Hělske wrota njedyrbja
ju pschemóz ani žane njewjedra ju pobicz. Wona jědže
jako njepschemožena lódź psches wschě czaťy. A wěrjaznych
ťyła ť wyschšchim hłošom w nej thěrłusche ťebi sanoschuje.
To je na wopokať, so wěra dobywa, hdyž klineczi:

Dha, dha schum, ty ťwěta morjo,
Szylna ruka dźerzi nať,
Cžěťnota ma tónz a horjo,
Hdyž je dóschol Boži czať.
Junu ť lódže wustupimy
Na kraj domťki ť radoťcju,
Sady tehdom wostajimy
Swoju draťtu zůsnisku.

Se ťylnej wěru dale psches wichory! Anježe, pomhaj,
haj hacź na brjoh wěcžnoscźe dopomhaj!

Hamjeń.

Pjata njedźela po tsjoch kralach.

Snada budź s wami a měr wot Boha, nascheho Wótza, a nascheho Knjesa Jesom Khrysta. Hamjeń.

Słowo śwjateho pišma, kotrež mamy dženka hromadže wopomnicž, namaka šo napišane pola

Mat. 13, 24—30

a ma šo tam na tajke woschnje:

Wón kładžešče jim druhe pschirunanje prjódł a džešče: Njebješte kralestwo je podobne cźlowjekeje, kiž dobre šymjo na šwoju rolu šnješče. Jako pak ludžo spachu, pschińdže jeho njepscheczel a našy njerjada bjes pscheńzu a woteńdže precž. Jako pak selene žito roscžešče, a plody pschinješe, namaka šo tež tón njerjad. Dha pschistupichu hospodarjowi wotrocžy a džachu k njemu: Knježe, njesty ty dobre šymjo na twoje polo wužył? Hdžcha je šo tón njerjad wšak? Wón pak džešče k nim: To je njepscheczel cžinik. Duž džachu cži wotrocžy k njemu: Chžešch dha ty, šo bychmy tam schli a jón wuplěli? Wón džešče: Ně, šo njebyščeže něhdže pscheńzu šobu wutorhali, hdž njerjad wuplěcže. Nječ woboje hromadže roscže hacž do žnjow; a w cžaku tych žnjow chzu ja k žnjeńzam prajicž: Wuběraježe najprjedy tón njerjad a šwežeže jón do walcžkow, šo by šo spalik; ale tu pscheńzu šhromadžeže mi do mojeje bróžnje. Hamjeń.

W Knjesu lubowana wošada! „Ja chzu mój rót wotewricž w pschirunanjach a chzu wopowjedacž te potajene wězy wot spocžatka teho šwěta“, tak dawna šo hižom w starym testamencže (pschir. Ps. 78, 2) profeta wšchitkich profetow

šlyšecź, našch wyšoko šhwaleny Anješ a Šbóžnik Ješuš
Šhrystuš, kotrehož je epifaniški czaš nam nětko š nowa taš
husto w šwojich njedželskich šćenjach pšched woczi stajiš jako
profetu móžneho w šłowach a škutkach. „Ja chzu mój,
rt wotewricź w pšchirunanjach“ — haj, to je wón šwěru
cziniš w šwojim profecziškim powošanju, wo tym šwědcza
wšchitzy šchtyrjo šwjeczi šćenikojo, žyle wošebje paš tón šlaw
noweho testamenta, š kotrehož je našche dženišnišche Bože
šłowo wšate, 13. šlaw šćenja šwjateho Mateja. Pšchetož
jowle nam našch Anješ šydom pšchirunanjom ša šobu powjeda,
šydom pšchirunanjom wo Božim kraleštwje. A šawěrnje,
došč džakowacź šo jemu njemóžemy, šo je šo taš hlubošo
š našchej šłabošczi dele podaš a pšches pšchirunanja š nam
rěczał kaž š džěcžom, šo je nam mohł rjež wšchelle rjane wobraški
do ruki daš, šo mohli na nje hladajo potajništwu Božeho
kraleštwu a hlubošocź jeho bójškich wucžbow cžim lěpje
a połnišcho šrošymicź.

Dženša nětk je nam druhe tutych šydom pšchirunanjom
š wopomnjenju date, pšchirunanje wo njerjedže mješ pšchenžu.
W cžachu, hdžež šo na roli Božeho kraleštwu, to je w šche-
šcijanskej žyrkwi, taš wjele wšchelleho njerjada pošafuje,
kaž nětko, šu wucžby, kaž te w tutym pšchirunanju wo-
pšchijate, nam žyle wošebje trěbne a wužitne. Pšchetož kaš
někotra šprawna dušcha hlada dženiša š wullej štarošcžu na
hluboše, štajnje pšchiběraze škaženje našcheho luda a njewě, kaš
ma to šrošymicź, šo Bóh temu taš š měrom pšchihladuje, a je
w štrašche, šo na wšchelle wopacžne myšle pšchińdže. Haj,
šchtó je jow mješ nami, lubowani, liž njeby tež hižom husto
šam pšchi šebi šo prašchal, hladajo na wšchě te žadlawe
hrěchi a hrošnošcže, liž šo wošoło naš šlawaju: Kaš móže
Bóh to cžěpicź? Kaš móže wón, našch šwjaty, prawy,
wšchehomóžny Bóh, tajke wězy a škutki widžecź a jim š mozu
njewobaracź a šónž njecžinicź? Kaš mamy šebi wo tym
myšlicź? Kaš mamy šo pšchi tym šadžeržecź?

Jašo wotmolwenje na wšchě tajke a podobne praščenja
powjeda nam našch Anješ š wucžbje a š warnowanju,
š trošchtej a š wobtwjerdženju našcheje wěry tole pšchirunanje:

Wo njerjedže na roli Božeho kralestwa.

Pschi tym šebi rozpominajmy:

- 1) Šhto tón njerjad je a kať wón pschińdže do Božeho kralestwa;
- 2) cžehodla Bóh jón cžetpi w šwojim kralestwje;
- 3) šhto šo nam pschi tym cžinicž saleži.

Nam wotewr, Anježe, wutrobu,
So šłowu město damy.

Hamjeń.

I.

W Anjesu lubowani! We wschěch cžasach šu tajzy byli, kiž šu cžistu zyrkej hižom tu na semi pytali. Ale podarmo! A najbolsnišchim wěrnoscžam, kotrež je Jezuš, našch Anjes, do přědka widžal a pschipowjedał, a kotrež je šhonjenje potom bohacže wobkrucžalo, šlušcha ta wěrnoscž, so runje kaž rola, kotruž ratať džěla, tak tež rola Božeho kralestwa abo šchescžijanska zyrkej bjes wschelleho šchódneho njerjada njeje. A šhto je nětk tutón njerjad? Pschenža, dobre šymjo, tak potom Anjes šwoje pschirunanje šam wukladuje, šu džěcži kralestwa, žiwe stawy jeho zyrkwje na semi, njerjad pať šu džěcži šleho. A tutón njerjad šo wschudžom šahnědži. Tež wušyw Božeho šyna šo nje-móžesche šo na tutym šwěcže cžisty šakhowacž wot hrěcha a hrěschnikow. Hižom mjes jeho 12 wuczobnikami šedžesche pscheradniť šobu ša blidom. Hižom ša cžas japoschtolow postažechu w mlodych, wot nich šałożenyh šchescžijanskich wošadach šalschni bratsja, wjelki we wowcžej drašcže, jebaťšy japoshtoli, kotsiž, runje kaž cžert šam, šo do jandžela šwětla pscheměnjachu, kotsiž běchu na šdacže bohabojasni, ale móž bohabojasnosče šapřěwachu, kotsiž w šamowušwolenej šwjatoscži šhodžo šbóžnyh cžinjazu wuczbu wo wušprawnjenu šhudeho hrěschnika jenož psches wěru pschewobrocžichu a šanicžowachu. Listy na Korintiskich a Galatiskich nam wo tym šwědcženje dawaja. A džensnišchi džěń — kať wjele njewěrjazyh pódla wěrjazyh, kať wjele

bjesbóžnych pódla pobožnych, tak wjele wotrocžkow hrěcha pódla džěczi prawdosće, tak wjele na sđacže křesćijanow pódla wěrných Knjesowych wučobnikow, tak wjele phari- sejskich ludakow pódla Israelskich, w kotrychž žane jebanje njeje, tak wjele saprěwarjow a pscheradnikow pódla wěrných wusnawarjow, i krotka, tak wjele njerjada mješ pschenžu! Domy šu, šwójby a wošady, wo kotrychž ma šo k jich hanibje prajicž: Mješ póhanami hórje byčž njemóže. Turka ma šwojeho Mühameda a šlepy póhan šwoje morwe šwjecžo we wyschšej čžesczi, hacž někotry křesćijan šwojeho Boha a Wumožnika. Milijony saprěwaja a wu- šměchuja macžer, na kotrejež wutrobje nadrach šu leželi. Ow běda, tak wjele njerjada wschudžom mješ pschenžu!

Blisko leži nam jowle praschenje: Š wotkal to? „Knježe, njejšy ty dobre šymjo na twoju polo wušyl? Šdžeha je šo tón njerjad wsal?“ tak praschachu šo w pschi- runanju tamni hospodarjowi wotrocžy, a tole praschenje njeje pschestalo w křesćijanškej žyrtwi hacž na džensnišči džěn. Š wotkal tón njerjad? Š wotkal to šle? Š Boha njeje wušhadžecž mohło, hewaš by Bóh šam šly byčž dyrbjal a njemohł potajkim Bóh byčž. Tež i čžlowjeka njeje i woprědka pschińcž mohło, pschetož čžlowjek bě dobry wot Boha štworjeny. Šsamo wot šo paš tež pschischło njeje, pschetož šamo wot šo i žyła nicžo njepschińdže. A tak štejimy tudy psched potajnstwom, kiž by nam pschezo pschi- křyte wostało, hdy by jo Ješusš nam nješjewił. „To je tón njepschecžel čžinił“, praji hospodač w pschirunanju, a tuteho njepschecžela mjenuje nam potom Knjes i mjenom. „Tón njepschecžel je djaboł.“ Kaš, djaboł? čžert? tak šo tu někotry prascha i njewěrjazym pošměwlowanjom. Haj, pschecželo, čžert! Wěšch ty jo lěpje, dha nam powješ. Ale nječ tež žyly šwět temu šo šměje, nam křesćijanam je to wučinjena wěž; pschetož Ješusš to praji. Ješusš, rt wěčžneje wěrnosće, nam tudy šjawnje wobšwědcži k wučžbje a k warnowanju: Njepschecželska, hellska móž čžemnosće je, kotraž šo Božemu próžowanju wo nasche wěčžne šbože wschudžom napschecžimo štaja. Š dobrym prawom praji

tehodla pschibłowo: Hdžež šebi Bóh zyrkwičžku natwari, tam šebi čžert hnydom kapakku pódla staji. Haj, wschudžom, hdžež našch Knjes dobre šymjo wušnyje, našnyje čžert šwój njerjad.

A to čžini wón šradžu, w potajnym. „Hdyž ludžo spachu“, tu šłyšchimy. S čžežka dyrbi tole šłowo poroť byčž sa wotrocžkow, so njeběchu wachowali, ale spali. Pšchetož tež najšwěrnishči rólnik njemóže pschezo pschi šwojej roli stejo wachowacž, wón trjeba tež nóžneho wot-pocžinka. Jenož na wultu po čžmje lažazu šłóscž a lešnosčž šłeho njepscheczela čže naš Knjes s tutym šłowom šedžbli-wych čžinicž, so njebychmy tak bje wscheje staroscže byli a šhrobkej šechernosčži šo podali. Pšchetož to wschať je wěšte: hdžež ludžo w duchownym spanju leža, tam ma čžert lohke džěło. Hdyž s modlenjom pschestawajšch, hdyž šwěrnny nejšny we wužiwanju hnadnych pomocnych wězow, to je Božeho šłowa a šakramentow, hdyž šwoju njedželu jenož w šlužbje šwěta a šwojeho čžěła pscheczinišch, hdyž šwjate płomjo luboscže š Šbóžnikej w twojej wutrobje hašnyje, hdyž domjazu nutrnoscž škomdžišch, hdyž šwoje džěcži jenož po waschnju tuteho šwěta woczehnyješch a niz w pózcžiwoscži a napominanju š temu Knjesej, šhto dha je džim, hdyž čžert tebi šwoj njerjad do wutrobny a do doma našnyje? A hdyž je, Bohu škorženo! tež mjěš šłu-žobnikami na šłowje šoždy čžaš doščž tajkich było, kiž wołachu: Měr je a žadyn štrach! měšto teho, so bychu dusche dyrbjeli warnowacž psched šjebanjom a šawjedženjom šłeho njepscheczela, o šak nusna je potom tola ta próštwa na Knjesa zyrkwiče: Haj, so twoji šlužobnizy steja štajnje na wasche, so by čžerta šjebanje mohli derje widžicž wschitzy. Pomhaj s twojej hnadu šam wowzam a tež pastyrjam! (Rherl. 457, 3.)

II.

So šo njerjad tež pschi najšwěrnishchim wachowanju wschudžom na roli Božeho šraleštwa namaka, to je hižom šrudno doščž; ale šhto čžemy š temu prajicž, so Bóh šam wušnyty njerjad čžerpi w šwojim šraleštwe a jemu s dobrym šymjenjom hromadže roščž dawa?

„Anježe, chzesch-li, so bychmy tam schli a tón njerjad wuplěli?“ Džachu tamni wotrocžy f hospodarjej, a kaž husto njeje so podobne praschenje na Anjesa zyrkwe činiło! Spomńće na Jakuba a Jana, kiž, jako tamni Samaritsy Anjesej hospodu sapowjedžichu, swojeho mischtra so praschschtaj: „Anjesche, chzesch-li, dha chzemoj mój rjetnyč, so by woheń f njebješ padnył a spalił jich, jako tež Heliaš činjesche?“ Albo spomńće na Pětra, kiž tam w jahrodže, jako njepschecželjo pschistupichu, wuwoła: „Anježe, dyrbinmy my f mjeczom do nich rubacž?“ Albo spomńće na tamne čašy, hdžež chzychu fschescžijenjo njewěrjazyh abo tyh, kotrychž sa to dđeržachu, f mozu f zyrkwe wutupicž. Albo spomńće na wschelake sekty nascheho čaša, kiž chzedža jenož lutyh wuswolennyh mješ sobu čerpicž. Se wscheho teho šlyschimy praschenje tamnych wotrocžkow: „Chzesch dha ty, so bychmy tam schli a jón wuplěli?“

Alle schto je nětk Anjesowe wotmolwjenje na tajke praschenje? Wurasne „ně!“ Schto by šebi to myšlił? Schto njeby wjele bóle woczakał, so budže wón f wješelom temnu pschihłowacž a prajicž: Haj, džicže tam, wuplějće, wjelež móžecže; čim wjazy, čim lěpje, so by so wjetscha škoda njestala! Město teho wón praji: Ně! Nječ woboje hromadže roscže. Čžehodla to? Ach, jeho myšle njejsu nasche myšle. Wón nima spodobanje na šmjercži hrěšniča, ale chže, so by so hrěšnič wobrocžil a živy byl. Wón je šmilny a ščerpliwy, teho dla wón čaka, a dofelž wón wě, kaž wjele nascha njescžerpliwoscž husto škasny, šakasuje wón nam docžasne wuplěwanje njerjada. „So njebyšcže něhdže“, wón praji, „pschenžu sobu wutorhali, hdž njerjad wuplějecže.“

Alle kaža? Čže wón, so dyrbinmy w zyrkwi wschemu hieč dacž, kaž runje chže, so dyrbinmy njewěrjazyh a nje-pokutnyh w jich čželnej sechernoscži wostajicž a jim do jich njesboža běžecž dacž bjes napominanja, warnowanja, hroženja, pošwarjenja a f wschemu f měrom mjelcžecž? Wěscže niz! Alle schtož wón šakasuje, je wuplěwanje, to je wutorhanje, potajkim nałożowanje šwontowneje mozy, jako pschescžehanje,

wuhonjenje s kraja, jastwo, mjecz a schczepowzy, kaž je to romska zyrkej husto nałożowala, a to niž jenož pschecziwo tajkim, kiž bėchu njewěrjazy a sjawni hrěschizy, ale jara husto tež pschecziwo tym, kiž bėchu šól semje a šwězy na šwěcze. — Ach, kaž dobre je tola, so naš našy Knjes njeje sa šudnikow postajil, kiž my jenož widzimy, sčtož je psched woczomaj, a do wutrobny hladacž njemōžemy. Kaž někotry sda šo dobry a pobožny bycz a je tola ludak, a nawopak, kaž někotry je wjele lěpschi, hacž šo bycz sesda! Jako Ananiaš pjenjesy sa šwoju pschedatu rolu pschinješe a k nohomaj japoschtolow položil, sčto njeby tehdy tajki štutk chwalił? A tola bėsche wón ludak. A jako Pětr šwojeho Knjesa tsi krocž saprě, sčto njeby tehdy teho nješwěrneho wuczobnika šašudžil? A tola rěkasche w jeho wutrobje: Knježe, ty wěsch wschitke wězy, ty wěsch, so ja cze lubuju. Kaž czežko je tola sa naš, pscheńzu wot njerjada rosesnacž. Teho dla Knjes praji: „Njech woboje hromadže rosčze.“

Šchi tym ma Knjes šwoje mudre wotpohladanje, se šlymi tak derje kaž s dobrymi. Šli dyrbja wot dobrych wutnycz. Šchetož kaž czežko šli šwojeje škōsčze šo wostajeja, hdyž jich nichtōn njewuczi, njewarnuje, njetroschtuje, jim wužitnu radu a dobre pschiklad njedawa! A dobri dyrbja, hdyž widža, kaž wjele šlych je na šwěcze, šo psches to cžim bóle wabicž a wubudžicž dačž, so bychu šami cžim twjerdscho we wěrje štali a šrijedž šleho a pschewrōtneho naroda šo šwěczili jako šwěny na šwěcze.

III.

A to wjedže naš na našche pošlednje praschenje: Ščto šo nam pschi tym cžinicž šaleži?

Kaž druhich s zyrkwje wustorkacž nješměmy, tak tež nješměmy šo šami wot zyrkwje wotdželicž. To cžini jich jara wjele džensnischi džěń. Woni praja: Zyrkej je pschejara njeczista. Zyrkej je šo Babel scžinika. My čžemy šo radšcho šektam pschijamknycz. Ale praječe, lubowani, sčto šo wam šda? By-li hdyže šyn šwōj

starschiski dom tehodla chzyl wopuszczic, dokelz tam
 wschednje jedyn abo dwaj njedoczinkaj sobu sa blidom
 bedzitataj, kotrejuz hospodar njepschestanje w sczerpliwjej
 lubosczi nosycz a napominacz, by tez to prawy syn byl?
 By won tez hiszczje schriczku luboscze k swojemu starschiskemu
 domej mel? Njebym won lepje czinil, so by won domach wostal
 mjes swojimi a sobu pomhal na polepschenju njeduschnych?
 Schtoz pak wo domje a swobjje placzi, placzi niz mjenje
 wo zyrkwi. Tu reka: Brosch Boha wo prawu sczerpliwosc, z
 kotraz slych s njeke a sobu dzela na jich polepschenju. Pschede
 wschem pak sapocz sam na bebi dzelacz a spomn na slowo
 Anjesowe: „Schto widzisch tschestu w swojeho bratra
 wofo, a hrijady ty w swojim wofo njepytnejesch?“ O,
 lubowani, hdyz je czlowjek hagle prawje sposnal, kak wjele
 njerjada won sam hiszczje na roli swojeje wutrobny
 a swojeho ziwjenja stejo ma, temu sandze borsy wscho
 farisejske budzenje blizscheho, ton wuczehnje najprjedy hrijadu
 se swojeho wofo, a hlada potom, kak by tschestu s lahodneje
 ruku se swojeho bratra wofo wuczahnul. Tak po swojim
 dzele sobu pomhacz na polepschenju zyrkwje w sczerpliwjej
 a poniznej lubosczi, je wschal czezscho, hacz s zyrkwje czelacz
 a potom na nju swaricz, so je Babel. To k polepschenju
 njepomha. Budz ty zivy staw zyrkwje, a hladaj, kak by
 tez druhich k temu ziwjenju wodzil, kiz je s Boha. Jenoz
 tak moze so s netreho njerjada hiszczje dobra pschenza
 sczinicz.

To wschal je weste, zyle czistu zyrkej jow na semi
 nimamy doczakacz. Pschenza na polach, wosty na rolach
 rostu tudy hromadze, — ale dzal budz Bohu, my wemy
 tez: Tam pak wescze budze cziscze wobj' rosno dzelene
 (kherl. 451, 5). Duž czakajmy jenoz sczerpliwje we wjeskelej
 nadziji na sjewjenje Bozich dzeczi! Meschany schtalt Bozeho
 kralestwa traje jenoz hacz na sudny dzen. S nim pschiudu
 zne. Tehdy posczele nasch Anjes swojich jandzelow, so bychu
 njerjad s pschenzy swuberali. Woni so pschi tym mylicz
 a pschehladacz njebudza. A budza bjesboznich czisnycz do
 wohenjoweje pjezy, „ale tu pschenzu“, Anjes praji,

„šhromadźće mi do mojeje bróžnje“. Jeho bróžen je kralestwo krašnosće, hdžež budža prawi šo šwěćić jako šlónzo. Tam haŕle budže jeho zyrkej zyle čista, zyle šwjata, zyle krašna. Kotry wěrjazny šchesczijan nochzyl šo na to wješelicž? — Pobožny Spenar († 7. febr. 1705), psches kotrehož je šo w evangelskej zyrkwi jara wažne šbudženje stało, poruczi nětotre dnj do šwojeje šmjercže, šo njecha žaneje čorneje nitki šobu do rowa měcz, šo jemu tež jeho kašecz njedyrbja čornj pobarbicž; „pschetož ja šym“, wón džesche, „w žiwjenju došč žarował dla šrudneho šchtalta zyrkwe; nětko, hdžež do dobywaškeje zyrkwe du, chzu bělu draštu woblecženj bycz a š tajkim šmjertnym woblecženjom wobšwědcizč, šo wumru w nadžiji lěpschich čašow zyrkwe“. Našch Anješ pomhaj nam, šo bychmy na roli jeho zyrkwe tu na šemi wšchitzy dobre šymjo byli a junu tež š tajkej šbóžnej nadžiju nutššanč móhli do jeho wěcznych bróžnjow!

Našche žiwjenje prjecž lěta,
Bórny pschińdu žně toh' šwěta;
Pomhaj, šo šmy hotowi!
Šhryšcže, daj dla twojoh' mjena,
So kaž pscheńza šesrawjena
Pšchińdzemy tam š šbóžnosći.

Šamjeń.

Schesta njedzela po tsjoch kralach.

Mat. 17, 1—9.

A po schesezi dnjach wsja Jesuŝ k žebi Pětra a Jakuba a Jana, jeho bratra, a wjedzesche jich stronu na wyškoku horu. A wón pschekraŝni žo psched nimi, a jeho wobliczo žwočzesche žo jako žlónzo; jeho draŝta pał bě bėta jako žwětto. A hlaj, tam žo jim sjewiŝhtaj Mójŝaŝ a Eliáš, taj rěčeshtaj s nim. Pětr pał wotmoŝwi a džesche k Jesuŝej: Knježe, tudy je nam dobre bhež; chzesch-li, dha chzemty tudy tŝi hėty čžinicž, tebi jenu, Mójŝaŝej jenu a Eliášej jenu. Jako wón hiŝcheže rěčesche, hlaj, dha jich žwětta mróčel wobhlódlowa. A hlaj, hłóŝ s teje mróčele džesche: To je mój luby Ssyn, na kotrymž ja mam dobre ŝpodobanje, teho wy poŝluchajče. Jako to eži wučžomnižy žlyŝachu, padžechu woni na žwoje wobliczo a ŝtróžichu žo jara. Ale Jesuŝ pschistupiwŝchi k nim dótknu žo jich a džesche: Stańče horje a njebóče žo nicžoho! Sdnyž woni pał žwojej woczi poŝbėžechu, njewidžichu nikoho, hacž Jesuŝa žameho. A jako woni s hory dele džechu, pschilasa jim Jesuŝ a džesche: Wy njedhřebiče to widženje nikomu powjedacž, hacž čžłowŝki žyju wot morynych je ŝtanul. Samjeń.

W Knjesu lubowani! So ma žyrtwine lėto 6 nje-
džel po 3 kralach, ŝtanje žo jenož někotre krocž w kóždym
lėtŝtotetku. Duž žo wo tutym rjanym a wažnym tekŝče
jenož porėdko přėduje, a to je wobžarowacž. Pschetož
w nim našch Šbóžniŝ psched nami ŝteji w žwojej žykej
bójskej, hewał bóle pschitrytej kraŝnosčzi. Tež na tych tsjoch
wučžobnikow, kotrychž je Knjes na tamnu horu se žobu
dowjedł, je to, ŝchtož žu tam widželi, najmóžniŝchi ŝacžishečž
čžiniło, a to čžim bóle, dokełž jim Jesuŝ ŝalasa, so njebychu

nikomu wo tym powjedali, doniž njeje wot mornych stanył. Woni šu šebi šamo džen spomjatkowali, na kotrymž šo tole pschekrašnjeje šta, mjenujzy 6 dnjow po tym, šo běšče Anješ jim šjewił, šo ma hič do Jerusalema a wjele četpicž wot starschich a wyschich měšchnikow a pišma-
wucženyh, a šo budže morjeny a na tšeczi džen šašo stanyč. Wjele lět posdžišcho šchědžimy Pětr pišče: „Wón je wot Boha Wótza čješč a šhwalbu dostał, psches hłoš, kotryž šo š njemu šta wot wulkeje krašnosče š tajkim waschjom: To je mój luby Šsyn, na kotrymž ja dobre špodobanje mam. A tón hłoš šmy my šlyšcheli, šo šo š njebeš šta, jako my š nim běchmy na tej šwjatej horje“ (2. Pětr. 1, 17 u. 18). A hdyž Jan w šwojim ščenju wobkruczi: „My widžichmy jeho krašnosč, jako krašnosč teho jenicž-
teho narodženeho Šsyna wot Wótza“ (Jan. 1, 14), dha je wón wěšče tež šebi myšlił na Jesušowe pschekrašnjeje na horje Tabor. Šhto pak je wucžobnikam tutón podawš tał wažny a nješapomnity čžiniło? Anješowe pschekrašnjeje běšče jim jasne dopočasmo ša to, šo je jich mištr wo-
prawdže šlubjeny Měšias a Boži Šsyn, a je jich móžnje pošylniło we wěrje do njeho a w nadžiji, šo šami junu tež šańdu do jeho krašnosče. Njepotrjebamy tež my tajkeho pošyljenja šwojeje wěry a nadžije, runje w nět-
čžišchim čžasku? Stare praschenje: Šhto šo wam šda wo Ahrystušu? je hišče dženša žiwe a hnuje wjele wutrobow, husto tał šo ludžo jo ani njewjedža. Pšchi horzych žyrkwinskich a šchulskich bėdženjach našchich dnjow jedna šo w pošlednim nastupjenju wo tuto praschenje. Došč jich je, kotsiž chzedža Jesušej wschu čžłowštu čžješč dacž, kotsiž jeho šhwalu jako najlěpscheho čžłowješa, naj-
mudrišcheho wucžerja, najkrašnišchi pschiład, ale bójštu čžješč jemu šapowjedža. A ty, mój ššeschžijano! Š pomá na bójštu krašnosč, kotraž šo š Jesuša na tamnej horje šwěczi, a šedžbuj na šwědcenje, kotrež šo š njebeš šta: „To je mój luby Šsyn, na kotrymž ja mam dobre špodobanje, teho my pošluchajče.“ Móžesh ty hišče dwělowacž na tym, šhto je Jesuš? Njebudže twoja wěra

do njeho jako do Božeho Syna wobtwjerdžena? A twoja nadžija pschichodneje krašnosće? Tež tu je jich wjele, kotrymž je tuta nadžija jara njewěsta, haj, kotřiž ju sa hlupu wotpokasuja a wuřměwaju, kotřiž swoje sbože wytaju jenož tu na semi, w semskich kublach a śwětnych wjeřelach. Tajke smyřlenje je kaž straschna natykwaza khoroscž, kotraž so pola naš pschezo bóle rošchěrja. Je tuta khoroscž tebje hišće pschepuřchčizła abo tež hižom nakasnyła? O hladaj na Mójsaša a Eliáša, kotraž běsch taj dawno wumrjeloj a so tola na horje pschekrašnjenja sjewitaj a s Jesuřom rěčitaj, hladaj na pschekrašnjeneho Anjesa, tiž je šlubil, so chze šwojim šwoju krašnosć dacž. Njebudžesch ty na tajke waschnje w šwojej nadžiji na pschichodnu krašnosć pošylnjeny? Abó chzesch ty prajicž, tamni tšjo wučobnizy běchu tať sbožowni, so šu Anjesowu krašnosć widželi, ale mi so tajke sbože njedostanje? Tež tebje chze Anjes podobnje wobhnadžicž, tež ty móžesch hodžiny pschekrašnjenja měč, jeno so chzesch.

Duž stuřmy w duchu na horu pschekrašnjenja a wužiwajmy krašny wuhlad, kotryž so tu psched nami wotewrja! My wohladamy

- 1) bójsku krašnosć Jesuřowu,
- 2) sbóžne hodžiny pschekrašnjenja, s kotrymiž Anjes šwojich wobhnadžuje, a
- 3) pschichodnu krašnosć, kotraž na naš cžaka.

I.

Jesuř džěsche s tšjomi wučobnikami na wyřoku horu. Jako na wjerch pschińdžechu, běsche šnadž wjeczor blisko. Bože šlónčžo chze so khowacž. Žadny wětsil so njehiba. Poľny měřacž hižo na njebju steji. Spróznj wot wobcžežneho pucža wučobnizy so do trawy šydnju. Nichtó žaneho šlowežka njepraji; kóždy myřli šebi mjelcžo na to, s čimž je jeho wutroba napjelnjenja. Na jene dobo wobšwěczi jich džiwna jařnosć. Psched nimi steji Anjes. Ale tať je so pscheměnil! Jeho woblicžo šwěczi so jako

klónzo, jeho drašta je běla jako kněh, a pruhi Bójskeje krašnosće blyščeža so wokolo njeho a wot njeho. Sšto je to? S wotkal to pschindže? Ssu to słote pruhi so thowazeho klónza, abo je to miła jašnosć polneho měřaza? Abo je tu kaž něhdy pola Mójsaša, wot kotrehož so powjeda, so, hdyž běsche s Bohom porěčał, jeho wobliczo so tač šwěćesche, so dyrbesche sawěschł na njo položicž? Abo kaž pola Schčěpana, kotrehož wobliczo bě psched wyšokej radu na pohladanje jako jandželske wobliczo? Ně, ně, tu je wjele wjazy. Tu sjewi so njebieska, bójska krašnosć. Kaž Bože klónzo psches čěmne mróczele so dobywa, tač šwěći so tu Jesušowe Bójsstwo psches jeho čłowisku naturu. Sšto móže krašnosć wopisacž, kotraž je so tu sjewila! Wschitke čłowiske słowa su k temu pschesłabe. Jenož to móžemy prajicž: Ta krašnosć, kotruž mějesche nasch Šbóžnik w njebiesach, prjedy hač na semju pschindže, šwěći so tam na nim.

A hišče wjetsche so sta! Mójsaš a Eliáš, psches kotrejuž nihto njebě sa znył čaš stareho sluba, stupischtaj k njemu. Mójsaš, wo kotrymž steji pišane: „Mójsaš bě 120 lět stary, hdyž wumrje; jeho woczi so njeběschtej saczmilej a jeho čerstwość njeběsche saschła“ (5. Mójs. 34, 7), a Eliáš, wo kotrymž reka: „Eliáš wopokasa so jako wohen, a jeho słowo horjesche so jako lampa. O kač krašny by ty byl, Eliášo, s tvojimi džiwami! Sšto je tač krašny, jako ty?“ (Sir. 48, 1 u. 4.) Ale tutaj wulkaj stejitaj tu psched hišče wjetschim. Pschirunajmy tutych tšjoch jeneho s druhim! Mójsaš je sastupjer sakonja, Eliáš sastupjer profetow, ale Jesuš je pschischol, sakon a profetow dopjelnicž. Sakon, kotryž je Mójsaš na kamjentnej tafli napisał, pišche Jesuš psches šwojeho ducha do wutrobow, a wěschćenja, kotrež su profetojo rěčeli, je Jesuš dopjelnik. Mójsaš je čzwile na Egipcžanow pschinješł, Eliáš je wohen s njebieš na šwojich njepscheczelow swołał, ale Jesuš je pschischol, pytacž a šbóžne čžinicž, shtož je šhubjene. Mójsaš a Eliáš staj šbóžnje wumrjeloj. Mójsaš je so šhubił, něchtó njewě, na kajke waschnje. Eliáš je na wohenjowym wosu do

njebjeß czahnył. Jezus je žalofnu smjercz wumrjel na křichu, ale jeho smjercz běsche najsbóžnišcha, pschetož psches nju je wón šhubjeny šwět wot skazjenja wumohl. Mójsaš a Eliáš staj Božej wotrocžkaj, Jezus je wjele wjazy. Bóh šam to na tamnej horje wobšwědeži: „To je mój luby Ssyn, na kotrymž ja mam dobre spodobanje.“ To njeje Bóh wo nikim druhim prajił, tež niz wo Mójsašu a Eliášu. Kaž hwěsdy hašnu, hdyž Bože šlónzo skhadža, tak stupitaj tež Mójsaš a Eliáš psched Jezusom nasad. Wón je najkrašnišchi nade wschittimi, wón je hlowa człowjestwa, wón je jašnoscz Božej krašnosče.

My pať wošebje wopomamy šchož na kónzu nascheho teksta czitamy: „Woni njewidžichu nikoho, hač Jezusa šameho!“ Haj, tak dyrbi tež pola naš bycz. Žadyn drugi mištr, kotrehož mamy pošluchacz, hač Jezus šam! Žana druga šašlužba a žadyn drugi wopor, na kotryž šwoju sbóžnoscz šažimy, hač Jezusowy šam! Žana druga luboscz, š kotrejž našcha wutroba šo pscheliwa, tež niz luboscz š našim najbližšim, hač luboscz š Jezuskej! Njehladaj na šwoje hrěchi, ale na šwojeho Šbóžnika! Njehladaj na šwoju šlabu móž, ale na njeho, kotrehož móž je w šlabych móžna! Njehladaj na smjercz a jeje štróžele, ale na njeho, kiž je smjerczi móž wšak a žiwjenje a nješachodnoscz na šwětlo pschinješ! A hdyž Mójsaš se šakonjom naš wobštoržuje, dokež šmy jón pschestupili, a hdyž Eliáš nam š Božim hněwom hrošy, dha pohladajmy š wěru na Jezusa, kiž je naš wumohl wot poklecza šakonja a nam Božu hnadu dobył. Hdyž pať budže najštyšnišcho nam wočoło wutroby, dha šjew šo wón najštrošnišcho našchimaj na njeho šloženyaj woczomaj, wón, kiž je šylnišchi dnyli smjercz, kiž naš pschewodži psches czěmny doł smjercze a š šebi wošmje do njebješ. Tam chžemy jeho widžecz w žylej krašnoscz, jeho šameho.

II.

Alle hižom tu na semi chže wón šwojich š hodžinami pschetrašnjenja wobhnadžicz. Čžehodla je Jezus šwojich

najlubšich wučžobnikow Pětra, Jana a Jakuba t šebi wšať duzy na horu, hdyž by hewať w tajkich šwjatnych hodžinach radšcho šam wostať? Wón chzyše, so by ta hodžina na Taborje tež ja nich hodžina pschekrašnjena byla. Pšched krótkim běšche wón jim prajiť, so směje čžerpjeć a wumrjeć. Jeho šłowa běchu wučžobnikow wulzy nastróžale. Nětk chze wón jich se šwojim pschekrašnjenom troschtowacž a pošylnicž. Woni dyrbja, hdyž wón do čžerpjenja a wumrjećja póndže, šo dopomnicž na to, šchtož šu tam na horje widželi. Tež my móžemy tajke hodžiny pschekrašnjena męcž. Tu pať šebi njemyšlu na hodžiny, š kotrymiž bu japoschtoť Pawoť wobhnađzeny, hdyž šo w duchu do paradisa pschěšadži a šlyšesche njewurjekniwe šłowa. Tajka hnada dostanje šo jenož někotrym wušwolnym. Ně, ja myšlu šebi na hodžiny, w kotrychž my šo pošběhujemy š njeměra wschědneho žiwjenja, š nascheho džěła, se staroscžow, čžěšnosčow a bědženjow horje t njebešam. O pytajcže tajke hodžiny!

My móžemy šo pošběhowacž w šwojich modlitwach. Ty rad spěwasch: „Měť ja šchidła, mohť ja lečicž, chzyť pschěš doły, hory šlecziž hačž na hory Zionške“ (Kžerl. 856, 3). Duby šchescžijano, ty mašch wschať šchidła, š kotrymiž móžesch lečecž hačž na hory Zionške. Twoje modlitwy šu šchidła, kotrež twojeho ducha pošběhujaj wysche šłónza, měšaza a hwěšdow hačž t Božemu trónej. Hdyž šo prawje modlišch, dha štejisch ty kaž na horje Tabor a njebeški powětr wobdawa tebje, ty widžisch š woczomaj wěry Anjesowu krašnosčž, a twoja dušcha budže runje tať wofšchewjena, kaž něhdy Pětrowa, Janowa a Jakubowa.

My móžemy šo pošběhowacž pschi naschisch Božich šlužbach. Hdyž šu šo zyly tydžeń w čžětkim džěle prózowať a š wschelakimi staroscžemi a šadžewkami šo bědžik, dha mašch horze žadanje po wotpocžinku, wofšchewjenju a pošylujenu. A to dostawasch njedželu w šwojim Božim domje. Někotsi drje praja, so šu Bože domy wustawy, w kotrychž ludži hlupy chžinja. O kať šo woni myla! Bože domy šu wustawy, w kotrychž ludžo šo pošběhujaj

a pschekraŕnjaja. Tu słožujemy ŕwoje myŕle do wyŕokoŕcže. Tu noŕha kherluŕche duŕche k njebeŕam. Tu rēcža niz jenož Mójŕaŕ a Eliáš, ale wŕchitzy profetojo a ŕcženikojo a japoŕhtoljo ŕ nami. Haj, tu rēcži Bóh ŕam ŕ nami, a to niz kaž na horje Tabor ŕ mróczele, ale ŕ jaŕnych ŕłowow ŕwjateho piŕma. Schtóž je žohnowanje Božich ŕlužbow ŕhonił, tón wě, ŕo ŕo jemu tu ŕbóžne pschekraŕnjenje poŕkicžuje.

A my móžemy ŕo poŕbėhowacž w Božim ŕwjatym wotkaŕanju. Tu pschińdže w khlėbje a we winje pschekraŕnjeny Šbóžnik ŕam k nam a ŕtupi ŕ nami do džiwneho ŕjednoŕcženŕtwa, a my ŕabudžemy wŕchitko wołoko ŕo a nam budže tał derje k wutrobje. Wboŕy ludžo, kotsiž nicžo njewjedža wot tajkich hodžinow pschekraŕnjenja, kotsiž ženje ŕo njemodla, ženje žane kemsche ani žane Bože wotkaŕanje njėŕwjecža, ale džen wote dnja w ŕemŕkim próŕche ŕo waleja. Tež ŕwět drje ma ŕwoje hodžiny pschekraŕnjenja, ale te njewjedu duŕchu horje, ale dele a pschiwjaŕaju ju pschezo twjerdscho na ŕemju. My pał móžemy w ŕwojich hodžinach pschekraŕnjenja ŕ Pėtrom prajicž: „Tude je nam dobre bycž, chžymy tudy hėty cžinicž.“

Jało Pėtr to džeŕche, dha wŕchał njewiedžeŕche, ŕchto rēcžeŕche. Čžaŕ k temu hiŕchcže njebeŕche. Na ŕławnym wobraŕu wulkeho miŕchtra Rafaela, kotrež ma napiŕmo „pschekraŕnjenje“, widžiŕch pschekraŕnjeneho Jeŕuŕa ŕ Mójŕaŕom a Eliášom na horje, ale delka ŕteji ŕrudny nan ŕ khorym ŕynom, a cžaka, ŕo by Jeŕuŕ jeho wuŕtrowił. Tał cžaka na njeho nowe džeło, nowe wojowanje a ŕtóncžnje hótke cžėrpjenje a wumrjecže. Tež my kŕchėcžijenjo dyrbimy ŕe ŕwojeho pschekraŕnjenja do wŕchėdneho žiwjenja ŕo wrócžicž. My njėŕmėmy ženje ŕabyčž, ŕo drje njėŕmymy wot ŕwėta, ale ŕo ŕmy na ŕwėcže, a ŕo mamy tu ŕwoje pschiŕkluŕchnoŕcže ŕwėru dopjelnicž. Tón ŕawėŕcže njeye žadny prawy wucžobnik Knjesowy, kiž na modlenju ŕwoje džeło ŕkomdži a je ŕa wŕchėdne žiwjenje njekhmany cžłowjeł. My dyrbimy wjele bóle ŕwėtej pokaŕacž, ŕo ŕmy my kŕchėcžijenjo najlėpŕchi a najpilniŕchi a najŕwėrniŕchi džełacžerjo, k wŕchemu

dobremu skutkej hotowi. Ale bohate žohnowanje sawostajeja nam hodžiny pschekrašnjenja. My wosmjemy s nich jasne šwětło sa czëmne doły, nowu móz sa czežke dny, šlódki troscht sa srudobu a twjerde dowěrjenje sa njewěsty pschichod. A hdyž dyrbi tež Jesuš po pschekrašnjenju sašo hieč psches wjele czešnosćow, dha pomhaja te hodžiny nam, so nascha wěra njepschestawa.

III.

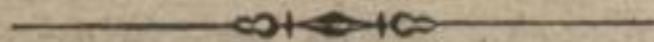
A skónčnje wohladamy na horje pschekrašnjenja nasdala hižo krašnosć, kotraž na naš w njebjěšach čaka. Jako běchu Israelske džeczi w puscizinje, džěšchtaj Josua a Kaleb skradžu do slubjeneho kraja a pschinješchtaj wulke winowe kicze, so běchu Israelske džeczi pónali, kať plódnny je kraj, kotryž dyrbjachu šebi dobyč. Tak pónawamy s našeho teksta, kajku krašnosć dyrbimy my junu dostacž. Mójsaš je šo šwoje žiwe dny bėdžicž dyrbjal. A kať czežko je Eliáš šebi měł! Ale nětk leži šbožny mēr na jeju woblicžomaj. Na nimaj widžišch ty, luby šchescžijano, kiž mašch šo tež wjele bėdžicž tu na šemi, šwój pschichod. Kaž wonaj, tať budžesch tež ty junu pola Šhrystuša w šbožnym mērje, we wěčnym šwětłe. Junu, junu dyrbi to, šchtož naš tyšchi, šwój kónž dostacž; junu budže njesbož wot naš daloko precž wostacž, junu budže sa srudnosć wobdawacž naš wješološć (Šhērl. 420, 1). Potom budžesch tež ty móz prajicž: „Tudy je nam dobre byč, čzemy tudy hěty čžinicž.“ Abo wjele bóle, ty njetrjebašch žane hěty čžinicž, te šu hižo hotowe. Jesuš je tebi měšto pschihotował we wulkim Wótžnym domje, a Boži jandželjo cze ponješeja do wěčnych hětow.

Našch tekst dawa nam tež wotmolwjenje na praschenje, kotrež husto wutrobny wěrjaznych do njeměra staji: Budže junu žane sašowidžjenje s mojimi lubymi? Hdyž je Pětr hnydom Mójsaša a Eliáša pónal, kětrejuž njeje ženje tu na šemi šnal, kať wjele bóle tych sašo pónajesch, s kotrymiž šy jow hromadže žiwy był, kotrychž šy lubował!

Na šudnym dnju pať pschińdže pošlednje a najwyschšche pschekrašnjenje, wo kotrymž šwj. Pawoł pišche: „Šhrystuš

budže nasche sachodne czěło pschekrašnicž, so podobne budže jeho krašnemu czělu." A s nami budža tež njebeša a semja pschekrašnjene, a Bóh budže na tutym nowym šwěće šebi hětu czinicž, kaž pišane steji: „Slaj, hěta Boža pola człowjekow.“ Potom budža pobožni stareho a noweho šluba šhromadženi wokolo Jesuša, a wschitko hubjenstwo tuteho žiwjenja budže pschewinjene, wschitke staroscze budža šabyte, wschitke bědženja pšchětrate, wschitke šylsy setrijene, na wěczne budžemy šjednoczěni s našchimi lubnymi, kotšiz šu w Anjesu wumrjeli, a mješ nami budže Bóh bydlicz se šwojej hnadu. Anježe Jesu, ty pschekrašnjeny Šbóžniko, kiž šy nětł w njebešach hišcže wjele krašnišcho pschekrašnjeny hačž na horje Tabor, ty šy šlubil: „Šdyž powyšcheny budu wot semje, počahnu ja wschitkich k šebi“; duž czěhā tež naš k šebi do šwojeho pschekrašnjenja!

Šamjeń.

Wjedzela Septuagesima.

Mat. 20, 1—16.

Wjebjeske kralestwo pak je podobne hospodarjej, kiž hnydom je šwitanjom won džěsche, džělaczerjow najecz na šwoju winizu. A jako won s džělaczerjemi psches jene pschińdze wo krosch na džen, požla won jich na šwoju winizu. A džěsche won wokolo třeczeje shtundy a wuhlada druhich na torhoschežu prósduych stejo, a džěsche k nim: Džicze tež wy na winizu; ja chzu wam dacž, sčtož prawe je. A woni wotěndžechu. Sažo won wuńdze wokolo ščesteje a džewjateje shtundy a činjesche teho runja. Wokolo jidnateje shtundy pak džěsche won won a namala druhich prósduych stejo a džěsche k nim: Sčto stejicze wy tudy žyliczi džen prósni? Woni džachu k njemu: Wšchal naš ničto njeje najak. Won džěsche k nim: Džicze tež wy tam na winizu; a sčtož prawe je, dyrbicze dostacž. Sdnyž pak wječor bu, džěsche tón knjes teje winizy k šwojemu sastojnikaj: Sawołaj džělaczerjow a daš jim tu msdu; a sapoč wot požlenich hacž do přěnich. A jako čzi pschińdžechu, kotsiž wokolo jidnateje shtundy najeczi běchu, dosta kóždy po kroschu. Sdnyž pak přěni pschińdžechu, měnjachu woni, so budža wjazy dostacž; a woni dostachu tež kóždy po kroschu. A jako jón wšachu morkotachu woni pschecziwo hospodarjej, a džachu: Čzi požleni šu jeno jenicžku shtundu džělali a ty šy jich nam runych sežinik, kiž my teho žleho dnja wobčežnosč a hězu šmy nježli. Won pak wotmoliwi a džěsche k jenemu bjes nimi: Wšhecželo, ja čzi kšitwy nječzinju. Nječžy ty so mnu psches jene pschischot wo krosch? Wšmi, sčtož tvoje je, a dži šwój pucž. Ja chzu pak temu požlenjemu dacž runje jako tebi. Abo nimam ja móž čzinicž, sčtož ja chzu, s tym mojim? Gladašy ty teho dla hrosnje, so ja tak dobročiniwy šym? Tak budža

požleni přeni a přeni požleni. Přichetož wjele je jich powolanych, ale malo je wustwolentych. Samjen.

„Žně řu wulke, ale malo je džělaczerjow. Přoschče Rnjesa žnjow, so by džělaczerjow do řwójich žnjow póřlak“, tak džesche naš Rnjesh řwójim wuczobnikam a napominasche, do žnjoweho džěla našeho Boha řastupicž. Šchto to rěka: „Malo džělaczerjow“ řmy we wójnskim czařu, řiž řady naš leži, řhonili. Přomyřlcže řebi, moji lubi: Rjane bohate žně řu narostle, žnjowu czař je přchichoł. Bože žita řu řrale. Wulki czař je, so řo požyřu a domoj bjeru. Ale přchezo je njewobřtajne wjedro, cžmowe njewjedrowe mróczele hroža džěni wote dnja. Druhdy tež wulki Boži deshcž řo lije a potom řařo Bože řlónčžo horzo řapa, so řtrach je, so Bože žita wurořtu a řo řkaža. Řař budže ratař, řotremuž wulke džělo do ruři hlada, řo přozowacž, džělaczerjow najimacž, ale řař cžežžo tež je, jich namakacž! Řóždy ma nuřne w řajřim czařu a řwójich džělaczerjow řebi řdžerži. Přodobnje je tež w Božim řraleřtwje, hdyž naš Rnjesh řkorži: „Žně řu wulke, ale malo je džělaczerjow“, malo řych, řotřymž woprawdže na wutrobje leži, so řo Bože řraleřtwo řwari, a řotřiž ruři přchiloža na wulke řrařne žnjowe džělo. Wón njeje řpokojom, so ma někotřych džělaczerjow, wón chže jich wjažy pyřacž. Wřchitřich, řotřiž hiřchče přóřdni řteja na řorhořchčžu žiwjenja, chže do řajřeje řlужby wólacž.

W našim wótžnym řraju powřchitřowna wolerřřa řlужba płacžesche. Wot našich njepřchecželow nam napowoženy měr je ju njemóžnu řčinił. Š wofebitym řakonjom běchu w žalóřtnej řwětowej wójnje tež cži řo do pomozneje wótčžinskeje řlужby řwolali, řotřiž njeběchu řhmani, brónje nořycž, so by řóždy w řřym czařu po řwójich mozach pomhał, njepřchecželow přchewinyčž.

Tež w Božim řraleřtwje powřchitřowna wolerřřa winowatořčž płacži wot řpocžatka řem. Ale jich wjele w řajřej řlужbe ničžo njeha wjedžecž, haj ř žyła njepřtnu, so řu tež řobu powołani, Rnjesej řlужicž a w jeho řraleřtwje džělacž. A tola řmy wřchitřy nawulki, so je Řhřyřtuř naš

wumohł, so bychmy w jeho kralestwje pod nim žiwi byli a jemu služili. Tež nasche džensnische swjate sczenje, pschirunanje „wo džělaczerjach we winizy“, nam psched woczi staji sakoń poschittowneje wojeřskeje služby w Božim kralestwje a nam praji: Boža hnada je, kiž naš powoła a žaneho njesazpiva ani njesastorczi. Nascha pschišluschnosć pať je, Božu hnadu niz na samopaschnosć pschemobroczić abo podarmo bracź. Msda tajkeho džěla njewuostanje. Duž chzemy šebi ł troschtej a ł napominanju psched woczi stajecź hospodarja, kiž won dže, džělaczerjom najecź do šwojeje winizy — jako wobraz Božeje hnady:

- 1) Hnada je, kiž naš woła;
- 2) hnadna msda je, kiž šo nam dostanje.

I.

Wje wscheho dalscheho wukładowanja rošymnicze, so je tutón hospodať luby njebjeski Wótcěz, kiž je winizu, šwjatu zyrkej Jesom Khrysta, šwojeho šyna, sałožik a spochi a spochi cźlowjekow woła, so bychu pschischi a ruku pschi-ložili, so by jeho zyrkej rostka, kćěla a krašne płody pschinješła. Njebjeski Wótcěz žaneje prózy njelutuje sa šwoju winizu. Pschezo s nowa po naschim pschirunanju šo na pucź nastaja, džělaczerjom najecź. Wón je japoschtołow powołať na ranju, so bychu powjesć wo kšizju do wscheho šwěta nješli; wón powoła dženska hišcće pastyrjom a wuczerjom, so bychu w jeho winizy křepjeli, šchtož je wón našadzał, wón powoła mišionarow, so tež mješ póhanami jemu lud šhromadžuja a winizu Božu pschisporjeja. Wón powoła naš wichitkich, starych a mlodych, wulkich a małych, bohatych a křudnych, tych, kiž šu s bohatymi darami wuhotowani, kaž tych, kotřiž šu mało šhonili w žiwjenju, wón powoła nanow a maczerje, džědow a wowki, wotrocźkow a džowki, mandželskich a džěczi. Wschitkich chze widžecź we winizy, žadny nješmě próšdny na torhoschcžu žiwjenja stacź a próšdny šwoje mozy pschetřebacź. Kšchesczijanstwo njeje wotpocžink, ale džěło, njeje rjana derje hladana šahroda,

w kotrejž so wukhodźujesč a tam a šem plód k šlódkemu
wužiwaniu šebi wotšchczipnjesch. Tak drje wjele šche-
ščizjanow šebi myšli. Woni čžedža natwarjeni, trošchtowani
bjež, hodžiny wotšchewjenja pola našeho Knjesa wužiwacž.
To paš njeje pschezo možno. My dyrbimy tež sa njeho
a jeho kralestwo něšto džělacž. Bóh ma wschelake džělo
sa šwoje kralestwo, džělo kaž we winizy. Džiwje hałosy,
kiž winowemu pjenkei jenož móž rubja, maju šo wotrěšacž,
rola ma šo wobdžělacž, hałosy dyrbja šo pschiwjasacž,
ptaki, kiž kicže wobšchodža, šo wotehnacž. Tak čžemy
my džiwje hałosy w našej wutrobje, šwětne myšle
a hrěščne žadoscže wotrěšacž a wuforjenicž, twjerdu wutrobu
wobdžělacž, so Bože šłowo dobre město namaka, a so móže
deschcžik Božeje hnady šacžahnyčž. My dyrbimy dale
šwoju wutrobu we wěrje kručžišcho šwjacacž na teho, kiž
je naš křij a šepjera we wichorach žiwjenja, dyrbimy sa
to šo štaracž, so naš šnutštowny čžlowjek dale bóle roscže,
dyrbimy ptaki šlych myšlow šahnacž. Šawěscže, čžěžke
džělo! Ale tež druge winowe pjenki šu w Knjesowej winizy,
kiž čžedža tež roscž. Čžesch jim dacž kónž wsacž, dušam
tvojich lubnych w twojim domje, twojich pschecželow, wěry-
bratrow a tež póhanow? Šawěrnje prawy šchescžijan
njemóže prošdnj štacž, ma džěla došcž sa Bože kralestwo.
Ša kóždeho je tajke džělo. Wy šhudži, kiž ničžo njepłacžicže
psched šwětom, pola kotrychž wulzy se šemje horđži nimo
džeja a lědy sa nusne džerža, wam na wasch postrow šo
džakowacž. Bóh waš tak pschecželniwy do džěla psche-
prošhuje, jemu wy runje tak wjele šcže, kaž bohacži
a wulzy, haj, šnano wjazy. Wšchako šu we muri tež
wulke a małe šamjenje. Pschikładow je došcž, so šu pobožni
šhudži se šwojej špoštojnoscžu a šcžetpliwoscžu druhim šhutne
prědowanje džerželi wo tekšcže: „Wulki dobytk paš je, šchtož
bohobošasny je a došcž ma na tym, šchtož jemu Bóh da“
(1. Tim. 6, 6). A wy wobštarni a šchědžiwu, wam je to
wobcžežnoscž, so njemóžecže wjazy džělacž a šašlužicž, kaž
w lětach šylnoscže, wasche džěcži šnano čžas njemóža
docžakacž, so waš wotbudža. Šbóžnik waš woła: Štupecže

do mojej winicy. Tu je dželo sa waš. Byrnež njemohli s mlodoštnej mozu košu trjebacž abo pjenki wukopacž a rolu dželacž — wy możecze tola s wodu modlitwy krjepicž rostliny w Božim kralestwje, so rjeńsche sakčewaju a rostu, możecze waschich lubnych wobdawacž s modlitwami, sa naschu zyrkej a jeje služobnikow šo modlicž a tež wulke skutki křesćijanskeje luboscze na šo modlazej wutrobje nošycž. Wy khoru, mało je, sčtož możecze waschim pomhacž, ale Anješ je waš powołał, je wam spožcził křesćijansku sczerpliwoscž, so scze tež w šwojej nusy wješeli a bohaczi w Bosy a tež šwojich pscheczelow s tym směrjecze. Wy džeczi, tež wy scze powołane a możecze něsčto cžinicž sa Bože kralestwo, hdyž šnano khoremu džedej abo starej wowzy wotdželenje šwjateho pišma abo křerlusch spěwarškich wucžitacze abo kaž tamne džecžo, pobožna holcžka, kotraž sa šwojeho šuroweho, nahleho, njewěrjazeho nana so modlesche, njewjedžo, so je nan w pódlańskej jstwy. Sa nana bě tuta modlitwa šbudžerški hlóš, kiž jeho s duchowneho spanja wubudži.

Haj, Boža hnada je, kotraž naš do džela woła — naš wschitkich je wołała, my wschitzy móžemy něsčto cžinicž, jeno so chzemy, sa Bože kralestwo, jeho rosczenje a kčzenje, ale cžinimy to tež, njestejimy tež prošni na torhoschcžu, kaž dželacžerjo, kotrychž naš Anješ w třeczej, ščestej, džewjatej, jědnatej hodžinje prošnych namaka? Pohladaj do šwojeho žiwjenja. Bóh je twoje dželo žohnował, ty šy dopředka pschischoł, šy šo wobohacžil, ale snutškownje šy tał khudy, šhubil šy pobožnu wěru šwojeho džecžatstwa, šaproschene leža biblija a spěwarške w twojim domje, šabył šy na pucž do njebješ. Abó tebi je wulke polo skutkowanja date, ty masch wjele ludži pod šobu — šy ty šwoju samožnosčž wužiwala, dobre waschnje šdžeržecž, abó šy se šwojim šlym pschikladom abó s lohkomyšlnej rěcžu jo podtorhał? Abó ty widžišch twoje džeczi derje šastarane a tola, nješy ty šnano wina, so šu jenož pjenješy jich Bóh? D hladajmy koždy do šwojeje wutrobny, praschajmy šo: Ščto šymžja cžinil sa Bože kralestwo? Šdyž nicžo druge

njejšy cžinił, hačž so šy dyš a dyš kemschi schoł a šherpatku do šběrki sa kšhesčizianske skutki luboscže dał, hewał pał šo njejšy starał wo dušchine sbože šwojich džěczi, šwojeje cželedže, šwojich šušodow, wo šhudnych, šhornych, šabludženych, hdyž dyrbišch šebi prajicž, so nicžo njejšy cžinił sa Bože kralestwo, o pošluchaj: Knjes hišcže woła, jeho hnada hišcže tebe pyta. Šlyšch jeho hłóš! Šnano je hižo jědnata hodžina, pošlednja hodžina blisko. Njepraj: „Ša šym mlody.“ Tež w mlodosčzi pschikhadža šmjercž. Běda tebi, hdyž pschińdžesch psched Boži šud a njejšy nicžo džělał w Knjesowej winizy, njemóžesch pošafacž na žadyn dar sa šhudnych, tež na žane šłowo, š kotrymž šy troschtował šhudnych a šhornych, napominał sechernych a šabludženych. Duž dženska, hdyž jeho hłóš šlyšchicže, njestwjerdžcže šwoju wutrobu.

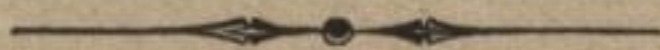
II.

Šnada je, kotraž naš woła. Šnadna msda je, kotraž šo nam dostanje. Šospodať w našim pschirunanju šlubi přěnim, kotrychž je najał: „krosch“, druhim: „šchtož prawe je.“ Šdyž wječor bu, dosta kóždy po kroschu, tež přěni, hačž runje měnjachu, so šu šebi wjazy šašlužili. Tuto špodžitwne šospodarjowe šadžerženje dyrbi nam prajicž, so je msda w Božim kralestwje šnadna msda. Šchtož pschi džěle sa Bože kralestwo jenož šam na šo a na šwoju msdu myšli, tón džěla šam sa šebje a niz sa Knjesa. Šyle wopał tež bě, so přěni morkotachu, dokelž w Božim kralestwje msda w džěle šamym leži. Njejšy hišcže nicžo šhonił wo šnutštownym wješelu, kotrež po kóždym dobrym skutku našcu wutrobu wobkńeža, wo šbóžnym měrje, kiž po dobyčěrszy dokonjanyh bědženju našcu dušcu napjelnja. Tak mamy tež bohaty šnutštowny dobytł wot džěla sa našeho Knjesa. My budžemy kručzišchi we wěrje a šwojeje wězy wěščizšchi, hdyž druhim wo Knjesu rěčimy, horzyšchi w lubosczi k Šbóžnikej, hdyž luboscž k njemu je skutkom wopošafujemy — š našim džělom sa Knjesa roscže našcha luboscž a š našej lubosczu k njemu roscže našche džělo —, žiwišchi w nadžiji na Knjesa, hdyž druhich na njebjěša

počasujemy. Haj, sbožnosć evangelija hakle prawje čujesć pschi skutkowanju sa twojeho Anjesa. So mnohy žaneho wješela nad Jesuŝom a jeho sbožom nimaju, so nicžo wotym njesacžuja: „Mi wutroba wscha skacže, ŝo jara wješelu“, leži na tym, so sa njeho njedžělaju. Njeje to hižo wulka msda, hdyž ŝo něchtó pschi džěle sa Sbožnika šhreje?

A temnu pschińdže hišće njewuprajomnje wulke wješele, kotrež tajke džělo nacžini, tež hdyž je cžežke. A kajke wješele to je, hdyž ŝo nam radži, dusche sa Jesuŝa dobycž! Wjele je tych, kiž na pucžu skazenja khodža. Kaŝ ŝo wješelimy, hdyž ŝo wobrocža, a my ŝmy pomhali, jich se skazenja wutorhnycž! „O Božo, kajke wješele, šchtóž duschi pomha wot ŝmjercže!“ Njedyrbimy pschezona to spominacž, šchtóž je našch Anjes sa naš činiŝ! To dyrbi naš pohnučž, jeho kralestwo wupšesčrečž, jeho mjeno pschekraŝnicž, jemu wješele čžinicž. Woprawdže, w Božim kralestwje leži msda hižo w džěle ŝamym. Tehodla je tež ŝama hnada, hdyž Bóh naš pscheproschuje, a my ŝmemy ŝobu džělacž. Ale tež msda we wěcžnosći njewuwoŝtanje. Hižo to budže kraŝne wješele, hdyž tam dusche ŝo nam džakuja, so ŝmy k tajkemu sbožu jim pomhali. — Nasche najwjetsche wješele, našcha najšbožnišcha msda paŝ budže pschipošnacže našcheho Sbožnika, hdyž nam praji: „O, ty dobry a ŝwěrnny wotrocžko, ty ŝy nad małym ŝwěrnny byl, ja chžu cže nad wjele postajicž, dži nuts k ŝwojeho Anjesa wješeloscži.“ Potom reka sboža a radošće psches našchu duschu saschumi — to budže njewurjekniwa sbožnosć. Čžinmy tehodla se wschej khutnosću ŝwoju pschišluschnoscž, našchemu Anjesej w jeho kralestwje šlužicž. Džělajmy sa njeho, dołhož je džěń, priedy hacž nóz pschińdže, hdžež ničtó njebudže móž džělacž.

O so by ŝo twój woheń horiŝ
 A ludam jaŝny psche wschě kraje schoŝ!
 O so ty wotrocžkow by sporiŝ
 A žnjenžow ŝwěrnnych daŝ do ŝwojich žnjow!
 Žich maŝo je a hona wulke ŝu,
 Scžel wjele tych, kiž ŝwěru džělaju! Šamjeń.

Njedźela Sexagesima.

Luk. 8, 4—15.

Jako ƙo pak wjele luda bęsche hromadu seschto a se wischęch městow t Jesuŕej khwatachu, dżesche wón psches pschirunanje: Esnyer džesche, so by rosŕnył ƙwoje ƙymjo; a jako wón ƙnjjesche, padže někotre pschi puczu a bu poteptane, a ptaki pod njebje-
ŕami sežrachu jo. A někotre padže na skatu; a hdyž seńdže, wuslhnu wone, teho dla, so wlohi njemęjesche. A někotre padže ƙrjedža do czerńow; a te czerńje rusęzechu ƙobu a saduŕychu jo. A někotre padže na dobru rolu; a jako bę seschto, pschinjeŕe sto-
kręzne plody. A hdyž to wurjeknu, jatwota wón: Sčtož ma wuschi t pošluchanju, tón pošluchaj! Jeho wuczomny pak jeho wopraschachu a džachu: Sčto by to pschirunanje bylo? Wón pak džesche: Wam je date, so bnscheže wjedźili te potajnstwa Božeho kralestwa; druhim pak w pschirunanjach, so bychu nje-
widźili, hacž runje widža, a njesrosymili, hacž runje ƙlyscha. To pak je to pschirunanje: To ƙymjo je ƙlowo Bože. Czi pak pschi puczu ƙu, lotiž jo ƙlyscha; potom pschińdže cžert a sebjerje to ƙlowo t jich wutrobow, so bychu njewęřili a sbóžni njebyli. Czi pak na skale, hdyž ƙlowo ƙlyscha, wojmu to ƙame t wjeŕetosežu horje; a czi nimaju korjenja: na cžaŕ woni węřja, ale w cžaŕu spytowanja pschestupja. Kotrež pak do czerńow padže, ƙu czi, hdyž jo ƙu ƙlyscheli, dha khodža pod starosezemi, bohatstwom a lošchtami teho žiwjenja, a budža saduŕcheni a njepschinjeŕu žane plody. To pak na dobrej roli ƙu czi, kž ƙlowo ƙlyscha a sa-
lhowaju jo w pětnej a dobrej wutrobje, a pschinjeŕu plody w sežerpliwoseži." Šamjen.

W Anjesu lubowani! Kaž dołho semja steji, njedyrbi pschestacž ƙyw a žně — tutemu ƙlubjenju nascheho Boha

mamy ƚo dźakowacź, ƚo je ƚo cźłowjeŝtwo na ŝemi ŝdźerźało hać do tuteho dnja. By-li Bóh jenoź w jonym jenicźkim lěcze ƚwoje ƚlubjenje njedopjelnił, cźłowjeŝtojo bychu hłodu wumrjeli. Ale ƚhwalena budź jeho ƚwěrnoscź, kóžde ranje nowa — njech ƚu ƚo tež tucźne a ƚhudŝche źnjowe lěta mjesh ƚobu wotměnjale, kóžde lěto je nam tola Boža ŝchědriwa ruka źně wobradźila.

A tón, kotryž naŝ w ŝemskim je wŝchej žiwnoŝcźu a potrjebnoŝcźu cźěła a žiwjenja ŝaŝtara, nam tež ƚhlěb ŝa naŝchu duŝchu dawa. Naŝche wutroby ƚu jemu tež rola, na kotruž wón ƚwoje ƚymjo roŝŝywa, a wot kotrejež wón płody wocźakuje. A runje naŝche ŝcźenje naŝ pod pruhowaze wóćkto naŝcheho ŝnjesa ŝtaji; my ƚlyŝchimy jeho praŝchenje: Cźłowjecze, kať ŝ twojej wutrobu ŝteji? ŝajke płody na roli twojeho žiwjenja roŝtu: pŝchenźa abo njerjad? Wón, kiž je ƚwoje ŝ njebjeŝ ƚobu pŝchinjeŝene ƚymjo ƚam ŝ cźiŝtej ƚwěrnoscźu a bójŝlej luboŝcźu roŝŝywał, nima ƚam ƚebi winu dawacź, kať cźłowŝki wucźeť, hdyž ƚo jemu jeho wuŝyw njeje žyle poradźil; ně, wón ma poľne prawo, ƚo praŝhecź a ŝkorźicź: Mój ludo, hdyže je mojej rukow płód, mojeje luboŝcze, mojeho ƚłowa, mojeje ƚwě płód? O ƚo bychmy my jón jemu pŝchinjeŝli, ŝiŝycźikróćny, ŝchěŝcźdžeŝacźkróćny, ŝtokróćny!

Stupmy dženŝa pod ŝnjewowe praŝchenje:

Cźłowŝka wutroba, noćžeŝch ty ta dobra rola bycź?

- 1) Šnyeť je tu;
- 2) Jeho ƚymjo je dobre;
- 3) Duž njerunaj ƚo twjerdže ŝeptanej, ŝkałojtej a njecźiŝtej roli, ale pŝchinjeŝ płody.

I.

„Šnyeť džeŝche, ƚo by roŝŝyl ƚwoje ƚymjo“. Tak džeŝche naŝch ŝnjesh. A ŝ tym, ƚo tute ƚłowa rěczeŝche, wón

hižom swoje symjo rošřywašče, hačž runjež cži, kotsiž je
 bljšchachu, hišcže žaneho srosymjenja sa to njemějachu.
 Hdžežkuliž so na klětkach a na wołtarjach cžita: „Šhyjeť
 džěšče“ atd. a so po tym tuto scženje wukładuje, tam tež
 šhyjeť psches rynki kemscherjow krocži a swoje džělo dokonja.
 Jejuš je tón šhyjeť, a jeho rola je šwět. Kať šwěru je
 wón, jako na semi khodžěšče, po šwojej roli horje a dele
 krocžik! Wón je rošřywať wot šwojeje kšcženizy šem
 hačž do teho dnja, hdžež bu posběhnjeny do njebješ. Kóždu
 škladnosć je wužik. Wón je rošřywať s hory dele na
 lud, kotryž běšče so tam sešydať, rošřywať s lódže mješ
 ludži na brjosy, rošřywať w templu, w šchulach, sa blidom,
 po pucžu, pschi khorołožach. A wošebje w dnjach šwojeho
 cžetpjenja — kať je jeho wutroba džěkała! Potuleny wón
 psches te twjerde bróšdy džěšče, doniž na šwojim woblicžu
 njeležěšče. Slaj, ruka a wutroba jemu krawawitej.
 W Gethsemane a na Golgatha — kajke šwěrne, nje-
 pschestawaze šhyjeťšče džělo je wón tam dokonjať!

A k tajkemu džělu jeho ničžo druge njeje hnało, hačž
 cžišta, nješebicžiwa lubosć. Wumožene dusche drje šu
 jeho wješele, a pscheńcžne šnopy so do jeho bróžnje
 šhromadžuja. A tola je pola njeho hinať hačž pola kóždeho
 ratarja. Tutón šhyje, so by šam měł a jěđł. Našch
 šnješ pať šhyje wošebje k temu, so by kraj, so by rola
 šwoje plody měła. A ta rola šy ty. Šo tajkim twoje
 dla je wón rošřywať. A k temu pošnaj jeho lubosć tež
 w tym, so wón šwoje symjo na wschelkón kraj rošřywa.
 Katať šebi najprjedy kraj wobhlada. Hdžež so wón žanych
 žnjow njenadžije, tam šwoje šorno lutuje. Hinať našch
 šnješ! Wón šebi šwoju rolu njewuběra, ale wón wschu-
 džom rošřywa, tež pschi pucžu, tež na skału, a tež tam,
 hdžež hišcže cžernjowe korjenja w roli tšja. Kaž daločo
 rola šwěta došaha, dyrbi so po nēcžim kóžde městacžko
 wobšyč, tež najhubjeńšče. Nichtó wschať njedyrbi žaneho
 samolwjjenja měč, a Boha šameho dyrbja sa praweho
 špošnacž, hdyž jeho šudža, a tež, hdyž wón šudži. Wo-
 prawdže šhyjeť, s kotrymž so žadyn drugi njemóže pschi-

runacź, — do prócha dyrbja ƚo pšched nim poƚorjecź, ƚotŝiź ƚu prjedy njeho a po nim ƚyjerjo byli. Prjedy njeho bėchu to profeczi a po nim japoschtoli a nėtko ƚu to ƚłuzobnizy na ƚłowje jako pőƚłani na mėsto Ahrystuƚa a ŝastojnizy na Božich potajnstwach. Sady nich steji tón wulki ƚyjer ƚ njebjeŝ, ƚaź ƚo to w Bajerŝkim mėŝcze Ulmje w tamniŝchim münsteru ŝjawnje pšched woczi ŝtaja. Tam je wyŝche ƚlėtzyneho wėka hiŝcze druha ƚlėtko postajena; na tej steji ƚ wupŝheŝtrjenej ruku Anjeŝ ƚam, ƚaź by chyzł prajicź: Ty ƚhudy předarjo tam delƚach to njejŝy, ale ja, ƚotryź horkach steju, ƚym, ƚiź předuje. Hdyz pať temu tať je, ƚo ŝady najƚhudŝeho předomanja našch Anjeŝ ƚam steji, potom tola woprawdze wŝcho jene njeje, ƚať my ƚ njemu stejimy, hacź my jemu wutrobu wotewrimy abo ƚhribjet wobroczimy. Spomń, ƚať huŝto je tebjje tutón ƚyjer ŝetkał. Jaťo ty ƚwój ƚŝczeńŝki ƚlub wobnowi, je wón tebjje proŝyl: Daj mi, mój ƚyno, moja dźowka, twoju wutrobu. Jaťo ty do mandźelŝtwa ŝtupi, bėŝche wón tu, tebi tamne ƚlubjenje do rta poloźicź: Ja a mój dom chzemy temu Anjeŝej ƚłuzicź. Jaťo ty na ƚwojim ƚhoroložu ležeŝche, wón tebi do twojich myŝlow to ƚłowo roŝŝy: Čzaŝ minje ƚo, ƚmjercź pŝchithadźa. Jaťo ty po hrėŝchnych puczach ƚhodžeŝche, wón tebi pucź ŝaŝtupi a džeŝche: Štoź cźłowjet ƚyje, to budze wón teź žnjecź!

Alle teź ƚajki troŝcht: Naŝch Anjeŝ ƚam to je, ƚotryź ƚwoje ƚymjo roŝŝywa! Hdyz ƚo ty ŝtarasch wo jeneho ƚwojich a w nozy žane ŝpanje do twojeju woczow njepŝchińdže — wopomń: Wajchtať iŝraelski njeŝpi ani njedrėma, wón ƚwoju ruku ŝchitujjo teź nad tym dźerži, ƚotrehož lubujeŝch. A hdyz je ƚo horka czeźka ŝrudoba na tebjje poloźila a ty pŝchezo jenož w ƚwojich myŝlach prošdny ƚŝchiz na pohrjebniŝcžu widžiŝch — hlaj, tón ƚwėrny ƚyjer ƚ njebjeŝ da tebi prajicź: Jaťo na Golgatha tón ƚichiz prošdny ŝtejeŝche, dha bėch ja ƚo wubėdžil — nochzeŝch teź ty nėtk na ƚwojich ƚ tym troŝchtom ŝpominacź: Woni ƚu do wotpocžinka Božeho luda ŝaŝchli, hdžež žana boloscz, žane wołanje, žana ŝtyŝnoscz wjazy njeje?

Moji lubi! My nimamy žaneho samolwjenja. Syjer je tu. Wón žaneje prózy njeje lutował. A

II.

jeho šymjo je dobre.

Pschi ratarjomym šyjerškim džěle šo druhdy stanje, šo rola tehodla žaneho płoda njepšchinješe, dokelž šymjo kniczomu njeběšče. Ale pschi džěle nascheho šyjerja s njebieš šo najlěpsche šymjo roššywa. „To šymjo je słowo Bože“, Šbóžnik praji: Bože słowo pač je wón najprjódzy šam. Jako šo Šhrystuš narodži, dha jeho Wótž tuto šymjo na semju wušy. Wón jo se šwojeje najšnutškonisheje žitneje komory wša, se šwojeje wutrobny. A Šhrystuš je wschač tež najprjódzy šam šebje roššywał. Se žiwjenjom a s lubošću, s hnadu a s džiwami wón šebje do wutrobow cžłowjetow płodžěšče. Ale šymjo je tež słowo, kotrež s jeho rta dže, kotrež šu profeczi a japoschtoli, wot šwjateho ducha nanučeni, rěčeli a napišali. W Božim słowje je žyła Boža rada k naschej šbóžnosći wobšamknjena. A to je krašne šymjo! Wono šo njesestari. A njech je tež 50 a 60 lět w tebi morwe ležało, hdyž płódny deshcžik na njo padnje, tola hišcže šesthadža. W nim džiwna wschelafosć mozow wotpoczjuje. Wono je wužitne, twjerde wutrobny rošbicž a šrudnym hrěšnikam prawdosć, kotraž psched Bohom płaczi, do dusche wulecž. Pschi dupje, pschi wěrowanskim wołtarju, pschi rowje šwoju móž wupočasuje. Abo dyrbjeli cži prawo měcž, kotsiž rjeknu: Bože słowo je šo sestariko, přědowanje nascheho cžaša dyrbi druge wopšhijecže měcž?

Luba wošada! Š mišionarej w južnej Afrizy pschińdže raš wječor Betschuana se šwojim nowym testamentom: „Dyrbju šo cže něšcto woprašecž, wo cžimž my na šwojich wšach nješšmy psches jene mohli pschińcž. Šladaj, tamni šwjeczi mužojo, kotsiž šu tutu knihu pišali, šu woni tež wjedželi, šo šu Betschuanojo na šwěcže?“ „Cžohodla šo ty tač prašecš?“ mišionar wotmolwi. „Šlaj, ja wěrju, šo šu woni to derje wjedželi“, Betschuana

dale rěcžesche; „přchetož w tutej knisy je kóždy hrěch wo-
přany, kotryž Betschuana w swojej wutrobje ma; tehodla
tež ludžo njechadža přchipořluchacž, hdyž jim s tutejch
knihow čitamy; přchetož woni praja, so my jim snutškowne
na swonškowne wobrocžamy.“

Prjacze, njewostanje přchi tym: Bože słowo je žive,
mózne šymjo, je móž Boža, kotraž sbóžnych čini. Kóžde
słowo šwjateho přma, to šmě šo šhroble wuprajicž, je
jenu dušchu, kotraž chzysche jo šlyšhecž a přchijecž, k žiwje-
nju wodžilo. A hdyž šo junu knihi šwětnych stawisnow
a šhonjenjow čłowškich wutrobow wotewrja, kaš budžetej
šo tehdy naškej woczi potajnemu dobywanju Božeho
słowa džiwacž, šo džiwacž žohnowanju a poklecžu, wonjenju
žiwjenja k žiwjenju a šmjercze k šmjerczi! A s teho tuta
džiwna móž, dokelž je šwjaty Duch w kóždym słowje živy
a kóždu dušchu s postrowom měra strowi, a jeho studnje
njejšu hišcže wucžerpane, jeho hnada traje wěcžnje.

A tuto šwoje dobre šymjo je šnješ tež do našchich
wutrobow bohacze a šwěru roššywaš, a we wschitkich
našchich wutrobach dyrbjalo šo hižo dawno wyšozny šhwalene
mjeno Jesuškowe šlyšcžicž, a našche žiwjenje dyrbjalo
hižo dawno bohate bycž na wschelakich plodach, na kotrychž
by wón špodobanje měl. Kaš steji woprawdže? Še
šchtyrjoch džělow wušywa šo jemu w přchirunanju tš
šhubja, wonkach w žiwjenju je drje hišcže hórje. Šdyž
na jeho džělo hladamy, dha šměmy šo sbóžneje hnady
wješelicž, kotraž šo wo wschitkich prózuje. Šdyž paš jeho
škoržbu šlyšchimy, dha dyrbimy šo nastročicž role našcheje
wutrobny dla, na kotruž je někotre nadobne šymjeńtne šornjatko
hižo podarmo padlo. Dženša wón šašo roššywa; duž

III.

njerunaj šo twjerdže šteptanej, škalojtej a njecžistej roli,
ale přchinješ plody.

„A někotre padže přchi pucžu.“ Wěšo je šnješ do
wušywa rolu přchihotowaš, taš šo běšche zyke polo mjehka
rola. Ale ludžo šu s nowa přchesš polo šcžežtu wuteptali,

tať so je na roli twjerdže steptany pucž nastal. Tak řu tež wutrobny přjedy dobra, mjehka rola, psches kotrež řu ľža, kniczomna myřl, hordoscž, řwětne ľošchty, lařomstwo řwój pucž řchle. Tajke hrěchi pať maja czežke, njelepe nohi, a wutroba je pod nimi bórřny twjerda řaž pucž.

Hdyž tajžny Bože řłowo řłyscha, dha wone řwjercha ležo wostanje, to reka, we hłowje, ale do wutrobny řo njeřřchedobudže; řwědomnje nje wubudži a wolu njeřřapřchimnje. Hłowa je řwójim wjedženjom a pomjatkom je ľubja, hdžež žito nařypane leži, ale wutroba je rola. Na ľubi pať nje móže nicžo rořčž, řřerje řo tam žito ř wacžkami řřařny. Ach, řelko cžařa je trjeba, hacž tajke řłowcžko ř hłowny do wutrobny řřchĩndže! Wot hłowny ř wutrobje njeje daloko, ale druhdy cže řo nam řdacž, řaž bychu ľěřny, reki a hory řřjedža ležałe, tať doľho je řłowo po pucžu; a hdyž tón pucžowať tež do wutrobny doĩndže, dha je řkónčžnje dužny mješ mordarjom padnył. Nařche řeženje wo tajkich mordarjach řečži. řřtaki pod njebjeřami řornjatka řeřběrachu, tať w řřchirunanju, a we wukładowanju: „Wotom řřchĩndže cžert a řeřerje to řłowo ř jich wutrobom.“ Hřžo mješ předowanjom wón řwójne řřyče powłakuje. Wórřny tebi do wucha řřepže: Wokuta a wobrocženje řtej drje řa mordarjom, paduchow a mandželřtwołamarjom nuřnej, ale niž řa tebe, dořelž ty tola řwěru řwójnu řřchĩřłuschnoscž cžiniřch. Wórřny tebe do mēnjenja řakoleba: So drje řny ty hrěřchniř, ale Wóh to tebi tať jara řa řło nima, řo je řrej jeho řřyna tež řa tebe řřchelata. A hdyž řo ty w tajkich řřyčach popadnyčž nje dafch, dha řřched žyřřwinymy durjemi druge ptacžki cžakaja, hotowe, tebi řłyschane řłowo wřacž: ľohka myřl, řwětny ľošchť, myřle řemřřkeho powołanja. A hdyž řo tebi poradži, Bože řłowo hacž do twojeho domu řřchĩnjescž, dha ty řřnawo druhim ptacžkam podležiřch, kotrež pořřdžĩřcho řřchĩłetuja: wřchelakim wjeřelam a rořpřořchenjam. Wny wěmy, řať rad jim řřchescžĩjenjo nařcheho cžařa do ľořřydla džeja; jim njeje derje, hdyž woni tajkich wjeřelow a rořpřořchenjom nimaja, młynřej řo runajo, kotryž řřchĩ ropocže řwójneho młyna řpi a nařřořženy ře

ſwojeho lěhwa poſtoci, hdyž na jene dobo wſchitke koła ſměrom ſteja.

O wy lubi, waſcha wutroba njedyrbi žana droha bycz, žane torhoſchčo, žane měſtno ſa ſwětne wjeſela, ale czichi tempel Boži.

„A něotre“, tak Sbožnik w pſchirunanju dale rěči, „padže na ſkału“, to rěka, na czeńku ſkórku ſemje, pod kotrejž ſo ſkała khowa. Tuta czeńka rola je ſ nalětnym ſlónzom bórsy pſchehrěta, a ſyw jow rucže ſeſthadža, ale w horzym lěčnym czaſu, hdyž deſchčiki wuwostanu, ſtwjelza tež bórsy wuſkhuu, dokelž ſo jich korjenja do hlubiny pſchedobycz njemóža. S tajkich měſtnow ſo potom jenož khuda, próſdna ſloma domoj khowa.

Knjeſ ſebi tu na te ſwjěſchne wutroby myſli. Bože ſlowo drje jich hač t byſſam hnuje. So mnu dyrbi hinač bycz, tak woni pſchi ſebi rjeknu. Dha ſo ſyw ſeleni. Ale ſwój hrěch tuczi njepóſnaja. So ſebi ſe ſwojim žiwjenjom wſchědnje Boži hněw a ſchtrafu ſaſluža, to je jim njeproſymliwa wěz. Hlajče, to je ſkała w jich wutrobje. Hdyž pač chzemy my ſwoje ſtare hrěſchne waſchne ſchowacž, dha my Božemu ſlownu pſchiſtup do wutroby wobaramy a potom tež na Božej hnadže žaneho wjeſela nimamy. Korjenja njemóža do hlubokoſče, ſtwjelzo wjadnje.

To ſo ženje bóle njepjewi hač w czaſu ſpytowanja, jow, hdyž naſ ſwětne ludžo naſcheje wěry dla hanja, kaž tamna dżowka Pětra w dworje wyſchſcheho měſchnika, tam, hdyž wutroba pod czežkimi domachpytanjami ſkoržicž pocžina:

Žadyn Bóh njeje, hewač wón tajke njemohł dopuſchčicž, tam ſaſo, hdyž ſo naſcha cžělna myſl Knjeſowym kħutnym žadanjam njecha podcžiſnyč: Kotsiž Kħryſtuſej pſchiſluſcheja, cži kſchizuju ſwoje cžělo ſ tymi lóſchtami a žadoſčemi; chze-li ſchtó ſa mnu hicž a ſo njewotrjeknje wſchemu, ſchtož ma, a njehidži ſam ſwoje žiwjenje, tón njeje mje hódny.

Lubi pſchecželjo! Stwórba wonkach ženje ſrudniſchi napohlad njepkicži, hač hdyž je w nalěčzu cžopke ſlónčko kwětki a kčjenja wuwabiło a potom ſmjerſk jenicžkeje nožy wſchitke nadžije ſnicži. Tajke drje tež pſched wſcheho-

wědomnym Bohom cžłowſke džěczi ſteja: Wjele rjanych
ſlubjenjow a wone ſu ſlamane. Duž njetwać ſwoju wěru
na ſacžuwanja, ale na wěcžny ſałožk, to je na Khrystuſa.
Tón chze zyle wutrobny měcž; wón džě je prajik: Woni
njubudža wſchitzy, kiž te mni rjeknu: Anježe, Anježe, do
njubjeſkeho kraleſtwa pſchińcž, ale cži, kiž wolu cžinja mojeho
Wótza w nubjeſach. Ach ſo by Bóh je ſwojim ſłowom
jako ſ hamorom tu ſtału w naſ roſbił, ſo bychu naſche
ſwjerſchnje ſmyſlene wutrobny ſo jenicžy w nim ſałožike!

„A někotre padže ſrjedža do cžernjow.“ Cžernje
w mjehkej, hlubokej roli ſu cžwila ratarja w rańſchim
kraju a njepſhecželjo młodeho žita. Selene ſtwjelza ſo
ſ nimi bėdžicž pocžinaju wo rolu, włóhu, ſwětlo a powětr.
Ale cžernje dobywaju, wone rucžiſcho roſtu a ſu ſylniſche.
Ssynw ſo podduſny. Katar pod cžernjemi row ſwojeje
nadžije namaſa.

Taſ je tež ſ někotrej cžłowſkej wutrobu. Ssymjěntne
ſornjatko puſchcža ſwoje korjenja, na ſtwjelzu widžiſch
fcženje, žito pſchińdže hačž k plodej, ale niž do ploda.
Temu cžernje ſadžěwaja.

Zich je wjele. Tſi naſch Sbožnik mjenuje, najprjedy
ſtaroſcže. Wone ſu Boži dar, kaž dolho my je ſ ruki
naſcheho nubjeſkeho Wótza bjerjemy. Wone nam paſ
k ſtaženju ſluža, hdyž naſchej duſchi kſchidła ſlamaja.
Njeiſy ty hižo pytnyl, kaſ tebi ſtaroſcže twoju wěru rubja,
haj tebe drje na ſjamne hrěſchne pučže wjedu?

Tež bohaſtwo je dar ſ nubjeſ a móže žórlo rjaneho
žohnowanja bycž. A tola w nim tež žałoſna móž leži,
wſchitko dobre w cžłowſkej wutrobje moricž. Tamnemu
kohaſtemu młodženzej bu jeho kubło ſadžěwanje, ſa Sbožnikom
hicž, a Judasch bu ſ nahrabnoſcžu pſcheradnik ſwojeho
miſchtra.

Hiſcže ſtraſchniſche ſu cžernje ſwětnych loſchtow.
Kaž murja ſo wołoko wutrobny lėhaju a najlėpſche w nej
morja; wone cžłowjekej krej ſajėdojčža, hačž ſo wón
ſtóncžnje do kaſchcža lehnje. O hdyž bychmy my woſtali,
hdy bychmy njewjedželi, ſo chze Bóh ſam nam pomhačž,

tajke černje rostorhacž, spalicž a wuforjenicž — se swojim słowom! Pšchetož tuto słowo je swěza s wyšoka dele, kotraž wutrobu hacž do najdalšeho kuczika roššwěcži; wono je bylina łopacž, kotraž tež forjenja we wutrobje wuryje.

„A někotre“, praji Rnješ na kónzu, „padže na dobru rolu a seńdže a pšchinješe stokrócžne płody.“ Hdže leži na semi tuta mjehka, hluboka, cžišta rola? Nihdže abo jenož tam, hdžež stej Boža hnada a cžlowjekow swěrnoscž ju pšchihotowalej.

Hdyž hižo ratač žaneje prózy njelutuje, swoju rolu sa byw pšchprawicž s hišcže wjetšej swěrnoscžu Bóh na našich wutrobach džěla — s wótrym pluhom, so by rolu smjehcžil, s móžnym hamorom, so by skału rošbił, se šapazym wóhnjom, so by černje spalil.

Alle tež my dyrbimy chžycž, dyrbimy Bože słowo šlyšhecž, s wješelom pšchisacž, w spytowanju twjerdže džeržecž a płody pšchinješcž w scžetpliwoscži, hewať je Bože džělo nad nami podarmo.

A někotre padže na dobru rolu — ja šebi myšlu, wješele je šo w Šbóžnikowym wóczku šlyšcžilo, jako wón tať rěcžesche; „dha dopjelni šo tola: Moje słowo šo njedyrbi próšdne šašo ke mni wrócžicž.“

Někotre padže na dobru rolu. Nohžesč ty ta dobra rola bycž a swěrnischo, dyžli hacž šem swojej ruzy stytowacž a prošycž: Ty Ducho Boži, pomhaj nam, so šmy ta dobra rola, kiž płody nješe k wěcžnym žnam, kaž to je Boža wola?

Někotre padže na dobru rolu a pšchinješe płody. Krašna wěstoscž: Žně njewuostanu. Rnješ ma swojich swěrných w kraju; woni jemu płody pšchinješu, na kotrež wón cžaka. Potom šo hromadže wješelitaj, tón, kotryž je roššywał, a tón, kotryž je płody pšchinješł.

Rnježe, spožcž nam swoju hnadu, so bychmy tež my šrake kłošy byli ša twoje wulke žně! Šamjen.

Wjedzela Estomihi.

Luk. 18, 31—43.

Jesus wja pak l žebi tych dwanaće a džesche l nim: Glaj, my džemy horje do Zernsalema, a wschitko budže dokonjane, sčtož pižane je psches profetow wot čłowiskeho žyna. Pschetož wón budže podaty póhanam, a budže wužměščenj a hanjenty a sapluwany, a woni budža jeho krjudowacž a moricž; a na tšeczi džej budže wón sažo stannčž. A woni niežo wot teho njesrošmichu, a ta rěčž běšche jim potajena, a njewjidzichu, sčtož prajene bě. Sta žo pak, jako wón žo l Zerichu pschibličowasche, žedžesche jedyn žlepš pschi pucžu a prosčesche. Jako wón pak žlyšesche tón lud, kotryž nimo džesche, wobhoni žo wot nich, sčto by to bylo. Duž šjewichu jemu, žo Jesuž Nazarenski nimo džej. A wón samoča a džesche: Jesu, ty žyno Dabitowy, žmil žo nade mnu! Čži pak, kotšiz najprjedy džěchu, žwarjachu jeho, žo by mjeležak. Wón pak čim bóle wolasche: Ty žyno Dabitowy, žmil žo nade mnu! Jesuž pak wošta stejo a lasasche jeho l žebi pschitwjesčž. A hdyž wón žo pschibličowa, woprascha wón jeho, a džesche: Sčtoha chžesch, žo bych tebi čžinil? Wón džesche: Anježe, žo bych sažo widžak. A Jesuž džesche l njemu: Budž sažo widžazh; tvoja wěra je eže wustrowita. A hnydom widžesche wón sažo a džesche sa nim a žhwalesche Boha. A wschitkón lud, liž to widžesche, dawasche Bohu žhwalbu. Samjeń.

Ršchescžijanska wošada w nowym tydženju sažo do žwjatnizy póstneho čžaba stupi. Dženža drje hiščeže psched jejnymi durjemi steji, ale hižom pláčži: „Pschihotuj žo a wusuj žwoje čžrije je žwojeju nohow; pschetož to městno, na kotrymž stejisč, je žwjata semja!“ Wošprjedž tuteje

Ńwjatnizy wuhladamy hižo s daloka Anjesowy ŃŃhiž, pod kotrymž chzemy Ńo Ńzihi pjatk Ńašo Ńhromadzić. Ńak mohli tamle najbohatsche žohnowanje Ńa Ńwoju duschu namakacz, to budž wot nětk našcha najwjetscha staroscz! A na to Ńo w tutym póstnym czaŃu pschihotujmy, niz jenož na pěkne swonkowe waschnje, ale s prawje nutrnej a czichej wutrobu, so njemohło Ńo na kónzu tuteho czaŃa w najŃwjeczishej hodžinje nam porokowacz: „ŃŃhecželo, Ńak Ńy ty Ńem nuts pschichoł, a nimaŃh žaneje ŃwaŃneje draŃty?“ Prózuujmy Ńo, so bychmy póstnemu předomowanju wo ŃŃhižowanym ŃhryŃtuŃu, kotrež je tym, kiž Ńu powołani, Boža móž a Boža mudroscz, dospohmili, dokelž džě wot našcheho Ńtejisheča k tutemu ŃŃhižej Ńa našchu duschu jejna wěczna Ńbóžnoscz wotwižuje. W póstnym czaŃu, Ńaž pola tamneho Ńlepeho tež Ńa tebe placz: Ńlaj, ŃesuŃ ŃazarenŃki nětko nimo džě; wón chze a móže tež tebi twojej Ńlepei woczy wotewricž, Ńo nad tobu Ńmilicž a tebi pomhacz. Ńaj, wón Ńam chze dženska tebe Ńaž tamle Ńwojich wucžobnikow do Ńwojeje wucžby wsacz a tebe k prawemu póstnemu požohnowanju dowjescz. Ńospominajmy Ńebi tehodla:

Ńak našch Anjes Ńwojich wucžobnikow na Ńwjaty póstny czaŃ pschihotuje! Wón jim pokasuje

- 1) hlubokoŃcz Ńwojeho czěrpjenja a
- 2) wyŃokoŃcz Ńwojeje lubosče.

Ty paŃ, o njebjeska luboscz, nawucz naŃ Ńwoje pucže. Ńamjen.

I.

Ńichtó s naŃ njewě, Ńajke pucže ma hiŃheče w Ńwojim žiwjenju hič. A to je Ńa naŃ wěsče derje taŃ. S Ńelko starosczemi a ŃtyŃnosczemi bychmy my Ńlabi a bojaŃliwi człowjeŃojo Ńo hewaŃ bjes psheŃtacza noŃyli, hdyž by nam našch pschichod Ńnaty byl! — ŃinaŃ pola našcheho Ńbóžnika! „Ńlaj, my džemy horje do Ńerusalem, a wschitko budže dokonjane“, wón Ńwojim wucžobnikam praji. Wón wě, Ńchto tam w Ńerusalemje na njeho czaŃa. Dolho je

wo duschu swojeho luda wojował; tak běšče so prózował, swoj lud k Bohu wróćo dowjesč a ja jeho kralestwo dobyč, tak husto běšče wabił a prošyl: Dajće so s Bohom sjednacž! Ale woni njejsu chzyl; haj, čim horzyscha jeho lubosč, čim hórje běšče so njescheczelstwo a hidženje pschecziwo njemu sjewiło. Nětk so póstny čas sa njeho sapocza; bylly a smužity so na posledni pucž do swojeho města, do rukow swojich njescheczelow poda; wón sam je pschihotowany, niz pať jeho wučobnizy. Tehodla chze jim nětk rošjašnicž a woczi wotewricž, so dobrowólnje a njescheczelowu Wótzei poslušny swoj kschiz na so wosmje a tež, čohodla do tajkeje hlubokosče čerpienjow dyrbi stupicž.

Abu njeschidže tež nam čłowške praschenje: Čohodla njespyta wón, swojim pschescžeharjam wučeknyč, hdyž tola jich mordatske wotmyslenje snaje? Nasch Sbožnik wě: Čłowški syn dyrbi to čerpicž. To je wschať srudžaze nashonjenje na tutym šwěće, so so džeczi hrěcha wschudžom a pschezo čistej wěrnosči a šwjatosči pschecziwjeja. Čžemnosč hidži tu na šwěće šwětlo. Tuto roshněwanje a hidženje pať budže čim kruzishe, čim jašnišcho něchtó sa wěrnosč a prawdosč wustupuje. Tehodla dyrbjachu něhdy profetojo so pschescžehacž a kamjenjowacž dacž, tehodla dyrbjesche Jan kschčenil do jastwa, tehodla dyrbjesche nasch knjes Jesuš hórki khelich čerpenja wupicž a tehodla dyrbi wěrijazy tež dženska hischče husto hańbu a wušměschenje wot džeczi tuteho šwěta wutracž.

„A wschitko budže dokonjane, sčtož pišane je psches profetow wot čłowškeho syna“, tak knjes dale pschistaji. Sčtož pať běchu profetojo wo čłowškim synu wěschczili, běšče jim tola Bóh sam do myšlow dał, běšče potajkim Boža wola šama. Tej pať dyrbjesche čłowški syn, hdyž chzysche swoj nadawł jako wumožnil a wujednat hrěschneho čłowjestwa dopjelnicž, poslušny byč hacž do šmjercze, haj hacž do šmjercze na kschizu. Boho tež jemu tutón pucž do Jerusalema a na kschiz njeschecze; tež k njemu spytowanje pschistupi: „Bóh čze swarnuj! To so čzi njesčtanje!“ Čžežke hodžiny snutšlowneho bēdženja na njeho

pschińdžechu, so bě w sahrodže Gethsemane jeho pót jako krawatne krjepki, kiž na semju padachu. Tak dyrbjesche tež to jeho bolicž, so w swojim čerpenju samo pola swojich wučobnikow žaneho srosymjenja, žaneje luboscze a swěrnoscze njenamata, so jeho wopuszczichu, hdhž wón — jehnjo Bože — sa nich a naš do najtraschnischeje hlubokoscze čerpenjom stupi a so wschitko na nim dopjelni, kaž běsche jim do přédka prajił. Wón nikoho nima w swojej najhlubschej nusy khibe jenicžy swojeho njebieskeho Wótza; ale na nim ma wón tež dosč, tak so wjazy njehlada na swoju hańbu a niskoscž a samotnosč a boloscž, ale jenož na Božu wolu a jeho wótzowsku ruku, kotraž jemu tutón khelich čerpenjom, ale s dobom tež swoju njebiesku pomoz a luboscž poskiczi. Tutu ruku twjerdže pschimajo samo wón swój černjojtý pucž swólniwje a troschtnje hač do kónza doběžecž, niž nusowany se swojim Wótzom, ale jako tajki, kiž swój hórki nadawł rad dopjelnja, dokelž wě, so se swojej krowju swojim wěrjazym wěcznu sbóžnosč wukupi.

Kunjež našch Knjes, kiž klabu wěru swojich wučobnikow derje snaje, tutym čěmnyh wuhladam do pschichoda troscht pschistaji: „A na třeczi džen budže čłowski syn sašo stanyč“, so njeby so jich wěra we wschej styskosczi a srudobje pod kschizom čisče roslamata, — dha wón tola pola nich s tutej žnjei wučzbu njeje dozpił, schtož chzysche: jich pschihotowacž na póstny čaš; ale „woni nicžo wo tym njesrosymichu“.

A tola — čiseže podarmo tuta wučzba sa nich njebě. Jako so wscho w Jerusalemje, na Golgatha a pschi jutrownym rowje dopjelni, — dha so woni na tutu rěč dopomnichu a jej nětkle čim lěpje dosrosymichu a předowachu posdžischo Knjesowy kschiz na schěrokim swěcze jako swoju najwjetschu mudrosč. — Čžehodla namata hisčče dženska předowanje kschizowaneho husto tak mało wěry a srosymjenja samo pola tych, kiž hewaf rad Knjesowe kłowa kšyscha? Woni sebi nochzedža prajicž dacž: Hlaj, twojeho hrěcha dla dyrbjesche twój Sbóžnik do tajkeje

hlubokoscze czerpjenjom. Runje to pak dyrbimy po póstnym czaŝu wutnyč:

Ja, ja a moje hrěchi,
S kotrymiž mějach ŝměchi,
Te ŝame wina ŝu,
So na Tebje ŝměch padnje,
So ŝo czi ŝchiwda stanje,
So czerpiŝ ŝ wulkej ŝrudnoŝču.

Róždu krocžel, kóždu ŝtažju na ŝwojim czežkim pucžu czerpjenja, hacž do najhlubŝeje hlubokoscze je mój Šbóžnič ŝa mnje, ŝa moju duŝchu a jejnu ŝbóžnoŝč wutrač. To ŝebi w tutym ŝwojatym póstnym czaŝu prawje huŝto a nutrnje w ŝwojich myŝlach roŝpominajmy. Potom naŝhonimy wěŝče, kač chze Knjeŝ tež nam njewuměrjene žohnowanje ŝwojeho ŝchizha ŝžělicž, nam pokajajo hlubokoscž ŝwojeho czerpjenja a

II.

wyŝokoscž ŝwojeje luboŝče.

Šdnž japoŝtoč Pawoł w dženŝniŝkej epistolij kač ŝ jandželŝkimi hłošami wo prawej ŝchěŝčijanskej luboŝčij ŝpěwa jako najwjěŝkej, do tuteho ŝymneho ŝwěta datej njebjeŝkej mozy, kiž nihdy njewupadnje, — dha je wón to piŝal pohladajo wěŝče na Jeŝuŝa, kiž běŝche wuŝchoč wot Boha jako wotblyŝčž teho, kiž je ŝam luboŝč. Žyčte Knjeŝowe žiwjenje a ŝkutkowanje běŝche wot luboŝče wob-
knježene. Sa prěnju a najwjěŝču kaŝn w ŝwojim kraleŝtwje ŝebi luboŝč k Bohu a luboŝč k bližŝchemu žadajo, je wón, kač ničtón hewač do njeho abo po nim, ŝwojim wěrjazym najrjeŝŝi pŝchiklad a najlěpŝche wopiŝmo praweje luboŝče wotŝajil. Wona pola njeho nihdy njewupadny; ŝamo pŝchěŝ hluboki cžěmny doč czerpjenja a wumrjecža wona jeho kač jaŝna hwěŝda pŝchewodžěŝche. Hacž do poŝlednjeho ŝdych-
njenja běŝche jeho jenicžke wotpohladanje, druhim ŝ jich nuŝy, ŝ jich hrěchow wupomhacž. Haj, bóle ŝo ŝwojemu ŝchizžej pŝchibližuje a kraŝniŝcho ŝo jeho luboŝč ŝjewi. Šdžez by na tajkim pucžu kóždy ŝ naŝ tola wěŝče jenož ŝam na ŝebje myŝlič, ŝamo tam hiŝčče wuŝlyŝcha wón

teho, kiž jeho šmilnošć šebi wuproschuje, a njemóže nimo hieč, šhiba so by tamnemu wbohemu šlepemu šwoju lubošć a pomoz wopokasać.

Rajtu czopłu wutrobu mějesche tola našch Anješ sa wschu człowštu nusu! Wón šo do dusche tajkeho šlepeho a jeho hubjenstwa nuts myšli, kiž nicžo njewidži wot šlónčnjeje jašnosće a wosšchwjozy napohlad Božeje štwórby nješnaje; žyly šwonkowny šwět czmowny psched nim leži; štajnje a pschezo czorna nóz jeho wobdawta; šam wot šebje nicžo prawe šapoczecž nješamóže, ale wot šmilnošće a lubošće druhich wotwišuje. Tuto žyly hubjenstwo, ale tež šdobom dowěrna nadžija na Ješusowu wschewomóžnu lubošć šobu šlincžitej š teje proštwy: „Ješu, ty šyno Dawitowny, šmil šo nade mnu!“ A našch Šbóžnik njeje šo ženje podarmo prošecž dać.

Alle tež ženje njechasche našch Anješ se šwojimi škutkami a džiwami jencž jenotliwemu šhoremu czělnu pomoz pschinješć, jeho wotmyšlenje džěšche dale: Wěru chžysche šbudžicž pola njeho, pola šwojich wuczobnikow, pola žyłego luda a wumožerštu pmoz a šahojenje wot hrěšneho hubjenstwa posticžicž, chžysche człowjekam tu móž pokasać, šotraž běšche w nim žywa, a w šotrejž šo hodži jenož pschecžiwu hrěchej a wschemu šwětnemu hubjenštwu š wušpěchom wojowacž. Š tutej šwojej lubošću je našch Šbóžnik nad šwojimi njepschecželemi a pschescžěharjemi dobywał a š njej je šwět a hrěch pschewinył; ju tež najhóššche hidženje moricž ani šadušecž nješamóže.

Ša tutu šwoju najušznishu šron chžysche Anješ cžoš žiwjenja šwojim wuczobnikam woczš wotewricž. Alle šamo woni, kiž na njeho jenož šemšte a czělna nadžije štajachu, běchu pola njeho taš mašo nawukli a woczafachu wot njeho pschezo hišcže druge šwonkowne šwětna dary; běchu taž šlepi.

A njeběšche žyly Šsraelski lud taž šlepy, so nicžo njewidžesche š tuteje lubošće, šotraž chžysche jemu tola taš rad pomhacž? Proštojo běchu wo nim wěšcžili, wótzojo psches šěštotetki na njeho cžafali, ale hdyž potom

hnadny czaš nastawašče a Mešiaš do jich brjedžisny stupi, —
dha stej jich woczi kaž sašlepjenej, so jeho njepósnaja
a jemu njesrošymja.

So njeby so nam, lubi bratsja a šotry, rúnje taš
ščło! Šhrystušowa lubošć je dženska hiščče žiwa móž,
kiž kóždemu, kotryž šebi po nej žada a so jeje we wěrje
mozuje, jeho žiwjenje taš wobnowi, wobohaczi a pschekrašni,
so psches njo we wschej stysknošći a we wschém šichizu
tola pschezo ničžo njeklinčzi khiba lute spěwanje a khwalenje
Božeje hnady a šmilnošće k nam hrěichnym cžlo-
wješam. Taš běšče pola japoschtolow a přenich šiche-
ščizijanow, pola Luthera, pola wěrjazych mužow a žonow
šwonkowneho a šnutškowneho mišionštwja, pola někotrejež-
šuli cžicheje a pobožneje dušče. Woni wschitzy šu
póšnali a nashonili hnadu a požohnowanje šchizo-
waneho, kiž běšče jim widžazej woczi ša šwoju nje-
wucžerpanu lubošć špožčili.

A hinaš tež pola tebe, mój pscheczelo, njepóndže.
Cžlowješ šam ničžo wot šebje njesamóže. Tehodla poddaj
šo dowěrnje do Šnješoweje wucžby; twój Šbóžnik ma tež
tebi wěšće w šwjatym póštnym cžaku wjele prašicž, ale
wón chže tež tebi wěšće wjele pomhacž. Wuprosch šebi
wot njeho prawe šrošymjenje ša hłubokošć jeho cžerpienja,
šo by najprjedy cžěžkotu šwojeje hrěščneje khorošće póšnaš,
potom wón tež tebe do wschšcheje rjadownje šwojeje
póštneje wucžby pschekadži a nad twojej pokutnej dušchu
šlónzu šwojeje wodawazeje hnady a lubošće šesšhadžecž
da, šo tež ty Bohu khwalsbu dawášch spěwajo:

Šalleluja, šajka hnada,
Wyšokošć a hłubina!
Wěra do wutrobny hlada,
Lubošći, kiž Bóh šam ma.
A tón prawy Wótz wschěch džěczi,
Kiž te džiwny cžini wschě
A nej' k widženju na šwěczi,
Mi taš jara blisťo je. Šamjeń.

Njedźela Invokavit.

Njewjedź naš do spytowanja,
Hdyž naš sli duschi spytuja
Na prawizy a lěwizy,
Daj nam, so na nich mózni bmy;
Naš w prawej wěrje pošyluj,
A nam s twojim duchom pschistupuj. Samjeń.

Mat. 4, 1—11.

Tehdy bu Jezuŝ wot teho Ducha do puŝeziny wjedzeny, so by wot cžerta spytowany byl. A jako wón schtyrzheži dnjow a schtyrzheži nozow ŝo poŝezil běŝche, bě wón potom hlódnny. A tón spytowač džeŝche pschistupiwŝchi k njemu: Sŝy-li Boži bny, dha rjekń, so te kamjenje khlěb budža. Wón paŝ wotmolwi a džeŝche: Piŝane ŝteji: Cžlowjek njeje žitwy wot khlěba ŝameho, ale wot kóždeho ŝłowa, kotrež psches Boži rót wuńdže. Duž wŝa jeho cžert ŝobu do ŝwjateho měŝta a poŝtaji jeho na templowu wjerch, a džeŝche k njemu: Sŝy-li Boži bny, dha ŝkocž dele; pschetož piŝane ŝteji: Wón budže ŝwojim jandželam wo tebe dla pschilafacž, a woni budža cže na rukomaj noŝheč, so by ŝwoju nohu wo žadny kamjeń njeŝtorečil. Duž džeŝche Jezuŝ k njemu: Saŝo ŝteji piŝane: Ty njedyrbiš Boha, ŝwojeho Anjeŝa, spytowacž. Wospjet wje- džeŝche jeho cžert ŝobu na jara wyŝoku horu a poŝaŝa jemu wŝchitke ŝwětno kraleŝtwa a jich kraŝnoŝeč. A džeŝche k njemu: To wŝchitko chzu cži dacž, je-li ŝo dele panuwŝchi ŝo te mni modliŝch. Duž džeŝche Jezuŝ k njemu: Sběhń ŝo wote mnje, ŝatanje; pschetož piŝane ŝteji: Ty dyrbiš ŝo k Bohu, ŝwojemu Anjeŝej, modlicž a jemu ŝamemu ŝlužicž. Duž wopuŝheži jeho cžert, a hlaj, jandželjo pschistupichu a ŝlužachu jemu. Samjeń.

Spytowanje w puszczinje — tole sczenje prjenje njedzele postneho czaſa naſ na Jeſuſowe czeſke bedzenje pshecziwo kralestwu czemnosce pokasuje, kotrež na fchižu na Golgacze ſwój tónz namaka w dobyczerskim ſłowje: Dokonjane je! Wſchitko, ſchtož je naſch Knjes a Sbožnik psches ſwoje hórke czerpienje a wumrjecze na ſo wſak, je ſo ſtało „ſa naſ“, ſo bychmy mēr mēli a psches jeho rany ſahojeni byli. Tež ſatanowe ſpytowanje nam psched woczy ſtaji, kaſ hluboſo mējesche ſo Jeſuſ ponižecž naſchedla. Se ſamſneho ſhonjenja je ſpóſnacž dyrbjak, kaſ ſo tóžde człowſke džeczo je wſchěch bokow ſpytuje, ſo mohł czerpienje mēcz ſ naſchej ſlaboſcžu, a ſo bychmy ſ khrobloſcžu pschiſtupili k ſtołu hnady a ſmilnoſcž doſtali a hnadu namakali na tón czaſ, hdyž budže nam pomozu trjeba.

Jeſuſowe ſpytowanje njeje paſ jenož ſaſlužbne; Jeſuſ je ſpytany, ſo by nam wopiſmo woſtajił, ſo bychmy tež my w ſpytowanju ſo dobre bedzenje bedžili a dobycže doſtali, haj!

Jeſuſ ſpytany runje jaſo my — naſch pomoznik w czaſu ſpytowanja.

- 1) Jeho bedzenje je naſche bedzenje;
- 2) Jeho brón je naſcha brón;
- 3) Jeho dobycže je naſche dobycže.

I.

Bóh drje nikoho njespytuje, ſwoju wſchedomóž paſ tež njenakožuje, ſo by ſpytowanjam wobarał, kaž njerofomny nan, kiž ſwoje džeczi ſamka, ſo njebychu niczo ſleho widžile; ale wón naſ na bitwiſchcžo ſtaji, ſo bychmy ſo wupoſali; wón ſpytowanje dopuſchcži, ſo bychmy w nim wobſtali.

Kaſ dha mohł Bóh tón Knjes naſ psched ſpytowanjami ſchitowacž, kotrež naſ wobdawaju kaž powětr? Niczo naſ psched jich nadpadami njeſchituje, ani žana ſtaroba ani žadyn ſchtant: Młody ſo ſ lohlimi, ſtary ſ czeſkimi myſlemi ſpytuje; njeſbože ſpytuje k morkotanju, ſbože k hordoczi;

haj hdy by Bóh naš psched kždym spytowanjom
chzyl wobarnowacž, dha dyrbjał naš s tuteho šwěta
prjecž wsacž.

Kóžde spytowanje pať je bėdženje, pschi kotrymž nje-
pscheczel naš s lescžu pschewinyč pyta kaž Anjesa šameho.

Cžert rěka tutón „sly stary njepscheczel“, tutón naj-
wyschichi slych duchow. So wón je; to dopokasowacž chzycž,
je šhubjena próza; pschetož sa tych, kiž wěrja, schtož pišmo
praji, to nusne njeje, drusy pať šo pschewědczicž njedawaju.
Jesuz šam naš wuczi, šo cžert je; wón šam je tuto
spytowanje w puscžinje šwojim wucžobnikam šdželił; nihto
s nich, ani šwj. Matej, ani žadyn drugi njeje pódla
był. Jesuz pať žane bašnicžki njebaje, wón je wěrnošč
a wěrnošč rěcži. Abo je šłowo „cžert“ šnadž wuras
abo šnamjo sa šle, kotrež šo w cžłowjeku namaka, sa hrěch
w cžłowškej wutrobje? Ně, w Jesuzowej, šwjateho
šyna Božeho, wutrobje šo nicžo šleho, žana jenicžka šla
hrěščna myšl njenamaka kaž pola naš cžłowjekow, a runje
s jeho spytowanja špóšnawamy, šo je tež wočoło naš
potajna njewidomna móž, šo nimamy jenož s šrwju
a s cžěłom wojowacž, ale s šěrschtami a s móžnymi
a s knježimi teho šwěta, kotsiž w šwětnej cžemnošč
knježa, se slymi duchami pod njebješami.

S tšojim nadbėhowanjom spytowať Jesuša wabicž
pyta, pucž woškusnošče wopuschcžicž a s tym nasche
wumoženje šanicžicž. Šacž njebny móžno bylo, Jesuša
š temu pschinjesč, šo by dowěrjenje š Bohu šhubił, to
chzysche cžert s přėnim spytowanjom, jako džesche: Šy-li
Boži šyn, dha rjekn, šo te kamjenje šhlėb budža. Šacž
njebny móžno bylo, Anjesa wot pucža haniby a poniženja
na pucž šamšneho powyschenja wabicž, to je cžertowy
wotpohlad s druhim spytowanjom, hdyž rjeknje: Šy-li
Boži šyn, dha škocž dele s temploweho wjetča. Šacž
njebny šo Jesuz, kotremuž wschitke kralestwa teho šwěta
a jeho krašnosče pokasa a pschilubi, šašlepicz dał, to je
šamyšł šecžeho spytowanja: To wschitko chzu cži dacž,
je-li šo dele padnywschi šo še mni modliš.

Schtóž je Boži syn, tať jemu narěčecź pyta, tón njetrjeba tať křudny bycź, so dyrbi khlěba tradacź, tón njetrjeba w tajkej niskošći psches semšte žiwjenje křodźicź, so bychy ludžo jeho pschepósnali a njecześčili, tón njetrjeba žaneho hórkeho czerpjenja a žaneje bolosće poľneje smjercze na šo wsacź, so by knježstwo šwěta dobył.

To drje šu wošebite spytowanja, kotrež pola naš šwojeho runjecza nimaju; ale njepokasaju na tajke, tajkež tež nam hroža?

Ty šy křudny, dyrbiš to a tamne parowacź, tradanje a nusa na tebje czała; šhto czi pomha, so šy pobožny a Bohu poddaty a jemu pošlušny? Szłuscha to k Božemu džěczatstwu? Bóh tebi njepomha, duž pomhaj šam šebi; kóždy je šam šebi najbližši; nusa žaneje kasnje njesnaje; šhto dha maš wot šwojeje sprawnosće a šwěrnosće, špokojnosće a ponižnosće? Pokaž psched ludźimi, so je Bóh s tobu. Čžehodla njeby ty s twojimi rjanymi darami žaneho pschepósnacza namakał pola šwěta? A cžemu wróczo stupicź psched druhimi? A hlaj, tutón žyly šwět se šwojim bohatstwom, se šwojej rjanosću a krašnosću, se šwojim lóštom a wješelom, njeje dha tež ja tebje stworjeny wot Boha Knjesa, w kotrehož šwjatym šłowje pižane steji: Čžinće šebi semju poddanu?

S tajkimi a podobnymi praschenjemi a wabjenjemi spytować hacź do džensnišeho dnja naše dusche spytuje. Šhto s tym chze? So bychmy šo wot Boha wotwobrocžili a šwoju šbóžnosć tu a tam šhubili. To je strach, kiž nam wschitkim hrosy. Spytować, kiž šameho knjesa Jesuša njepšchepuschczi, šo naš njeboji. A někotryžkuliz, wot kotrehož nejšmy šebi to myšlili, je jemu podlezał a je šo dał sawjesć do njewěry, sazwyšlowanja abo do drugeje wulkeje haniby a škósće.

A nihdže nejšmy psched nim wukhowani. Hacź šy, kaž Jesuš tam w puščinje, šam se šwojim Bohom w čiščinje a šamotnosći Božeje stwórby wontach, abo kaž Jesuš w templu, w šwjatnicy Božeho doma k Bohu šo modlo a na jeho šwjate. šłowo nutrne pošluchajo, hacź

stejišch na wyšokim měsće a by wošebneho šchtanta —
 czert nješwjeczi; na žanym měsće, w žanym čašu nješby
 psched nim wěsty. Komuž šo sda, šo steji, tón šo hladaj,
 šo njepadnje!

Šchtó nam k temu pomha, šo bychmy wobstali, hdyž
 spytowani budžemy? Jesuś, spytany runje jako my, je
 našch pomocnik w čašu spytowanja; jeho bėdženje je
 našche bėdženje, a

II.

jeho brón je našcha brón.

Jesuśowa brón je modlitwa a Bože słowo. Do
 puscžiny je Jesuśa Duch dowjedł; tam w czisčinje je šo
 k swojemu njebieskemu Wótzei modlił.

Se šwětneje hary czėkaj tež ty do czicheje modleřskeje
 komorki, šo by niz jenož sa šwoju duschu měr namakał,
 wo kotryž tał husto w njeměrje tuteho čaša pschińdžesch,
 ale tež móž i wyšokosće pschecžimo czertowym nadbėho-
 wanjam a spytowanjam. A tež hewał w čašu nusy
 spytowanja wołaj šo k Bohu, kiž tebi šlubi: Ja chzu čze
 wumóz. Se ščestej próstwu šwjateho wótczenascha: „Nje-
 wjedž naš do spytowanja“ modl šo bjes pschestacža
 a spominaj stajnje na Jesuśowe słowo: „Wachujće a modlcze
 šo, tał šo do spytowanja njeschińdžecze; duch je hotowy,
 ale czėlo je šłabe“, a na šwjateho Pětrowe napominanje:
 „Budžće stróšbi a wachujće, pschetož wasch pschecžiwnik,
 tón czert, khodži wołoko jako rujazy law a pyta, kohož
 by póžrjel“. Haj, našch šchit a kryw w spytowanjach
 žiwjenja budž modlitwa a Bože słowo.

Bože słowo — to bėšche „brón dobra“ w Jesuśowej
 ruzy, jako džesche: Pišane steji — pišane steji! „Bože
 słowo“, tamny ke Khrystušej wobrocžony Indianac praji,
 „je tsělba, i kotrejž móžu šleho ducha šatsėlicž“. Haj,
 woprawdže: Joh' słowcžko pobicž móže. Hdyž ty, spyto-
 wana duscha, jenož jene słowcžko šwjateho pišma k Bohu
 šo modlo wuprajíšch, dha šo czežke czmowe myšle šhubja,
 hdyž je w čašu spytowanja a šawjedženja biblija twoja
 brónjeńja, i kotrejež wošmjesch šchit wěry, i kotrymž

móžesć sahašycź wšhitke žehliwe šchipy šleho njepscheczela,
a kłobuk sboža a mjecz ducha — dha by tež ty šhoniła:
Duž wopuschczi jeho czert, a hlaj, jandželjo pschistupichu
a słuzachu jemu. Duž dha:

Wascha brón budź Bože słowo,
So bėdźicź stajnje wukńcze s now'ho,
So śwět waš njeby jatych wšał.

Derje temu, kiž je w swojej mlodošczi s bohateho poklada
Božeho słowa jadriwe hrónčka a se spēwašskich rjane
wutrobu posběhaze a wěru pošylnjaze kherluschowe šchtuczki
nawuknył a w pomjatkú wobkhował. Tón njebudže k hanibje;
hdyž budže spytowany a směje šo bėdźicź, dha najlěpschu
brón k ruzy směje. Knjes šam, kiž je tam, hdyž je jeho
słowo, šrijedža mjes nami, je na našcej stronje a k dobycžu
pschepomha; pschetož

Šchtóž Khrysta ma, na śwěta fěrschcze dobywa.

Duž njech je Jesušowa brón tež naša šbrón, dha budže
škónčnje tež

III.

Jesušowe dobycze našce dobycze.

Jesušowe dobycze je dospolne dobycze; pschetož czert
jeho wopuschczi a. Boži jandželjo pschistupichu a słuz-
zachu jemu.

To je njewuprajomne sbožowne sacžucze — tak je
něchtó prajił —, njesapomnite sa kóžděho, kiž je to šobu
šmėł šhonicź, hdyž je wječor na kónzu horzeje bitwy
dobyčzerške wójsko po czežkim bėdženju dobycze wudobyło.
Widžecź, kať biczi njepscheczelszy wojazy s czrjódami cžekaja,
a šlyšhecź, kať trubny trubja a pschipowjedaju, šo je bitwy
kónz, šchtó wobł tajke wofomitnjenja dobyčzerškeje radošcze
wopišacź! A tola, s tajkim wješelym dobyčzerškim sa-
cžucžom šo hórka krjepka směšcha — nasajtra šo wopořaje,
s kajtimi krawnymi woporami je šo dobycze wudobyło.

Tam w pušczinje bė tež dobycze wudobyte po bitwie,
kotraž nima šswojeho runjecza; ale wješele nad tutym
dobyčžom šo sež žanej hórkej krjepku njemuczi. Šenicžki

wulki njeprawny wopor je dobyćer, kiž so sam bje
wschitkeho poroka Bohu, swojemu Wótzej, je woprowač
a s tym sam dobył. Kajke sbožne wješele sa Božich
jandželow, so móža tuto dobyće wohladacž a temu do-
byćerjej služicž! Wospjet su hižom šwědkojo spytowanja
mužow Božich byli, su jim služili a jich pošynili, ale
tajke dobyće njeběchu hišće šwjecžili. Něhdy w paradisu
su s płacžom šwědkojo byčž dyrbjeli, so přeni Adam
w spytowanju njeje wobstač a mějachu srudnu službu, jeho
s paradisa wuhnacž do puščiny. Tu widža, kač drugi
Adam w puščinje w spytowanju dobywa, a kač so s tym
puščina do paradisa pschewobrocži. A džak budž Bohu!
Jesufowe dobyće je tež naše dobyće. W jeho mozy
w spytowanju wobstejimy a dobyće dostanjemy, hrěch
hidžimy a so jeho wostajimy, wschitke k slému wabjaze
mozy šwěta wot so pokasamy a njeprajimy jenož s Josefom:
Kač mohł tajku wulku slóscž činicž a pschecžimo Bohu
šhrěschicž, ale tež po tym činimy. Našcha wutroba budže
pschezo wěščišča w dobrym a našcha noha pschezo dale
krocži po pucžu žiwjenja, doniž skóncžnje po šwěrnym
bėdženju wschitko bėdženje nimo njebudže a kóždy šwěrnny
bėdžer s bitwisčęza tuteje semje njebudže pschębadženy do
raja wěčneho mēra. A hdyž so Boži jandželjo wješela
na jeny m hrěschniku, kiž pokutu čini, dha hišće wjele
wjazy wješełoscže budže psched Božimi jandželemi na
hrěschniku, kiž w Šhrystufowej mozy dobywa, a woni
k njemu pschistupja a jemu služja a dale pomhaja wot
dobyčja k dobyčju. Hamjeń.

Pokutny džej.

Lut. 15, 11—32.

Jednu cłowjek mějesche dweju bñnow. A tón mlódschi bjes nimaj džesche k nanej: Nano, daj mi, sčtož wot teho kubla na mnje pschińdže. A wón rosdželi jimaj tu žiwnošč. A po někotrych dnjach sebra tón mlódschi bñn wschitko, cžehnjesche daloko precž; a tam wón bñwoje kublo pschecžini a wjedžesche wrótne žiwjenje. Jako wón pak wschitko to bñwoje bēsche pschecžini, bē wulka drohota po tym bñamym žñlym kraju, a wón poča tradacž. Teho dla džesche wón a pschistaji bo k jenemu měščežanej teho bñameho kraja; tón pōkła jeho na bñwoje polo, so by bñwinje pažł. A wón požadasche bñwój brjuch napjelnicž se bñodžisnami, kotrež bñwinje žerjechu, a ničto jemu je njedawasche. Duž džesche wón do bo a džesche: Kač wjele dželaczerjow ma mój nan, kotřiž maja khlēba došč jēsč, a ja hloda mru! Ja čžu postanheč a k bñwojemu nanej hieč a jemu rjez: Ja bñm šhrēschił w njebju a psched tobu, a njejbñm dale hódny, so bych twój bñm mjenowanu byl; cžin mje jako jeneho twojich dželaczerjow. A wón postanu a džesche k bñwojemu nanej. Jako wón pak hiščeže daloko bēsche, wuhlada joh' jeho nan, a bēsche jemu jeho žel, bēžesche a padže jemu wokolo jeho schije a wokoscha jeho. Tón bñn pak džesche k njemu: Nano, ja bñm šhrēschił w njebju a psched tobu; a dale njejbñm hódny, so budu twój bñm mjenowanu. Ale tón nan džesche k bñwojim wotrocžkam: Pschinjesče tu najlěpschu drastu a woblecže jeho a daječe pjerščežen na jeho ruku a cžrije na nohi; a pschitwjedžeče bñm to kormjene cželo, sarēžeče to bñame, so bychmy jēdli a wježeli byli. Pschetož tón mój bñn bēsche morthu a je sažo wožitwilk; wón tež bēsche šhubjenu a je bo sažo namakak. A satwježelichu bo. Ale jeho starschi bñn bēsche na poli; a jako

pschiindze, a wón so k domej pschibližowasche, wužłyscha wón to piskanje a rejwanje, a jatwola k žebi žwojich wotrocžkow jeneho a woprascha, sčto to je? Tón pak džesche k njemu: Twój bratr je pschischol; a twój nan je to formjene czelo dat sarěšacž, so je jeho stroweho sažo dostal. Duž so wón roshněwa a njehasche nuts hiež. Ale jeho nan wuindze a proschesche jeho. Wón pak wotmolwi a džesche k nanej: Hlaj, ja telko lět tebi žlužu, a njej-žym hiščeže nihdy twoju pschikasnju pschestupit; a wschał mi njejžy nihdy kóslika dat, so bych ja se žwojimi pschecželemi wje-žety pobyt; ale hdyž tón twój žym pschischol je, kiž twoju žiw- nosež i kurwami je póžrjet, žy ty jemu na měsčže to formjene czelo sarěšal. Wón pak džesche k njemu: Wóž žyno, ty žy pschezo pschi mni, a wschitto, sčtož moje je, to je twoje; ty dyrbjal pak so stweželicž a šadowacž; pschetož tón twój bratr běšče morowy a je sažo wožitil; wón tež běšče šhubjenty a je so sažo na- małal. Samjeń.

■ Dubi kšchescžianszy pošlucharjo! Anjesej Jesušeje je njebjeste wješele bylo, hrěschnikow sbóžnych czinicž. Ale jeho hordži farisejszy pschecžiwnižy mórcžachu a džachu: „Tón bjerje hrěschnikow horje a je s nimi.“ Woni chžychu jeho hanicž, ale jich hanješke žłowa žu nam wukhwalenje Jesušoweje wumožetščeje lubošče. Haj do ewangelškeho kžerłuscha, kotryž w Zionškich hłošach namałasch, žu so tele žłowa pschewobrocžile:

Jesuš mječž chze hrěschnikow:
 Praječe wschitkim tutu powjesčž!
 Jesuš jich chze s rozpucžow
 Sažo na pucž prawy dowjesčž.
 Klincž jim to do wutrobow:
 Jesuš mječž chze hrěschnikow!

Wjele sahanjenty, ale husčišcho i kžwalbu i rta žwojich wěrjaznych wyšoło pošběhnjenty. Sbóžnik je so móžnje a dobyčjetšzy pschecžiwno porokej žwojich hidžerjow samolwjal. S tsjom pschirunanjemi je jich na wschě cžasny sbił. Psches wješele pastyrja, kiž šhubjenu wowžu namała, a psches radoščž žony, kotraž šhubjenty krosch namała, je jim počasał, kajta wješełoščž je w njebjesach na jenyh hrěschniku, kiž

pořutu čini. S pschirunanjom wo sħubjenym řynu pař je jim wopiřař, řajřu radořeč Bóh řam ma, hdyž w jeho domje sħubjeny řyn s nim řa blidom ředži, a řajřu boloreč Bóh řacžowa, hdyž tamny řyn řo njewjeřeti, řo je bratr řařo pschisřol. Tež tu je řesuř runje řaž w řwojim pschirunanju wo řarisejskim a žloniku wucžik, řo pořutny hřeřchnik psched Bohom wobřteji, hordy řarisejski pař hnady njenamařa.

Psches pořutu ř njebřesřemu wjeřelu! Daj řo,
luby řřeřečžijano, wodžicž!

1) Njeř eže twoj a wina ponižuje!

2) Njeř twoj e pořžinki eže njeřhordža!

Božo, pomhaji nam, rořwjasaji řuta hřeřchnoreče, řteji napshečžimo hordoreči! Dowjedž nař ř hnadže, řotruž řy w řhryřtuřu řjewiř! řamjeň.

I.

Řorjad, lubi řřeřečžijenjo, dyrbimy řebi wřchitžy wřřoko wadžicž. To móže jeno řajřim ežeřto padnyeč, řiž řu wot naroda řwucženi byli njeporjad widžecž a jón řnjescž. Řorjad je bratr řjanořeče. řdžež jeno pořjad řnježi, tam je hižo řjenje, a tam je řbože. řud wo dobrym pořjedže řeči. řudžo řoždy dom řhwala, řdžež je wřcho w najrjeňřim pořjedže. Njeroda řo niřomu njemóže lubicž, drje ani tym niž, řotřiž žaneho wócžka řa pořjad abo njeporjad nimaja.

Řorjad (abo njeporjad!) je řař rjež druge woblicžo. Na nim ežłowjeka pořnajesř, řchto na nim je. řladaji něhdže ř wotřnom do jeneje řhěžki nuts! „Tu pař dyrbja pořjadni, rořomni, duřchni, řbožowni řudžo byřlicž!“ řař wuwolař. Tebi řo wřcho derje řpodoba, řchtož w řhuduřkej, ale ežisteji řřtwicžžy wohladasř. A ty řo wěřeče njemyliš. řy wobydlerjow řeho domčžka řnajesř poř wasřnjju a duřhu, tež hdyž řiř řamych njenadeňdžesř, řiř řjenje njewohladasř.

Tak snajesch teju dweju synow w Jesuŝowym pschirnanju: Jedyn je lohki, njeporjadny, druhı kłutny a porjadny. Ale hłubje hač ty Jesuŝ do duŝow hlada.

Schtó móže tón wulki štutk dokonjeć, so w zhlým wulkim kraju wschitkón lud w dobrym porjedže bydli a s porjadom šebi sbože saruča? Wudra, šylna wyschnoscž jara wjele samóže, tola niz wschitko. Tejny hłowny šredk je sakoń, a se sakonjemi šo njehodži wschitko sarjadowacž. Mandželske abo domjaze sbože na pschiklad žadyn sakoń njemóže twaricž. Wón lédma tajke sbože, hdžež žane je, schkituje. A sakonjam ničtó wjele luboscže nima. Najrjenšcho je tam, hdžež móže kóždny po šwojim spodobanju žiwı byč a k šwojemu sbožu pschińčž.

Nan šwojemu mlódschemu šynej sakonjom njeczini, ale jemu połnu šwobodu popšchewa. Doroscženy cžlowjeŝ móže, haj dyrbi šo do šwéta pušchćicž, rošebje, hdnyž je w domje wjazy šynow. Ale kač móže wobstacž, kač k sbožu a wješelu pschińčž, hač porjad a cžescž a rjanoscž s nim počahnu, tajke praschenja dyrbitaj nan a macž se staroscžu šebi rošpominacž.

Mlódschi šyn wscho, ichtož ma, rošbroji, wscho we wješelenjach pschetrjeba, na p'chichod šebi njemyšlo, tež niz na cžescž abo na nanowe mjeno. Redžbujmy derje na to, kač s krotka Jesuŝ tole hrěšne žiwjenje wopišu e kač wobšchěrny pač nam njesbožowne scžěhwki wrótneho žiwjenja wosnamjenja! Wošebje na sazpiwanje a nješmilnosčž ludži pschecžimo hłódnemu, s kotrymž šu drje prjedy wješeli byli, Anješ pokasuje. W jeho šudženju ma šmilnoicž pschewahu. Wón widži, kač cžlowjeŝa jeho wina ponižuje, haj sbije a snicži. So je wscho samoženje póžrjete, to njeje najhótsche. Jedyn cžlowjeŝ je morwy a šhubjeny. To Šbóžnika hnuje.

Tu je niškoscž štaženeho muža jašna. Ale tež hrěchi, kotrež njepóžeraja pienjesy, cžlowjeŝa ponižuja. Ežě cžlowjeŝa jara wo cžescž pschinjesu, ale kharja šameho bóle hač tych, pschecžimo kotrymž je šo pschehrěškil. Kač je domjaze sbože snicžene, hdžež wótry šwar wschědnje pscheradži, schto

we wobohich wutrobach je! Ty njewěsch, hač je hluposć, njeleposć abo słóscć a worakawosć wina. „Tak pola naš dale njeńdže“, to je skórzba, kotraž na to pokasuje, so so dyrbi wupuć pytać.

Wšes pokutu k wješelu, k sbožu, k porjadej, k měrej! Daj so, luby kšesćizijano, wodźić! Abó njeczěpisch ty pod swojimi hrěchami? Ty tola jara derje wěsch, so mohło twoje sbože rjeńšce być. A hdy by ničto njesnał twoju hańbu, wona czi wschał derje njeczini. Abó by morwy, so so wjazy njehanibujesch? Esy shubjeny, so so se swojeho waschnja wjazy won namalacć njemóžesch? „Ja chzu postanycć“, tak džěsche shubjeny byn. Wón džěsche do so. Jeho nusa bě wulka.

Alle jeho pokuta běsche zyle sprawná. Niz jako byn, ale jeno jako wotrocć chzynšce wón nanowu khlěb jěscć. Dži do so, luby kšesćizijano, hewał njepšchińdžesch k njebjestemu wješelu! Wostań, twoja nusa je wulka!

II.

Abó hordžisch so w počinkach swojich. Měnišch, so je pokutny džen jeno sa druhich?

Ludžo by dwosny: Pať by wodacća potrebni, pať na to pokasani, druhim wodacć abó tola cžinicć, kaž by wscho wodate bylo. Štož so je stało, to tola ničto pscheměnicć njemóže. Alle wěscze je jara mało tajkich, kotrymž ženje ničto ničto njetrjebał wodacć, ale mohli hanjerjam wotmolwicć: „Što móže mi hrěch dowjescć?“ Njěch by w někotrym padže njewinowaty, psched Bohom bym wschitzy dolžnizy!

Jenicćki muž, kotryž je stajnje na wodawanje pokasany, je njebjeski Wótz. Wón ma njebjeske wješele, hdyž hrěšnik pokutu cžini, hdyž morwy wožiwí a shubjeny so sašo namaka. Što by shubjene pjenjesy a kubla pornjo cžlowjekej? Cžlowječa žiweho sašo mēcć, jeho se skážanja k njebjestemu sbožu wodźić, to je nanowa wola a radosecć w Jesuřowym pschirunanju. Masch-li wješele na tym, štož tu Jesuř tak jednorje a tola nanajkrašnišcho

powjeda wo nanowym wjeſelu, dha wjedź, so je to njebjeſte wjeſele!

Bóh njeje hordy, ale ſwjaty. Hordosć do prawdosće a ſwjatosće njeſluſcha. Lubosć je wjazy hač prawdosć. Starſchi ſyn ſo teho ſhwali, so je wſchě kaſnje dźeržał. Nan jemu to dawa prawe być. Ale ſyn ſo njewjeſeli ſobu ſ nanom. W jara waźnej wězy ſo wón wot lubeho nana dźěli, jemu tež poroki čini. Wón kubła wſche waži hač bratra. Wón ſudži a tama a dobroty njepoſchewa.

My ſmy ſwucženi, tole Jeſuſowe hnujaze powjedanje pſchirunanje wo ſhubjenym ſynu mjenowacž, po tajtim wo jeny. Woprawdže ſtaj dwaj ſhubjenaj, jedyn ſ wjeſeloſću, w kotrejž je wſchě mjesy pſchela mał, drugi ſ ſhutnoſću, w kotrejž je tał kruty, so ſo ſam wot njebjeſteho wjeſela, n ot lubosće, wuſamkuje. Hač ſo wón tež ſaſo namaka, to ſo nam njepowjeda. Bohu je wſchitko móžne.

Wjeſcha wſchelaſoſć njeje móžna: Jedyn lubuje ſwobodu a puſchježi ſo do ſwěta, tamny je poſluſchny a woſtanje w domach; jedyn we wjeſelenjach wſcho pſchecžinja, tamny porjadnje ſluži a dźěla; mlódschi wſchu čjeſć ſhubi, starſchi wſchě kaſnje dźerži; tón je ſkaženy a na ſmilnoſć poſaſany, tamny je bohaty a žohnowany; tón ſnaje w zuſtje nanowu lubosć, tamny je ſo w domach nanej wozuſobnik; tón je ſprawny w ſwojej poſucže, tamny je njeſprawny, ſebicziwy w ſwojej poſluſchnoſći; tón ſ próſtwu kaž ſchachať k njebjeſtemu wjeſelu pſchińdže, tamny woſtanje wonkach, runjež nan jeho proſy, so by nuts pſchiſchol; ponižnym dawa Bóh hnadu, hordym wón napschecžimo ſteji.

Redźbuj, kał nan tu wodawa! To Jeſuſ ſe wſchej lubosću, nadrobniſcho hač wſcho druge, wopiſuje. Nan niž jeno wſchu dobrotu na ſhubjenym ſynu čini, ale jeho tež čjeſći ſ pjerſchcženjom. Wón dyrbi na ſwoju hańbu ſabycž. Jeho wjeſele ma njebjeſte być, njeſmylene, nje- pſchitrótschene. Tał čže bójſta lubosć.

Mašch ty počinki, luby bratsje, luba šotra? Šhwal
Boha ja nje! Njepšchesběhu šo! Šchidaj hiščeže tón
počink, šo š lubošču wodawašch a šo čłowjela pščezo
pšche wšchě wězy stajišch. Daj šo t njebjestemu wješelu
wodžicž! Wješel šo, hdyž móžesch nětomu t šbožu pomhacž,
nětoho se štaženja t wješelu dowjesč! Šslyšišch, tak
Bóh šo wješeli, hdyž wón rjeknje: „Wón bě morwy a je
šašo wožiwik. Wón bě tež šhubjeny a je šo šašo na-
makač.“ Šamjen!

Njedźela Reminiscere.

Reminiscere! Spomni na naŝ, Anježe, ty wulki ŝwojaty bėdźerjo! Spomni na ŝwoju bėdźerŝku zyrlej na ŝemi! Spomni na wschėch, kiž w nushy ŝu, a kiž ŝo bėdźa se ŝmjercju! Šmil ŝo nad nami, o Jesu! Šamjeń.

Mat. 15, 21—28.

A Jesuŝ dźeŝche tam preež a wustupi na Tirowŝke a Sidonŝke stronh. A hlaj, Kananejŝka žónŝka, kotraž ŝ tch ŝamhch mjesow pschińdže, wolafche ŝa nim a dźeŝche: Anježe, ty ŝyno Dawitowh, ŝmil ŝo nade mnu; moja dźowka budže wot cžerta hubjenje cžwilowana. A wón jej ŝlowežko njetwotmolti. A jeho wu- cžomnizh pschistuŝiwŝchi proŝchachu jeho a dźachu: Buŝchėž ju wot ŝebje; pschetož wona wola ŝa nami. Wón pak wotmolti a dźe- ŝche: Ja njeŝhm pŝklaty, ŝhiba jeno k ŝhubjenym wotwzam ŝ Iŝraellŝeho doma. Wona pak pschińdže a panuwŝchi psched nim dale dźeŝche: Anježe, pomhaj mi! Ale wón wotmoltiwizh dźeŝche: Pėknje njeje, ŝo ŝo dźečjom khlėb wosmje a cžiknje ŝo pŝam. Wona dźeŝche: Haj, Anježe; dha wschak jėdźa pŝhečatka wot tch ŝrjŝdow, kiž wot jich knježich blida padaju. Duž wotmolti Jesuŝ a dźeŝche k njej: O žónŝka, tvoja wėra je wulka! tebi ŝo ŝtań, laž chzeŝch. A jeje dźowka woczerŝtwi w tej ŝamej ŝchtun- dže. Šamjeń.

W Ahrustuŝu Jesuŝu lubwana woŝada! Wo džit- nym bėdženju je nam ŝčenje ŝańdženeje njedžele powjedalo. Anjeŝ kraŝnosčė a ŝėrŝhta cžėmrosčė ŝtejeŝtaj ŝebi tam napschecžitwo a mėrjeŝtaj ŝo mjeŝ ŝobu. Džak budž Bohu, ŝo wėmy, ŝchtó je w tutym bėdženju ŝ dobywarjom wostal; pschetož nėtk mŝžemy tež my pschėŝ njeho dobyčė dostacž,

jeno so ƚo ƚwěru ƚ njemu dźeržimy a prošymy: „Chze
čžert spytowacž, daj nam twjerdže stacž. Jesu, daj dobycž!“

Hišćeže dźiwnišće bėdženje paƚ je to, wo kotrymž
dženšnišće scženje nam powjeda. Pšchetož so čžemnosć
pšhecžiwu ƚwětku a ƚwětko pšhecžiwu čžemnosći wojuje,
to je kóždemu srosymliwe, dokelž jene druge njesnješe
ani njecžerpi. Ale šchtó staj taj dwaj, kiž jowle ƚebi wojujo
napšhecžiwu stejitaj? Niz njepšhecželaj, o ně; wjele bóle
dwaj, kiž hromadže ƚluschataj, haj žadosčiwje ƚo mješ
ƚobu pytaj: Na jenej stronje Jesuš, tón lubosče połny,
ƚmilny, ƚ pomhanju pšchezo hotowy Jesuš, a na drugej
stronje wboha pomozny potrebna, čžěžko domapytana žónska.
Kah', a runje tej ƚo wón šapowjedži? Je wón, wo
kotrymž pišane stej: „Nalemjenu scžinu njebudže wón
dolemicž a žehliwy ƚužoh njebudže wón wuhašnyčž“ (Jes.
42, 3), žyle na tajke ƚłowo a ƚlubjenje šapomnił, so ju
taž njepšhecžel wot ƚo storcži s wótrym, haj ƚurowym
ƚłowom? Kac mamy temu srosymicž? A ta žona, město
teho, so by po tajkim ponižazym šhonjenju na měsče pšche-
stala, jeho hišćeže dale wo něšcto prošnyčž, jeho nětko
čžim bóle se ƚwojimi próstwami nadběhuje. Njeje to
ƚ špodžiwanju? Najdźiwnišće paƚ je to, so Anješ na-
pošledku w tutym bėdženju ƚo ƚam ša pšchewinjeneho
wusna a tu žonu jako ƚwoju pšchewinjerku pohwali s tym
wyšoko čžescžazym ƚłowami: „O žónska, twoja wěra je
wulka! Tebi ƚo stań, kaž chžesch.“ Šejna wěra bě čžěžku
jej napołożenu pruhu derje wobstala a bě dobyła. Bóh
pomhaj nam, so bychmy tež my we wschěch naschich bė-
dženjach runje tał derje wojowali a runje tał derje wob-
stali, kaž tale žónska.

Dajmy dha ƚebi dženša s nascheho scženja pšchivolacž:

Wojuj dobre wojowanje wěry!

- 1) Daj ƚo pšches twoju nusu ƚ ƚwojemu
Anjesej čžericž,
- 2) wudžerž w modlitwje wo jeho pomoz a
- 3) troschtuj ƚo w nadžiji krašneho dobyčža.

I.

Kananejska, potajkim póhansta žónska, staw tamneho Kananejskeho luda, kiž běšče něhdy kraj Kanaan wobšedžal, prjedy hačž Israelske džěczi jón dobychu pod Josuu — ta šo tu woła sa Jesuřom a žada šebi jeho pomoz. Čžežki domjazy šchiž je ju potrjehiž. Jejna džowka — kaž šo šda, jejna jenicžka džowka — je wot čžerta hubjenje čžwilowana. Šchtó čže prajicž, kajki wótry mjecž šo tej macžeri pschezo psches wutrobu drějesche, hdyž mějesche šwoje lubowane džěcžo tač čžežko čžerpicz widžecž pod nadpadami teje hróšbneje khoroscže, hdyž š džěscžoweho rta šo žaloscžaze šynti šlyšhecž dawachu, woblicžo šo hrosnje scžahowasche a zyle čžělo šo wijesche a šufasche pod žadławym knjejstwom njewidomneje satanskeje mozy. A psche-čžimo temu nihdže žana pomoz! Wšchitkich lěkarjom tolo wořolo běšče macž šo praschala w šwojej štyšnosčzi a starosczi, š wšchitkim „mudrym“ žonam a šaprajeřkam bě drje běhala; ale čžlowjekojo jej njeběchu pomhacž mohli. Tež š šwojim pschiboham bě šo šnadž wołala wodnjo a w nozy, bě na jich wořtarjach jim řadžala a woprowala; ale tu njebě nihdže žadyn hłóš ani wotmolwjenje. Nětk pač běšče hižom řecž wot Nazarenskeho Jesuřa, teho wulkeho mišchtra w Israelu, dalořo wuschla psches židowske mjesy a tež ta žona bě něšcto šašlyšchala wo jeho špodžitwnej mozy a lubosczi, wo jeho krašnych škutkach a džiwach, kač bě šlepych widžaznych a hluchich šlyšchaznych čžiniž, wušadnych wucžiscžiz a bědnych a khorých wustrowiž. A nětk pschińdže wón šam do Tirowskich a Sidonskich štron, potajkim do bliskoscže teje žony, a powjesčž: „Jesuř dže!“ pschecžišheczi šo tež do jejneje kžěžki. Tule powjesčž šlyšhecž a stanycž a won khwatačž na pucž, hdyž Jesuř nimo čžehnje se šwojimi wucžobnikami, to wšchitko je pola njeje škutk jeneho wořomiknjenja. Wšchě štruchle, bojasne myšle a praschenja, hačž tež budže wón, tón zusy mišchr, jej a jejnemu džěscžu pomhacž čžyřcž, wona nasad wostaji. Nufa, šurowa nufa je kaž wichor šlabu šchricžku wěry w jejnej wutrobje š šwětkemu plomjenju šaduchala. Wona

wěri: Wón móže, wón chze, wón budže mi pomhacž. Nusa ju czěri k Jesušeji, nusa wuczi ju wolacž tak, kaž so kłepi a křomi w Israelu sa Jesuřom wolachu: „Ach Knježe, ty řyno Dawitowy, řmil řo nade mnu!“

Lubowani, kať wjele wjazy hacž tamna pohanřka řona řmy my řřeřeřčijenjo wo Jesuřowej mozy a lubořeři niz jenož řlyřeli, ale teř řami na řebi bohacže řhonili! Njewurjeknjene řu Bože dobroty, řiž řu řo nam w czělnym a duchownym hižo dostale a přeřeřo ř nowa řo dostawaju. Ale wěmy dha teř, k czomu řo Boža dobročiwosč tak wřhelko a bohacže nad nami wopořasuje, k czomu jeho řchczedriwa ruřa nař požohnuje, jeho móřua ruřa nař wobarnuje? „Njewěřř“, Knjeřowy japořřtoł nam přiwola, „řo Boža dobročiwosč czě k pořucže wjedže?“ (Řom. 2, 4). Ach, jich najwjazy to njewě a njewopomni. Teř nařř lud je w dołhim czasřu řboža a derjekicža řo jenož dale wot řwojeho Boha a Šbóřniřa řabludžił, jenož hłubje do njewěry a bohafabyčiwosče, lohleje myřle a řwěťneje lubořeři řapadnył. Hdyž pať Bóh widži, řo pola człowjeřa ře řwojej dobročiwosčřu ničo njedořonjo, řpyta wón jo ř řřiřom, a ř tym řo jemu ř wjeřřa lěpje pola nař radži. Na řhoroložu je řral řiřřiař wuřnył, řo k Bohu wolacž ř zylej řwojej wutrobu. řaty w zuřřym řraju, w putach a řjěczasach je řral Manaře pucž k njebjesřam namakał. A jako bu džowřa tamneje řónřeje wot czěřta hubjenje czwilowana, namaka macž pucž k Jesušeji. To řo přeřeřo hiřeče řhoni. Přeřed wjazy lětami běře na wječornym řtronach Ameriki němřki wuczahowať řebi nowy řtatoł pyřať a bliřko mjesř Indianczanow řo jako řarmať řařřdlił. Pořdžiřcho bě jeneho ř nich ře řmjertneho řřacha wumohł, a wot teho czasřa bě řon jemu řtajnje lubił, řo jemu řa to hiřeče wořebny džak wopořaže. Ale řřladnosč k temu, kaž řo řda, přeřeřo řana njepřřiřdže. Nař wječor, hdyž řarmať ře řwojej řonu přeřed durjemi řwojeje řheže ředži a něťotre řroczele wot njeho jeho jenicžke džěczřo řa płotom hrajřa, wuřkocži na dobo ř řeřřa tamny řndianski a to džěczřo dořahnywřři a na řwojej ruzy řběhnywřři czěri ř nim k bliřřemu lěřeji

napschecziwo. Nastróženaj starschej sa nim honitaj wołajo: „Nasche džěcžo, nasche džěcžo! Je tole twój džat, ty nje-
knicžomny cžlowjecže?“ Ale tón nješlěnschi, pschezo dale wón
khwata se šwojim rubjeństwom, pschezo hlubje nuts do
husteho lěša. Hodžina sa hodžinu šo tať minje, starschej,
hižom dalofo wot šwojeje wjeski, staj šo s dycha wuběžaloj
a šmjercž spróznaj, a nóz je hižom psched durjemi. Duž
woštanje tón cžetwjeny stejo, da jimaj to plakaze džěcžo
wrócžo a rjeknje: „Směrui taj šo, njechach wamaj waju
džěcžo rubicž. Ale towašchojo mojeho luda běchu šebi
pschedewšali, dženska w nozy waschu wješ nadpadnyčž a
wšchitkich bělych ludži skónzowacž, a dokelž wjedžachu, šo
šym waju dobry pschecžel, žadachu šebi wote mnje pschišahu,
šo bych wamaj hačž do skhadženja šlónčžka nicžo wo tym
njeprajił. Duž mi žadny druhi wupucž njewosta, je-li šo
chzych waju wukhowacž, hačž šo bych waju džěcžo wotnješł,
derje wjedžo, šo potom ša mnu pschińdžetaj.“ A tať šo to
mějesche. Žako šo starschej nasajtra domoj wrócžišchtaj, bě
žyła wješ šrudne wopalnišcžo a wobydlerjo wšchitzy skónzo-
wani. — Tak tež našch Bóh druhdy cžini, hdyž žaneho
druheho pucža njewidži, kať by naš wot šwěta wotežahnył
a psched wěcžnym skazenjom šakhował: wón wošmje nam
najšubsche, šchtož na šemi mamy, šo by na tajke waschnje
našchu duschu se wšcheje tupošče a njerody wubudžil a
š šebi docžahnył. Kať wjele starschich je psches šmjercž
lubowaneho džěscža šašo pucž š Bohu namařało, kaž je
něhdy šchto prajił: Dobry paštyč husto jehnjatka prjedy
precž nošy, šo bychy jich štari ša nimi běželi.

Šaj, hižom wšchelle šwonkowne cžerpjenje chze a dyrbi
naš š Jesušej cžericž, wjele bóle hišcže šnutškowne,
š kotrymž šmy wšchitzy wobcžeženi. „Moja džowka“, praji
ta žona, „budže wot cžerta hubjenje cžwilowana“. To
placži tež wo našchej nješmjertnej duschi. Cžlowjel
huste njewě, kať khorj je na duschi. W khróblej secher-
nosčži kłodži wón dale po šwojim šwucžnym pucžu. Duž
pschińdže našch šnješ do našchich mjesow a dótknje šo na-
šcheho šwědomnja, šo wotucžimy a se štróženjom widžimy,

tak slě s nami steji. Wón dopomni naš na wěčnosć a a posledni řud, so naša duscha rzi a tšepoze a woła: „W řjedža helstich płomjenjom dyrbinj my wostacž! Shtó nam pomha wot hrěchow, so troscht mohli dostacž?“ A hlaj nětko, w tajkej duchownej nusy a czwili řo sařo na to dopomniř, řchtož řy něhdy w řwojej mlodořci wo řesustu řkřřchał, nětk řupi czi sařo pšhed woczi tón, řiž hrěřnikow pšrijimuje, řiž řwojej ruzy na řřhižu wu-pšheřtrěwa, řaž chzyl jich wřhitkich ř řebi cžahnyč: „Bójcže řem ře mni wy spróžni a wobcžeženi, ja řym wař wumohl wot hrěchow, wot řmjercže a wot cžertowskeje mozy. Wrócžcže řo sařo ře mni, dha budže wařcha duscha žiwa.“

Haj, tak wabi a woła naš řnjes naš ř řebi pšhes wřhelku nusu, řwonkownu a řnutřkownu, cžělnu a duchownu, řo bychmy ř njemu pšřiřli a do njeho wěřili.

Derje wěm, w našim cžakju je wjele tajkich, řiž řu pod brěmjennom řřhiža a wřhelkeho cžěžkeho cžěřpjenja řwoje dowěřjenje precž cžiřnyli a nam praja: „Njerěcžcže mi tola wjazy wot wařcheho Boha! Ja řym jo tež ř nim řpytał, ale řym řhonil, řo wón wuřhi nima ř řkřřřenju ani ruzy ř pomhařju. Žadyn žiwy Bóh njeje.“ — Břajcže, chzyl my tež tak cžinicž? Ně, to Bóh njedaj! Ně, ty Boži cžlowjecže, wojuj dobre wojowanje wěry a daj řo pšhes twoju nusu ř řesusej cžěricž.

II.

Alle potom wudžerž tež w modlitwje wo jeho pomoz.

Tak cžini jowle ta žónřka. Tola přjedy ma jejna wěra trojaku cžěžku pruhu wobřacž. Pšchetož najpřjódzy jej řnjes na jejnu přřřtwu ani řłowcžka njewotmolwi. Wón mjelcži, runje řaž by ju njeřkřřchał. O, to je hižom cžěžke řpytowanje, hdyž řo ř Bohu modliř a žane wotmolwjenje czi njepřřiňdže, hdyž řo wołasč ře řnjesej, ale njebjeřa wostanu řaž řamkujene. Rał řtyřkaje řdyhuje tehdy duscha ř Davitom (Př. 44, 24): „Wozucž, řnježe, cžoho dla řpiř ty?“ Cžeho dla řy ty mje tak žyle řapomnił?

Tola řnjes tu žonu dale pruhuje. Pšchetož jako tež wucžobnižy jeho přřřcha, řo wřřhał by cžinił po jejnym řa-

danju, wotmolwi Jěsuš: „Ja nješym pólany, křiba jenož t šubjěnym wowzam s Israelskeho doma.“ Bóh ma w šwojim kralestwje t wšchemu šwój wěsty postajeny czaš. Najprjedy mějesche šo Židam ewangelij pschinjesč, czaš pótanow dyrbjěsche posdžišcho pschińč. Tole šlowo, wučobnikam pschwołane, tež ta žona šlyšchi, a to je nowa cžežka pruha sa jejnu wěru. Prjedy je Knješ mjelčzał, nětko ju wotpočaže a praji šjawnje, šo sa nju žaneje pomozu nima.

Alle tež s tym šo wona njeda samylicž. Wona běži dale sa Jěsušom a njewotpocžnje, doniž njemóže t jeho nohomaj ležo s nowa šwoju próstwu psched njeho pschinjesč: „Knježe, pomhaj mi!“ Wona njedwěluje na Jěsušowej wšchěhomóžnej lubosczi; wona wě, wón móže hišcže pucž pomozu namafadž. Alle nětko ma wona tšecžu a najwjětschu pruhu šwojeje wěry wobstadž. „Pěknje njeje“, Jěsuš t nej rjetnje, „šo šo džěčom khlěb wošnje a cžišnje šo pšam“. Wón pšam nješmě dacž, šcžož džěčom šlyšča. „Pšam“, wón praji. Wótre šlowo! Njebudže ta žona, hluboko ranjena w šwojej wutrobje, šo jemu nětk na měsčje s křibjetom wobrocžicž? Ně, wona wudžerži tež w tutym špytowanju. Šejna wěra je runje tak wobštajna kaž ponizna. Wona rjetnje: „Šaj, Knježe, dha wšchaš jědža pšycžatka wot tych šrijódkow, kotrež wot jich knježich blida padaju.“ Wona wě a trosčtuje šo teho, šo Jěsušowa wšchěhomóžna luboscž pomoz a šbože ma sa wšchitkich; wona móže Israelej šlyžicž a pschi tym tež hišcže póhanškim macžerjam jich próstwu dopjelnicž.

Tak, luby kšchěscžijano, wudžerž tež ty w šwojej próstwjě a modlitwjě psched Božim woblicžom, hačž do kónza. Čłowjekojo wšchaš rad njewidža, hdyž jich šcžo husto je šwojej próstwu nadběhuje, ale Bohu šo tajka šwjata křobla wobštajnosč tak derje špodoba, šo wón šwojim džěčom niž šrědka jich žadanje na jich přenje wołanje a kłapanje šapowjedži, šo bychu šašo pschischli a s nowa šo wołali a kłapali, dwójzy trójzy, džěšacžkrócž. Tehodla napomina naš šwj. Pawoł: „Budžeže wobštajni w modlitwjě“ (Rom. 12, 12), a Knješ Jěsuš je nam

pschirunanje powjedał, „kať my ƚo pschezo t Bohu modlicź mamy a nam ƚo to wostudźicź njedyrbi“ (Luf. 18, 1).

Budź wobstajny w modlitwje. Wufń pak tež tak po-
nižnje prošycź, kaź tale Kananejska žónska. Wufń prajicź,
kaź wona: „Haj, Knježe, dha wschať.“ Hdyž czi je, jako
by wón tebi na twoju próstwu wotmolwił: „Kať to, ƚo ty
pschińdžesch ke mni? Szy dha ty teho hódny, ƚo czi na
twoje wołanje tež jeno wotmolwu? Ty ƚebi wote mnje
tola nicžo saƚłužił njejsy, khibu lutu schtrafu“ — tehdy
rjekń: „Haj, Knježe, prawo masch, dha wschať tola! Haj,
Knježe, ja teho nicžeho hódny njejsym, schtož tebe tu
proschu, dha wschať chył ty mi wschitko s hnady dacź.
Haj, Knježe, ja ƚym khudy hrěschnik, dha wschať ƚy ty na
ƚwět pschischol, hrěschnikow sbóžnych cžinicz. Haj, Knježe, ja
ƚym shubjena wowza, dha wschať ƚy ty dobry pastyr, kiž
shubjenu wow zu pyta, hacź ju namaka. Haj, Knježe, ja ƚym
hněw saƚłužił, dha wschať ty mje njejsy t hněwu postajił, ale
t wobšedženju twojeje sbóžnosće. Haj, Knježe, ja ƚym slě
cžinił a wot tebe wotstupił, dha wschať ƚy ty prajił: Schtož
ke mni pschińdže, teho ja njebudu won wustorcžicź.

Glaj, je ta wěra, kiž Knjesa ƚameho pschewinje,
ponižna, wobstajna wěra, kiž ƚo njeda wotpokasacź, kiž Knjesa
sapschimnje sa wobrub jeho ƚlubjenjow a jeho twjerdže
džerži, kiž ƚo na jeho hnadu powoła a ƚo s nim bėdži,
kaź Jakub tam hacź do ƚwitanja a rjeknje: „Ja cže nje-
puschcžu, khibu ƚo mje požohnujesch“ (1. Mójs. 32, 26).
Duž, luba duscha, wojuj dobre wojowanje wěry, a masch-li
tež runje s Dawitom prajicź: „Ja ƚym wustal wot wo-
łanja, moja schija je dybawa, ƚo ja tak dołho na mojeho
Boha cžakacź mam“ (Př. 69, 4), tola wudžerž w modlitwje
wo jeho pomoz a wěr khroble: Dobycź, dobycź budže wěra!
(kherl. 712, 7).

III.

Haj, troschtuj ƚo w nadźiji krašneho dobycža.

Tři krócź bėsche Knjes wěru žónskeje pruhował, trojake
je nětko tež jeho hnadne wotmolwjenje. Najprjedy wón
praji: „O žónsko, twoja wěra je wulka“. To je najlěpscha
khwalba, kotraž móže ƚo cžlowjekej dostacź. Praji ƚo tebi:

„Twoje kubło je wulke“ — nasche kubła, sčto bu te? Popjeł, próch a pjerschcz a hlina. Praji so: „Twoje mjeno je wulke“ — ach, to pschindže jara bórny do sabycza. Ně, chzesch-li sa wulkimi wězami stacz, dha stej sa wulkej wěru. Wěra je drje psched šwětom kaž šnadna sazpjena hałožka, a srosče tola tak wyšoka, so hač do njebieš došaha. Wěra je ruka, kiž do njebieš pschima a so njebieskich kubłow mozuje. Psches wěru šmy herbojo Boži. Duž wojuj dobre wojowanje wěry, so by Anješ tež k tebi prajicž mohł: „Twoja wěra je wulka“.

„Tebi so stań, kaž chzeich“, to je druhe wotmolwjenje, kiž so žonje dostanje. Krašne šlubjenje! Krajka móž je tola naschej wěrje data, hdyž wobstajna wostanje hač do kónza. Nascha wěra je dobyče, kiž šwět, kiž Božu wutrobu pschewinje. O wojuj dobre wojowanje wěry, so by tež ty so teho krašneho šlubjenja mohł troschtowacž: „Tebi so stań kaž chzeich.“

„A jejna džowka woczerstwi w tej šamej sčtundže.“ To běiche tšecza wotmolwa, polne wušłyschenje. Ta žona, kiž běsche we wěrje so s Jesuřom bėdžila a we wěrje jeho pschewinyła, wona šhwata nětk domoj, s hnadu a se šmilnosčzu kónowana, a hdyž do doma šastupi, hlaj, duž stupi jej jejna džowka napschecžiwu, strowa a czerstwa. Šdyž junu domoj pschindžemy do wěczneje njebieskeje domišny, tehdy s wyřkanjom wusnajemy: „Nětk je moja duřcha strowa“, tehdy budže nascha wěra, šwoje najkrašnišche dobyče džeržecž, tehdy so nam kónz nascheje wěry dostanje, duřchow šbóžnosčž.

Duž wojuj, ty Boži cžłowjecže, wojuj dobre wojowanje wěry, a hdyž chze tebi druhdy wutroba špadnyčž w cžěžkim špytowanju, šhladuj w nadžiji na krašne dobyče, šotrež je wobstajnej wěrje šlubjene tu cžajnje a tam wěcznje.

Anježe, daj a wostaj mi
Duřcha tajkej šhroblej wěry!
To je šrijódka na šwěcži
Šamnych darow bje wšchej wěry.
Šaj, to je to dobyče,
Šotrež wščitko pschewinje. Šamjeń.

Njedźela Okuli.

Lut. 20, 1—20.

Wón pak poča ludu powjedacž tajke pschirunanje: Jedyn cžlowjek płodźesche žebi winizu a pschenaja ju winizarjam, a wón woteńdže precž psches polo na dolhi cžař. A w žwojim cžařu póřla wón wotrocžka k tym winizarjam, so bychu jemu dali wot wužitka teje winizy. Cži winizarjo pak bijachu jeho a puschežichu jeho prósdneho wot řebje. A dale póřla wón hiščeže drugeho wotrocžka; woni pak nabichu teho tež a hanjachu jeho a puschežichu jeho prósdneho wot řebje. A wysche teho póřla wón hiščeže třecžeho; woni pak řranichu teho řameho tež a wustorežichu jeho won. Duž džesche tón knjes teje winizy: Schto dyrbjucžinicz? Ja džu řwojeho lubeho řyna póřlacž; řnadž, hdyž teho řameho widža, woni řo budža řtrachowacž. Jako pak winizarjo teho řyna widžichu, rořřecžachu woni řo bjes řobu a džachu: Tón je tón herba; póječe, džemy jeho řabicz, so by to herbřtowo nasche bylo. A wustorežichu jeho ř winizy won a řabichu jeho. Schto teho dla budže tón knjes teje winizy tym řamym cžinicz? Wón budže pschincž a budže tym řamym winizarjom řkónzowacž a řwoju winizu druhim dacž. Jako woni to řlyřchachu, džachu woni: Bóh to njedaj! Wón pak pohlada na nich a džesche: Schto je teho dla to, řchtož piřane řteji: Tón řamy řamjen, kotryž řu cžěřlojo řaczifli, tón je řo rózlny řamjen řežinil? Kóždny, kiž na tón řamjen panje, rořřař řo; na kohož pak wón panje, teho budže wón rořřmjacež. A wyschřchi měřchnizy a piřmatwucženi řtejachu řa tym, řak bychu ruzy w tej řamej řchtundže na njeho položili; ale teho luda řo bojachu; pschetož woni řrořřymichu, so wón na nich to pschirunanje běřche řecžak. Teho dla ředžbowachu woni na njeho a póřlachu řakarjom won, kiž dyrbjachu řo řa

prawy ch wudawacž, jo bychu jeho na jeho rěczi sažlapali a tak jeho podali wyschnoseži a do bohotoweje mozy. Samjeń.

Rěcž Sbožnikowa, w Anjesu lubowani, wo wulkej, njeskónčnej luboseži, ale runje tak tež wo njewuprajomnym njedžaku. Hacz niz stawisna se wschědneho žiwjenja? Wěmy, jo je Sbožnik tu s krótkimi słowami stawisny zylého israelskeho luda wopižak, tak je Bóh luby Anjes wótzow hižo wodžik, žohnowak, s małego ludžika wulki lud scžinik, tak je jemu jakoń dał a s tym winizu s płotom wobhrodžik, tak je stražnikow šlak na murje a wěže, tak je jón spytał pschi šebi šdžeržecž a š šebi šcžahnyčž s wješelom a s horjom. A šhto šo šta! Winizarjo kamjenjowachu a morichu Božich póšlow. A herba? Wšchał štejesche psched nimi. Šenož žyle krótki cžaš do šwojeje šmjercže powjedasche wón jim šwoju a jich stawisnu. Šasnišcho, jašnišcho drje škoro njemóžesche rěcžecž. Šak dha pał, lubi pschecželjo, hdyž tole pschirunanje šo na naš mēri? Njeje tež našch lud pornjo druhim wušnamjenjeny byl? Šdy wón šlaby byl, njebychu jeho wěšče tak šedžbu mēli, njebychu wěšče nimale žyly šwět jemu na šchiju póškali. A tak štejesche s nim nutškach? Njebě naš Bóh tón Anjes s mnohimi darami šwojeje hnady bohacže wufublak, njebě šwojich pastyrjow a stražnikow š nam póšlak? A šhto ma šo wošebje našch lud herbej, t. r. Šhryštuskej džakowacž? Šhto by wón byl bješ njeho? Šhto je Bóh kóždemu jenotliwemu cžinik? Ale hdyže šu plody, šotrež šmy šwojemu Bohu winowacži? Šospominajmy šebi tehodla šrucže:}

Tež nam je Bóh tón Anjes winizu dał.

To pał je

- 1) město Božeje hnady a
- 2) město Božeho šudženja.

I.

„Šłowjeł plodžesche šebi winizu a pschenaja ju winizarjam a woteńdže precž psches polo na dołhi cžaš.“
To bě přenja hnada: Winizarjo dostachu winizu, pschi-

hotowane běšče wscho, woni njetrjebachu ſo w počze ſwojeho woblicza ſ kopanjom a druhimi cžežkimi pſchi-hotowanſtimi džělami drěč, murje a płoty běchu dokonjane, toliki nastajane, winowe pjenki mlódne wješele rosczechu. Džělacž drje dyrbjachu, bješ prózy na ſwěcže nicžo njeje, ale ſmědžachu tež wot ſwojeho džěla hnydom žnjecž; tu njebě, kaž ſo tač praji a tež huſto je, ſapoczatk ſ nicžim. Na ſemi, to je nam ſnate, je jich jara mačo, kiž maju ſo tač derje. A tola, hladamy-li bliže a hlubje, je tač: Tež nam je luby Bóh winizu wotnajač hotowu. Ty a ja mējachmoj abo mamoj nana a maczeč, Bóh je jeju namaj dač abo ſdžeržak, je jeju ſe ſwěrnej luboſcžu wuhotowač. Staj-li woczi ſacžinikoj abo ſtražujetej hiſcže jeju wócžzy nad tobu, wuſnacž ſo tola ſměſch a dyrbiſch, kač lubaj a dobraj ſtarſchej ſtaj. Twoja a moja maczečka, pobožna duſcha, žohnowany jejne kóh! A nětko ſy ty, ſym ja ſ winizarjom, wotnajata je winiza tebi a mi. A te druge dary? Spominaj na přeni artifel abo ſchtwórtu próſtwu! Wotewrjej jenož woczi! Hdžežkuli pohladnjesh, tam ſteji ſe ſlotymi pižmikami: Winiza Boža ja tebj! A knješ winizy woteńdže precž pſches polo na dołhi cžaſ, to reka: Winizarjo ſmědžachu winizu ja ſamu ſwoju wobhladowacž, wón jim žaneho ſchoſarja abo dohladowarja njepoſtaji; žyle ſwobodnje móžachu ſo hibacž, bě doſpołnje do jich wole date, kač chzychu winizu trjebacž, hacž ſe žohnowanjom abo niz. Njedyrbjeli to runje w dženſniſchim cžažy prawje ſroſymicž? Njewoła ſo wſchudžom ja ſwobodu? Naj-ſwobodniſchich cžini tola Bóh tón knješ cžlowjekow, pſchewoſtaji jim žyle, ſchto chzedža ſ jeho darami ſapoczecž, hacž je ſahrjebacž abo wužicž a ſ nimi wikowacž. Stawy a mozy twojeho cžěla kaž duha — ſy ſe ſwobodnym knješom nad nimi; dary žiwjenja — ſměſch je trjebacž kaž chzeſch. W tym nastupanju je prawje: Kóždy ſwojeho ſboža kowač. A ſaſo druha hnada: Knješ winizy póſtla ſwojich wotrocžkow a ſkónčnje, jako běchu tamnych wuſtokali abo ſkónzowali, ſwojeho ſyna. Hacž chzyſche wón jenož ſebi wotnajenſke pjenješy žadacž? Wěſcže to tež, ale

hlowna wěz drje to njebě. Wón chzysche s tymle doma-
pytanjom winizarjom sbože dokonjecz, chzysche jich sažo
a sažo dopominacz: Snadny czaš je, trjebajcze jón, budźcze
šwěrnj, džělawnj, žiwjenje je winiza sa waš! Sa czo
wobhladujesch ty žiwjenje a sa czo to, schtož wono pschinješe
jako póšlow Božich, šlónczne dny a mrototne. Sa czo tych
człowjekow, kotrychž Bóh czi na pucz žiwjenja sczele, s šw-
trymiž šy wschědnje hromadže abo kotrychž jenož junkrócž
setkasch? Sa czo pschitwošmjesch wošebje herbu, to je
Khrystuša? Šy wješeły, so wón pschińdže w fajkežkuli
postawje, stajnje pať jako pscheczel a dobroczel, abo masch
radšcho, so haťle njepschińdže abo so bórny sažo dže? To
jene dyrbišch wjedžecz: Bóh sczele šwojich póšlow do
winizy; ta je město Božeje hnady.

II.

Alle potom tež město Božeho šudženja. Człowjeť šo
prascha: Je dha móžno, telko dobrotow, winiza, mlódnje
winowe pjeńki s plódnymi haťsami, šlónzo a deschcz
w šwojim czašu, dobra semja, wscho hacž nanajrjeńšcho
wuhotowane, a tola tónle žalóšny wuspěch? Šerke to
wěrnoscze wo człowjeku a jeho wutrobje a wo wutrobje
zylého luda, wěrnoscze, kotrež nam škaženje człowjekow
šrudnje wotkryja! Šcho winizarjom k tajkemu šakhadženju
wabjesche? Najprjedy wěscze to, so chzychu wotnajatu
winizu šami sažo šchowacz a žaneho knjesa nad šobu
pschipošnacž. Woni běchu šabyli, schto běchu, winizarjo,
wotnajerjo, niž knježa abo wobšedžerjo winizy. Šcho
tola człowjeť wscho šabudže! To, schtož by šabycz mohł
a dyrbjak, njeprawdu, šchiwdu, hanjenje, to wěscze tať
lohko njesabudže, a schtož nješměl šabycz, dobrotu wot
Boha a człowjekow, to, so je wón žiwjenje a wodnych dať
a šdžeržak, a tehodla, so ma człowjeť telko pschicžiny,
džakowny bycz, to je hušto precž kaž dym. Šlubiny
człowškeho bycza šu tu wotkryte. Džiwasch šo, so je
dženšnišchi džen žiwjenje a žyly wobšhad tať prošdny, tať
šwjeršchny? A winizarjo nochzychu žaneho knjesa nad šobu

pschipósnač: Kostorhajmy jich swjaski a czišnúmy wot šebje jich schtryki, steji w 2. psalmje. Hacz běchu na to waschnje winizarjo šwobodni ludžo? Se šašakłoscju šo šapocža, ta wutrobny wjasasche do krtuch putow, a š mordowanjom šo škónczi. Hacz jenož tehdy a niz tež dženska? Kaš wobžarujomnje hubjeny je tola cžlowješ, kiž je takle šwjasany. Ššwobodny woprawdže kóždy njeje, kiž šo šwojim rjecšasam šmėje. Šapocžatk Božeho šudženja to je tež dženska. Šchto dha šmy dozpili š tym, šo mnošy žaneho knjesa, ani Boha, nad šobu njepschipósnaja? Nješšmy w cžim kručšichich putach? Šo njebyła winiza město šudženja Božeho, wotpoložmy šašakłoscž, nadutošcž, wjele bóle bójmy šo Boha Knjesa! Albo kaš bě móžno, šo winizarjo tak žalošnje šakhadžachu? Móžno tež bě, šo bě jedyn drugeho našcžumak. Šo bě jich telko hromadže, to bě jich nješbože. Towaršchne žiwjenje, kaš rjane, powucžaze, haj šamo šwjecžaze móže bycž, ale tež kaš njerjane, šawjedžaze, do cžista škažaze. Šdžež by š dobrymi a cžistymi ludžimi hromadže byl, njeby cži wěscže žana šla myšlicžka pschischła. Ale šle towarštwu dobre pocžinki škaža. Ty nano a macžek šy šwoje džecžo na šedžbu braš pschede wšchēm njerjanym, pschede lžu, hrubym šłowom a nješhmanym, njepschistojnym cžinjenjom; ale kaš bórsy šo š towaršchemi šetka, je šly wliw tu. Albo pušcžišch šwoje džecžo, kaž šebi myšlišch, nješkažene won do žiwjenja, napominawšchi jo štajnje hacž do božemjeprajenja, ale kaš lohko je jeho žiwjenjapucž tola dróha do Jericha, hdžež mješ rubježnikow a mordarjom šwojeje dusche padnje! Komu dha móžesch šo wošebje džensnišchi džek hišcže dowěricž? Še tola woprawdže šrudnje, šo móžesch ta rēcž nastacž, šo njedyrbi šo cžlowješ psched nikim tak na šedžbu bračž kaž psched cžlowješom; pschetož tón je najrubježnišche štworjenje na žnyšm šwěcže. Šchto šu tola winizarjo š Božej winizy šcžinili? Město šudženja. A hišcže wjazy: Šnajesch šnano pěšnjerjowe hróncžko, šo je to wšcheho šleho škutka poklecže, šo dyrbi wón pschezo dale nowu šlócž porodžowacž. Š jeneho hrěcha nastawa jich štajnje šchtó wě šello, a škóncžnje šo

na tuto waschnje cźlowjekowa wutroba stwjerdnje. Sapoczał
 bě ƚo zylŷ skutk winizarjow ŷ tym, ƚo knjesej wotnajenski
 dawł sapowjedźichu, potom knjesowŷch wotrocźkow kamjenjo-
 wachu a skónčŷnje herbu skónzowachu. Tak je ŷ zyla na
 ƚwęcze: Kóždy woheń ƚo je schricźkami sapocźnje, a dasch-
 li cźertej maľusch, ŷhrabnje wón bórŷy zylŷ ruku. A pschezo
 wjazy rjeknje Jezuŷ w pschirunanju: Njemolcze ƚo, Bóh
 ƚo njeda sa ƚměch měcz. Knjes winizy winizu winizarjam
 precz wosmje a budze ju druhim dacz. Hacz je ƚo to na
 ƚwęcze jenož juntróc, ŷ israelskim ludom, stało? Dw, dha
 hladaj tola do žiwjenja ludow a ludzi! Kelko ŷ winizy
 wustorkanŷch! Prjedy tajkeho miľeho knjesa nad ƚobu,
 a ŷhto abo ŷhto je nětko ŷ knjesom nad nimi! Wěŷty
 duch teži w kóždym, wot wěŷteho ducha je kóždy cźlowjek
 kaž lud wotwiŷny, njeje-li wot Božeho ducha, dha je wot
 drugeho, a ƚo je tón lěpschi hacz Boži, wo tym drje ƚo
 ŷ zyla njetrjeba rěczecz. Kajki duch wodzi dženŷa wulki
 džěl nascheho luda! A tehodla nimamy po prawym žaneje
 winizy wjazy. Wjele bóle płaczi, ŷchtož 80. psalm spēwa:
 Knjeze, porjedz winizu, kotruž je twoja prawiza płodzika.
 Abo po dženŷniŷchim pschirunanju: Kędzbujmy ƚwěru na
 to, ƚo by róžŷny kamjeń Jezuŷ Khrystuŷ tež nasch róžŷny
 kamjeń wostał. Wěrnno wschať pschezo bóle budze: Kamjeń,
 kotryž ƚu cześlojo ŷacziŷnyli, je ƚo róžŷny kamjeń ŷčinił;
 ŷchtož na njeho twari, Jesom Khrysta, tón hubjenje njetwari,
 ŷjebał tón hiŷcze nikoho njeje, ale wjele bóle wobŷbožował,
 a ty a ja ƚmój ŷ pschikladom sa to. Sa ƚwoje najrjenŷche
 hodžinki, ƚwojeje duŷche měr a radoŷcz, mamy ƚo wschitzy
 jemu džakowacz. Ale wěrnno budze pschezo bóle tež to:
 Kóždy, kiž na tón kamjeń padnje, roŷraŷy ƚo, na kohož
 pať wón padnje, teho wón roŷmjecze. Jezuŷ je tola
 woboje: Žehnjo Bože, kiž ƚwěta hrěchi njeke, runje tak pať
 law ŷ Judy, kiž wschitkich njepscheczelow pschewinje; jemu
 je woprawdže wschitka móz data, tež móz ƚudženja. Wjele
 ludzi ƚebi myŷli, ƚo ƚu woni pschewulzy sa Jezuŷa. Ale
 ně, nawopať je, wón je pschewulki sa nich! Někotryžkuli
 lud, a runje tak tež dom a wjazy hacz jene žiwjenje

je hubjeny tónz wsał, rosmjeczeny wot róžneho kamjenja,
dokelž so jemu snapschecziwi.

Tehodla, lubi pscheczelo, dajmy Bohu a herbej Khrystu-
stušej, schtož jimaj kłuscha, džimy jimaj s płodami na-
pscheczimo, se žiwjenjom, jimaj šwjeczenym. Njepytnjemy
skónčnje, so runje s dženšnišchim sczenjom luba, šylna
ruka so nam napscheczimo tyka? Chze-li schto naš wot-
traschicž, wotpožamy jo! Njepschestawajmy tač žiwi byčž,
so Boži pošli naš šwólniwych, šwěrných, džělatwych nadeńdu;
wopominajmy, so móže so nam winiza wšacž. W našchej
ruzy leži, hacž je Boža winiza, město Božeje hnady abo
město Božeho šudženja. Duž wuswolmy, dač Bóh, derje,
se žohnowanjom sa naš šamnych a Bohu a Jesušej k čžesczi!
Tež nam je Bóh tón Anješ winizu dač. Šamjeń.

Njedźela Łätare.

Jana 15, 17—25.

To pschikafam ja wam, so ƙo bjes ƙobu lubujecze. Sdy ƙwa ƙwět hidzi, dha wěseze, so mje prjedy, dŕŕli wa ƙ, hidzil je. Sdy bŕŕŕeze wy wot ƙwěta bŕli, dha by ƙwět to ƙwoje lubowak; dokel ƙ pał wot ƙwěta njeŕeze, ale ja ƙŕm wa ƙ wot ƙwěta wuŕwolik, teho dla hidzi wa ƙ tón ƙwět. Spomńeze na to ƙlowo, kotre ƙ ja wam prajil ƙŕm: Wotroc ƙ njeje wjetschi dŕŕli jeho ƙnjes. Ssu-li mje pschescŕehali, dha bud ƙa wa ƙ te ƙ pschescŕehacz; ƙu-li moje ƙlowo dŕerŕeli, dha bud ƙa waŕŕe te ƙ dŕerŕecz. Ale to bud ƙa wam wŕŕitko e ƙinicz mojego mjena dla; dokel ƙ woni teho njeŕnaja, ƙi ƙ mje pŕŕlał je. Sdy bych ja njeŕŕiŕŕol a jim to njeprajil, dha bychu ƙaneho hrěcha njeměli. Nětk pał njemŕŕa i nie ƙim ƙwŕj hrěch ŕamoltwie ƙ. Shtŕ ƙ mje hidzi, tón hidzi te ƙ mojego Wŕtza. Sdy bych ja te ŕlutki nje ƙinil bjes nimi, kotre ƙ ƙadŕn druhi e ƙinil njeje, dha bychu ƙaneho hrěcha njeměli. Nětk pał ƙu je widŕeli, a tola hid ƙa wobegu, mje a mojego Wŕtza. Ale so by dopjelnjene bylo to ƙlowo, kotre ƙ w jich ŕakonju pi ƙane ŕteji: Woni hid ƙa mje bjes winy. Ƙamjeń.

Kra ƙne ƙlowa je naŕŕ Ƙnjes Jeŕu ƙ na tŕnzu ƙwojeho ŕemŕŕkeho drŕhŕwanja ƙ ƙwojim wucŕobnikam rě ƙal. Shtŕ maja ŕbŕ ƙneho w towarŕtwje ŕ Wŕtzom w njebje ƙach a jeho Sŕŕnom, ƙał maja ƙo ŕ nim dac ƙ ƙrucze ŕjenocŕic ƙ a ŕjenocŕeni ŕdŕerŕecz, je jim na wutrobu ƙladł. Niz mjenje te ƙ, ƙał maja mje ƙobu we wŕŕem pschichod ƙe na ƙwě ƙe w lubŕŕe ƙi w hrŕmad ƙe ŕta ƙ, jałŕ bratŕja a Bo ƙe dŕe ƙi: „To pschikafam wam“, tał Jeŕu ƙ wŕŕjet rje ƙne, „so ƙo bjes ƙobu lubujecze.“ Dŕe ƙi ŕe ŕtarŕhimaj, bratŕja a ƙotry mje ƙobu w lubŕŕe ƙi ŕteja, hdŕe ƙkuli je

prawe žiwjenje. Njedźele do jutrow waš, lubi starschi a wy dźeczi, kiž chćeće nětk k wołtarjej pschińc, na to dopominaja, kač blisko seže mješ sobu sjenoczeni, a kač lubo so macze. Njech so tež wascha lubosc, pschekrašni s tym, so Wótza a Ssyna we wyšokosci do swojeje sriedzisy sobu nuts wošmjeće. Potom rjenje klinczi, kač mjeno dženšnischeje njedźele praji: Vātare, to je: wješel so! Kažke snutštowne wješele s tajkeho šwjeczeneho swjasta wutħadža!

Jesus pač w swojich poslednich rěčach swojich niz jenož do klónczka rjaneho, wješeleho žiwjenja staji, ale tež do čornych mróčelow njewjesholych, čěžkich, haj najhórschich šhonjenjow, kiž maja jich na šwěcze podeńc. Šwět, to městno čašneho wješela, je, kač Anješ praji, jich pschecziwnik. Wón měni wot semškeje, njewěrjazeje myšle wodženy a pschecziwo njebjeskemu a bójskemu, pschecziwo Wótzej a jeho Ssynej a tehodla tež pschecziwo wěrjazym pschewšaty lud na wschěch městnach. Kač trěbne je, so tole šebi wěrjazy šchescziijenjo psched woczomaj džerža, a so so to tež mlódyim šchescziijanam hnydom pschi šastupjenju do šwěta won šjawne čžini — niz pač jenož jašnosće a pschihotowanja dla na to, ale tež k troschtej. Nasche šwjate ščenje njech nam tehodla tole pschimoła:

Vātare, budžće troschtni, wy Jesusoweho mjena dla hidženi!

- 1) Wy ša šwojim Anješom džecze,
- 2) so wot šleho šwěta džělicze a
- 3) šwjatu wěž šastupjecze.

Anježe, ščžin naš šwólniwych pošlucharjow a hotowych čžinjerjow twojeho mjena čžescze dla. Šamjeń.

I.

Ša šwojim Anješom hičž — rjany pucž to běšche! Kaž w nalěczu wscho nowe, mlóadne a kčžejaze wořolo naš bywa, tač so woczomaj a wutrobje pschi

Jeſuſu ſwět a wscho porjeńſchi a pſchetraſni. O, ſhromadźujmy ſo wschitzy, my ſe ſwojimi dźěćimi, hiſcže taſ pſchezo t njemu, t jeho ſłowu a t njebjeſtemu kraleſtwu t jeho ſbóžnoſcžu. To derje kliczi a hač do duſche nuts derje cžini, tajke Łätare! „Jeſu, prjedy dži nam tu na ſemi“. Tola, cžim dale, cžim ſylniſcho, jim wjele hižo tehdy t njeſpodobanju klicžeſche. Wy macže ſo ſnutſkach wjele haj cžiſcže pſcheměnicž! Niž waſcha cžeſcž, kħwalba a ſebicziwoſcž płaczi — wjele bóle bójſta cžeſcž, cžiſta ſprawna wutroba, podacže na bližſheho derjehicže. O, runje taſ jara kaž ſo Jeſuſ hrěſchniſam bližeſche a ludakow a Iſraela kħoſtaſche, taſ ſo hñew njeſcħecželow na njeho ſbėhaſche. Tajkile hñew a hidženje kóždy ſhoni, kiž to ſame lubuje a chze a cžini ſchtož Jeſuſ. Wucžobnikam ſtareho a noweho cžaſa wón praji: „Gdyž waſ ſwět hidži, dha wěſcže, ſo mje prjedy, dyžli waſ, hidžił je.“

Troſcħtnje ſa Jeſuſom, kaž japoſcħtoljo a přeni wěrjazy, we wjeſelu a horju! Židzi a póhanjo hnydom póſnachu, ſo ſu tamni něſcħto druge hač woni! A to nowe wot lubeho a mjeſ ludžimi ſwucženeho ſtareho ſo roſdželowaza pſcħecziwoſcž nacžini — najbóle nabožne. Kajke dobre towařtſwo pať ſu cži, kiž ſu Jeſuſowi a wěrní kſcħeſcžijenjo, t tym dobyli! „Dokeľ wot ſwěta njeiſcže, ale ja ſym waſ wot ſwěta wuſwolil, teho dla hidži waſ tón ſwět.“ Wobrocženy mlodženž wuſna něhdy, jako jeho hñew póhanow pſcħed ſud a na palazy ſcħežepowž ſtaji, pſchezo ſaſo: Ja ſym kſcħeſcžijan (Chryſtianus). To tež jako wjeſelny hlóſ pſcħeſ hidženje klicžeſche: Wuſwoleny — du ſa Chryſtuſom. Tole mjeno bėſche tamnym njeħnutym duſcham wokſcħewjenje napscħecziwo wudmam a pſcħiſłodžerſkim ſłowam a rěčam, t kotrymiž ſwět jich poſypowaſche, haj pſcħecziwo wóhñej a mjeczej. Hiſcže dženſa nutrna wožada ſanoſcħuje:

Spomń, ſo ſy Chryſtuſowy wschón,
 Ty ſy ſo jemu poddał;
 Spomń dale na to, ſo ſo wón
 Je tebi zyle dodał.

Chzemy-li kšchesczijenjo bycz, mamy niz jenož Khrystuſowe mjeno noſycz, ale tež jeho myſl męcž a ſa czeſcz wobhladowacz, něſchto jeho dla ſnjeſcz a pſcheczercpicz. My dyrbimy ſo w ponižnoſczi dzeržecz a ſebi k troſchtej rjez: Sim wjele naſchich je ſo czežke napołožilo, wulka hańba a hłuboſe poniženje, kaž buch ſaſtarſtu wěrnoscze dla biezi, haj ſkónzowani —, ja ſo tež naſad cžahnycz, někajkich hroſnych rěczow dla rudžicz a hněmacz njecham. Tež my ſlyſchmy, ſchtož naſch Jeſuſ, kiž běſche bójſkeho rodu a jeniežki narodženy ſyn wot wěcznoſcze, praji: „Spomńcze na to ſłowo, kotrež ja wam prajił ſym: Wotrocžk njeje wjetſchi dyžli jeho knjeſ. Szu-li mje pſchesczěhali, dha budža waſ tež pſchesczěhacz.“ My ſa Knjeſom džemy, hdyž nam fromnych, hejchlerjow, hłowupójſcherjow wudawaja, hdyž nam to a tamne klubu cžinja. Jako w cžachu pſcheczimnoſcze jeho ſtareho bibliſkeho ſtejniſchcža dla naſchemu ſpěwarjej khěrluſchow Pawołej Gerhardttej jeho měſto wſachu, tehdy wón to ſmužity ſnjeſe. A jeho mandželſka w jenyh liſcze tole piſaſche: „Moja móž je ſłaba, ale naſch Knjeſ wſchaf wě, kětko móžu hiſchcze njeſcz. Wudžerž, mój Gerharcto, njehańbuj ſo ewangelija wot Jeſom Khryſta a wotpołožuj ſtajnje dobre ſwědczenje pſched wjele ſwědkami. Ja ſa tobu du do hubjenſtwa, do puſcžiny, do nuſy a ſmjercze. Njebój ſo tych, kiž cžělo morja, duſchu pał njeſamóža moricz.“ Naſcheho ſpěwarjowe khěrluſche ſu teho dla ſa naſ hiſchcze kaž jene Vätare, t. r. troſchtne hłobny, pſchi wſchědných cžerpjenjach, kaž pſchi czežkich woſebitych wěry dla.

II.

„Szu-li moje ſłowo dzerželi, dha budža waſche tež dzeržecz.“ Wěſcze japoſchtoli běchu na to poſłani, ſo bychu Knjeſowe ſłowo pſchpowjedali, a pſchi tym ſhonichu, kať jeni jo radži pſchiwſachu a dzeržachu, druſy pať jo nje-pſchiwſachu, ale wot ſo ſtorcžichu a Božich poſłow ſamych pſchimachu. Tak je ſa wſchě cžachy bylo. Knjeſowi ſlužobnizy ſhonichu wjeſełoscž, ale tež njewjeſełoscž. Kunje najhorliwiſchi najbóle. Wot tutych ſo ſwětni ludžo najbóle

ſwojeho njebojſkeho waſchnja dowjedzeni czujachu, kaž tež ſwojeho pſhecziwnjenja dla pſhecziwo Božemu kraleſtwu a jeho wěrnosczi pſchimani! Mješ człowjekami wſchudže widžany a rady mětſy bycz, to hiſchče dobre ſnamjo njeje, ſterje nje-dobre. Szwět woſtanje ſwět. Wulki džěl, huſto wjetſchi mješ człowjekami je niž ſa bojſke, ale ſa něſchto próſdne, ſwjerſchne; Jeſuſa njeſnaja, wjele bóle jeho njelubuja. „To budža wam wſchitko czinič mojego mjena dla; dokełž woni teho njeſnaja, kiž mje počkał je. Schtóž mje hidži, tón hidži tež mojego Wótza.“ S njelubowanja huſto hidženje naſtanje. — Se želnitwym wóczkom dyrbimy do naſcheho czaſa hladacz! Nětkle tač runje ſwět czini, ſchtož ſo jemu lubi. Bojſke, nabožne wjele njepłaczi, abo ſo ſjawnje podczuſchčuje. Nabožina, praji ſo, je privatna wěž, to reka kóždemu ſamemu pſchewoſtajena. Tola ſchtó njeby wjedzał, ſo ſady tehole prajidma pſhecziwnoscž pſhecziwo nabožinje ſteji! Schtó njeby pytnyl, kaž ſaſtupjerſtvo luda tač wſcho naprawja, na pſchiklad nabožnu wučbu w ſchuli, ſo ſo džeczom wona wozuſbi a wogromi. Stat zyrkwi cžežkoty czini. Hidženje ſwěta tu w noweſ drascže ſo ſjewi. Lud ſo džela do pſhecželow a pſhecziwnikow zyrkwje, Božeho ſłowa a wěry. Derje temu, ſchtóž Bohu a jeho ſłowu da ſebi do wutrobſy rěczecz, ſchtóž ſo wot ſkeho ſwěta džela!

Woni mje njeſnaja — ale „hdy bych ja njepſchiſchoł a jim to njeprajil, dha bychu žaneho hrěcha njeměli. Nětk pač njemóža ſ ničim ſwój hrěch ſamolwicž.“ Jeſuſ wſchał běſche njeſpróznivy, njehladajo měra, džakownoscže abo pſchipoſnacža ſwoju domiſnu pſhecžahał, tež Samarisku doma-pytał a Jeruſalemej jako Boži wajchtač na Zionje ewan-gelij woſpjat pſchipowjedał. Tež mješ nami ſo kraſnoſcz Anjeſowa wotkrywa, wo kotrejž něchtó praji: „Kraſnoſcz Jeſom Khryſta widžecz je najwjetſchi napohlad, kotryž mó-žemy mješ kolebku a mješ kaſchczom měcz.“ So by jaſnje tež nad nami ſeſkhadžala, kaž nowe ſłóncžko, prjódy nad naſchej mlódyžinu, kiž nětko dlěje na paczerje kłodžicž ſa-pocžina, dyžli prjedy! Ow, ſo by ju přenja luboſcz ſa

Sbóžnika i zylej mozu sapschijala! So by ju sdžeržala pschi nim! Wjele kčzeničkow w nalěču pał žanych plodow nje-pschinješe. Mnoho wusnacow psched wołtarjom so tajkim njewunoschnym, njeplódnym kčzeničkam runa. Ach, Božeho pscheczela wutroba boli, hdyž na to myšli, so mohli wschitzy mlódzi bórny po wobtwjerdženju kšchcženiskeho šluba popuscheciz wšcho dobre sabycž, Jesom Khrysta so wotrjez, na tych, kiž šwěrnj k žyrkwi so džerža, se sazpicžom hladacž, šle rěcže mēcž, a jich wot sboža pytacž wotwobrocizčž:

Duž, čžrjódžicžka, budž wachowna!

Waš luboscž styšnje pschewodža.

Duch kšchescžijanski je dženska pornjo prjedawšchemu čžašej w nasadhicžu, duch nje-kšchescžijanski w doprědkowanju. Wašnje, pschi pschebiwanju i wěže čžishe spěwacž, je spadnyło. Hdyž šu naschich wótzow horliwe čžrjódki, kaž so nam powjeda, na pucžu w šjawnosčži Bohu k čžescži kšěrlyšche a duchowne spěwy šanoschujó čžahnyčž mohli, by to drje dženska njemóžne bylo. Šanjenje njebojškich by so na wěrjaznych wufinyło. Čžim wjazny šamoža, so šlyšchimy hacž do najhlubšcheje hlubokoscže kšincžecž: Budžecž trosčtni, wy Jesuškoweho mjena dla hidženi — wy wschaf wot šleho šwěta so džělicž, a napošledk:

III.

Wy šwjatu wěž šastupjecže. Ššwjaty Boži Jesušk rjeknje: „Hdy bych ja te skutki njecžinił bješ nimi, kotrež žadyn drugi čžinił njeje, dha bychu žaneho hrěcha njeměli. Nětk pał šu je widželi, a tola hidža wobeju, mje a mojeho Wótza.“ Nam so, nej' wěrnó, džiwno šesda, so čži, kiž telko kšromnych, šlepných a wustrowjených, šamo morných psched wjele šwědkami šbudžených widžachu, to wschitko pschehladajo Jesuška njepytachu. Bohužel, Bóh móže čžłowjekam wjele a wulke skutki šjewicž, woni to widžawšchi šabydu, dokelž hlubšcheho dna w dušchi nimaju. Wšcho wyšoke šabyčž, haj hišcže k temu bójštu wěrnoscž hidžicž — to tał prawje počaže, kał hrosne je čžłowške wašnje w najšnutštownišchim. Hrěch — to je prawe šłowo

sa to — to rěka skaženje, abo tež wina, kiž w swojim czaŝu ŝudženje na ŝo pŝchinjeŝe. So by dopjelnjene bylo to ŝłowo, kotrež w jich ŝakowju piŝane ŝteji: Woni hidža mje bjeŝ winy.

Wŝcho žiwjenje na ŝwěcze ma ŝo po puczu pŝhecziwjenja a bėdženja mjeŝ njedobrym a mjeŝ dobrym dokonjecz, kaž na polu to widžiŝ a mjeŝ ŝkodom a ŝwěrjatami. W najŝyluiŝkej měrje paŝ w Božim kraleŝtwje. Šwiate piŝmo ŝaŝarŝku w pŝalmach wo czerpjenjach pobožnych, kiž ŝu bjeŝ winy ŝpytali, mjele rěczi. Duŝcha najlěpŝeho na ŝemi dyrbjeŝe najbóle tyŝchena bycz, haj jeho kraŝnoŝcz w žałoŝnej ŝmjerczi ŝańcz. „W tym ŝŝižowanym ŝo Bóh ŝ naŝchaj duŝchu ŝetka a ŝo nam podda a my jemu.“ Š naŝchego czerpjenja Jeŝuŝoweho mjena dla hiŝchcze dženŝa najŝbóžniŝe plody muroŝtu. Ty dyrbiŝ czerpicz. Tak ty prawu wěz ŝaŝtupujeŝ, wutrobny pŝchewinjeŝ, ŝnjeŝowu czeŝcz dale njeŝeŝ. Kelko krowe je pŝchi pŝcheczehanjach ŝcheczijanow we wŝchěch czaŝach bėžalo — niž bjeŝ ploda! Krej martrarjow bu ŝymjo žyrkwje — tež pŝchi miŝionŝtwje. Jeŝuŝ ŝhryŝtuŝ móžeŝe bjeŝ winy czerpicz. Wty wěmy, ŝo mamy ŝmylki. Ludžo na nami něŝto wohidne namaŝaja, wŝhelke džiwne, huŝto njeluboŝne waŝhnye, abo hordoccz, pytanje ŝwojeje ŝamŝneje czeŝcze. Bóh wucziŝcz ŝwoje džeczi, ŝo bychu jeho ŝwjatej wězy ŝlužiŝe, a niž ŝame ŝwojemu ŝpodobanju! Kelko pomha, hdyž ŝo dobri prawje krucze ŝjenocza! W hromadze ŝo lěpje pŝhecziwnitej napshecziwo ŝtupa a horjo ŝnjeŝy. ŝjenje klincza hłošy Zionŝke wo dobywanju Božich ŝyłow! W luboŝczi! W hromadze! To budž waŝche heŝko, ŝwjeczi czerpjerjo. Dopomńcze ŝo na tónzu na Šbóžnikowe ŝlubjenje: „Šbóžni ŝu czi, kiž prawdoŝcze dla pŝcheczehani budža; pŝchetož jich je to njebjeŝte kraleŝtwo.“ Hamjeń.

Njedźela Indika.

Rhryschcže, jehnjo Bože, kiž śwěta hrěchi nješesch, šmil šo nad nami a daj nam twój měr. Hamjeń.

Jana 8, 46—59.

Schtó bjes wami móže mi hrěch dowjescz? Hdny ja wam pak prawdu praju, cžoho dla njewěricže wy mi? Schtóž wot Boha je, tón pošlucha na Bože šlowo; tehodla wy njepošluchacže, dokelž wy wot Boha njesječe. Duž wotmoltwichu czi Židži a džachu k njemu: Njeprajimy my prawje, šo ty Samaritski šy a mašy cžerta? Jesuž wotmolti: Ja žaneho cžerta nimam; ale ja cžescžu štwojeho Wótza, a wy hanicže mje. Ja pak šwoju cžescž njepytam; ale jedyn je, kiž ju pyta a šudži. Šatwěrnje, šatwěrnje, ja praju wam: Budželi šchtó moje šlowo džeržecž, tón njebudže šmjereče wohladacž wěcžnje. Duž džachu Židži k njemu: Nětk pošnajemy my, šo cžerta mašy. Abraham je wumrjel a profetošo, a ty prajišy: Budže-li šchtó moje šlowo džeržecž, tón njebudže šmjereče wopytačž wěcžnje. Šsy ty wjazny, dnyli našy wótž Abraham, kiž wumrjel je? a profetošo šy wumrjeli. Schto cžinišy ty wot šo šam? Jesuž wotmolti: Je-li šo ja šo šam cžescžu, dha moja cžescž ničšo njeje. Ale mój Wócžez je, kiž mje cžescži, wot kotrehož wy prajicže, šo wón wašy Bóh je, a njesnajecže jeho; ja pak jeho snaju. A hdny bych ja prajik, šo jeho njesnaju, dha bych a šar byl, jako wy seče. Ale ja snaju jeho a džeržu jeho šlowo. Abraham, wašy wótž, wješelesche šo, šo by wón mój džen widžik; a wón widžesche jón a šadowašche šo. Duž džachu Židži k njemu: Ty hišcže nješy pol šta lět stary a šy Abrahama widžik? Jesuž džesche k nim: Šatwěrnje, šatwěrnje, ja praju wam: předy, dnyli Abraham by, šym ja. Duž

sběhachu woni kamjenje, so bychu na njeho cziškali. Ale Jesuŝ potaji ŝo a wuńdže ŝ templa, puŝcheži ŝo ŝrjedža pŝeŝ nich precz a tak woteńdže. Hamjen.

„Hdyž waŝ ŝwět hidži, dha wěŝče, ŝo mje prjedy, dyžli waŝ, hidžil je“, tak běŝche naŝch Anjeŝ ŝwojim wuczobnikam prajik. A jow widžimy, tak ŝu Židži jeho hidžili. „Ty maŝch cžerta“, tak na njeho wołachu a sběhachu kamjenje, ŝo běchu na njeho cziškali. A to wŝchitko temu, w kotrehož reže ŝo žane jebanje njeje namakało, kiž je wołoło kłodžik a dobrotu cžinik. Kajke hanjenje, kajke ŝazpiwanje! Kať je to jeho rudžiko, kať je pod tym cžerpiť! Ty wěŝch to najlěpje, luba ŝtarŝchisťka wutroba, kiž ŝy tež jara ŝrudna a cžerpiŝch wulke bolosče, hdyž ŝo wŝcha twoja lubosčež ŝ njedžatom ŝaplacži a džecži kłodža na njeprawym pucžu, cže njewoťhladaja a wumjenťka prawje njedadža. Tehodla je nam tutón text w pōŝtnym cžafu k wopomnjecžu daty. Ale cžim bóle woni Anjeŝa hanjachu, cžim bóle wuŝnawa ŝwoju ŝwjatosčež a bójŝtu kraŝnosčež, ŝo by jich hiŝcheže k wěre dowjedł. Lubi bratsja, my chzemy wěricž, ŝo je Jesuŝ Boži ŝyn, naŝch Sbožnik a Wumožnik a naŝch Anjeŝ, ŝa kotrymž mamy ŝlědžicž w ŝwjatosčeži a prawdosčeži ŝwoje žiwe dnj. Želi-ŝo to njecžinimy, hanimy tež my jeho a mamy ŝami jeno ŝchodu ŝa cžaf a wěcžnosčež. „Šťotōž njewěri, tón budže ŝa tamany.“ Jesuŝ pať ŝwoj pucž dale dže a woŝtanje wěcžnje. Ženo ŝo tež na naŝ potom płaťa a naŝcheje njewěry dla cžerpi.

Duž, kŝchescžijano, roŝŝudž ŝo w ŝwjatym pōŝtnym cžafu ŝa Žeŝuŝa!

- 1) Wěr do njeho jaťo do Božeho ŝyna, ŝwojeho Sbožnika a
- 2) kłodž ŝa nim w ŝwjatosčeži a prawdosčeži!

I.

Wěr do Žeŝuŝa jaťo do Božeho ŝyna, ŝwojeho Sbožnika! Ša to roŝŝudž ŝo něťk w pōŝtnym cžafu! Š temu

bě tola na swět pschischoł, niz so by jeno wucził a Božu wolu sjewił — ach, ta wschał bě snata —, ale so by wumohl wot schtrafy hrěchow a czertowskeje mozy. Dha pał dyrbiesche wjazy bycz, hacž jeno człowjeł. Kóždy człowjeł je tola khudy hrěschnił — wschitko, schtož so wot czěła je narodžilo, je džě czěło, je podczisnjene hrěchej a wschej hubjenošči, kotraž s njeho wukhadža. Hdy budžische Jesuś jeno człowjeł był, budžische tež hrěch měl, a jeho smjercž by hrěchow msda byla a niz wumožerška smjercž, kiž druhim k lěpschemu pschindže. A hdy budžische jeno człowjeł był, ale bjes hrěcha, dha by to tež džiw był, kotryž wěricž dyrbjeli. Ale dha budžische se swojim njesawinowatym czěrpjenjom a wumrjecžom tola jeno jeneho człowjeła wumóz mohł. Pschetož jedyn człowjeł je tola jeno tał wjele winojty, kaž drugi człowjeł. A kaž móžesch s jenej hriwnu jeno tał wjele nakupicž, kaž je jena hriwna winojta, tał budžische Jesuś, jeno człowjeł, pschi wschitkej swojej swjatosčzi tola jeno jeneho człowjeła se swojej smjercžu mohł wukupicž. Wón dyrbiesche tež wjazy bycz hacž jandžel; pschetož jandželjo su tež jeno stworjenja. Wón dyrbiesche wěrnny Bóh bycz. A so to je, wobswědcži wón po našim tycže na tał jasne a kraśne waschuje, so su temu Židzi a wošebje piśmawucženi srosymili. Wón jim praji: „Budže-li schtó moje słowo džeržecž, tón njebudže smjercže wohladacž wěcznje.“ Kažke swědcženje wo jeho bójskej kraśnosčzi! Glejče, hdy by prajił: Budže-li schtó Bože słowo džeržecž, tón njebudže smjercže wohladacž wěcznje, dha dyrbjal kóždy rjetnyč: To so wě, wschał to wschudžom w bibliji steji. Ale hdyž jom Jesuś, wěrnny człowjeł narodženy, praji: „Budže-li schtó moje słowo džeržecž, tón njebudže smjercže wohladacž wěcznje“, dha je to něschto tał wulkotne a spodžiwne. Wschał so s tym Bohu zyle runeho czini, dokelž praji, so je jeho słowo tał wjele kaž Bože słowo, a so jeho słowo to same skutkuje kaž Bože słowo. Wón sjawnje s tym wobkrucža, so je wjazy hacž człowjeł, so je Bóh. To pytnychu tež Židzi. Woni sebi prajachu, so so s tutymi słowami sam wysche

Abrahama a wschittkich profetow posběhuje. A hdyž so jeho praschachu: „Schtu czinišch ty wot so sam?“ dha mēnjachu: Ty drje chzesch tať wjele bycz, kaž Bóh sam. To pať nochzychu pschidacz a wēricz, so je wón Boži syn, slubjeny Sbožnik. A hdžež jemu niczo njemóžachu wotmolwicž, hanjachu jeho a džachu: „Nětk pōsnajemy my, so czerta masch.“ Kajke hanjenje! Kajki njerosom! Bychmy so džiwacz mohli, hdy by Anjes wot nich schoł s tym słowom: Wy njejsče teho hódni, so dale s wami rěczu? My šnadž bychmy tať czinili. Ale Anjesowa luboscz a sczetpliwoscz je psches mēru wulka. A tať s nimi dale rěczi, so by jich hišcže k šebi czahnył. Wón džesche: „Abraham, wasch Wótz, wješelesche so, so by wón mój džen widžik; a wón widžesche jón a sradowasche so“ a pschistaji: „Prjedy, dnyžli Abraham bu, šym ja“. Ale jako to wupraji a s tym s nowa šwoje bójštwo wobkruczi, roshněwachu so hišcže bóle město teho, so bychu wēri, a sběhachu kamjenje, so bychu na njeho czisłali. Ale Jesuš wuńdže s templa, puschezi so šprzedza psches nich precž a tať woteńdže, kaž by s tym jim hišcže ras chzył šjewicz a wobtwjerdžicž, schtož bě runje sam wo šebi prajik. Kaž dobyczet džesche psches nich, šwojich njepšhecželow. A to czini nětko hišcže. Kaž wjele tež jeho hanja a saczišnuja, sahubicž jeho njemóža. A schto czinišch ty? Stej twjerdže we wērie do jeho słowa a wusnawaj, so je wón Boži syn, twój Sbožnik a Wumožnik, dha czeščišch jeho a jeho Wótza a šy sbožowny a njesmějesch šmjereče wohladacz wěcznje. Něch je tajka wēra plód jeho hórkeho czerpjenja.

Sdžerž mje, mój Jesu, we wēri

Šacz do mojeho kónza.

Hdyž wutroba so roškoczi,

Mi hascha šwětlo šlónza;

Šaj, hdyž ert wjazy njerěczi,

Dha šdychowanje ša džat wsmi.

To daj mi s hnady. Šamjen.

Alle twoja wēra dyrbi tež žiwa bycz a plódna w dobrych škutkach.

II.

Duž khodź tež ja Jesuŝom w ŝwjatoŝczi a prawdoŝczi! „Šhto bješ wami móže mi hrěch dowješć?“ tak ŝo Jesuŝ praŝcha. A hdžež tola njepŝheczeljo pola ŝwojich pŝe-
cziwnikow wŝcho widža, njemóžachu jemu ani ŝlowcžka
wotmolwicž. Haj, woni jeho hacž do ŝmjercze bješ winy
hidžachu. Tak ŝteji pŝched nami jako cžiŝty, ŝwjaty Boži
ŝyn, kiž je w dobrych a ŝlych dnjach jako džecžo, mlodženž,
muž poŝlušny wostał a cžiŝty žiwjenje pŝehhodžik. Pŝched
Bohom a cžlowjekami móže doŝpołnu ŝwjatoŝcž a prawdoŝcž
ŝjewicž. A w tym dyrbinu tež ja nim khodžicž a ja njeho
bycž. Š ŝheŝcžijanom bycž rěka wŝchał tež, ja Jesuŝom
ŝlědžicž. Niz jeno jeho hnadu wužiwacž, ale tež jemu
nětk džakny wopor pŝchinješć w luboŝczi. Nječ tež ženje
k temu njepŝchińdžemy, ŝo mohli tež prajicž: Šhto bješ
wami móže mi hrěch dowješć? — w ŝlaboŝczi ŝo pŝchezo
pŝchehrěŝchimy —, dha dyrbinu tola ja tym ŝtač, ŝo bychmy
pŝchezo doŝpołniŝchi byli. A ŝprawnemu dawa Bóh radženje.
A hdžež je wola, je tež pomoz k wuwjedženju. Wopomńcže
to, moje džeczi, a budžcže tež tak pobožne, poŝlušne,
luboŝne kaž to Jesuŝ jako džecžatko běŝche. Praj ŝebi to,
luba mlodžina, a ŝwjecž tež ty Bohu ŝwoje mlode lěta.
A, wy doroŝczeni, ŝ nowa ŝo pŝchi tym dopomńcže, ŝo
dyrbicže tež wy ŝwoju cžescž w tym pytacž, ŝwojeho Boha
cžescžicž. K temu džeržmy wŝchitžy jeho ŝlowo. Kał budže
to ŝame nam potom ŝwěza na pucžu žiwjenja, hwěŝda
w nožach bolocžow a ŝrudobow, troŝt pŝchi rowach
a wodžec k wěcžnemu žiwjenju! Dha „njobudžemy tež
my ŝmjercze wohladacž wěcžnje“, ani duchowneje, ani
wěcžneje ŝmjercze.

My mamy Jesuŝa a jeho prawdoŝcž a to nam
pomha. Dha poŝnaj ŝo nětk, luba duŝcha, kaž ŝ tobu
ŝteji. Šŝwjaty poŝtny cžaŝ, njeje jeno nam daty, ŝo bychmy
ŝ nowa wopomnili, ŝhto je Jesuŝ ja naŝ cžinił, ale tehorunja
ŝhto dyrbinu tež my ja njeho cžinicž. Šmy to cžinili?
Abó ŝmy jeho hnadu podarmo brali? Mamy ŝnadž jeho jeno
ja Šbóžnika, ŝo je jeho prawdoŝcž naŝch troŝt, a nječamy

jeho mječ sa swojeho Anjesa, sa kotrymž tež swěru
kłodžimy? Póstny čas je tež čas žarowanja. Dha plakaj
tež sam na so, a njech s tuteje duchowneje srudoby pschińdže
prawa luboscž k Jesusej a pocžescžowanje twojeho Wótza.
Daj šebi jow powjedacž wo młodženzu, kiž bě so na
schěroki pucž swěta podał a pjany pschi drošy ležesche.
Duž stara žónska nimo džěsche a rjekny: Kač budže twoja
macž plakacž! To džěsche jemu psches wutrobu, a bu nowy
człowjek. Haj, dopraj šebi tež pschezo pschi twojim
šhrěščenju: Kač budže twój Šbóžnik na tebje plakacž, a tač
polěpschej so! Wón je doscž plakanja a srudnych dnjow
a stysknoščow sa naš měl, nětko dyrbi so nad nami jako
šwojimi šlužobnikami swješelicž. Na tym džělajmy, so
móžemy so tež džěń a bóle praschecž: Šchtó bjes wami
móže mi hrěch dowjescž? a so jemu, hdyž na Božu prawdu,
pschińdžemy, móžemy rjeknyč: Anježe, ty wěsch wschitke
wězy, ty wěsch, so šym cže lubowač. Š temu budž cži
žohnowany šwjaty póstny čas!

Cže pač w myšlach noschu,
D Jesu, a cže proschu:
Cžin džakowneho mje.
Sa cžerpjenja wschě twoje,
Kiž šbóžnosče šu moje,
Njech cžescžu do wěcžnosče cže. Šamjeń.

Njedźela Palmarnu.

Jana 12, 1—13.

Schěsč dnjow pak psched jutrami pschińdže Jesuŕ do Bethanije, hdžež Lazaruŕ běŕŕe, tón mory, kotrehož Jesuŕ sbudził běŕŕe wot morych. Tam pschihotowachu woni jemu hoŕčinu, a Martha ŕluzěŕŕe. Lazaruŕ pak běŕŕe jedyn tych ŕamych, kiž s nim ŕo k blidu ŕydachu. Marja pak wsja punt žalby s dobreŕe kraŕneje nardy, žalbowasŕe tej noŕy Jesuŕowej a wutře se ŕwojimi wloŕami jeho noŕy. Ta kžeža pak bu napjelnjena wot wonjenja teje žalby. Duž džeŕŕe jeho wučomnikow jedyn, Judasch, Schimanow, ŕyn, Ischarioth, kiž jeho potom pscheradži: Čzoho dla njeje ta žalba pschedata ja tsi sta kroschow a njeŕŕu khydym date? To wón pak řečesŕe, niz, so by wón ředŕbu měk na khydych; ale so paduch běŕŕe a mějesŕe móschnju a nosŕesŕe, ŕchtož bě date. Duž džeŕŕe Jesuŕ: Wostajeje ju na pokoj; to je wona ŕkhowala k dnju mojeho pohrjebanja. Pschetož khydych macze wy kóždy čzaŕ pola waŕ; mje pak nimacze kóždy čzaŕ. Duž ŕhoni wjele luda tych Židow, so wón tam běŕŕe; a njeŕŕińdžechu Jesuŕa ŕameho dla, ale so bychu teŕ Lazara wohladali, kotrehož wón wot morych běŕŕe sbudził. Alle wysŕŕŕi měŕchnizy ŕtejachu sa tym, so bychu teŕ Lazara ŕkónzowali. Pschetož jeho dla džeŕŕe wjele Židow tam a wěryachu do Jesuŕa. Nasajtra wjele luda, kiž běŕŕe na tón rócžny čzaŕ pschischoł, jako ŕluzesŕe, so Jesuŕ pschińdže do Jerusalema, nabrachu woni ŕebi palmowych haŕŕow, wuńdžechu jemu napschecziwo a wolachu: Hosanna, budŕ khwaleny, kiž pschińdže w Anjesowym mjenje, tón Israelski kral! Hamjen.

„Khwaleny budŕ, kiž pschińdže w Anjesowym mjenje!“
tak ŕtrowi Israel ŕwojeho krala pschi jeho ŕacžehnjenju do

Jerusalema. Se sahorjenoscju wschitke wutrobny temu napšheczo pukotaju, kiž ma czopku wutrobu sa człowjekow. Někotre dny posdžischo ta šama czrjoda psched Pilatowym domom na s czernjemi kónowaneho: „Kšchižuj, kšchižuj jeho!“ woła. Gud bješ czucziwoscze žada njewinowateho krej.

Tam czucziwa wutroba — tu hłowa se symnej, licžazej myšlu, nejstej to dvě mozy, kiž hišcže dženska wo duschu kóždeho człowjeka wojujetej? Bě to druhdy potajne, druhdy šjawne wojowanje, kotrež hłowa a wutroba mješ šobu mješeschtej. Haj, wutroba naš hižo k něczemu čehnjese, dha šapocža hłowa licžič a myšlicž. S žylym šwojim pschemyšlowanjom k ničemu njepschińdžechmy. Druhi krocž bychmy šebi wěž jara mudrije wumyšlili, wscho šo pěkujje jene k druhemu hodžese, dha šo šašo wutroba šnapšhecziwi a s pschedewšacža ničžo njebu.

Tež tam hinaš njese, hdžež šo wo našču wěru jedna. Wutroba čže pschezo do předla. Sahorjeni ša wyšoke a šwjate džeržimy šo Jesušowych šłowow a pschikasnjow. Pod Božej wótznej ruku čujemy šo šthowani — dha naš hłowa pocžina mylicž, se symnej a prostej myšlu čže wotwažič, kelko je tale požohnowaza ruka druhim, kelko nam dała. Myšlena je džěcžaza dowěra k Bohu, myšleny měr wutrobny. Šchtó šměruje štajne wojowanje mješ hłowu a mješ wutrobu?

Štawišna wo Jesušowym žakbowanju něšchtu wo tymle wojowanju powjeda, jeno šo je pschi nim wjazny wošobow wobdžělenych.

Wutrobu šastupuje, kaž to tež byčž dyrbi, žónšta, šarěcžnik rošoma je Judasch; nad woběmaj paš šteji Jesuš jako šudnik w jednanju.

I.

Luby mištr je w Bethaniji šastupił do tamneho s nim s pschecželeneho domu, kotryž je nam wschěm šnaty. Ššotromaj Marji a Marcže a Lazarej, jeju bratrej, je to wošebita radošč, šo móža lubeho pschecžela w šwojim

domje powitacź a jemu poslužicź. To bě rjana hodźina sbóžneho towarstwa tam w hospodliwym domje. Mile a tola křutnje řu řo wěšće řłowa napominanja a powuczenja ř Jesuřoweho rta wuliwale, a wřchitzy řu ředźbowali, řchto mějesche jim drohi miřchtr powjedźicź wo Bořim kraleřtwje a jeho prawdořczi.

Wořebje tam duřcha jeneje řónřteje Sbóžnikowe řłowa řař křařnu wón rořkčeteje řwětki do řo řrěbařche. Se řczenja řwj. Lukascha Marju řnajecze, řiř je řo w poľnej nutrnoreczi ř miřchtrowymaj nohomaj pořydnřła, řo by to jene, řchtoř je nuřne, řlyřchala. Tule Marju tudy řriedź nařcheje řtawisny nadeńdžemy. Zeje přchepoľna, řo přcheliwaza wutroba řa tym řteji, řař by řesuřej lubořcź a czeřcź wopoľařala. Šławicź chze miřchtra a pořluzuju jeho pořbėhowacź. Nřech bě hewař w rańřchim křaju řwucžene wařchne řłowu řaľbowacź — Marja wřa punt řaľby ř dobreje křařneje nardy a řaľbowařche miřchtrowej nořy a trėjesche jej ře řwójimi wlořami. To drje bě najľepřche a najwořobniřche, řchtoř mějesche we woľomiku daricź, najuěžniřcha a najponiřniřcha řluzba, řotruř mořesche řwójemu řnjesej wopoľařacź. Ša nřeho jej niczo přchedrohe nřebė; ľutowacź nočzyřche jeho dla, řo by jeho řławila a czeřcziła. Nřelczo hořczo přchihladuja, derje Marinemu hoľdowanju rořymja a popřcheja wulzy druhemu muřej tule czeřcź.

Teř my Marine řadźerženje řapřchijamy. Řař doľho řu pobořni ľudžo na řemi, nřeje na tajkich pobrachowaľo, řotřiř řo jej runaju. Řenje nřeby řchěřcziřanřka zyrkej na řemi martrarjow mēla, řenje řo nřebychu řwjeczi czeřcziľi, hdy nřebudžiřche niřtů zyľu duřchu Sbóžnikowej přchepodaľ. Čłowjekojoj ř dźaľom a horzej lubořczu napjelnjeneje wutroby nřewobhladuja řiwjenje ř wocžomaj woblicžazeho přchekupza abo přchepytowazeho wucženza. Woni řo dźēcžom runaju a řu na řwoju wėru řwjařani řař tele na řwoje hřajki, jeno řo řu řhutniřcho řmyřľeni. Tu nam řranz ř Alřiři přched woczi řtupi. To bě muř, řiř na řlyřchcź a bohatřtwo nřehladajo řa řesuřom dźěřche a bu dobročel

řhudnych. Džak budž Bohu! Tajkich ludži je tež hiščcže dženřa došč, kotřiž, měřto řo bychu řami wužitwali, druhich řwjeřeluja. Bože kraleřtwo by bjeř jich woporniwosće a darniwosće četpiło. A byrnjež ničtó Marji njeřrořymil — čřiřche řebi tola čřiřtu řbóžnosć jeje wutrobju řam pščeje. Šbožowny, řchtóž řo řam w řwójim žiwjenju na čzař dopomina, hđžež řo jemu wutroba horjeřche, w džakownosći a lubosći ře Anjeřej řapasche a jeho ř nadobnym řkutkam wabjeřche.

Wobhladujmy pšchichodnje řa řwoje řbože, řo bychmy wot njeměra žiwjenja wuřwobodženi byli, řo pšched nařchim Bohom a Šbóžnikom řměrowali a řo jemu w džakownosći a lubosći řwječžili!

II.

Šzo wě, potom dyrbimy na to pšchihotowani byčž, řo nař řa błařnych džerža a ničzo řa nař řbyřkne nimaju, řhibu želnimy pořměwř. Judasch wřřař hiščcže dale dže. Wón wupraji, řchtož tež druhim w myřli je, we wutrobach pař žaneho praweho wothłóřa njenamařa: „Čžoho dla njeje ta žalba pšchedata řa řři řta křořchow a njeřřu řhudnym date?“ Judaschowa pšchihilnosć ř lieženju řo ř tymle po jeho řdacžu njetřebnym darom ranjena řacžuwasche, ře řwójim řymnym řacžucžom jeno to widžesche, na čžo by řo wudawř ř wjetřchim wuřpěchom hodžil nałožicž, w řwójej nahrabnosći mějeřche Mariny řkut řa rořbrojenje.

Řo řwonřnym řudženju řo jeho myřřl njeprawa njeřřdasche. Pšched měru hórka bě řhudoba w židowřkim kraju, ř pořtróženju wulka licžba prořčerjow a bėdnych. Nje-dyrbimy pšchipóřnacž, řo Judasch řhudnych řařtupuje? Nje-džerži řo Jeřuřoweho řłowa, kotrež bohatemu mlodženzej pucž pořařa: „Pšchedaj wřřittko, řchtož mařch, a daj jo řhudym.“ Njemějachu wojazy, řiž řo w řwětowej wbjnje ř Pólřkeje domoj wřócžachu, prawje, hdyž blyřččate bohactwo tamniřchich žyřkwjow, kotrež bėřche řo tola tež w džakownosći a ř čřeřči darilo, řařudžachu, dokelž pšched žyřkwiny mi durjemi čřřjody rořtorhaných, hubjených ludži prořřecž widžachu?

Dženſa bóle hač hdy ſda ſo naſcha winowatoſcź bycź, proſtemu roſomej ſudźicź dacź a jeno woprawdźitu nuſu hačicź. Pſchetož cźlowjeſ nad czežemi ſ mernym, jaſnym pſchemyſlenjom lóže dobudže, hač hdyž w ſahorje- noſczi wulke wězy ſapocźnje, kiž ſ ničemu njewjedu.

A tola Judasch paduch reka. Napominajo Jeſuſ jemu rjeknje: „Wostajcze Marju na pokoj; to je wona ſchowala ſ dnju mojego pohrjebanja. Pſchetož khudych macze wy kóždy czaſ pola waſ; mje pał nimacze kóždy czaſ.“ Sa tele ſłowa dyrbinu ſo naſchemu Anjeſej ſ zylej wutrobu dźakowacź. Tak ſmy, tola wjazy dyžli do pluha ſapſchehnjeny ſkót. Nětk móžemy niž jeno wot- pocziſk luda Božeho wocźakowacź, ale mamy tež hižom tudy naſche prawo na njedźelſki džen. Poſbėhnycź ſmė ſo naſcha duſcha, czerpacź ſ wěcžnych ſtudnjow, picź žiwu wodu. Kaž ſo Jeſuſ w ſwojim ſacžuczu ſ hłóſom hłódnego, na wužitk ſloženeho roſoma mylicź njedaſche, tał dđeržimy tež my twjerdže na hodžinach nutroſcže a radoſcže, w kotrychž ſo duſcha ſ domiſnje wobrocza, hdžež wſchitko licenje a wotwažowanje a pruhowanje mjelczi.

Daj wſchėdnemu dnjej, ſchtož je jeho, ale njefazpi to, ſchtož twoje žiwjenje porjeſſcha. Gudžo ſu, kiž maju wſcho ſa pſhecžinjenje. To ſu wobžarujomne cźlowſke dźeczi, kiž ſebi ſamym a druhim žaneho wjeſela ani wotſchewjenja njepopſcheja. Tež cžile na Jeſuſa pokaſuja: Žeho žiwjenje w džėle a khudobje, wotrjeknjenju a ponižnoſczi dyrbi po piſmiſu tež naſche žiwjenje bycź. Proſchecžny mniſcha pytaču na tole waſchnje ſbóžnoſcź ſwojeje duſche. Ale to je ſwontne khodjenje ſa Khryſtuſom, pſchi cžimž jeho duſcha njefapſchijeſch. Wón njepłakaſche jeno ſ płakazy, ale bě tež wjeſelny ſ wjeſelny; wón nježarowaſche jeno ſe žarowazy, ale ſwjecžeſche tež ſe ſwjecžazy; wón njebě w puſcžinje na khutnych pucžach ſwojeho powołanja jeno hłódnny, ale jėdžiſche a pijeſche tež na hoſcžinje a kwaſu. Khudych macze kóždy czaſ pola ſebje, czaſ wjeſela je, dokełž ſo mnu Bože kraleſtwo bliže a bliže pſchiſndže. Wužiwajcze radoſcže, ſwjecžcže kwaſny, kaž dołho je na-

woženja pola waž. Njejsym-li tu wjazy, potom sažo džeło
pšchińdže, šwjata, tšutna pšchiškuschnošč.

Tak je naše žiwjenje w džełe a wošchemjenju, we
wješelu a šrudobje do bójskeho ponórjene a dale bóle do
Božich njebeš horje roščje, i kotrychž wukhadža. Pšchiji-
majmy Jesuša do šwojeho šwójbneho žiwjenja sa naj-
wošobnišeho hoščja a čješčmy jeho i najlěpšim a i naj-
nadobnišim, šštož mamy, i najdrožšej žalbu wutroby,
i najmóžnišeho wonjatym kčenjom našeje dusche.

Wyschšchi mješnižy sa tym stejachu, tajke žiwjenje
moricž. Šim bě tajke šbože, tajke wješele bješbóžnošč.
Woni njemóžachu pšhidacž, šo by Jesuš w šłowach
a škutkach dale džeławy był. Šiščeže pač njeje šeleny
šchtwórtk, hiščeže lud na to špomina, šštož je Jesuš
dobrego čžinił, hiščeže po šacžucžu šwojeje wutroby šudži
a i paímami a psalmami Šnjesej napschecžo dže. Šako
šlyšesche, šo je Jesuš na pucžu do Šerusalem, nabra
šebi palmowych hałosow a džešche jemu napschecžiwu wołajo:
„Šosianna, budž šhwaleny, kiž pšchińdže w Šnjesowym mjenje,
tón Šraelski kral!“

Šhonicže i teho radošč, jeho widžecž, šytnejče šbože
wyšokje šahorjenosče? A njech šu to jeno palmowe
hałosy, i kotrymiž šo debja, a njech šu to jeno hložy
wyštanja, i kotrymiž jeho šlawja — tónle džen šebi
pšhejemy widžecž, tajki džen tež naša duscha w našim
čžašu trjeba.

Šo by šo nam nješčo kaž tamnym žónškim pšchi
Jesušowym rowje, kiž běchu šrudne, šo šwojeho mištra
wjazy žalbowacž njemóžachu. Šo bychmy w prawym čžašu
wšhitko sa njeho wysche měli a w tajkim škutku šbóžni
byli!

Š Jesušom nam dajče čžahnyčž,
Šladacž jeho štopjenjow
A wot šwěta w šwěče štanycž,
Šicž kaž wón je přjedy šchol. Šamjen.

Czihi pjatk.

Lut. 23, 33—48.

A jako pak pschińdžechu na to město, kotremuž rěkaju nowowishezo, kšichowachu woni jeho tam a teju skóstnikow s nim, jeneho k prawizy a drugeho k lěwizy. Jesuŕ pak džeŕŕe: Wóteže, wodaj jim; pschetož woni njewjedja, shto ežinja. Woni pak rosdžělichu jeho drastu a ežiskachu lóž wo nju. A lud stejesche a pschihladowasche. Czi wyschšchi pak tež s nimi saniežowachu jeho a džachu: Druhim je wón pomhať, njech žebi žam pomha, je-li so wón je tón Khrystuŕ, tón wustwoleny Boži. Tež czi wojeřšy wotrocžy saniežowachu jeho, pschistupichu k njemu a podachu jemu křalo, a džachu: Sny-li ty tón židowski kral, dha pomhaj žam žebi. Tež běŕŕe nad nim pižmo naprižane s grichiskimi a s kaczanskimi a s hebrejskimi pižmitami: Tutón je tón židowski kral. A jedyn teju skóstnikow, kiž s nim wižaschta, hanjesche jeho a džeŕŕe: Sny-li ty Khrystuŕ, dha pomhaj žebi a nama. Duž wotmolwi tón druhi, poŕwari jeho a džeŕŕe: A ty žo tež njebojiš psched Bohom, kiž ty wschal w runym satamanstwie žy? A mój wschal žmój po prawym w tym žamym; pschetož nama žo prawje dostanje, shtož s naschimi skutkami žmój sažlukaj. Tón pak ničo njesdobneho njeje ežinił. A džeŕŕe k Jesuŕej: Anježe, spomni na mnje, hdyž do žwojeho kralestwa pschińdžesch. A Jesuŕ džeŕŕe k njemu: Sawěrnje, ja praju czi: Dženka budžesch ty so mnu w paradisu. Běŕŕe pak wokolo sčesteje shtundy, a bu ežma po wschej semi hač do džewjateje shtundy. A žlónzo žo sačmi a sawješchl teho templa rostorže žo na pol. A Jesuŕ sawola s wulkim hložom a džeŕŕe: Wóteže, ja poruču žwoju duschu do twojeju rukow. A jako wón to běŕŕe wurjeknul, da

wón swojeho ducha wot so. Jako pak hejtman to widzješce, sčtož so sta, chwalejšce wón Boha a džešce: Sawěšce, tón cžłowjel je prawy byl. A wschitzy ludžo, kiž pódla běchu a pschihlawowachu, jako widzichu, sčtož so sta, dychu na swoju wutrobu a wrócichu so. Samjeń.

Knješ Jesuś na křižu! Pšched nimale 1900 lětami bu jeho s Jerusalemskich wrotow na Golgatha won wuwjedli, so bychu jeho a jeho wopomnjenje sanicžili a na wschě cžasny s cžłowškeho pomnjecza wutupili; haj wěcznemu satamanstwu chzychu jeho pschepodacž, pschetož „poklaty je kóždy, sčtož na drjewje wišy“ (Gal. 3, 13). A sčto nětk? Sčto bu dozpili? So milionach steja dženšca cžłowjejojo w swjatej pokornosczi a s hlubočo hnutej wutrobu pschi křižu a žaneho swjecziškeho města njesnaja hacž Golgatha, a cžichi pjatk, jeho smjertny džen, blyšczi so we wošebitej swjatocznosczi. Šsamo njewěrjazemu je dženšca džiwno k wutrobje a skoro cžezko, na tutym ranju křutnych swonow kędžbu njeměcž. Šnadž škóncznje dženšca sašo raš do Božeho doma pónđe, kaž by něhdy macž jeho jako džecžo sobu ke mschi wjedla, dokelž je džen, na kotrymž so spěwa: „O hlowa, křawnje sbita a počna boloscžow!“ Kak to? My cžujemy wschitzy bóle abo mjenje jašnje, so je tuteho jeneho smjercž s rošbudnej wažnosčju sa naš a sa wschěch ludži hacž do škónczenja šwěta, a so šmy wschitzy dženšca hišcže šapleczeni s tym, sčtož je so tehdy na hórzy blisko Jerusalema stało. Nasche swjate seženje nam to powjeda a, sčtož wo tym praji, hodži so swobpschimnyč do Janowych šłowow: „Glaj, to je Bože jehnjo, kotrež teho šwěta hrěchi nješe“ (Jana 1, 29).

Glaj, to je Bože jehnjo, kotrež šwěta hrěchi nješe!

Pšchi tym šebi rozpominajmy:

- 1) Martrowny napohlad najbolsčniskeho cžerpjenja,
- 2) wopor cžłowškeho hrěcha a
- 3) šałožk naškeho wěczneho šboža.

I.

53. staw knihow profety Jesajasa, s kotrehož je Jan wuras „jehnjo Bože“ wšať, rěczi s hnujazyymi słowami wo hlubokej hańbje a bolostnym czerpjenju Božeho wotrocžka, kiž, „hdyž wón podtlóčzeny a tyscheny běsche, njewotewri swoj rt, jako jehnjo, kotrež k rěsanju wjedzene budže.“ Woprawdže, to je so na tšchizowanym po słowje dopjelniło: tam wón wiša psched nami jako martowny snamjo najbolostnišeho czerpjenja. Pschepytajcze wschě lěstotetki swětnych stawisnow, pschecžitajcze wschě łopjena zyrkwinskich stawisnow, wy njenamafacze czerpjenje tať njewurjekniwje czežke, tať njewuprajomnje hórke, kajkež bě czerpjenje nascheho Anjesa Jesusa!

O, sčto smědžachu jeho njepschecželjo jemu wscho cžinicž! Hěske hidjenje napjelni jich pschecžiwotemu, kotremuž njemóžachu ani jenicžki hrěch dowjesč. Wjesbóžna njeprawda, pscheklepana lža a hubjena bojasnosč so sřednocžichu na skazjenje jenicžkeho praweho, kiž je hdy na tutej semi pobyl. S mjeczemi a žerdžemi na njeho wuńdžechu, kaž na mordarja; s pjascžemi a plistami s nim sakhadžachu, kaž s wuplustom cžlowjestwa. Duchowny sud Israelskeho luda sacžisny swojeho Měšiasa a wotšudži Božeho syna sa Boha hanjerja na njewěrne swědcjenje falschnych swědkow k smjercži, kotryž bě se swojim wěrnym swědczenjom wót Boha swětej žiwjenje pschinješł. Kaž so žanemu spodobasche, tať jeho hanjachu, wušměchowachu, bijachu, krjudowachu: služobnicy w wyschšiměschnistim hrodže a wojazy w sudnistej tšěži, runje kaž tež kral Herodasch se swojimi dworjenjemi. Tať so Israel džakuje swojemu najwjetšemu dobročelej sa wschu jeho lubosč, pomoz, wumoženje, žohnowanje: „Brecž s tym; tšchizuj, tšchizuj jeho!“ — A nětk hlajcze, tať jeho šurowje schwikaja, so krej s ranow cžecze a wschitke cžuwu jeho sranjeneho cžěla w bolosčach sarža. Potom jemu cžernjowu wěnz s hrubej ruku na hłowu tlóčža, so krawawne kapki po jeho blědym woblicžu so wuronja. Šsamo Pilatušej so twjerda wutroba hnuje, hdyž wohlada tuteho cžerpjerja:

„Slajće, kajki to cźlowjek!“ Ale bjes krobucźucźa wostanje wulka cźrjoda, bjes křmilnosće. „Duž poda wón jeho jim.“ A widźimy jeho, kajkiž so tam wlecze po drohy bolosćow s cźežkim křchizom na rostorhanym křhibjecze; widźimy, kak na hórzy wojazy jeho na křchiz horje cźahnu a se želešnymi hosdźemi jemu ruzy a nosy pschibija. Tam nětk wiša, nahi, žehliwej křlónčnej horzocze wustajeny, njewurjekniwu bolosć w njelicžomnych, sacžeklych ranach, hišće w poslednich hodžinach hanjeny wot tych, kiž nimo džeja. Kapka po kapzy běži jeho droha krej po drjewje dele. O Jesu, šhto by ty pschecžerpił! Dale a bóle pschiběraju cźwile; křlónčnje pokrili hłowu a da křwojeho ducha wot so. Tak so njepschecželjo křwój skutk wuwjedli. Zyla móž hele bě na njeho wupušćena.

A jeho pschecželjo? Ach, tež woni so jěrke polonowe křjepki do jeho cźerpjenskeho křelicha linyli! Jednu s nich je jeho pscheradžik, druhu jeho saprěł, a wschitzy so jeho w strasche wopušćili. Kak je Judaschowe wokoščenje na křnjewym lizu dyrbjalo palicž, kaž živy wohen! A hdnyž potom w sahrodže Gethsemane křjedž nozy na woblicžu leži w horzej a pschezo horzyskej modlitwje, dha nichtón tu njeje, kiž by jemu jeho modleškej ruzy podpjerał, kaž něhdy Aaron a Hur Mójsašej cźinjeschtaj. Wschitzy chzedža jeno spacž a wotpoczowacž. A wschitzy roščžekaju w tej křamej hodžinje do wschěch bokow. A temu hišće to, šhtož so w dworje wyschšeho měšnička sta! Swojeho křetra widži Jesus tam stejo s posběhnienej prawizu: „Ja njesnaju teho cźlowjeka.“ Hacz njeje wscho druge, šhtož je křnes dotal wot zušych křeho šhonik, křnadne bylo pornjó temu, šhtož je runje tutón wučžobnik jemu nacžinił. O Jesu, šhto by ty tola wot křwojich křamšnych pschecželow wutracž dyrbjal!

A nětk, moji lubi, pschińdžemy k najcžežšchemu, šhtož je Šbóžnik spytał, k temu, šhtož je Bóh jemu napołożil. Jako tak želniwje křwojim wučžobnikam prajesche, jo hišće w tej nozy jeho křameho wostaja, móžesche wón pschistajicž: „Ale ja njejsym křam, pschetož tón Wótž

je pola mje." To je jeho troscht, so, hdyž wschitzy, tež najšwěrnischi, jeho wopuschcža a nusa pschezo wysche stupa, jeho Wótz pola njeho je a wostanje. Hdže tón troscht je w najstyskniwischich hodžinach na tšchizju? Wón shladuje t njebjesam, ale njebjesa su samknjene; nóz je tež wysche njeho, fak bu nóz wočoło njeho. Wótzowe woblicžo, kotrež hewak jemu pschezo tak pscheczelnje šwěczesche, šo wjazy nješwěczi. Jeho czerpjenje je šudniske czerpjenje. Duž woczini šo jemu rt t štoržbje: „Mój Božo, mój Božo, cžohodla šy mje wopuschcžik?“ Šcho šlyschimy t tutych šłowow? Wutrobu hnuzaju žaloscž dusche, kotraž wumrje pod cžezju Bójskeho šuda. Něki Bójskeho hněwa šo wu-
liwaja na Jesuša. Tuta najhlubšcha žaloscž dže psche wscho, šchtož móžemy rošymicž a šacžuwacž, pschetož my nješšmy ženje woprawdže wot Boha wopuschcženi, ani tehdy, hdyž to měnimy; ale wón bě wot Boha wopuschcženy. O, šchto móže tutu tšchnoscž Jesušoweje dusche w najhlubšchej hlubokošcži wuměricž? Takle wschě šthodženki jeho czerpjenja po cžele a po duschi hromadže pschehladajo, dyrbymy prajicž: Haj šawěicže, žana druha boloscž, fak jeho boloscž! Njesapomnicže ženje tutón martrowny napohlad Božeho jeh-
njecža tam na Golgacže.

II.

Hdyž ma njewinowaty wjele czerpicž, wotuczi w naš praschenje: Njeje dha žadyn Bóh w njebjeschach? Fak móže Bóh to pschidacž? Cžohodla dawa wón šprawnemu czerpicž? Anješ Jesuš šam wosnamjeni w rošrěčowanju t wucžobnikomaj t Emmauša šwoje czerpjenje ša nusne: „Njedyrbjesche Khrystuš to czerpicž?“ Wón dyrbjesche czerpicž jako Bože jehny, kotrež šwěta hrěchi nješše! To bě nusne cžłowškeho hrěcha dla. Šschizowany je potajkim we šwojim czerpjenju wopor cžłowškeho hrěcha. Tež tuta myšl namaka šo na naspomnjenym mějcže Jesajašowych knihow, hdyž tam wo Božim wotrocžku reka: Wón je „šwoje žiwjenje t woporu ša hrěchi podal“.

Wšchelazy maja Jesušowu šmjercž jenož ša šmjercž martrarja, tiž šwoje pschěšwědcženje šasyglowa še šwojej

krwju. Bohu, woni mjenja, njebudźišče trjeba było, swojeho
 syna do smjercze podać. — To je pať možny błud.
 Wěscze bě Jesuſowa smjercz tež smjercz martrarja, t. j.
 krwawneho ſwědka, ale wona hiſcže wjele wjazy płaczi:
 bě pſchede wſchēm wujednařka woporna smjercz.
 Bjeſ tajkeho wujednanja Božeho bycza dla njeńdžeſche. Bóh
 je luboſcž; ale wopacžne je, mēnicž, ſo wón nētť jako tajki
 hrěch pſchegladuje a bjeſ dalſcheho jón wodawa. A jeho
 bycžu ſluſchatej runje kaž luboſcž tať tež doſpoľna ſwjatoſcž
 a prawdoſcž. Tehodla njemóže wón jenoftronszy jenož
 luboſcž wopokaſacž, ale dyrbi tež ſwoju ſwjatoſcž a praw-
 doſcž ſjewicž. A tej žadatej ſebi wujednanje hrěcha.
 Dokelž Bóh dokonjany je, dyrbi ſle hidžicž, dyrbi to dacž,
 ſchtož cžlowjeť ſebi ſaſłuži: ſprawne wotrnanje. To je
 hłowny ſakoń, ſo, ſchtož dobre cžini, dobre ſa mſdu do-
 ſtanje, teho pať, kiž ſle cžini, ſažo ſle trjechi. S druhimi
 ſłowami: Bóh njemóže ſwojeje ſwjatoſcže dla hrěch bjeſ
 khoſtanja woſtajicž. Kať hlupje je tola mēnjenje: Bóh budže
 ſwojeje luboſcže dla cžinicž, kaž by hrěch njebyť hrěch. Nihdy
 niž; wón by tola na tajke waſchnje ſam ſebje ſaprěť.
 Kaſch Bóh je ſwjaty Bóh, póžerazy woheń (Hebr. 12, 29).

A tajke je khoſtanje, kotrež ſmy ſebi ſaſłužili?
 Traſchnje cžežto ſmy ſo pſchehrěſchili. Hdžežkuliz hladamy
 do ſwojeje ſańdženoſcže, ſbēha ſo pſched naſchimaj wo-
 cžomaj hrěch nad hrěchom. Kať huſto ſmy ſwoju wutrobu
 napjelnili ſ njecžistyimi, bjeſbóžnyimi pſchecžemi a žadoſcžemi!
 Kať huſto ſu hroſne cžēmne myſle pſcheſ naſchu duſchu
 cžahnyťe, a my njeſmy jim wobarali! Kať nētotre nje-
 wērne, njeſmilne ſłowo je ſ naſchich hubow wuſchłó! Kať
 khwataſchtej naſchej noſy na pucže ſwětnych, hrěſchnych
 wjeſelow, kať hibaſchtej ſo naſchej ruzy w ſłužbje ſebi-
 cžiwocžez! Kať podawachmy ſwoje ſtawy ſa graty nje-
 prawdoſcže w žadoſcži cžěla, žadoſcži woczow a hordoſcži!
 Žiwjenje cžělneho, niž ſ noweho narodženeho cžlowjeka je
 doľhe, ſtajne pſchehrěſchenje. Tehodla dyrbi tež Bóh naſ
 ſaſudžicž a wuſtorcžicž do wěcžneje cžēmnoſcže, daloko wot
 ſebje, hdžež budže wucže a ſubow kſchipjenje. To dyrbjak

twój kónz bycz, cźłowśta wutroba, twojich hrěchow dla, po Božej prawdosći.

Alle sčto by potom s cźłowjestwom bylo? Dofelž bu wschitzy bjes rosdželenja hrěschizy, bychy tež wschitzy do Božeho šuda a šatamanstwa šapadnyli. A tola je Bóh naš t šbóžnosći štworik! Dyrbjala lubosć Boža šwój wotpohlad pušchězić? Nihdy niz! Šak paš nětš šwjatu prawdosć a lubosć na jene pschinjescž? To bě wulki nadawš, šotryž njeby žadny šemski mudry mohł dopjelnicž, ale Boža mudrosć je pučž namašala, špodžitny pučž wumožnja s wujednaškim woporom našeho wumožnika Jesuša. Jesuš je Božu wolu a šakon dospołnje dopjelnik. Wón šteji psched šudnym štošom Božim jako jenicžki wopravdže prawy, jako cźlowješ, šajkiž dyrbi bycz. Nicžo njebě, šo by jeho šatamašo. A runje, dofelž njeměšeshe šam ša šwoje hrěchi pláčzić, móžeshe wón šwojich šawinowatych bratrow šastupicž. Šak šupi šyn teje lubosće, kiž chyzšeshe naš na šoždy pad wumóz, šam na měšto šłóštnikow, šo by ša nich šudženje doštal, a „tón Šnješ šwali wschitke naše hrěchi na njeho“ (Šesajaš 53, 7). „Jesuš je naše hrěchi na šwojim cžele šam woprowaš“ (1. Šetr 2, 24). Šutón wopor bě drohi došć, hrěchi žyšeho cźłowjestwa wujednacž. A prawdosć Boža hinaš njemóžeshe, hačž šutón wopor pschijecž.

Šak jenož rošymimy Jesušowemu cžerpjenju prawje: je naměšne cžerpjenje t šapláčanju našeshe winy a t našemu wujednanju s Bohom. Šehodla Jesuš šam praji, šo je daš šwoje žiwjenje t wumožanju ša jich wjele (Mat. 20, 28). A šak wucža wot šwjateho Duha roššwětleni japoschtoljo: „Bóh běšeshe w Šhryštušu a šjedna tón šwět šom še šobu a njepschizpi jim jich hrěchi; tón šamy je to šjednanje ša naše hrěchi, niz jeno paš ša te naše, ale tež ša teho žyšeho šwěta“ (2. Šor. 5, 19 a 1. Šan. 2, 2).

Šak mašch wotmolwjenje na praschenje: Šžohodla dyrbjeshe Jesuš šak cžerpicž? Boža šwjata šurowosć dla hrěchow šo šjewi na ššizju, ale tež Boža šwjata lubosć, šotraž njecha, šo by ščto šhubjeny byl. Alle nětš

chzemy šebi hiščeže raš prawje jašnje prajicž: Wo-
prawdžita pošlednja pšchicžina Šbóžnikoweje šmjercže
šu našche hrěchi! My šmy cži, kiž šu Božeho šyna
na ššchiž pšchibili! O kaš dyrbi to naš šlemicž! Duž
póšnamamy, ššto mamy po prawom do šebje džeržecž:
My šmy Knješowu šmjercž šawinowali, wón je wopor
našchich hrěchow.

III.

A ššto je nětk wužitk tuteho bološčiweho cžeršjenja
Božeho šyna? Šbože, póšne, wěcžne šbože ša naš!
Pšchetož „šštrafa leži na nim, šo bychmy my měr měli,
a pšches jeho rany šmy my šahojeni“. Š Ješušowej na-
měštnej, wujednařškej šmjercžu je to, šštož naš wot Boha
džěli, wotštronjene, mjenujžy našch hrěch. Našcha wina,
šotrejež dla štejachmy pod Božim huěwom, je šahubjena,
a š tym je nam Boža hnada dobyta. Našch dołh je pšches
Ješuša, hdyž ša ruki šo štajesche, žyle šaplacženy. Nětk
móže Boža lubošč bjes šškłodowanja šwojeje prawdošče
š nami cžinicž, kaž njebychmy ženje pšhecžiwu njemu byli
a šhrěšchili. Wón drje wě, šelko je našchich hrěchow, ale
widži tež teho, kiž je ša nje cžerpił a wumrjel. Kaš krašnje,
šo nětk wěny: „Bóh běšche w Šhryštušu a njepšchizpi jim
jich hrěchi!“ My šmemy to wěricž, šo Bóh tež nam
našche winy woprawdže njepšchizpiwa, hdyž šmy w Šhryštušu.
Ach njechacže tež wy, kiž šo hiščeže njejšče wobrocžili a
šče hiščeže bjes wěštošče Božeje hnady, tutu škladnošč
š wumoženjju wužiwacž, dokelž džě Bóh wam prajicž dawa,
šo wón wam wašche hrěchi wodawa? Tež tebe, šhubjene
džecžo, wucžiščeži Ješušowa krej wot wšchitkeho hrěcha.
Tehodla pój š Ješušej! Špuščežej šo na to š žylej wu-
trobu, šo Bóh tebi Ješuša dla wšchě twoše hrěchi wodawa;
to reka wěricž. A hdyž taš Ješušowej šašlužbje šo do-
wěrišch, potom šy ty prawy; pšchetož šwj. pišmo praji,
„šo by Bóh šam prawy byl a praweho cžinił teho, šotryž
je teje wěry do Ješuša“ (Romš. 3, 26).

O kaš šbóžnu cžini našchu wutrobu wodawanje
wšchitkich hrěchow! Měr je jeho plód, měr Boži, kiž je

wyschšchi dyžli wschitkón rošom, nješlónčnje sbóžnišchi, hačž žana druha wješełoscž. Přecž je čžeža hrěchow, šwědomnje je smyte, duscha wotpoczjuje w tej jenej myšli, so je wob-
hnažena, sbóžna w Božej šmilnošči. Sjednany s Bohom mašch tež towarštwo s nim. Bóndžesch nětk šwój pucž žitwenja s Bohom, jako džěcžo sa ruku šwojeho nana. Kóžde wješele wosmjesch džakowny s jeho ruki, w kóždej srudobje troschtuje čže spomnjenje na njeho. Mašch wo-
čzinjeny pschistup k hnašnemu stolej psches Jesuša (Romš. 5, 2), dokelž by spodobny sczinjeny w tym lubowanym (Ef. 1, 6); móžesch jeho krowě dla, kiž našchu winu pschi-
krywa, s křobłoscžu pschistupicž (Hebr. 5, 16), kóždu staroscž na njeho čžižnyčž, sa kóždy nadawł šebi móž wuprošnyčž, sa kóždy mišnjenje nowe wodawanje bracž, -to wscho Božeho jehnjećža dla, kiž našche hrěchi nješešche.

Alle wumoženje, kiž w Jesušu mamy, hiščeže wjazy na šebi ma, hačž wodawanje hrěcha, je tež snutščne wušwobodženje wot hrěščneje mozy. Pschetož, schtóž s Bohom měr ma psches Jesuša, dyrbjal tón hiščeže pschezo pod knjeištwom čžerta a hrěcha štejecž? Njemóžno! Wón je wutorhnyjny s wyschnoscže čžemnosče, wot Boha pschi-
wsaty a tehodla šwobodny. Šotrehož Šsyn wošwobodži, tón je prawje šwobodny, šwobodny wot mozy čžemnosče a hrěcha. W tajkej hnažce dostawa móž, kóždemu spytowanju „ně“ prajicž, kóžde hibanje hrěcha podtkóčžicž a na nim s dobyčžerjom wostacž.

S wotkal pał pschińdže telto poraženjom w bėdženju tež pola Božich džěcži? So někotryžkuli hiščeže žaloscži na móž hrěcha? Ach, pobrachuje jemu na wěrje! Wěrnoščž dokonjaneho wumožjenja njeje jemu hiščeže šeskhadžala. Moji lubi, hdy budžišche Šnješ Jesuš jenož našchu winu wotplacžil, niz pał tež móž hrěcha sa naš šlemił a šběhnył, mohło potom šwj. pišmo wo wumoženje rěčžecž? S do-
konjanyjny šjednanjom je njerošdžělnje tež dokonjane wu-
moženje šwj. praji šwj. pišmo (Hebr. 9, 12): Wón je „wěcžne wumoženje namał“, so móžesch potajkim s polnym dowěrjenjom wyslacž: „Ja bym psches Křry-

stusowu krej dospoľnje wumozeny wot wscheje mozy hrěcha.“
Ale nětke rěka, wobstajnje we wěrjazy m swjastu
s Ahrystusom wostacž! Dha sbonisch wěstoscž polneho
wumozjenja: „Wěscže, so scže wukupjeni s wascheho kni-
czomneho wobeńdžjenja s tej drohej krowju Ahrysta“
(1. Pětr 1, 18 a 19).

Tež dar swjateho Ducha je plód Sbožnikoweje
woporneje smjercže. Wón bydli we wutrobach Božich
džeczi, a je-li so jemu njesadžewasch ale so jemu wodžicž
dawasch, pschińdže do tebje pschezo hlubscha sbožnoscz, pschezo
wjetsche pschibytwanje w Anjesu, wjetscha mōz, krašnische
dobycže, pschezo wjazy bójskeje myšle. Swjaty Duch naš
zyle wobšydnje a k podobnoscz na Jesuša naš stwori.

A naposledku je nam Anjes Jesus njebjesa
a wěcznu sbožnoscz dobył. Wschitka naša wina je
polnje snicžena. Tehodla njebudže nam s nej, smy-li
hnadu w Ahrystusu pschiswali, pschistup k njebjesam wjazy
wobarany. Sčto mohło satamacž tych, kiž w Ahrystusu su!

Sdnyž to wscho wopomnicže, moji lubi, potom
praježe mi: Njedyrbi to šo „sbože“ mjenowacž? Wo-
dawanje, wumozjenje, mēr s Bohom, towarstwo s Bohom,
swjecjenje, wěczna sbožnoscz — haj, to je spodžiwne,
polne, wěczne sbožo! A to wschitko je nam Bože
jehnjo dobyło. Njechamy jemu tu pod jeho kschizom
wěczny džak pschilubicž? Njechamy jeho lubowacž
s zylej šwojej wutrobu, kiž je naš prjedy lubowak
a naš wumyl wot naschich hrěchow se šwojej krowju?
Haj, to jemu ženje njesapomny!

A tež ty, hiscže njewobrocžena wutroba, šo daj tola
Jesufowej lubosczi pschewinyčž, kiž je tež twoje khostanje
na šo wsak. Tež ty trjebasch sbože. Tehodla poklakni šo
psched kschizom, wotpolož tam cžežu šwojich hrěchow,
hladaž horje k Božemu jehnjecžu a rjekni: „Tež sa mnje
je ta droha krej, to wěrju, šapschimnu. Tež moju schłodu
šahoji; Ahrystus je sa mnje mrěł!“ Hamjen.

Jutrowniczka.

Mark. 16, 1—8.

A jako so babat minul bě, nakupichu Marja Madlena a Marja Jakubowa a Salome wonjaze wězy, so bychu pschischle a Jesuža žabowale. A wone pschiudžechu k rowu na přeni džen po babacze jara rano, jako klónzo skhadžesche. A wone džachu bjes sobu: Shtó budže nam tón kamjen wot rowowych durjow wotwalicž? A jako tam pohladachu, pytnychu wone, so tón kamjen wotwaleny bě; pschetož wón bě jara wulki. A wone san- džechu do rowa a widžichu młodzenza na prawej ruzy ředžo, tón běsche s dolhej bělej drařtu wodžeth; a wone so stróžichu. Wón pak džesche k nim: Njestrožče so; wy pytače Jesuža Nazaren- skeho, teho křichowaneho; wón je stanul a njeje tudy. Slaj to město, hdžež jeho běchu položili. Džicze pak a powjesče to jeho wuczomnikam a Bětrej, so wón předy wař pónđe do Galilej- steje; tam budžecze jeho widžicž, kaž wón wam prajil je. A wone wuudžechu křětije a čeknychu wot rowa, pschetož strachota a hrosa běsche na nje pschischla; a njeprajachu nikomu ničžo, pschetož wone so bojachu. Samjen.

„Jesuř, mój Anjes, žiwy je; s nim ja sobu žiwy budu“, tak powitamy, po schěščunjedželstej srudobje póstneho čařa dženřa sařo so sradujo w řwjedženstej wjeřelosczi, lubu, řwjatu jutrowniczku. Čžichi pjatt wjeczor nam bě, kaž by wulke klónzo so krejčertwjene sa čornymi mró- cželemi khowało, jako w duchu widžachmy, kař Sbóžnik řwěta mrějo řwoju hłowu pokhili, a srudni pschewodžachmy Anjesowych pschecželow, hdžž jeho do rowa položichu. — Młóžesche pak klónzo žiwjenja na pschezo skhowane wostacž? Ně, kaž w stwórbje na kóžde khowanje klónza skhadjenje

šlěduje, tak dyrbjesche tež po czichim pjatku jašne jutrowne ranje pschińcź. Jesuš, šlónzo prawdosće, dyrbjesche s rowa wuńcź a je tež s rowa wuschol. Nowe šwětło šbóžneje hnady je semi sešhadźało, nowe nalěcžo wěry, lubosće a nadźije je wotuczilo. Haj, něšto krašne je tola tutón šwjaty jutrowny šwjedzeń! Šchiroda naš wšchědnje na horjestawanje dopomina. Wona sašo šapocžina šo šelenicź a roscź, kući w jutrownym šwětłe šo krašnja a ptacžki, wótsišcho dnyli předy, w hałosach šchomow šwoje jutrowne špěwy šebi šanoschuja. Jutrowne šwony po wšchěch krajach pschipojedaju: Šhryšt je horjestanył a se wšchej' martry czahnył, s teho šo mamy šradowacź, a Šhryštuš chze naš trošctowacź.

Jutrowne šwony naš namoškweja, šo bychmy šo prawu jutrownu draštu woblekli, to je nadźiju, šo tež my junu w Šhryštušu horjestanjemy, hdyž nam prawe jutry nastanu. A tuta nadźija dyrbi šo dženska w našich wutrobach w pruhatym blyšcěžu jutrowneho šlónza s nowa šaselenicź. Našche jutrowne šhěrlušche dženska sašo w móžnych šyntach psches Boži dom šhumja, a w džakowanju czescź Boha Wótza pošběhuja, kiž je nam horjestanjeneho dał, a šhwala teho, kiž běsche morny a je nětko živy wot wěcznosće hacž do wěcznosće. Wšchudžom je wješelošcź, njewuměrjomna wješelošcź, hdžež šo jutrowna powjescź šlyšchi.

Woprawdže wšchudžom? Ně, w tawšynt a sašo tawšynt domach a šwójbach šnježi šmjercź, a hdžež je šmjercź, tam žane wješele njeje. My šmy we wěryšhudym czašu živi, hewať njebychu moży žiwjenja tak šłabe byle. Šdy bychmy wjazy wěry měli, njebychmy šo tak bojeli psched njewěru, njebychmy husto tak šadwělowani byli; hdy bychmy wěрили, prawje wěрили, šo je Jesuš Šhryštuš živy, dha bychmy šmjercži bješ bojosće do woblicža hladali a šawołali: Ty šy pschewinjena, Jesuš je živy!

Alle njespominajmy jenož tak žarujo na małowěru a njewěru našich dnjow! Ně, jutry tu šu! Přošchmy: Šnježe, pošylń nam našču šłabu wěru! A š temu

ŕebi ŕwoje žiwjenje w ŕwětłe jutrowneho ŕlónza wob-
hladaimy.

Nasche žiwjenje w ŕwětłe jutrowneho ŕlónza!

My widžimy, so kaž tehdy dže

- 1) Pŕches nóz k ŕwětłu a
- 2) pŕches ŕmjercž k žiwjenju.

I.

Hnujazy wobras je, kiž ŕo nam w naschim jutrownym
ŕczenju pŕched woczi staji. S horzej luboscju k Sbožnikej
džeja tamne žónske jara sahe, jako ŕlónzo ŕkhadžesche,
k rowej. Dich wutroba je poľna wutrobneho žedženja
a hluboķeje ŕrudoby. Hiŕhcže njewjedža, kažki to džen je,
hiŕhcže njewjedža, so žadyn póŕtny czaŕ bjes jutrow njeje,
a so njeje žana ŕmjercž bjes horjestawanja. Jenož jene
praŕchenje maja tehodla na wutrobje: „Šchtó budže nam
tón kamjen wot rowowych durjow wotwalicž?“ W jich
najnutŕkniŕchim je hluboķa nóz; wone widža w Khrystuŕu
hiŕhcže jenož morweho. Anjes Jeŕus bėsche drje huŕto wo
tym rēcžał, so na tŕecim dnju saŕo horjestanje, ale temu
njejŕu wėsče prawje ŕroŕmike, a tehodla je jim to tež
nětko w jich ŕrudobje potajene.

Pucže na pohrjebniŕcžo, ŕchtó chže je wopiŕacž?
Žadyn cžlowjeł drje njeje, kiž njeby tajke cžeķke pucže
ŕnał! Někotryķtuliž je ŕnadž w poŕlednich czaŕach jedyn
kŕchiž po druhim na pohrjebniŕcžo donjesč dyrbjał. Tu
je luba, ŕwěrna macž wotŕal cžahnyła, ta wutroba, kiž
bėsche taľ luba, kaž hewał niħtó na žyľym ŕwěcže; tam
bėsche to nan, ŕwěrnny ŕaŕtarat ŕwojeje ŕwójby. Tu dyrb-
jesche ŕnadž jenicķe džěcžatko, ach pŕchesahe, ŕwojej wócžy
ŕandželicž, a macž a nan mēnitaj, so je ŕo ŕ tym žyľe
ŕbože ŕa jeju žiwjenje haŕto, a tam je ŕo myrcžiny
wěnz mlódeho mandželŕtwa do žypreŕoweho wěnz ŕmjercže
pŕchewobrocžik. A w tajkich hodžinach ŕtupja nam ŕylŕy do
woczow, horže ŕylŕy, a taľ huŕto ŕlyŕchimy tež to praŕchenje:
„Šchtó budže nam tón kamjen wot rowowych — durjow
wotwalicž?“

A mamy w naschich dnjach jich telko wjele, kiž na tuto praschenje žaneho wotmoltwjenja njewjedža. Kamjeń jim psched rowowymi durjemi leži, niz jenož psched rowom Khrystuŝowym, ale psched kóždym rowom a na kóždym rowje. A tutón kamjeń je tež sasyglowany. Wědomnosć je to cžinika, nědomnosć, kiž mēni, so je dawno wunamaŝala, so žane horjestawanje njeje. Kaž kwětki na luzy dženŝa steja a jutŝje ŝwjadnu a ŝahinu, kaž je ŝwěrjo žitwe a wumrje a ŝańdže, tač je to tež cžłowjecžny lóŝ, žitwy byčž a wumrjecž. Wšchi tym drje nědomnosć ŝo troŝchtuje, so ŝmy w ŝwójich ŝkutfach dale žitwi, a so wopomnjecže wostanje; ale ŝhto pomha to nam a ŝawostajenym, tač móže to troŝchtowacž? Horjestawanje to njeje, a kamjeń na rowje ničtó njewotwali a cžēmna nóz wostanje wokoło naŝ. Móžemy ŝ žyła ŝroŝymyčž, so je hiŝcže jich telko, kiž móža tajkej njewěrje pschihłóŝowacž?

Šhto dha je ŝkóncžnje ŝ naschim žiwjenjom, hdnyž njechamy wěrjeć, so je naŝta duŝta, kiž je po Božej podobnosći ŝtworjena, njeŝmjertna, a hdnyž nimamy žaneje nadžije horjestawanja. Ničžo druge njeje, thiba žiwjenje tyŝnosće a ŝmjercže, hdžež žadny wokołik teho wěŝty njeŝym, hačž něŝto lube a drohe njeŝubju. A wutroba dyrbjala ŝo kóždeje wěrnejše luboŝcže hladacž, dokelž mohła wona, cžim horžyŝcha je, jenož ŝo ŝkóncžicž w cžim hórčžiŝchej bolosći. Naŝche žiwjenje byčž Khrystuŝa by bylo cžēmna mēŝchenža wŝchelafich žadosćow a myŝlow, kotrychž dyrbjeli ŝo hańbowacž, a ŝkutfow, kotrež kychmy w ŝmjertnej hodžinje tač radži čžyli ŝaŝo wrócžo wŝacž. Kóžde ŝamŝne ŝaprēcže a kóžda woporniwosć by byla ŝmēŝna hlupoŝcž, pschetož ŝa to njeby žaneho ŝorunanja bylo; we wŝchėdny m wobkhadže by jedyn drugeho jenož wujebač. Haj, wŝchudžom cžēmna nóz, kiž ŝo njeda wujaknicž, kaž to nom w naschich dnjach w njelicžomnych domach napschecžiwu ŝtupi.

Wŝchecželjo, wjěŝelmy ŝo tehodla, so mamy my tu hnadu, so móžemy jutry ŝwjecžicž; pschetož nam dyrbi ŝo dopjelnicž: Wŝchecž nóz k ŝwětlu! Tamne žónŝke džeja do rowa nutŝ, a w tutym wokołiknjenju ŝapocžnje ŝo jim

nóz wujašnicž. Wone wobhladaju jandžela w rowje, a tutón jandžel pschinješe jim wješekeu powjesč, so je nóz saschla, džen pak so pschibližak. Jandžel wě, tuta wješekeu powjesč je tak móžna, so jim pschimoła: „Nje-
stróžće so!“ Nježarujeće wjazy, ale njech jutry do
wascheje wutrobje sacžahnu! Placžesch: pak tuta powjesč
jenož tym žónskim? Ně, jutry so tež sa tebe pschischle,
luby tichščiziano. Brecž se wschym žarowanjom, tiche-
ščizienjo stupja k rowam a njehladaju dele do rowa
a nježaruja połni sadwlowanja, ně, woni hladaja horje
k njebjeskim wyšokosčam a wyskaja, a wscha nóz do
šwětka so pschewobroczi. A dale prajimy: Jutry tu so!
Brecž k nozu starosčow! Kelko wutrobom je hischče
sa uknjenyh k kamjenjom starosčow, a w najsnutšknishim
je čyma, kaž w rowje. Wschitke šwoje starosče čizšče
na njeho, wón so sa was šira. Jutry tu so! Brecž
k nozu hrěchow! Šnadž je tak někotrj, na kotrehož wu-
trobje skala hrěchreje winy leži, a wón je so husto
prózował, tutón kamjenj wotbyč, a tola je šhonicž dyrbjak,
so móž nascha dobyč njemóže. Bschecželo, je-li hischče
čyma w twojej wutrobje a w twojim žiwjenju, dha šlysch
wješekeu powjesč: Jutry tu so! Jesuš chze čje wjesč
psches nóz k šwětlu, hdž jenož jeho prošyš a pytasch,
kaž tamne žónske. Jesuš je živy, wón je psches šmjercž
k žiwjenju schoł, a wón chze tebe tón šamy pucž wjesč.

II.

Jandžel praji žónskim: „Wj pytače Jesuša Na-
zarenšeho, teho tichizowaneho; wón je stanul, a njeje
tudj.“ Móžemy so temu dživacž, móžemy na tym
dwělowacž? Ně, na žadyu pad wschitzy čzi niz, kiž so
bibliju čitali a Jesušowe žiwjenje snaja. Tak dyrbjesche
tola pschińč. Glaj, Bóh je žiwjenje, a wscho žiwjenje
k Boha pschińdže. Štóz pak je štajnje w towarštwje
k Bohom živy, tón ma tež džěl na žiwym Bosy a džěl
na jeho žiwjenju. A hdže je čłowjek živy byl, kiž je tak
k Bohom psches jene byl, kaž nasch Šbóžnik Jesuš Šhry-

stuŕ? Wón ŕam runje won praji: „Ja a tón Wótz ŕmój jene.“ Tam dwanaćelětny hižo rjeknje: „Njewěŕtaj wój, so ja być mam w tym, ŕchtož mojego Wótza je?“ tu jeho poŕlednje ŕłowo do ŕmjercze na ŕŕhižu: „Wótcze, ja porucžu ŕwoju duŕchu do twojeju rułow.“ A žiwjenje ŕrjedž tutnych lětow, lute žiwjenje w Boŕu! Wón móže njepŕheczelow ŕo praŕhecž: „ŕchto bjeŕ wami móže mi hrěch dowjeŕć?“ — a woni ŕu wŕŕižy ŕmėrom a wobkrucža ŕ tym ŕjawnje, ŕo njenamałaju žaneje winy na nim. A to njeje ŕo jenož junkrócž ŕtało, ně, tamŕhntkrócž ŕu njepŕheczełjo ŕpntali, jeho hrěcha dowjeŕć, ženje pał njeje ŕo jim to radžilo. Ale cžehodla je to tał wažne ŕa Jeŕuŕowe horjeŕtaće? W ŕwjatym piŕmje cžitamy: ŕŕmjercž je hrěchow mŕda. ŕŕwjatoŕcž je pał pucž k žiwjenju; tehodla praji Jeŕuŕ tež tał połny dowėrienja: „Ty njebudžeŕch dopuŕŕcžicž, ŕo by twój ŕwjaty ŕhnicze widžik.“ Tał dyrbi Jeŕuŕ Khryŕtuŕ na jutrownym ranju horjeŕtaneč, a wyŕtajo klineži pŕŕeŕ ŕwět: Jeŕuŕ Khryŕtuŕ je ŕmjercži móž wŕał, žiwjenje pał a njeŕachodnoŕcž na ŕwětło pŕŕinjeŕł. Haj ŕbóžnik nje-móžeŕche w rowje woŕtać.

So bychu to tola wŕŕižy cži ŕłyŕcheli, kiž hiŕcže dwėluja a žaruja, kaž budžišche wón w rowje woŕtał. Jeŕuŕ pał njeje tam, hdžež morwi ŕu. Wón je živy, wón je ŕtanył. So bychu to ŕłyŕcheli wŕŕižy, kiž hiŕcže w kłódku ŕmjercze ŕedža! Kelto jich, kiž ŕo boja na pohrjebniŕcžežo hić, dokelž ŕo boja, ŕo budža na ŕmjercž dopomnjeni! ŕchto je nam ŕmjercž? Durje ŕu, pŕŕeŕ kotrež je Jeŕuŕ k njebjeŕam ŕhoł!

A najrjeńŕche je, ŕo njeje Jeŕuŕ jenož ŕam ŕa ŕebje ŕmjercži móž wŕał, ně, najkraŕniŕcha jutrowna powjeŕć je, kiž ŕam wupraji: „Ja ŕym živy a wy budžecze tež živi.“ Žiwjenje dyrbiŕch doŕtać, wėcžne žiwjenje! Žiwjenje ma tež ŕłót, žiwjenje tež roŕtlina, ale ty wumožene cžłowŕŕe džėcžo dyrbiŕch wėcžne žiwjenje doŕtać, wėcžnoŕcž połožiti tebi twój Bóh do wutrobny. Njechateŕch wyŕtać?

Na cžim leži, ŕo jich tał wjele w ŕŕeŕcžijanŕtwje hiŕcže prawje džėł nima na tutym žiwjenju, ŕo ŕo ŕe ŕmjertnymi

myšlemi pschezo hišćeže tak martruja. Jenož na tym, so Jesuša došč njeptaju, so nješteja došč w swisku s horje-
stanjenym. Modla so knadž a khodža tež te mschi, ale
pschi tym njepsińdu swojemu Bohu tak prawje blisko.
Je tež pola tebje tak? Hdyž haj, dha pytaj hišćeže
dženša Jesuša tak polny žedženja a žadanja, kaž tamne
žónske na jutrownym ranju. Jim je Sbožnik jich jene
a wscho, jich myšle su jenož pola njeho. Duž so
staraj, so budže tež pola tebje tak, a so budže Sbožnik
pschezo bóle w twojim žiwjenju, w hodžinach džela kaž
wotpocžinka, ta móž, kiž knježi. Hdyž so to dopjelni,
pytnješch, kaž nowe žiwjenje do twojeje wutrobny sacžehnje,
jutrowne, wěčne žiwjenje. Bóh dač, so bychmy wschitžy
něšto wot tuteho žiwjenja s nascheho teksta sobu wsali.

A jako ludžom, kotrymž Jesuš jich žiwjenje je,
płaczi nam potom tež napominanje na tónzu teksta:
„Džicže pak a powjescže to!“ Do wschěch domow
noschmy powjescž wo žiwjenju. Do swěta naschich
dnjow s jich wulkej nozu a njewěru wołajmy: Wotucžće,
jutry tu su! W Božim domje w Strašburku, žyle
horlach na wěži steja tamne słowa: Jesus vivit, Jesus
vincit, Jesus regnat, Jesus triumphat. W serbskej
rěczi to rěka: Jesuš je živy, Jesuš dobywa, Jesuš
knježi a Jesuš wyska. S tutym wusnacžom je twarski
mischtr tehdy swoj skutk žiwjenja kónowač, a schtož je
we wutrobje shonit, to dyrbi nětko skutk jeho žiwjenja
pschipowjedacž. A hdyž smy my to samžne shonili,
tak husto shonili w swojim žiwjenju, dha njemjelčmy,
ně wótsje, tež swoje shonjenja pschipowjedajmy, pschi-
powjedajmy je pschi wschědnym džele, pschipowjedajmy
je wonkach na swěcže kaž nutškach w swojim domje,
pschipowjedajmy je hacž do teje hodžiny, hdžež nje-
budžemy wjazy wěricž, ale widžecž: Jesuš Khrystuš je
živy, wón dobywa, wón knježi a wón triumfiruje wot
wěčnoścže hacž do wěčnoścže. Halleluja! Hamjen.

2. Kwjedzeń jutrow.

Lut. 24, 13—35.

A hlaj, dwaj wot nich dźěshtaj tón žamy džen do městka, kotrež běsche wot Jerusalema schěsčdžekacž honow daloko, i mjenom Emmaus. A rěčeshtaj bjes žobu wot teho wscheho, shtož žo stalo běsche. A poda žo, jako wonaj tak rěčeshtaj a žo wopraschowanšhtaj bjes žobu, pschibližowa žo Jesuž k nimaj a dźěsche i nimaj. Ale jeju woczi běschtej dźeržanej, so jeho njesnaschhtaj. Wón pak dźesche k nimaj: Kajtke žu to rěče, kotrež wój dužy bjes žobu mataj a staj srudnaj? Duž wotmolwi jedyn, i mjenom Kleofaž, a dźesche k njemu: Ssh ty tón jenicžki zasnit w Jerusaleme, kiž by njewjedžil, shtož žo w tych dnjach tam stalo je? A wón dźesche k nimaj: Kajtke? Wonaj pak dźeshtaj k njemu: To ždny wot Jesuža Nazarenskeho, kotryž běsche profeta, móžny w skutkach a žlowach, psched Bohom a pschede wschěm ludom; tak jeho naschi wyschichi měschizy a knježa podali žu k satamanštwu teje žmjereče a jeho kschizowali. Wsh žo pak nadžijachmy, so wón budže Israela wumóz; a psche wscho je dženka kšeczi džen, jako žo to stalo je. Tež žu naš nastróžale někotre žónske tych naschich, kiž žu rano pola rowa byle; a jako jeho cžělo njenamačahu, pschindžechu prajizy, so žu tež widžile widženje tych jandželow, kotřiž praja, so je žitwy. A někotři bjes nami džěchu tam k rowu a namačahu jo tak, kaž žónske prajachu; ale jeho njewidžichu. A wón dźesche k nimaj: O wy hlupenje a lenjeje wutrobny k wěrxenju temu wschitkemu, shtož profetojo rěčeli žu! Njedyrbjesche Skhrystuž to cžerpicz a k žwojej kražnosčzi sańcz? A pocžinawšchi wot Mójsaža a wot wschěch profetow wukladowasche jimaj, shtož we wschěm pižmje wot njeho rěčane bě. A woni pschibližachu žo k temu městku, hdžež džěchu, a wón

činiješče, jako by čyhl dale hiež. A wonaj nušowaschtaj jeho a džeschtaj: Wostań pola naš, dolež ƚo k wječoru pschibližuje a džen je ƚo nakhilik. A wón džesče nuts, so by pola njeju wostal. A sta ƚe, jako s nimaj sa blidom ƚedžesče, wsa wón tón khlěb, džakowasče ƚo, lamasče a poda jón jimaj. Duž buschtej jeju woczi wotewrjenej, a pónaschtaj jeho. A wón ƚo sħubi psched nimaj. A wonaj džeschtaj bjes ƚobu: Njehorjesče ƚo naju wutroba w namaj, jako s namaj rěčesče na puczu a namaj to pišmo wotewri? A wonaj stanuschtaj w tej ƚamej sħtundže, wróczišchtaj ƚo do Jerusalema a namakaschtaj tħch jědnacze sħromodženħch a tħch, kiž psħi nich běchu, kotsiž džachu: Tón Anjes je wopradowže stanul a Schimanej ƚo sħewil. A wonaj powjedbaschtaj jim, sħto ƚo na puczu stalo bě, a kak wón wot njeju pónath je na tħm, jako khlěb lamasče. Hamjen.

Jutry tu ƚu. Boža hnada je nam s nowa wobradži. Jutry ƚu wsħěch ƚwjedženjom najwysħsħi, wsħěch Božich dnjom najkrašnišħi. Jutry ƚo wošebje sħewi, sħto na nasħej ƚwjatej wěrje mamy, pať morweho sħóžnika, kiž žadyn sħóžnik sa naš njemóže byč, abo teho, kiž bu kšħižowan, je wumrjel a bu pohrjeban, ale je na tšeczi džen stanul wot morwħch. Sħtóz jeho nima, nima žanħch jutrow. Jeho ƚwjedženške wješele je potajna sħudoba. Jenož hdžež horjestanjeny Jesuš we wutrobach bydli a w domje ƚo sħewi, jenož tam ƚu jutry. Kajki je twój jutrowny ƚwjedžen?

Dwojake jutry něhdy w Jerusaleme a
ħisħcže nětk mjes nami:

- 1) Sħudne ƚu jutry, hdħž je Jesuš morwy sa tebjje w rowje.
- 2) Wješele a sħóžne masħ jutry, hdħž je twój Anjes czi stanul.

I.

Sħudne jutry! Móže tutón krašny, wulki, kšħe-
sħizijanski ƚwjedžen s žyła sħudny byč? Jašne wješele
ƚo na wsħěch woblicžach ƚwěczi. Kadošcž we wsħěch wu-

trobach bydli. Swony sbóžnu powjesč wo horjestanje-
nym psches kraj swonja. Mlke pruhi nalětnjeho blónza
hórki a doliny wobšwětluja. Hacz do mróčelow horje
šo schlowronczt, šwój khěrlusch džělajo, sběha.

Wschudže ptaczki spěwaja:

„Jutry šu! Haleluja!“

Móže tutón krašny, wulki šwjedžen s zyla srudny
byč? Fijalki módre hlóječki mješ rowami sběhaju. Běle
anemony na lufach safčěwaju. Wošadni s čzřjódami
te mšchi czahnu. Džěczi starscheju pschewodžeja. Tež
šwěrnj, lubi stari, na šwój kiješcht šo sepjerajo, šu mješ
kemscherjemi. Móžnišcho a wješelscho hacž hewał w zyrk-
wjach předarjo předuja a pišcčzele schumja a wošadni
jutrowne psalmy sanoschuja. Móže tutón wulki, krašny
šwjedžen s zyla srudny byč? Šsamo na czichej Božej
coli drjewjane kschize a rowne kamjenje se šwojimi schpru-
chami a khěrluschowymi schtuczłkami wo horjestanjnym
šwědcza. Niz wjazy sady samkujnych duri, kaž něhdy
w Jerusalemje, niz wjazy jenož w komorkach płacža a
šylow, kaž něhdy w rańšim kraju, šo jutrowna powjesč
šjewi, ně s wjele milionow rtow jako wulki dobyčerstki
khěrlusch, jako jutrowny psalm s majestecziškej mozu psches
tutu semju horje k wotewrjenym njebjěšam klineži:

„Jesuš, moja nadžija

A mój Šbóžnik, tón je žiwj.“

Móže dha tutón wulki, krašny šwjedžen s zyla
srudny byč? — We wjele tyšaz domach němsteho luda
a w někotrymžkuliz domje šerbskeho kraja šo dženkša srudne
jutry bješ horjestanjneho šwjecža. Wutrobny domjaznych
kaž tutaj pucžowarjej w našim teryče jenož morweho
Jesuša w rowje snaja.

Dwaj staj tu hromadže. Kleofaš jedyn s njeju rěka
a tón tamny? Je drje Lufasch šam; s wěstoscžu pał to
njewěmy. Pschěšadž šo do tuteho scženja tał žiwje, kaž
by ty tónle druhi drohował był. W měsčze Jerusalemje
bě šwjedženšte wješele. Š daloka a s bliska běchu Židzi
pschikhwatali, šo bychu wulki rócžny czaš po waschnju

wótzow w Jerusaleme swjeczili. Po hařach pobožny lud psalmy spěwajo do templa cžehnje. Nadoscž wutrobny napjelnja, ale niz wschittim. Někotra wutroba ƚo s boloscžu łama. W někotrym domje najhlubšche žarowanje bydli. Horřka řchescžijanow płacže. Najlubšche bu jim snate. Sich wodžet a wucžet, jich řwětlo a řlónzo, jich duřchow sbože a řbóžnoscž wjazny njeje. Jesuř je řchizowany, morjenny. Tak je płakanje w domach řchescžijanow. Žarujto řwěrne žónřte rano do řřhadženja řlónza ř rowej řhwataja. Na wječzor přenjeje jutrownicžki Kleofař a jeho pschecžel Jerusalem wopuřchčžitaj. Tež jimaj je wutroba połna boloscžow. Tak jedyn pola druheho radu a trořcht pyta. Dwaj tu řtaj, žyle řaž řtaj wój tež dwaj: nan a macž, muž a žona, bratr a řotra; abo je řnano twój pschewodžet a něhduřchi towarřch w žiwjenju s Jerusalema tuteho řwěta, řiž je tež s řrwju a wjele řylřami macžany, řaž tamne měřto Jerusalem, přjedy tebe do njebeřřkeho Emauřa dóřřchoł? Derje tebi, hdnyž řwěrneho, pobožneho pschecžela mařch. Wořebje w cžadžach tyřchnoscže je cži dwójžny nuřny. Tón cžlowjet je řhudny, řiž žyle řam pschew žiwjenje dže. Byrnjež řubłow dořč měł a cžescže, wón je tola jara řhudny. Řiřchcže hubjeřřchi pař je tón, řiž w řřym, řřažožym towarřtwje, řaž něřř jich wjele, řteji, hdžež je jedyn druheho niz dobry jandžel, ale řř řawjedniř a cžert. Kleofař a jeho pschecžel řtaj řwěrnaj towarřřchej, a tola řtaj tu wobaj dwaj jara řhudaj, dořelž řwoje jutry s morwym Jesuřom řwječžitaj. Mařch-li ty řwěrneho řobudróřowarja w domje, lubu mandželřtu, řiž s wutrobu derje s tobu měni, pěřne džecži, dobrych řuřřow a řnatyř, ty řy tola s nimi wschěmi jara řhudny, je-li wařch pučž, řaž tuteju pučž, bjeř nadžije a wěry. To řu řrudne jutry, řiž řo tu wot tuteju dweju psched wrotami Jerusalema řwječža.

Žimaj je Jesuř morwy, a tola řo wobaj wot něho dželicž njemóžetaj! Psched nimaj tamny džeň řteji, hdžež Jesuř pod Ğofianaspěwanjom do řwojeho měřta řacžeže, psched nimaj tež pořlenja nóz s bolostnym bědženjom w Ğeth-

semane. Wobaj spominataj, kak džiwi, njemdry lud w
 swojej sařaktošći reji: „Křižuj jeho, křižuj jeho! Jeho
 krej pschińdž na naš a na naše džěczi!“ kak Pilatus
 jeho sařudži. Wonaj sašo w duchu widžitaj hłowu kraw-
 nje sbitu a połnu bolosćow. Wonaj sa křižnoscherjom na
 Golgatha stupataj a s křiža dele jeho poženje próstwy,
 modlitwy a sdychowanja křišćitaj. „Tak rěčeshtaj bjes-
 sobu wot teho wscheho, shto šo stało běšče.“ Kaž pla-
 kazy žarowazy pschězo sašo na swojeho lubowaneho se-
 mrjeteho spominaja, tak tutaj dwaj na Jesuša, kiž bě jimaj
 wjele wjazy, dylžli nan a macž. Chžemy-li křišćijenjo
 byčž, njedyrbjale naše myšle wošebje na tutych wulkich
 šwjatych dnjach pschězo sašo k Jesušej šo wróćicž a pschi-
 nim wostacž? Přecž se wschěmi prošnymi rěčemi a semskimi
 starosćemi! Sdyž hdy, ma wošebje w tutych dnjach nam
 ta jena wulka starosć žyłu wutrobu napjelnicž: „Shto je
 mi Jesuš, morwy cžlowjeł abo mój horjestanjeny Šbóžnik?“
 Tutymaj dwěmaj je wscho saschło. Sžlysch jeju škoržby
 psche Jesuša Nazarenskeho, „kotryž běšče profeta, móžny
 w skutkach a šłowach psched Bohom a pschede wschěm
 ludom; kak jeho našchi wyschšchi měšchnizy a knježa podali
 šu k šatamanštwu teje šmjercže a jeho křižowali.“ Sa
 njeju je wscha nadžija šnicžena. Wšcho je šhubjene. Šrudne
 jutry! Wonaj wo Jesušu a jeho skutku rěčitaj runje tak,
 kaž njewěrjazy w našim cžasju, jako wo jnym, kiž bě
 žiwy ale je morwy a tehodla žaneje wošebiteje wažnosće
 sa naš nima. „My šo pať nadžijachmy, šo wón budže
 Šraela wumóž.“ My šo pať nadžijachmy, šo našim
 cžerpjenjam šónž ščini, našich njepschecželow šbije, Davi-
 towy trón sašo powyšchi, Zion sašo w starej krašnosći
 posběhnje a šo jako kral wschěch kralow móžnje šjewi.
 Tak šo nadžijachmy, ale našchi nadžija je w Šosefowej
 šahrodže pohrjebana, našcha wěra je hašnyła a jenicžke,
 shtož je nam wostało, je wulka, horjaza lubosć k njemu, kiž
 bu nam wsaty. Lubosć je šylnišcha hacž šmjercž, šamo
 hacž žałošna šmjercž na křižu. W žarowazej lubosći na
 njeho spominamy a wo njeho plakamy. Morwy je Jesuš!
 Šrudne jutry!

Tola je horjestanjeny tutymaj pucžowarjomaj dawno hižo blisko. „Tež šu naš nastróžake někotre žónske tych našchich, kiž šu rano pola rowa byle; a jako jeho czěło njenamafachu, pschińdžechu prajizy, so šu tež widžile widženje tych jandželow, kotsiž praja, so je žiwy. A někotři bjes nami džěchu tam k rowu a namafachu jo tak, kaž žónske prajachu.“ Hižo bě Marja Madlena Jesuša stro-wiła. Hižo bě Pětr jeho wohladał. Tutaj dwaj pať k rowu schłoj njeistaj. Njeje pola njeju žyle tak, kaž husto pola njewěrjazych w našim čašu: Woni šami njepruhuja. Woni šo njepschešwědcza. Woni po druhich rěcža. Woni wo Božim słowje šudža, ale jo njecitaja ani njesnaja a rěcža tohodla wo wězach wěry, kaž šlepy wo barbje a hluchi wo słyschenju. „Nastróžake šu naš žónske.“ Potajkim jutrowna powjesč njebě jim witana a wot nich woczafana. Slaj, fajke šu to lžě, hdyž šo praji a hani: Wuczobnizy běchu lohtowěriwi ludžo, kiž, šchtož horzo woczafowachu, skóncznje we widženjach widžachu. Ně, hdyž je něchtó czežko k wěrje dóšchol, běchu to woni. Ša nich bě Jesuš morny. Woni šu bjes wscheje nadžije. Šsmjercž bě kralowa. Šrudne běchu to jutry!

Šdy bychy přeni póšli Jesušowi w šwojej njewěrie šawostali, my dženska njebychmy žane jutre šwjeczili, tu a nihdže w šerbskim kraju njeby žana žyrkej štała, žadyn šwón njeby šwonil, žana šwjedžeńska wošada njeby šo šhromadžowala, žadyn šhorn a mrějazy šo njeby troschtował: „Ma šwěcže moče czešnosč, ale budžče dobreje nadžije; ja šym šwět pschewinył!“ Žane pobožne šerbske džěcžo šo njeby modliło:

„Mój Jesu, moja pata,
Mi k pschikrywanju data,
Šhrěj šwoje šurjatko!“

Kať chžyl a mohł morny Jesuš nam bycz šchit a kryw a pomoz a troscht a nadžija? Š njewurjekniwje šrudne jutry bychy to byle, ně š žyla žane jutry! Ale džak budž Bohu: Móz šo minje! Wěra roscže. Jutrowne šlónzo-na pucžu do Emmauša ššhadža.

II.

Wješeke a sbóžne masch jutry, hdyž je twój Anješ czi stanył! Wón sam je wodžet a płodžet wěry. Njesnaty zusobnik běsche so pucžowarjomaj pschidał. Witany jimaj njebě. We hlubokej srudobje nochze nihtó zuseho pschewodžerja. Radšcho je s lubym pscheczjelom sam. Bórny pať staj so jemu tola wufkoržiloj. Wonaj staj rěčžaloj. Wón je pošluchał. Nětk pať wón rěčžecž sapocznje. Wótře kaž nóz so jeho přenje słowa: „O wy hlupenje a lěnjeje wutrobny.“ Wy macže woczy a njewidžicže! Pomoz je blisko, ale wy ju njerodžicže! Wy plakacže psche Khrysta šmjercž, kiž je tola sa waš poslednje wufhowanje psched skazenjom. Khrysta kichiz je najwyschšcha Boža mudrosč, ale njewěra šwěta je najwjetscha hluposč! „O wy lěnjeje wutrobny k wěrjenju temu wschitkemu, šchtož profetojo rěčželi so.“ Kať dołho chže wascha wěra tať sprózna a lěnja byčž? Nochzeczže skóncžnje na kschidłach wěry wysche tuteho šwěta so pošběhnyčž a hlubokosč a šchěrokošč a krašnosč Božich pucžow k naschemu wumoženju pósnačž? Ty ludo lěnjeje wutrobny w naschim čžasbu, kiž so stokrócž bóle symny a liwki, swjětschny a njewěrjazy hacž tutaj dwaj, nochzesch ty skóncžnje wulke praschenja Jesušoweho kschiza, nascheje šwjateje kšeschčijanskeje wěry, Božeho słowa, čžłowšsteje nješmjertneje dusche sa šwoje přenje a najwažnišche praschenje scžinicž? Ty rěčžišch wo wschěm, šchtož so na šwěcže stawa, sa wscho masch sajimanje a wotewrjenu wutrobu, praj, chžesch ty lěni zusobnik wostacž w najwažnišchich praschenjach šwojeje nješmjertneje dusche?

Jutrowne předomanje horjestanjeny tu na pucžu džerži: „Njednyrbjesche Khrystuš to čžetpicž a k šwojej krašnosčzi sańčž? A pocžinawšchi wot Mójsaša a wot wschěch profetow wufkladomasche jimaj, šchtož we wschěm pišmje wot njeho rěčžane bě.“ Šchto budžišche tola tutu rěčž Jesušowu šobu šlyšhecž mohł! Tajke jutrowne předomanje pošne mozy so na šwěcže ženje wjazy džeržalo njeje. Scženik Łufasch nam jo sakhował njeje, ale wulke

thema tuteho předomanja je nam date: „Njedyrbjesche Khrystuſ to čžerpicz a k swojej kraſnosći sańcz?“ To je žro našcheje wěry a je biblija w bibliji. Wulka, swjata hodžina na puczju do Emmauſa! Bocžinawſchi wot Mójſaſa, kať je wón hada w puſczinje sa ſnamjo wuſtrowjenja powyſchiť, a Abrahama, kať je swojeho ſyna sa wopor pſchinjeſcz chzynť, a Joſefa, kať je njewinojty čžerpiť, a Davida, kať je w 22. pſalmje žalosczit: „Mój Božo, mój Božo, čžohodla ſy mje wopuſchczit?“ a Jeſajaſa, kať je w 53. ſtawje wěſchczit, kať by ſobu pod kichžom ſtať: „Sawěſcže, wón njeſeſche naſche khorosczje a naťoži ſebi naſche bolosczje“, wukładowaſche jimaj swjate piſmo, ale niz jaťo morwe, próſne ſłowa, ale jaťo žiwjenje a bójſtu wěrnoscz a njebjeſtu móž sa duſchu. Něťk bu, ſchtož přjedy čžemne bě, ſwětke a ſchtož potajne bě, jaſne a kraſne.

Móz njeměry a dwělowanjow je nimo. Tať kať Jeſuſ k tutymaj wučžobnikomaj rěczj, rěczj hiſcže něťk k nam w ſwojim ſłowje. Tu je nam bliſko. Tu naſ pſcheſ žiwjenje pſchewodža. Tu nam na naſche praſchenja wotmolwjenje dawa. Tu naſ khoſta, roſwucžuje, ſběha, poſylnjuje, wjedže a troſchtuje a je pola naſ, kať pola tuteju. O to ſy wjeſeťe jutry ſ horjeſtanjenym na puczju a hiſcže wjeſeťe ſ nim w domje!

Emmauſ, čžicha wjeſta, pſched nimi leži. S wěſtoſczju wjazy njewěmy, kotre měſtno to bě. Tſi wſy wokolo Jeruſalema ſo puczowarjej mjenuja, kiž mohke Emmauſ bycz. To pať dyrbiſch ty wjedžecz, hdže twój Emmauſ je. Wſchudže tam je, hdžež ſo naſch Anjeſ nam ſjewi, wſchědny khlěb nam ſkiczi a jaťo khlěb žiwjenja duſchu wolſchewja, w naſchim domje a tu w Božim domje ſ rjanymi Božimi ſlužbami.

hdžež Jeſuſ k tebi hnadnje pſchikhadža,

Szo Emmauſ sa tebe wotewrja! —

„A wón čžinjeſche, jaťo by chzynť dale hicz.“ Wonaj pať swojeho wulkeho dobroczela wot ſebje njepuſchczitaj, ale „nuſowaſchtaj jeho a džeſchtaj: Wóſtań pola naſ, dokelž ſo k wječžoru pſchibližuje a džen je ſo naťhilit.“

Wón do domu jastupi. Wón pschikhadža rad, hdžež jeho proscha. Wontach šo czëmnošč nozy pocžina na kraj lěhacž, tu w domje pať šo pschezo jašnišcho jutrowne šwětło šwěcži. Wón šynu šo k blidu. Spodžiwny hósč. Wón czini, kaž by s Anjesom a hospodarjom w domje był. Njeje wón to woprawdže? Njedyrbjať kóždy dom jeho dom bycž, tež twój dom se wschëm, schtož w nim je? Wón wsja tón khlěb. Wón džakowasche šo. Wón lamasche jón. Wón jón jimaj poda. S pschezo wjetschim spodzowanjom staj wonaj na njeho hladaťoj. Tak šo žadyn druhi džakowacž njemóže. Jenož jedyn! Kunje tak wscho šo sta w tamnej poslednej nozy ja Božim blidom. Kaž schupišny padnje jimaj wot woczow. To je wón! To je Jesuř! Wón je žiwny. Wón je stanyť! Halleluja! O sbožne, wješeke jutry!

To je pschezo wulka, šwjata hodžina, haj najwjetscha w žiwjenju, hdyž po dołhim abo krótschim bludženju a praschenju a pytanju jena człowšča duscha Jesuřa namata a šapschimnje přeni króč abo jeho šašo namata, kotrehož bě šhubila. To je hodžina, na kotrež šo Boži jandželjo šobu wješela. Šy ty tutu hodžinu w šwojim žiwjenju měť? Kať dońdžemy k njej? Boža hnada ma wschelake pucže k naschemu sbožu, ale wošebje njeskondžmy te šředki Božeje hnady, s kotrymiž tutaj wuczobnikaj k Jesuřej dońdžetaj.

Bože šłowo najpriódžy! Móznyje to sczenje na njo a do njeho pokasuje. S Božeho šłowa šo tutymaj přenja pruha jutrowneho šwetla šašwěcži. Psches Bože šłowo, wot Khrystuřa šameho jimaj wukładowane, pošnajetaj hlubokošč Božich myšlow a puczow. Tak wobhońcže šo w piřmje. Wy macže wěcžne žiwjenje w nim. Tu rěcži Jesuř nětk hišcže k nam. Schtož pať w piřmje namafacže, dži wam do wutroby a psches wutrobu, a tať budž wasche žiwjenje pobožne, cziste a šwjate, kaž wotevrjena biblija psched šwětom. —

Modlitwa k druhemu! Wy šnajecže krařnu modlitwu nascheho texta: „Wostań pola naš, dokelž šo k wječzoru pschibližuje a džen je šo nakhiliť.“ Schtó šyly wulicži,

kiž ſu po tutymaj modlerjomaj ſ jeju ſłowami tak ſo modlili: Džeczi a ſpróznj ſchědžiwzy, nanojo a maczerje we wołomiſnjenjach wulkeho ſtyſta, ale tež wulkeho ſboža, ſu ſo modlili tak, hdyž nóz ſ čzornymi ſchidłami ſo na kraj lěhaſche, ſu ſo modlili tak pſchi ſmjertnych ložach, wopuſchčzeni a woſhrocženi wot ſwojich najluſchich, ſu ſo modlili tak, hdyž wječzor ſ wěže ſwjatoſ ſwonjeſche abo lěto ke kónzej ſhwataſche: „Anježe woſtań pola naſ!“ Anjeſ je jeju próſtwu ſlýchchal a dopjelnił. Proſchče a wam budže date! —

Bože wotkaſanje ſkónčnje! Szwjata hodžina tu w komorzy je mózne napominanje k ſwěrnosczi ſa Božim blidom. Tu naſch Anjeſ naſ wěſtych čzini: Ja ſym čze wumohl! Čzohodla je hoſczow Božeho wotkaſanja lěto wot lěta mjenje? Kral wěczneje luboſčze proſy: „Do čzińče k mojemu wopomnjenju!“ Ssmj my hiſchče ſchěſczijenjo, hdyž jo njeczinimy? My bychmy wjazy měra w njeměrze ſwěta a wjazy dobyčza nad hrěchom měli, hdy bychmy ſwěrnischi byli ſa Božim blidom.

S horjazej wutrobu ſo tutaj wuczobnikaj do Jeruſalema na měſčze wróczitaj. Wot rta ke rtej, wot doma k domej powjeſč klinezi: Anjeſ je ſtanył! Nječ ſwět a jeho mudroſč pſchezo ſ nowa jeho do rowa połoži a wajchtarjow poſtaji: Jutry tu ſu! Wón wſchě rowne kamjenje wotwali a ſygele roſtorhnje a njepſchecželow pſchewinje. O wjeſełe, ſbóžne jutry!

Tu ſo won po ſhwili ſhubi, ale bliſko nam tola woſtawa a ſ nami pſchěſ žiwjenje dže. Junu pał, hdyž naſch poſledni wječzor pſchińdže, potom čze naſ horjewſacž do ſwojeho wulkeho njebjeſkeho domu. Tam čze ſ nami wječzerjecž ſa blidom wěczneje luboſčze. Tam nam hiſchče raſ kaž ſchupiſny wot woczow padnje, a tam jeho hiſchče žyle hinał poſnajemy a jeho bójſku kraſnoſč, dylžli tu we wěrje naſdala. To budžeja hałle prawje wjeſełe, ſbóžne jutry! Hamjen.

Njedźela Quasimodogeniti.

Jana 20, 24—29.

Thomasch pak, wot tych dwanaće jedyn, kotremuž Didimuz rěkaju, njeběšče pschi nich, jako Jesuž pschińdže. Dha džachu czi drusy wučomnizy k njemu: My žmy teho Anjesa widžili. Wón pak džesche k nim: Je-li so ja w jeho rukomaj njewidžu te hosdžaze blusny a njetyknu žwój porst do tych hosdžaznych blusnow a njepołożu žwoju ruku do jeho boła, dha njebudu wěricz. A po tydženju běchu jeho wučomnizy sažo nutškach a Thomasch s nimi. Duž pschińdže Jesuž, jako durje sanknjene běchu, a stupi žrjedža a džesche: Měr budž s wami! Potom džesche wón k Thomaschej: Tykń žem žwój porst a wohladaj mojej ruzy; a podaj žem žwoju ruku a polož ju do mojeho boła; a njebudž njewěrjazy, ale budž wěrjazy. Thomasch pak wotmolwi a džesche k njemu: Mój Anježe a mój Božo! Džesche Jesuž k njemu: Dokaž mje widžil žy, Thomascho, dha wěriscy ty. Sbožni žu czi, kiž njewidža a wschał wěrja. Samjeń.

Młode jutry, kaž dženšnišča njedźela rěka, maja sa naš něšcto wožebje spodobne. Wokrjedž žo womłodžazeje semje, pschi přenich nalětnich kwětkach widžimy naše małe džěczi žo k schuli podawacz. Hlaj, kčějaze woblicža, wješeke stupanje — kaž chzyle prajicz: My žmy Boža najrjeńšča psychnoscz na semi; mějče naš wutrobnje lubo! Ale s přenim pucžikom do wučernje, se sapočatkom schule žo tež přenja mała staroscž do młodeje wutroby namaka. Pšchemyšlowanje a wuknjenje pschińdže w pschiběrazej měrje!

A nětko nam do myšle pschińdže naše, doroscženy ch wulkich brěmjo a wobečěžnoscz. A tule w žwjatnizy žo dopominamy na snutštowne czeže cžłowškich duschow, kotrymž

ŝu wótzoyo zwyŝle (dwěle) a duchowne ŝpytowanja rěfali. Zadyń čas ŝa ŝchěŝczijanow jich telko a tajke traŝchne njepŝchinjeŝe kaž jutrowny. Dopomńmy ŝo, w Anjeŝu lubowani, tajke czeŝkoty ŝu tamni přeni ŝwědzy ŝtanjeneho Jeŝuŝa ŝnjěŝć a pŝchewinyčć měli, wo kotrychž woŝpjet rěka: „Woni njewěrjachu — hiŝchće njewěrjachu ŝ wjeŝełoŝcžu.“ Anjeŝ ŝam džeŝche: „O wy hłupeje a lěnjeje wutrobny ŝ wěrjenju.“ Abo je dženŝa ŝ tym hinaŝ, lóže a lěpje? Šŝu to wŝchitko wěrjaze wutrobny, kiž jutrowne ŝhěrluŝche ŝebi ŝanoŝchuja, haj ŝamo modlitwny pŝched ŝtanjenym Šbóžnikom ŝobu ŝpěwaja? Budžmy ŝprawni a wotmolíwmy na to: Ně! Tola ma naŝch Anjeŝ teŝ hiŝchće ŝa naŝ ŝwoje džełbracže, kaž ŝwoje pucže, pomhacž tym, kiž ŝebi po tym žadaju. Něch nam ŝłowo ŝwjateho ŝczenja wo wucžobniku Thomaŝchu a Jeŝuŝowym ŝjewjenju pŝched nim wo tym dale rjanu, powucžazu jaŝnoŝć poda! My ŝebi ŝ naŝcheho ŝczenja tole wuŝběhujemy:

Tež najtŝwjerdŝchi dwěleč dyrbi ŝ wjeŝełej wěrje pŝchińcž a to po pucžu ŝwólnoŝcže, hnady a poŝluŝchnoŝcže.

I.

Jutrowna jaŝnoŝć běŝche wucžobnikam džen Anjeŝoweho horjeŝtačža na wječor ŝeŝthadžała, jačo ŝo wón jim wŝchěm w hromadže ŝjewi, mjěŝ nich ŝtupiwiŝchi, a jim ŝwojej pŝchełótej ruzy a roŝklóty boł połaja. Jan wo tym piŝche: „Duž ŝwjěŝelichu ŝo cži wucžobnizy, ŝo teho Anjeŝa widžichu . . . Thomaŝch paŝ, wot tych dwanačže jedyn, njeběŝche pŝchi nich, jačo Jeŝuŝ pŝchińdže.“ Něklinczi to kaž poroŝ, ŝo tón, kiž do jich ŝrjedžisny ŝluŝcheŝche, ŝ nim ŝo prawje njedžeržeŝche? Něŝda ŝo, kaž by wón ŝwój pucž ŝam ŝa ŝo ŝchoł? Jeŝuŝa niž mjenje lubowazy, ŝterje bóle, hacž cži druŝy — wŝchaŝ běŝche pŝched mačo dnjemi rjeŝl: „Čžeńmy tež (ŝ nim) ŝobu, ŝo bychmy ŝ nim wumrjeli!“ Tola po ŝwojej myŝli! Muž, kiž wŝcho ŝebi jara ŝ wutrobje bjerjeŝche, w cžmi cžerpjenja žaneho ŝwětka ŝo njenadžijejo, na ŝwětle Božeho dopuŝcženja pŝchi Jeŝuŝowym

čžetpjenju a wumrjecžu dwělujo. Woni Thomaschej pschi přenim setkanju pschiwołachu: „My bmy teho Anjesa widžili“ — krótka wjebeła powjesč! Wón s dolhimi słowami wotmolwi: „Je-li so ja w jeho rukomaj njewidžu te hosdžaze blusny“ a wobščěrnje dale rěčži, ššto wscho žada t wěrije! Gotowy je, wěricž, so je jeho Anjes žiwy — a sažo njehotowy. To ma sa njemóžne, so mohł ruku do jeho bmyjertnje franjeneho bofa položicž. Tež to t jeho lěpschemu tu njerěčži, so čže wón sam wošebje, so wo słowo a pschešwědczenje druhich nicžo njestarajo, wěrnoscž jutrowneho podawka postajicž. Njeběšče to Boži podawk, kiž ma wuczobnikow a pschecželow byla wobšwědcžicž?

Kelko słowom druhdy čžlowjetojo čžinja, hdyž so wo wěru a bójste jedna! Szami čžedža dopočasane měčž, hacž je Bóh na njebju, abo hacž bu jeho pucže prawe. Kajku křopizu wuměnjenjow maja, přjedy hacž bu swólniwi, jutrowny džiw pschidacž. Husto tajke, s kotrymiž so do byczow njewěry bami saschmataja, hdyž na pschiklad rjeknu: Čžohodla dha my Jesuša wjazy njewidžimy? Ach, wěra ma na šebi a pschi šebi widžecž, hdžež wocži njewidžitej. Hdyž spodžiwny porjad slóncžkowneho běha wopomniš, kiž stajnje a pschezo t naschemu žiwjenju na semi skhadža a pschiskhadžuje, tu ruku Wšchomóžneho kóždy džej widžiš a čžescžiš, mješ tym so tyšazy w prósnoscži šwojich myšlow ženje jeho njenamataja. Kač husto tež njechadža pschidacž, so je Wšchomóžny a Szwjaty nad nami, do totrehož ruki wschitzy panu!

Dwěle pschiindu kóždemu — jenož wotehnaj, pschecželo, próšne myšle, wošebje nadžiju, so budžesč to s wocžomaj a rukomaj móž namašacž, šštož sa ruzy a čželne stawy njeje, ale sa duschu a wutrobu.

Szwj. Pětr w jutrownej epistoli pišče: „Kiž nětk do njeho wěricže, hacž jeho runje njewidžicže.“ Swólniwošč je šobu přenje, šštož Anjes žada. Njebšy husto mješ ludžimi šlyšchał rjež: Žemu na dobrej woli pobrachuje; wón njecha —? Ach, so bychmy šebi žanych sadžewkow sa duchowne dalepschindženje s tym njecžinili, so njechamy

ŝprawnje a ponižnje Božu ruku kaž jeho lubošć pschipósnać!
Dobra wola šebi žada Wěčnemu, kiž je žiwjenje a šama
šmilnošč, šo bližić a ša jeho pucžemi šlědźić, kiž šu
wyschšche dnyžli našche pucže. A temu tež jeho rada a wola
š jeho Ššynom šlušcha! Ššlawny molet tši dny do šwojeje
šmjercže wulki wobraš dołonja š podpisom: Ššylšow
doł: Ššlaj krala tam, kiž pod cžežu kóny šdychuje, macžet
š mrějazym džěščom na klinje, šhornch w njewuprajomnych
hološčach, wužadneho š jeho wothnijazymi stawami, šłóšt-
nikow, wot šwědomnja cžwilowaných — wšchitzy, wšchitzy
š žedžo šwoje woblicžo na pschitomneho Ššesusa šložili,
jemu šwojej ruzy napschecžiwu wupschestrějo, kiž se šylšow
doła š Božemu měštu won pokasuje, hdžež njeje žanych
šylšow ani horja. A tutym žadazym pschistupmy tež my!
Wjedźmy paš, šo šhorošć šama jo njewučžini, ale tež
šacžucže, šo šobu do rynka hrěšchnych šlušchamy, kiž móžeja
šamolutzny pola Ššóžnika wješelošč a špoškojenje namašacž.
Žadanje po šamej cžělnej pomozhy je rune šlabemu nad-
bēhej, kiž bješ wušpěcha wostanje. Š Anješom šamym
mamy pytačž šo šetkačž a jeho šo wěščzi ščžinicž.

II.

Jeho hnada na pucžu š wješelej wěrje dale pomha.
„Po tydženju buchu jeho wučžobnizy šašo nutškach a Thomasch
š nimi. Duž pschińdže Ššesusa a štupi šřjedža a džěšche:
Měr budž š wami!“ Šašo jeho miłošć š šamotnej cžřjódzy
šo ššhili, šo by ju woššewiła a bóle a bóle wo jeho
pschitomnoščzi pschewědcžila. Wón wjedžišche, kajka njewěšta
je cžłowška wutroba. Tydženje dołho wšchaf — 40 dnjow —
pokasowasche šo jim Ššesusa a rěcžesche š nimi wo Božim
šraleštwje. Čži, kiž dnyrbjachy jašni w šebi a twjerdži
psched šwětom pokutu a hrěchow wodawanje w Ššóžniku
prědomacž, wošpjatneho wobtwjerdženja ša to trjebachy, šo
je woprawdže štanyl a žiwy knježi. Anješowe horjestacže
je jeho žyrštwje a wěrjazeje wošady njepowalny šažožk! Tež
tón twjerdy dwělet dnyrbjesche š wješelej wěrje pschińcž.
Měr — šłowo ša Thomascha šobu a wošebje ša njeho!

Bjes poroka drje njeje, hdnyž rjeknje: „Tyta sem swój porst —.“ To su wucžobnikowe samšne słowa! Njeje nam druhdy hižo tak było, so smy so pschi bebi hańbowali, jako swoje njepšchihódne wuprajenja wo tej a tamnej wězy se rta drugeho jako šlyschachmy, słowa šwarjate abo štoržate. Tole setkanje na wołomiš dopomina, jako Ješuš psched Pilatom stejo na Pětra pohlada, a tón rošrudženy dla swojeho šapřecza džěšče won a plakašče! Bóle paš so tu lubošćiwu wutroba šjewi, kiž i njeprawym derje mēni a chze jemu pucž k šbožu pošacž. Tón, kiž wschěch pytažych i troschtom napjelni, tež Thomascha njewuostaji. To słowo: „Njebudž njewěrjazy, ale budž wěrjazy!“ jemu k štroschtnej wěrje dopomha.

Sšlyšch, luby šchescžijano, tu wulke směrowanje ša tebe! Ty šy šnano hižo jedyn i Ješušowych šwěrných a wucžobnikow, ale mašch swoje šnutštowne nadběhowanja. Ty widžišch swoje wašchnje, šlabošće, smylki a hrěchi, kiž czi k wěrje njedadža pošnje pschińcž. Tele jutry šnano šy i nowa šhablacž šapocžal šo praschejo: Budu ja škóncžnje wěšty žiwjenja a wodacž? Wěr: Ty šy šnjesej tež wazyň došcž, kaž pošledni jeho njewěrjazyň wucžobnikow. Čzišš šwoje dowěrjenje na šnjesa! Wěrno woštanje: Bóh šwojich njepušcži. „A tón, kiž je dobry škutk šapocžal, budže jón tež došonjecž.“ Na wschelakore wašchnje šu tamni přēni wěrjazy jeho špóšnali: Marji wón jenicžke słowo rjeknje, šo wona jeho špóšna. Wucžobnikomaj, kotrymajž bě šo na pucžu do Emmauša pschidał, šhlěb šamasche, tym jidnacže nošy a boš pošaja. Thomascha namolwjesche: „Wodaj šwoju ruku a pošož ju do mojeho boša.“ Wěrjazy muž w šnatym šhěrluštku: „Ša myšlo pod wóšchemi pschi rězy džěch“ špěwa: „Šlaj, tehdom je ke mni tón, kiž je mi wscho, še šmilnošcžu Ješuš mój pschibližil šo; wón na mnje tu ruku je pošožil šam a wot wscheho štyška mje wotwjašal tam.“ Še i tym mēnjene, šo dyrbjal ty woprawdže k nekajšemu widženju teho pošadaneho pschińcž? Šawěšcže niz. Tež Thomasch drje Ješušowe rany wobmašal njeje. Jeho žadanje bě bjes teho špošojene. Wošebje słowo: „Njebudž

njewěrjazy, ale budź wěrjazy" jeho sa wschě czaŕny wo tym pschewědczi. Niz s rukomaj, ale s duschu mam Stanjeneho pschi ŕebi. A k temu to kraŕne: „Sbóžni ŕu czi, kiž njewidža a wschaŕ wěrja.“ Wjedź: dženŕa je tež tebi, pscheczelo Knjesomy, jeho ŕłowo blisko. Tež ty ŕlyŕch hłóŕ pytažeho paŕtyrja, kiž sa tobu ŕlědži. Wŕmi jeho cžěło a frej pschi Božim wotkaŕanju jako sbóžny dostatk s jeho ruki. A džaŕuj ŕo, hduž ŕměŕch tón a tamny wofomik ŕacžucž, so jeho hnadne wócžko je na tebie ŕložene, a so tež tebie ŕmilnoŕcž teho kraŕneho a lubowaneho džerži.

S Božeje hnady, kiž ŕo tež dwělowazemu ŕkhili, jeho twjerdu myŕl ŕapschija kaž jeho ŕnutŕkowne rany ŕahoji, bu Thomaŕch wjeŕejeje měry! Boža hnada naŕcha ŕylnoŕcž, so ŕlyŕchisch: Budź wěrjazy! a so wěrisch. Šam wot ŕebje wěricz njesa móžesch.

III.

Tola potom dyrbiŕch a móžesch ŕrocžel dale hič k wěrje w poŕkluŕchnoŕcži. Kraŕne wuŕnacže, kiž wucžobnik nětko wotpołóži: „Mój Knježe a mój Božo!“ Nětko je jemu Jeŕuŕ jeho Knjeŕ, jeho wodžer s njebjeŕkeho tróna, kotremuž je nětko poddaty. Kaŕle sbóžne ŕwětlo je jemu mlode jutry ŕeŕkhadžalo, kaŕka ŕylna móž je jeho napjelniča, so nětko džěŕche pschpowjedacž žiweho, kiž bě tež do njeho žiwjenje wulinyl! Hač do Indiskeje — ŕtara powjeŕcž praji — je Thomaŕch dozpił a Knjeŕej wucžobnikow dobywał. Wjeŕeŕka wěŕtoŕcž: „Jeŕuŕ Chryŕtuŕ je mój Knjeŕ a mój Bóh“ jeho wjedžěŕche. A jemu ŕtajnje w pomjatkú tež to powucženje woŕta: „Dokelž mje widžil ŕy, Thomaŕcho, dha wěrisch ty. Sbóžni ŕu, kiž njewidža a wschaŕ wěrja.“ Wjeŕeŕeŕeŕa: Kóždu japoschtoł dyrbiŕeŕche twjerdu ŕałožk měcž, kaž ŕkala njepowalny, so mohł ŕwědk ŕa ŕwět po dateho, ŕŕchizowaneho a powyŕcheneho Knjeŕa we wschěch czaŕach a pschi wschěch cžěžkotch bycž a woŕtacž. Prědaŕ ma hiŕchcže dženŕa po duchu žyle ŕrucže wuhotowany a wobronjenu do ŕaŕtojnŕtwa w ŕwojej woŕadže a na ŕwěcže ŕtupicž, hewaŕ možny doŕcž nima, duŕche dobycž ŕa Jeŕuŕa a wutrobny pschwinycž w jich hrěŕchniwoŕcži! Tola

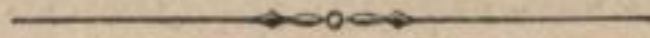
widźecź Jesuša, to je jemu nětko šapowjedžene. Anješ je šo pschi přědku psched cźłowškej woczi stajik podobnje, kaž pišmo pische, so je šo Bóh w přěnich czašach cźłowješam pošasował, š nimi šamo rěčzał. My ša nimi do Boha jako paršchonškeho a našcheho Wótza wěrimy. Wěrícź rěka tež pošluchacź. Šaposholjo druhdy wo pošluschnosći wěry rěčža. Š tym hoše prošne powjedanje po druhimi nje-měnja, ale poddatoscź na šjewjenje a Bože šłowo! Czašy wšchudžom pschińdu, so mašch šo pschewinycź, š džělanjom š rukomaj, š hłowu, š nježenjom brěmjenjow, kaž boloscžow a šnutškownych nadběhow lóšchtow a šłoscžow. Tak ma šo tež š wěru. Ša ma psches tule našchu šemšku pscheměnitoscź šo šdžeržecź a pošhlnjecź. Šu rěka: Pošluchaj jenož! Š rjanyimi widženjemi njeby ničžo dozpite było. My šhodžimy w šemškim a niz w njebestim. Šo, šchtož je wot tamneho šwěta, nam tež nětkle pošnje šrošymliwe bycź njemóže! Šo junu pschińdže.

Nětk wostanje pschi tym, šo „šbóžni šu, kiž njewidža a wšchaf wěrja.“ Šhodžimy w pošluschnosći wěry! Š nam rěčzi Bože šłowo, kaž našchich wótzow wěruwšnacže. Wulke škutki přěnich Anješowych šwědkow po wšchěm štarym šwěcže a krašne dobyčža Božeho kralestwa po zykej šemi š nam rěčža: Wón je živy. Mój šerbski ludo, ty šy w mozy wěry do Šbóžnika šo tak dołho a tajki šhlny šdžeržak. Njepoddaj šo dwělowanju, njeđaj šo šłemu pschewinycź, ale pošluchaj Boži hłóš — budž poddaty štarschich a wótzow wěrje, dha šo pschezo šašo šhrabašch a pscheńdžesch mrošoty czaša. Našch Anješ tych šwojich šnaje.

Wón na wěrje jich šnaje, kiž ničžo njewidži,

A tola Bohu prawje šo zyke dowěri.

Wot jěnych jutrow š druhim, bratsja, šotry, šwoju wěru wobtwjerdžamy. Bóh đaj nam pschezo š nowa š temu šwólniwoscź, hnadu a pošluschnosć! Ša tajke waschnje šwjecžimy prawe „młode jutry“. Šunu paš nastanu nam šbóžne pošlednje jutry našcheho horjestačža, hđžež budže rt šmécź wušnacź psched Jesušom: Mój Anježe a mój Božo! Šamjeń.

Njedźela Misericordias Domini.

Jan. 10, 12—16.

Ja ƕym tón dobry pastyr. Tón dobry pastyr woſtaji ƕwoje ƕitwjenje ja wowzy. Najaty paſ a ƕiž pastyr njeje a teſ wowzy jeho njejſu, hdyž widži, ſo wjeſſ dže, dha wopuſheči wón wowzy a čeknje; a wjeſſ ſpopada a roſpróſchi wowzy. Najaty paſ čeknje; pſchetož wón je najaty a njerodži wo wowzy. Ja ƕym tón dobry pastyr a ſnaju ƕwoje wowzy, a wone mje ſnaju, ƕaž mje Wótž ſnaje a teſ ja ſnaju Wótža; a woſtaju ƕwoje ƕitwjenje ja wowzy. A ja mam hiſheče druhe wowzy, te njejſu ſ teje wow-
černje. A te ƕame dyrby ja teſ pſchitwjeſež, a wone budža mój hłóž ƕlyſhecž, a budže jene ſtadło a jednu pastyr. Samjeń.

„Ja čžu ſpěwacž wot Knješoweje hnady wěcznje (Pſ. 89, 2).“ „Gnada Knješowa“, po ƕacžanſkej bibliji „Misericordias Domini“ bě přenje ƕłowo, ƕotrež ƕo ſ 89. pſalma w ſtarej zyrkwi tutu druhu njedźelu po jutrach čžitaſche, a po tym doſta tuta njedźela ƕwoje mjeno „Misericordias Domini“. My bychmy tutej njedźeli najradſcho na měſto zuſeho mjena mjeno „Paſtyrjowa njedźela“ dali, dokełž jeje ſčjenje, naſch dženſniſchi teſt, je ſčjenje wo dobrym paſtyrju. „Paſtyrjowa njedźela“ bychmy jej teſ tehodla rady rečali, dokełž je jeje epiſtola ƕłowo wo paſtyrju a biſkopje duſchow. Tehodla: „Paſtyrjowa njedźela.“ Tehodla: „Wón, Jeſuſ Chryſtuſ, je naſch pastyr!“ Tehodla: „My, ƕiž ƕſheſčžijenjo ƕmy, ƕmy jeho wowzy!“ Tehodla paſ teſ dale: „My, ƕiž ƕſheſčžijenjo ƕmy, dyrbimy teſ paſtyrjo byčž tym, ƕiž ƕu nam dowěrjeni, njech w ƕwójbje, njech w domje, njech we woſadže, njech w kraju, njech ƕu to wulžy abo mali, njech džečži abo doroſčženi!“

Wón, Jesuſ Chryſtuſ, je dobry paſtyr, to klineži, kaž pschi ſpocžatku woſebje, taſ ſ nowa ſ kóždym ſłowom ſ naſcheho tekſta. A ſ tutym ſobu klineži ſ tuteho tekſta: „Wu, kiž wy moji ſcže, dyrbicže tež bycz dobrj paſtyrjo,“ kaž je to naſch Sbožnik ſam poſdžiſcho tróžy wuprajił: „Paſ moje jehnjata! Paſ moje wowzy! Paſ moje wowzy!“ Słowo to je, kotrež je na taſ někotrej ſchuli, na taſ někotrej zyrkwi napiſane, kotrež tež ſteji nad tutymi dnjemi, hdyž ſu nětk naſche móliczke ſwój přeni khód do ſchule ſcžiniłe! Tehodla budž ſłowo naſcheje nutroſcže dženka na „paſtyrjowej njedželi“ to jene ſłowo dobrego paſtyrja ſ tuteho paſtyrjoweho ſcženja: „Ja ſym tón dobry paſtyr a ſnaju ſwoje wowzy, a wone mje ſnaju.“

Jesuſ, dobry paſtyr, rjeknje: „Ja ſym tón
dobry paſtyr.“

1) Ja ſnaju ſwojich;

2) moji mje ſnaju.

Ty chyzł ſo na mni ſmilicz,

Mój ſwěrnj Sbožniko!

Mi twoje dary dželicž,

Mój dobry paſtyrjo!

Szy ſa mje pschihotował měd ſ mlokom ſa ſchpajſu,

Twój Duch je mje ſam wołał na Božu hoſcžinu.

Hamjeń.

S poſtnym khěrluſchom (kh. 89, 5), lubi ſobuſchěſcžijenjo, ſo taſ modlimy. A poſtne ſłowo, ſłowo wo cžěpjenju a wumrjecžu naſcheho Sbožnika, je po prawom tež naſch tekſt! Sjawnje džě w nim Knješ wo ſwojej ſmjercži rěcži.

Kunje bě Jesuſ Chryſtuſ kłepcho narodženeho wuhojił. Tutón wuſna w pscheſklyſchowanjju psched wyſokej radu: „Hdy by Jesuſ njebył wot Boha, wón by ničo njemohł cžinicž!“ a wobſwědcži taſ, ſo Jesuſ je wot Boha. A potom, wot Židow wuhnaty, wuſna tutón wuhojeny psched Jesuſom Chryſtuſom ſamym: „Ja wěrju do teho Sžyna Božeho!“ Tu ſpóſna naſch Sbožnik, ſo je nětk cžaſ pschiſchoł, w kotrymž wón niž jenož jako wucžer a profeta ma wuſtupicz, ale tež jako tón dobry paſtyr, wo kotrymž

je Ez. 34, 23 pišane: „Ja chzu jim jeneho jenicžkeho pastyrja sbudžić, kiž budže je pasč, mojeho wotrocžka Davita; tón budže je pasč, a budže jich pastyr!“ Tutón wowzy najatym wutorhne a budže jich dobry pastyr. Nasch Sbóžnik pak tež to wjedžišce, so sady tych najatych, sady wyschšich luda steji wjelk, satan šam, kotryž chze psches nich dobry skutk dobreho pastyrja snicžić. Tehodla jim wón, kaž Jana 8, 44 čítaš, pschwoła: „Wy scže wot wótza, teho djaboła, a po wascheho wótza žadoščach chzeczje wy činicz! Tón šamy je mordat wot spocžatka.“ Sa šatana je na tym, so šebi praji: Pak nětk hnydom, pak ženje! a so po tym čini. A runje tak je naschemu Knjesej wěšte, so je nětk čaš dōšchol, so šo štanje, šchtož Jesajaš na 53. stawje wěščzi: „Sawěščje, wón nješesche našche khorosče a nałožī šebi našche bolosče.“ Duž tehodla našch Knjes tu wošpjet na to spomina, so jako dobry pastyr šwoje žiwjenje wostaji ša wowzy.

I.

„Ja šym tón dobry pastyr,“ Jesuš rjekaje. Ja šnaju šwojich.

A ša tych, kiž šu jeho, wostaji wón šwoje žiwjenje, a wón wostaji šwoje žiwjenje ša nich na šchizju. A wón wostaji žiwjenje šam wot šo ša nich! A to njeje hišče wšhitko! Wy nješmemy šebi jeno na čželne žiwjenje myšlicž, kotrež našch Sbóžnik na šchizju ša naš wostaji. Ně, tuto šłowo ma wjazy na šebi! Wón wostaji šwoje žiwjenje, to žiwe šjednocženstwo, w kotrymž š Bohom Wótzom wot spocžatka šem bě, ša naš a našche dla, kaž to tež Pawoł wupraji: „Koždy bjes wami budž teje myšle, jako Khrystuš Jesuš tež bēsche, kotryž, hacž runje w Božim šchtalcže bě, njedžeržesche wón ša rubjenstwo, Bohu runy byčž, ale wupróšni šo šam a wša wotrocžkowu šchtalt na šo, bu podobny čžlowjekam a na waschnju jako čžlowjek namakany.“ A tole je wošebje to, šchtož jeho ša Sbóžnika a Knjesa a jeho šmjercž na šchizju nam šwjatu čžini a wušbēhuje wysche wscheho, šchtož mohli čžlowjekojo dokonjecž, tež čži, kotsiž šu jeho, Jesušowi. A wo tutych šwojich rjeknje

wón nětko, so jich snaje, a niz jeno to, so je jim jich dobry pastyr, a niz jeno najaty! Tak wobsožaze to słowo!

Ješuš Khrystuš swojich snaje. Na čim to? Na wěrje! Na wěrje wón jich sejnawa, na tej wěrje, s kotrejž tamny wuhojeny wusna: „Anježe, ja wěrju.“ A hišće wjazy! Na tej wěrje swojich sejnawa, kotraž njeje wěra najateho, ale wěra dobreho pastyrja, kotryž njecžěka, ale wostawa. Na tej spósnawa našch Anješ swojich. A tajki pastyr wostaji tež swoje žiwjenje sa swojich! „Žiwjenje sa swojich wostajicž“, sčto to rěka a na šebi ma, to je wučžila tež wulka šwětowa wójna s nowa. NANOJO, mandželšy, šynojo, bratsja wostajichu žiwjenje sa swojich, woni njecžěkachu, ale wostawachu! To běchu wojowarjo a rježojo wulkeje wójny. Tola my tu? Njeje nam žaneje sšladnosće date, so mohli wopokasacž, so šmy tež my dobri pastyrjo, tak dobri pastyrjo, so swoje žiwjenje wostajimy sa swojich?! My šebi prajachmy, so mješče to słowo: „Žiwjenje sa swojich wostajicž“ w Anješowym rcže dwojake na šebi: cžělně žiwjenje a žiwjenje w sšednocženstwje s Bohom wostajicž, to rěkašče. Sa naš cžłowjekow je žadanje, so tež swoje žiwjenje wostajimy, tež dwojake. A temu žadanju, so bychmy šwěrnj byli hačž do šmjercže a swoje žiwjenje wostajili sa bratrow, pschidžěli šo dalsče, so šo mjenujžy wostajimy žiwjenja w sšednocženstwje s cžěłom, šwětom, hrěhom. A tuto žadanje płacži jenač šhutnje wschitkim, njech šu w bitwach, njech šu doma, mjenujžy so my wostajimy žiwjenje w žadoscžach šwojeju woczow a šwojeho cžěła, so wostajimy žiwjenje šwojeje šebicžnosće a šamšolubowanja, so wostajimy žiwjenje šwojeho derjeměcža a šwojeje šyteje wole, so wostajimy tajke žiwjenje sa druhich, sa swojich, kotřiž šu nam bratsja, šotry, a so my to cžinimy s luteje lubosće, s teje lubosće, kotraž teho lubuje, kotryž naš je prjedy lubował a tak lubował, so je swoje žiwjenje wostajil sa naš, kiž šmy jeho wowžy. W tej lubosći mamy to cžinicž, kotraž to žiwjenje pyta, kotrež je žiwe sšednocženstwo s Bohom, sšednocženstwo s Bohom žiwe w modlitwje, pschi Božim šłowje a sa Božim šlidom. Na tutym sejnawa našch Anješ a pastyr swojich!

II.

Tola na tym njeje došč! Dobry pastyr rjeknje tež:
„Moji mje snaju.“

Na samym 10. stawje Jan. sczenja praji nasch Anjes:
„Moje wozny blysha mój hłóš, a ja je snaju, a wone
du sa mnu.“ Tak dyrbimy my sa nim hieč a kłodžicž,
wopokasujo, so jeho hłóš blyschimy, so jeho snajemy, so
jeho, Jesušowi, smy. Tak dyrbimy sa nim hieč tež w tym,
so swoje žiwjenje sa druhich wostajimy, tak kaž bu nam
to prjedy prajene. A na tym niz došč! Tak dyrbimy
my sami sa nim hieč a tak s dobom tež se wšchěmi, kotšiz
su nam dowěrjeni: to je nascha młodžina, to su nasche
džěczi. A to njeje jenož tym tak poručene, kotšiz džěczi
a młodžinu wočoło šebje maju, ně, wšchitkim! A tuto
poručenje je khotne, wulzy khotne runje w naschim czašu!
Pšchetož nasch czaš, kłodny czaš žada šebi, so by ty był
zły muž, zyla žona a tak dobry pastyr toho, šchtož je czi
dowěrjene. A dwojake pšchede wšchěm šo wot naš a wot
naschich džěczi a młodych žada. Šene je, so su wšchitzy
šylni a khamani, pilni a šwěrnj w šwojim džěle. Druhe
pač je, so su wšchitzy šylni a kručzi, njepowalni a šwěrnj
we wěrje, w lubošczi k Bohu a s tym šašo k wšchemu
temu, šchtož je jim tu na šemi dowěrjene, njech je to
wótzny kraj, šwójba, młodžina, džěczi abo druge! Tajzy
pač budžemy my sami a budžēja naschi młodži a nasche
džěczi jenož tehdy, hdyž budže we nami a we nimi žiwa
wěrnosč, šchtož tu šteji: Wone mje snaju.

Tehodla dyrbi přenje sa naš byč, šo wot to pró-
zowacž a štaracž, so je wón nam šnaty, a so my jeho
snajemy a niz jeno my, ně, tež wšchitzy, kiž s nami su
a su nam dowěrjeni, pšchede wšchěm duž nascha młodžina,
nasche džěczi! A hdyž nětk najmjeńšche su do šchule ša-
štupile, dyrbi nasche prózowanje byč, so je jich šchulski
puč s dobom nowy puč k temu, kotryž praji: „Dajče
džěcžatkam še mni pšchincž a njewobarajče jim!“ A kaž
džěczi do šchule, tak dyrbimy my kłodžicž k Božemu šlowu
wšchudžom tam, hdyž šo to šame cžište nam podawa,

pschede wschëm t swojej bibliji! A to wscho, so bychmy jeho sesnali zyle a prawje jako dobreho pastyrja, kotryž swoje žiwjenje mostaji sa swoje wowzy, a tež s dohom jako teho pastyrja, kotryž pyta sabludžene wowzy a te druge wowzy, kotrež njejsu s jeho wowčernje, a njewustawa a njepschestawa je pytacz, doniž njebudže jene stadło a jedyn pastyr. A t temu mamy so staracz wo to, so by wón naš sesnal a so bychmy my sesnacž byli jako wowzy jeho stadła na tym, so my sa nim khodžo we wěrje a bwrerje sažo sami dobri pastyrjo smy pschi jeho stadle, so sobu so prózujemy s nim a sa njeho, so by so dopjelniło tole misionske słowo wo jenym stadle a jenym pastyrje. A w tym wschëm mamy na to hladacz, so so njeby nicžo wot najatych na naš namačalo, ně, so bychmy byli dobri pastyrjo, kotsiž sa nim du w dokonjenju tež teho poslednjeho, schtož je wón sam, Jesuž Khrystuž, takle wuprajil: „Nichtó nima wjetscheje luboscže, dyžli tu, hdyž wón swoje žiwjenje sa swojich pscheczelow mostaji“ (Jana 15, 13). So njebychmy w tym wschëm nětk jeno byli posłucharjo a tajzy, kotsiž wjele rěcža, lubja a sľubja, prózujemy so kóždy džen s nowa s modlitwu a s Božim słowom wo to, so bychmy cžinjerjo teho wscheho byli, a to tak, so smy dobre, pěkne wowzy jeho stadła a tola sažo sami dobri pastyrjo a niž najecži. Sewak so sami sjebamy a sjebamy druhich, tych, kiž su nam dowěrjeni, so bychmy jim pastyrjo byli!

Duž, w Anjesu lubowani, sľyschče a cžinče, so by hacž do poslednjeho słowcžka so dopjelniło, schtož smy sibi rozpominali: „Ja sým tón dobry pastyr a snaju swoje wowzy, a wone mje snaju!“ Potom budže sa waš poslednje to, so sibi sanoschujecže nowe a wěcžne „Misericordias Domini“: Ja chžu spěwacz wo Anjesowej hnadže wěcžnje! Samjeń.

Njedźela Jubilate.

Wystajće, njebješa, a semja, ƚo ƚraduj; ƚhwalcće, wy hory, ƚ wysƚanjom; pšchetož tón Anješ je ƚwój lud ƚroschtował a budže ƚo ƚmilicź na ƚwojich hubjennych (Jes. 49, 13). Hamjeń.

Jana 16, 16—23.

ƚo malej ƚhwili njebudžecće wy mje widźicź; a pał po malej ƚhwili budžecće mje widźicź: dokelź ja du ƚ Wótzej. Duź džachu někotři wot jeho pšłow bjes ƚobu: Shto to je, ƚo wón nam praji: ƚo malej ƚhwili njebudžecće wy mje widźicź, a pał po malej ƚhwili budžecće mje widźicź, a dokelź ja du ƚ Wótzej? Teho dla džachu woni: Shto je to, ƚo praji, po malej ƚhwili? Wy njewěmy, shto wón rěči. Duź spóšna Jezuš, ƚo jeho prašhecź chychu, a džesche ƚ nim: Wot teho wy ƚo bjes ƚobu wo-
prašchujecće, ƚo ƚym rjeknył: ƚo malej ƚhwili njebudžecće wy mje widźicź, a pał po malej ƚhwili budžecće mje widźicź. Sa-
wěrnje, jatwěrnje, ja praju wam: Wy budžecće płać a ža-
sećicź, ale ƚwět ƚo budže wjekećicź; wy pał budžecće ƚrudni, ale wascha ƚrudoba budže ƚo do wjekeła pšewobrocćicź. Žónsta, hdyž porodźuje, ma ƚrudobu, pšchetož jejna ƚhtunda je pšišćla; hdyž pał džěčo porodźila je, njespomni wona wjazy na tu ƚhst-
noć, teho wjekeła dla, ƚo ƚo cłowjel je na ƚwět narodźil. A wy macće tež nětko ƚrudobu; ale ja chzu waš jažo widźicź, a wascha wutroba budže ƚo ƚwjekećicź, a wasche wjekele nihto njebudže wot waš pjeć wać. A na tym ƚamym dnju njebudže-
cće wy mje ničo prašhecź. Hamjeń.

Jubilate — wystajće! To je prawe mjeno ja dženznišchu njedźelu, ƚotraź w ƚralestwje ƚtwórby a w ƚra-

lestwje hnady Rnjesowu dobrocziwoscź pschpowjeda. Wy-
 skajcže, t temu naš lubosny nalětny czaß napomina, hdyž
 ßu ßo wschitke hona saselenike, hdyž wschitko kčžeje a zyla
 semja kraßnje wupyschena kaž njewjesta psched nami steji.
 Wysłkajcže, tať nam tež nětczišchi czaß zyrkwineho lěta mješ
 jutrami a mješ ßwjatkami pschwoła, haj: wysłkajcže Bohu
 wschitke kraje, spěwajcže t cžesczi jeho mjena! Riz kaž
 bychmy po waschnju ßwětnych džěczi w czaßu sboža
 a wjeßela s hłošom wysłacž dyrbjeli, ně, kóždy czaß, tež
 w srudobje a žalosczi wutroba wěrjazeho wysła, kaž pißane
 steji: Božo, ty budžesh khwaleny w czišchinje w Zionje.
 Pschetož tu na tutym sachodnym ßwěcže ßo wjeßele se
 srudobu wotměnja a tež Božim džěcžom husto płacž bliže
 je hacž spěwanje. Tam pať, hdžez ßmjercž wjazy njebudže
 ani srudoba ani wołanje, ale wjeßełoscže došč a luta
 rjanoscž pschi Božej prawizy wěcžnje, tam haťle budže
 wěcžna njedžela Jubilate sa Bože džěczi, tam budža
 wumožene dušche s nowymi jasytkami spěwacž t cžesczi
 Božeho mjena. Do tamneje wěcžneje sbóžnosće, pornjo
 kotrejž je wschitka semsła srudoba a žaloscž a wschitke
 semsle sbože a wjeßele jenož něščto male a ßnadne, Rnjes
 naš pokasuje s tamnym krótkim ßłowcžkom, s kotrymž ßo
 nasche scženje sapocžnje, a kotrejž ßo w nim ßydom króčž
 wospjetuje: „Bo malej khwili.“ S tym Jesuß na wu-
 cžobnikowe praschenja a s dohom na wschitke praschenja
 cžłowškeje wutroby wotmolwja.

Bo malej khwili — Jesußowe wotmolwjenje na
 wschitke praschenje cžłowškeje wutroby!

- 1) Wažne napominanje sa czaß sboža a wjeßela a
- 2) bohaty troscht sa dny srudoby a žaloscže.

I.

Rať sbožowni běchu Jesußowi wucžobnizy w towaťstwie
 ßwojeho Rnjesa a mištra! Rať běchu polni nadžije na
 mózne a kraßne semsle kralestwo, w kotrymž směja cžestne
 městna! So wschitko zyle hinať pschińdže, na to ßebi

njemyšlachu. Kač šu šo nastróžili, jako s Anjesoweho rta šluschachu: Po małej khwili njebudžecze mje widzić a budžecze plafac a žaloscjeć! Ach, a kač bórnj je šo to stało! Na tšchižu w Golgacze je šo šlónzo jich šboža a wješela khowało, a w rowje, do kotrehož běchu Jesuša položili, buchu wšhitke jich rjane nadžije na pschichod pohrjebane.

Po małej khwili! To je pschezo hišcže khutne napominanje ša wšhitkich, kotsiž šo semšteho šboža wješela. Po małej khwili móže šo wšhitko pscheměnicž; pschetož šwět šańdže se šwojimi žadoszczemi, a nasche žiwjenje šo rucže minje, jako bychmy precž lecželi. Dženša šo s wješelimi wješelimy a jutšje plakamy s plakoznymi. Dženša widžimy njebeša wotewrjene, kaž něhdy Scžěpan, a po małej khwili šu s czornymi mróczelemi pschikryte. Dženša šo šmějemy na pucžu psches tutu semju, kaž něhdy Jakub, a po małej khwili šwojich lubnych woplakujemy, kaž wón šwoju Rahel. Dženša šo wješelimy šwojeho wobšedženstwa a šwojeho dobreho mjena, kotrež psched ludžimi mamy a po małej khwili dyrbumy se Salomonom wušnacž: Wšhitko je sachodne. Dženša rjeknjemy s bohatym mužom w sczenju šami k šebi: „Luba dušcha, ty mašch wjele šubla nahromadženeho na wjele lět; měj nětk wotpocžint, jěš, pij a budž dobreje myšle“, a po małej khwili s tajšeho šona naš budži šlowo: „Ty blašnje, w tej nozy budže twoja dušcha wot tebje šašo žadana.“ Dženša šmy w dobrym měrie žiwi w kraju a šo šbožownych wobštejnoscžow wješelimy, a po małej khwili wójna nastanje a staroscž a nusa, žaloscž a šrudoba, drohota a hlód do kraja šacžehnje. Haj, wšchemu semškemu šbožu, wšhitkim semškim wješelam hrošy, kaž mjecž nad naschej hlownu, Anjesowe šlowo: Po małej khwili.

Šdnž pač je kóžde semške wješele tač krotke a wšhitko semške šbože tač njewěšte, njedyrbjeli šebi sachodnoscz časnych šublow pschezo a pschezo šašo psched woczki šajicž, a njedyrbjeli tšhodla žyly šwět a žiwjenje na nim šazpicž? Ně, Bóh luby Anješ nočže nam wješele na žiwjenju

rubicź ani pschikrótsicź; sbožowne dny a wješele hodžiny, kotrež nam žadny drugi hačž wón sam spožczi, směmy s džaťownej wutrobu s ruti dawarja wschittkich dobrych darow pschijecź a wužiwacź; psched tym pať chze Snjes naš wobarnowacź, so njebychmy pschi tym wyschšche njebjeste kubła s woczow pušcžili a skomdžili a we wješelach semšteho žiwjenja wišajo wostali. Tehodla nam pschiwoła: Po małej khwili, a naš s tym na njewěstosć a sachodnosć wscheho čašneho sboža a wješela pošaŕuje.

A kažte žohnowanje bychmy měli, hdy bychmy to wopomnili; kaž ponižni w sbožu, kaž šwěrnj w powołanju, kaž džaťowni a kaž spoťojni bychmy byli a s pobožnym Šiobom rjekli: „Šmy my to dobre dostali wot Boha, a njedyrbjeli to šle horje wsacź?“ kaž bychmy šo próžowali, so bychmy měr měli s tymi, s kotrymiž na pucžu smy, kaž bychmy šo pschihotowali na wěčne žiwjenje, ke kotremuž smy powołani w Šhrystušu!

Duž dha spominajmy w čašu sboža a wješela na Jesušowe šlowo: Po małej khwili!

A hdyž dny pschińdu, wo kotrychž prajimy: wone šo nam njespodobaju, dha tež płaczi: Po małej khwili.

II.

Po małej khwili — to je bohaty troscht sa dny šrudoby a žalosće. Snjesowi wučobnizy šu to šhonili. Po šlowje je šo dopjelniło, šchtož je Jesuš do přědka prajil: Wy budžecze płacacź! Krótki čaš po tym płakašche Pětr žalostnje dla šwojeje nješwěrnosće. A Maria steješche psched rowom a płakašche.

Alle šwět šo budže wješelicź — Kaifaš wysła a Pilatuš je wješely, so je ludej k moli byl. Šarisejšy šo směja a nimo šchiža khodžo šchižowaneho wušměchuja.

Alle tež to druhe šo šta: Wašcha šrudoba budže šo do wješela pschemobrocžicź, a to tať rucže, tať njenadžizy, kaž hdyž žónšta porodžuje. Žadny rjeńšchi a sbožownišchi woťomiť njeje hačž tón, hdyž macź, kotraž je runje hišcže w štyšnosći byla a w šwojich bolosćach na pomož

wolała, swoje dźećzo widzi. Něšto podobne ƚu Anjesowi wucžobnizy jutrownicžku sħonili. Styskniwi a srudni bėchu, dokełž Jesuša wjazy njewidžachu. Jako pał jeho sašo wohladachu, bėsche wscha hrosa a bojoscž, staroscž a srudoba sabyta, kaž sczenik pišce: „Duž swješelicu ƚo wucžobnizy, so teho Anjesa widžichu.“ Sašowidženje naš wješełych cžini, wošebje hdyž je njedocžakane. Žane druge sašowidženje pał njehodži ƚo temu pschirunacž, kotrež ƚu wucžobnizy se ƚwojim Anjesom a Šbóžnikom mėli; tehodla bėsche jich wješele tał wulke. Wascha wutroba budže ƚo wješelicž! So ƚo horjestanjeny jim sħewi, to bu sa nich njesaprahnite žórlo ƚwjateho wješela. Dik žyłe žiwjenje stejesche wot nětk pod heštom: Jubilate, wystaicže! a pschi wschej žaloscži, kotruž ƚu dyrbjeli pschecžerpicz, je ƚo nad nimi dopjelniło: „Wasche wješele nihto njebudže wot waš precž wsacz.“ Kał wjele srudneho ƚu sħonicž, kał wjele cžežkeho wutracz dyrbjeli, a kał ƚu ƚo tola wopočasali jako ƚlužobnizy Boži we wulkej scžerpliwoscži, w žaloscžach, w nusach, w stysk- noscžach — jako srudni ale pschezo wješeli! Krótki bėsche cžaš srudoby a žaloscže — po małej kħwili ƚu bohatty troscht mėli.

To je tež žyrkej Kħrystušowa spósnala: Wy budžecže płaacz a žaloscžicz. Kał husto je ƚo to dopjelniło wošebje w cžasach pschescžėhanja kšchescžijanstwa! Ale ƚwět ƚo budže wješelicž: Na kħwi martrarjow, wot dživich swėrjatow rostorhanych, ƚwoje spodobanje a wješele mėjachu. Ale jich wješele njemóžesche nihto wot nich precžwsacz, ani žadyn romski kħěžor ani žadyn drugi cžwilował. Psalmy spėwajo ƚu kšchescžijenjo wumrjeli; jich troscht bėsche: Po małej kħwili, a jich srudoba bė do wješela pschewobrocžena.

A dženša? Njedopjelni ƚo pschezo sašo: Wy budžecže płaacz a žaloscžicz? Njedyrbjeli płaacz, hdyž je naša luba, droha žyrkej tał pschescžėhana wot njewėrjazeho ƚwėta, tał wopuscžena wot ƚwojich ƚamšnych ƚynow a džowkow. Šwět ƚo wješeli, dokełž ƚebi myšli, so je i njej kónž. Ale byrnjesch byla cžrjódka ƚwėrných mała, pschezo i nowa sašo je ƚo wopočasalo: Po małej kħwili je srudoba do

wjeßela pſchemobrocžena. Ženož tehdy njeje zyrkej nicžo ſamohła, hdnyž je Jeſuſa ſ woczom ſhubiła a ſo na ſwoju móž ſpuſchčžala; hdnyž je pač ſwoje woczy ſaſo na njeho wobrocžila a ſo jeho Duchej dała wjeſčž a wodžicž, dha je tež ſaſo k žiwjenju pſchiſchła, kaž tehdy w čaſu jejneho wobnowjenja pſcheš Lutherowu reformaznyu a potom w ſpoczatku ſańdženeho lěſtotetka (w čaſu tač mjenowaneho pietiſma), jačo ſo ſaſo na to dopomnichu, ſo w žanym druhim njeje ſbóžnoſčž, tež njeje žane druge mjeno pod njebjom date čłowjekam, w kotrymž mohli ſbóžni byčž, hačž Jeſuſ Chryſtuſ, zylého ſwěta Sbóžnik. Duž dha tež my pohladajmy na Jeſuſa; potom ſo tež naſcha ſrudoba do wjeßela pſchemobrocžići, a my njetrjebamy w žanym čježlim, ſtruchłym čaſu naſcheje zyrkwe dla ſo ſtróžicž ani ſadwělowacž; tež tu płacžići: Bo małej khwili.

Haj, po małej khwili! S tym troſchtuj ſo tež kóždy wěrjozy kſchěſčžijan, kotremuž je płacž huſto bližſchi, hačž ſmjecže, dokełž je jeho žiwjenje połne ſtaroſčžow a nuſy, ſrudoby a žaloſčže. Pſcheš Božu hnadu móže ſo jeho ſrudoba do wjeßela pſchemobrocžićž po małej khwili, hdnyž ſ woczomaj wěry na Jeſuſa hlada, kiž ſ miłym balsamom ſwojeho wobſbožazeho ſłowa troſcht a měr do wutrobny lije a móž ſpožčžuje, pod najčježſchim kſchižom wutracž ſ wjeßelej wěru do tcho, kiž brěmjo kładže, ale tež noſyčž pomha, a ſ wjeßelej nadžiju na wěčžnu ſbóžnoſčž, hdžez po małej khwili Anjeſa budže widžecž wot woblicža k woblicžu a ſo wjeßelicž ſ njewurjeknjeny m wjeßelom. A jeho wjeßele ničtó wot njeho precž njewoſmje; pſchetož budža na wěčžnje ſbóžne Jubilate! Hamjeń.

Njedzela Cantate.

Spěwajće temu Knjesej nowy khěrłusch, pschetož wón
czini džiwu. Haleluja. Hamjeń.

Jana 16, 5—15.

Nětk pak du ja k temu, kiž mje póžkał je; a nihto bjes wami
njetwoprascha mje: Hdže džesch? Ale dokelž to k wam rěčzał bym,
je wascha wutroba polna srudoby. Ale ja wam prawdu praju:
Dobre wam je, so ja tam du. Pschetož hdy bych ja tam njeschol,
dha by troshtar k wam njeschischol. Hdž pak tam du, chzu jeho
k wam póžkač. A hdyž tón žamy pschińdže, budže wón tón žwět
schtrasowacž hrěcha, prawdosče a žuda dla: hrěcha dla, so woni
do mnje njetwěrja; prawdosče dla, so ja du k žwojemu Wótzej,
a wy mje dale njetwidžicže; žuda dla, so tón fěrschta teho žwěta
žudženy je. Ja wam hiščeže mam wjele prajicž, ale wy jo nětk
njemóžecže snjesč. Hdž pak tamny, tón Duch teje wěrnosče
pschińcž budže, tón budže wam do wscheje wěrnosče pucž pola-
sacž. Pschetož wón njebudže žam wot žebje rěčecž; ale schtož
žlyšhecž budže, to budže rěčecž; a schtož pschichodne je, budže
wam pschipotjedacž. Tón žamy budže mje pschekražnicž; psche-
tož wot mojeho budže jo wsacž a wam pschipotjedacž. Wschitko,
schtož Wótž ma, to je moje; teho dla bym ja prajik, so wón jo bu-
dže wot mojeho wsacž a wam pschipotjedacž. Hamjeń.

W Knjesu lubowani! Jako našch Sbožnik na semi
khodžesche, je wón k žwědcženju, so wón pruhujo psches žwój
lud krocži, sapschimowaze pschirunanje wo njeplódnym figowzu
powjedał: Tsi lěta dolho bym ja kóžde lěto pschischol a plody
pytał na tutym figowzu a žanych njenamakał — nětk, hdyž
je wón k Božej prawizy potwyscheny, je jeho žwjaty Duch

na tym samym dźele, jeho swjaty Duch, wo kotrymž japoschtoł pische, so wón wschitke wězy pschepytuje, tež hłubiny bójstwa, a kiž tehodla hišće wjele wěsczišcho najhłubšche sdychowanje čłowškich wutrobow srošymi a wschitke myšle snaje, kotrež so mješ sobu samolwjeja abo wobštoržuja.

Tuteho Ducha Anješ w našim scženju sľubi a wón runje jeho pruhowazu a sľudžazu dźělawosć wošebje wušběhnje, hdyž wón rjeknje: Tutón Duch budže swět schtrafowacž hrěcha, prawdosće a sľuda dla; hrěcha dla, so woni do mnje njewěrja, prawdosće dla, so ja du k swojemu Wótzej a wy mje dale njewidźicže, sľuda dla, so tón sěrschta teho swěta sľudženy je. Chzemy my prajicž: A to dyrbi ewangelij bycž, wješela powjesć, ewangelij wošebje sa dženšnišchu njedželu, kotraž ma mjeno: Cantate, spěwajcže Anjesej nowy khěrlušch?

A tola, hdyž my wopomrimy, so dyrbi tuta schtrafowaza a sľudžaza dźělawosć swjateho Ducha jenož sbožu swěta sľužicž, so Anješ jeho prjedy troschtarja mjenuje a po tym jeho najwažnišche dźelo w tym spósnawa jeho sameho, Ahrystuša, pschekrašnicž, potom my tež nad tutym, kaž naš Luther praji, psches měru wošebnym, rjanym a bohatym, ale tež jara wyšokim a wótrym scženjom wješelosć dobudžemy, wyskacž a wusnacž:

Spěwajcže Anjesej nowy khěrlušch, so wón nam hišće pschezo swojeho swjateho Ducha sczele,

- 1) srudnych wucžobnikow troschtowacž,
- 2) swět schtrafujo k prawu pokasacž,
- 3) Ahrystuša sameho we wošadže pschekrašnicž.

I.

W Anjesu lubowani. Nasche sczenje naš do poslednjeho wjecžora pschekadži, kotryž je Jesuš se swojimi wucžobnikami hromadže byl. Wjecžec, kotruž je s nimi dđeržak, je nimo. Wón je swoje Bože wotkasanje wustajik k dopomnjecžu sa pschichodne čašy. Hłuboše, krašne sľowa došne napominanja a troschta su s jeho rta sľyschecž —

w horjaznych wutrobach jeho wucžobnikow wozuczi žadanje: Ach, mohli my tola pšchezo tať na jeho rěč pošluchacž! Dha wón wo swojej šmjerczi rěčecž šapocžnje: „Nětk pať du ja k temu, kiž mje pšklacž je“ — a wucžobnicy buchu poľni šrudoby.

Bjes džywa! Tsi lěta doľho běchu s nim hromadže byli; wón běšche jich nošyl kaž winowy pjeńk swoje haľosy. Kať dyrbja woni šami wobstacž bjes njeho, to šebi myšlicž njemoža — bjes njeho na tutym njepšhecželskim šwěcže. Šhto s nich budže, hdyž woni jeho wjazy njewidža, wjazy njeklyšcha, jeho požohnowazej ruzy wjazy njefacžuwaju, na kotrymž tola jich žyła dušcha wišy. — A tola, njeleži wina w nich šamych? Anjes jim w tekšče porokuje: „A nihto bjes wami njewoprašcha mje: Šdže džesch?“ Woni trjebachu šo wschať jenož jeho woprašhecž — potom jeho pucž widža: Dom, k Wótzej, do njebjeskeje domišny; woni trjebachu šo jenož dale wobhonjecž: A čzomu ty precž džesch a možachu jo klyšhecž: „Šdy bych ja tam njeschol, dha by troštať k wam njepšischol; hdyž pať tam du, čzu jeho k wam pšklacž“ — woprawdže, niz wopušcženi a šami dyrbja woni wostacž, runje nawopať, pšhicžina jich šrudoby je šdobom pšhicžina šlódkeho trošhta ja nich. Šhto šo wam šda, njeje šo kaž baliam na jich pod boloscžemi rozžohnowanja krawwjaze wutrobny položiko Šbóžnitowe šłowo: „Dobre wam je, šo ja tam du?“

Čžehodla dha běšche to dobre? A čžehodla troštať njepšichndže, hdyž wón precž njendžesch? a čžehodla móžesch wón jeho haľle pšklacž, hdyž běšche wón woteschol? To budžische tola tať rjenje bylo, hdy budžische wón wostať. Ale njedyrbjesche Šhryštuš tajke čžerpicz a k swojej krašnosčzi šancž. Kať by hewať škutk jeho wumoženja dokonjany byl? A kať by šo wón šam našch ščiniť? A kať móžesch wón swojeho Ducha do wutrobow šwojich wěrjaznych wulecž a jich wschitkich w jenym duchu k swojej wošadže šhromadžicz, hdyž wón prjedy, k prawizy swojeho Wótza powyšceny, šwoje njebjeske knjejštwo nad wschitko čželo nastupiť njeběšche? Haľle po tym, šo je wón šchol — šchol

na kščiž a na swóji trón w njebjěšach, wěmy my, so w nim swoje počne sřednanje mamy, a hačle po tym, so je wón na swjatkach swojeho swjateho Ducha wulač, stej jeho wučobnikam skutk jeho žiwjenja a wopor jeho smjercze jasnej, a woni chwala: Bóh je jeho sa Knjesa a Khrysta powyschil. Nětk jich swjaty Duch tež pod pschescžěhanjom a hidženjom swěta wješelych a troschtnych scžini, nětk woni pónđža a se swojim předomanjom a khodženjom nowy khěr-
lusch wo Božim smilenju w Khrystuku Jesuku sanješu.

„Dobre wam je, so ja tam du“, tež nam da to Knješ prajicž. We wschitkich čašach šu šo swěrnj kšchescžijenjo w swojich wutrobach s tym žadanjom nošyli: Ach, so by našch Šbóžnik tola hišcže widomny mješ nami khodžik kaž něhdy! So bychmy tež my k jeho nohomaj mohli šydacž, kaž něhdy Marja, a do jeho požohnowaných stopow stupacž, kaž něhdy jeho wučobnizy! A tola by wón potom na to městno swjasany był, hdžež wón runje pičebywa, potom dyrbjeli my jeho pak w Jerusaleme pytač pak pschi Genezaretskim jěiorje — nětk pak, hdžež je wón k Božej prawizy powyscheny, dha šo počnosčž jeho Ducha na naš wulima, a hdnyž šo ty wot tuteho Ducha powołač, roš-
šwěćicž a wušwjećicž dawasch, dha masch ty troicht sa swoje stysčne hodžiny a móž ke kšchescžijanskemu khodženju a dowěrjenje w bědženjach tuteho čaša.

Hdyž jedyn s našchich na khorožožu leži a my pyt-
njemy, so naš bórny wopušcži, dha šu tež našche wutroby počne šrudoby. O so bychmy potom tež se rta mrějazeho to praschenje šlyscheli: A ničto bješ wami njewoprascha mje: Hdže džešch? To by pschi wschitkim poroču, totnyž w tym leži, tola tež krašny troscht był. Haj, požohnowane je smjertne ložo, pschi kotrymž Boži Duch žarowazym wobšwědcži: Kotrehož my lubowachmy, je s čěmnošcže do swětkla, se swjasanošcže do swobodnošcže, s kraja hrěcha do šbóžneho towarštwa s Bohom, swojim Šbóžnikom, wuschol. Woni šu šebi we wěrje teho wěšcži: Šchtož my do kšchecžow kładžemy, je šehiška drašta, šchtož my lubujemy, wostanje, wostanje do wěćnošcže. Wonskach we wójnje, tak wyschł

powieda, kaž hižom husto, towaršcha k rowu nješeču pod synkami kherluscha: Jesuſ, moja nadzija a mój Sbožnik, tón je žiwj. „Čžeho dla pschezo runje tutón kherlusch?“ tak ſo wón wojaka woprašcha a dosta wotmolwjenje: Dočelž runje tutón kherlusch wšchitkón troſcht wopſchimuje, kotryž kšheſczijanſke wutrobj trjebaja.

My mamy w ſwojich ſerbskich woſadach rjane waſchnje, ſo ſo kóždemu, kotrehož my k rowu pschewodžachmy, na jenej ſ pschichodnych njedželow wopomnjeńſki kherlusch ſpěwa. A dwójzy rjane chze ſo nam tajke ſpěwanje ſdacž, hdyž běſche ſnano tón njebohi ſwojemu duchownemu abo jenemu ſwojich pschiwuſnych ſa žiwjenje prajił: „Tón a tón kherlusch je mi woſebje drohi; wón běſche mój troſcht w čžežkich čžaſach a je moja nadzija ſa moju ſmjertnu hodžinu; wón dyrbi ſo mi tež po mojim wotſalhicžu w Božim domje ſpěwacž.“ Haj, dyrbimy-li mrějo ſ naſchim Lutherom prajicž móž: Nětk ſ měrom čzahnu ſe ſwěta po Božej woli, dha dyrbimy ſo tež ſa žiwjenje praſchecž nawuſknyčž: Hdže ja du? dyrbimy hižom ſa žiwjenje wottyknjeny kónž ſwojeho pucža ſnacž. Něch je potom tež naſch pucž čžernjojty a ſchtrawny, ſwjaty Duch nam ſwój troſcht do wutrobj nutš njeſe: Po malej khwili ſo wšchitko pschewobrocži — čžetpienja tuteho čžaſa njejſu hódne pschichodneje kraſnoſče, kotraž dyrbi nad nami ſo ſjewicž.

Tak ſwjaty Duch hiſchče pschezo ſrudnych wučžobnikow troſchtuje. Wěſo prawy troſcht ſo jenož w tych wutrobach pschima, kotrež ſu w bójſkej ſrudobje ſrudžene a teho dla troſchtowanje ſwjateho Ducha njemóže woſtacž bjeſ jeho ſchtrafowanja.

Duž ſpěwajče Knjeſej nowy kherlusch, ſo nam hiſchče pschezo ſwojeho ſwjateho Ducha ſcžele,

II.

ſwět ſchtrafujo k prawu pokaſacž.

A hdyž tón ſamy pschińdže, rěčži Knjeſ dale, budže wón tón ſwět ſchtrafowacž hrěcha, prawdoſče a ſuda dla.

Šchtrafowacź, to njerěka, sa swonknyimi šrědkami khostacź; s tym šwjaty Duch niczo cźinicź nima! Wón jedna s naschej wutrobu, s naschim šwědomnjom. W šwědomnju naš khostacź, t. r. wotkrycź, sjawne scźinicź, shto hrěch je, mjenujzy tón hrěch, kotrehož dla je cźlowjeł wěcźnje sħubjeny, to je jeho džěło. A kotry to je? „So woni do mnje njewěrja“, Knjes praji.

Sšlyšcźe, rt wěcźneje wěrnoscźe to wupraji: Najhóršchi, najštraschnišchi, haj jenicźzy roššudźazy hrěch njeje mordowanje, mandźelstwołamanje, wopacźna pschisħaha a kaź te sjawne pscheńdženja dale rěkaja, ale njewěra. Wěscźe je wschitko, shtož šo pschecźiwo Bozej kašni stanje, šle došcź, a my chzemy šo derje hladacź, šo to wschitko njebychmy sa njewoźne měli. Ale Boži šyn je pschisħoł a je sa wschitke hrěchi na kšchižu sapłacźił a jeho dla budźa tež te wulke hrěchi wodate. Psches njeho móže tež najwjetšchemu hrěšnikowej pomħane bycź. Kať pať je temu pomħacź, kiź do Jesuša njewěri? Tón tola jenicźtu pomoz, kotraž mohła jeho wumóž, wotpokaźe. Na tutón hrěch je Israelski lud wumrjeł, kaź je jemu Knjes wurasnje wobšwědcził: „Wy scźe njechali.“ A do tuteho nětcźišcheho naroda je s krejczěrwjonym płomjenjom wójna nutsšwěcźiła a šwjaty Duch je hišcźe pschezo na šwojim džěle, jemu hrěch jeho njewěry wotkrycź. Njeběšche dħa tať: Semška myšł, šwětny lóšcht, semška cześcź, šwětne kubła běchu wutrobny dalokich woršchtow nascheho luda wobšynnyłe a nad tym běchu ludžo šwoju duschu s jejnymi ħłubokimi, šwjatymi potrebnošcźemi, běchu wěcźnošcź, haj Boha šameho, šapomnili. A duź něť šwjaty Duch khostajo wutrobu wot wutrobny kħodźi a rjeħnje: Pruhuj šebje, šy ty cźlowjeł, kiź sa tym pyta, shtož ħorjełach je, a niz sa tym, shtož na semi je? Šy ty kšhescźan, kiź ma šwojeho Boha psched wocźomaj a šwojeho Šbóžnika we wutrobje? a woła do wscheho šwěta nuts: Wěrcźe do Knjesa Jesom Āħryšta; pschetož w žanym druhim njeje šbóžnošcź, kħiba w nim.

Alle šwjaty Duch, kotryž nam hrěch dowjedźe, chze šwět tež wo prawdošcźi powucźicź a jemu pokašacź, šo je

tón, kotrehož ſu woni ſacziſli, na ſchižu morili, do rowa položili, k Wótzei ſchoł. Woni ſu jeho ſacziſli, Wótzei beſche wón ſpodobny; woni ſu jeho wonjeczeſčili, Wótz jemu mój luby ſyn reka; ſwět je ſo i hidženjom wot njeho wotwobrocził, Wótz jemu i wotewrjenymaj rukomaj napshecziwo khwata. Tón najſazpjenišchi je jeniczi wo-
 prawdze prawy — wſchitzy druſy móža to jenož bycz, hdyž ſebi jeho prawdoſcz daricz dadža a ſo pſched nim modlo khwala: Ty ſy wſchaf tu najwſchſchu prawdoſcz mi dobył, hdyž na ſchižu w ſmjerczi ſa mnje ſy pobyl. Něk pał, hdyž je wón woteſchoł a ſwět jeho wjazy njewidzi, je wón na njeho ſapomnił, a njeſpomina wjazy na jeho drohu ſaſlužbu a ſpuſcheža ſo na ſam ſwoju prawdoſcz. O kelko wě jich tola wo ſwojej ſprawnej a dobrej wutrobje rěczecž a njepſchińdze ženje k žanemu poſnacžu ſamych ſebje; a tež, hdyž ſu ſjawnje ſhrěſchili, kał wuſtojnje wjedža ſo ſamol-
 wjecž: Wina na mojej horzej krtwi leži, na njeſbožownym hromadutrjechenjom wobſtejnoſczow, na ſlych człowjekach, kiž ſu mje ſawjedli — kóždy je na tym wina, jenož niž hrěſchnił ſamón — o njedyrbi nam potom ſwjaty Duch pokaſacz, kelko ſebicziwoſcze na naſchich dobrnych ſtutkach wiſe? njedyrbi wón nam dowjeſcz, ſo ſu hrěchi jeneho dnja hižo brēmjo, kotrež naſ ſamjecze, je-li ſo nam Bóh ſwoju hnadu njespožczi? A hlajcže, hdyž budžemy my něk pſched roſſbudženje ſtajeni, pał tſchepjetajo pſched Boži ſud ſtupicz pał wuſnacž: Ta krej a prawdoſcz Khryſtuſa je moja draſta pſchiſtojna, i tej pſched Bohom ja wobſtacž chzu, hdyž do njebja nuts počahnu! — to je ſwjaty Duch, kiž ſwět ſchtrafuje, prawdoſcze dla.

A ſkóncžnje ſuda dla, ſo ſerſchta ſwěta budženy je. Kunje w tym wſchaf jebanſtowo hrěcha wobſteji, ſo ſerſchta tuteho ſwěta, tutón khač wot ſpocžatka ſem ſo naduwa, kaž bychu kraleſtwa ſwěta hiſchcže pſchezo jemu ſluſchale, kaž ſměl wón hiſchcže pſchezo prajicz kaž něhdy: To wſchitko chzu ja czi dacž, hdyž ſo ty jenož mi daſch; kaž by wón knjeſ byl, na kotrehož hlóſ my poſluhacz, pſched kotrehož ſwarjenjom a njepſhecželſtwom my ſo

bojecz dyrbjeli — a tola je wón dawno budženy, tehdy budženy, jako Iesux wumrie. A njech wón pichezo wokolo khodzi kaž rujazy law a pyta, kohož by požreł, njech pschezo mudawa, jo Khrystuŝowe kralestwo sahubja a jeho skutkej sadžewa — tón, kiž w njebieŝach bydli, ƙo jemu ƙmėje. Ława slobjenje je pscheminjene, hađej hłowa rošteptana, satanowa wěz shubjena.

A runje tehodla naš ƙwjaty Duch schtraŝuje. Hdnyž je fěrshta ƙwěta budženy, czechodla jemu hiŝcže ƙlužimy a ƙo jemu samjescz damy? A hdnyž je se ƙwojim fěrschtu ƙwět budženy a sacziŝnjeny, czechodla hiŝcže i nim džeržimy, czechodla jón lubujemy a ƙmy jeho wabjenju poŝlušni? So by nam tola ƙwjaty Duch wobƙwědcził, schtož je Luther spěwał: Tón fěrshta na ƙwěcže nětk hlada ƙurowje; wón njeschkodzi pať nam, Bóh jeho budzi ƙam, joh' ƙłowcžo pobicz móže.

Wy snajecže rjane stare powjedańcžo wot ƙwjateho Khrystofora. Tón chyzŝe jenož najmóžniŝchemu kralej ƙlužicz a běŝe tehodla do satanoweje ƙlužby ŝastupił. Jako pať wón satana psched Khrystuŝom tschepjetacz widžesche, pschińdže wón ke Khrystuŝej a je potom jemu se wschej ƙwěrnosczu ƙlužil.

A my? Schtó je naš ƙnjeŝ? Žadny drugi, hač naš ƙnjeŝ a Sbóžnik, a duž chzemy pod nim, njech satan hiŝcže tať jara hrosy a wabi, w jeho kralestwje žiwi bycz a jemu ƙlužicz we wěcznej prawdosczzi, njewinosczzi a sbóžnosczzi, runje jako je wón stanyl wot ƙmjercže, je žimy a ƙnježi do wěcznosczže. To je saměscže wěrnó.

III.

Hiŝcže wjazy ƙnjeŝ wo džěle ƙwjateho Ducha rěczi. „ŝa wam hiŝcže mam wjele prajicz, ale wy jo nětk njemóžecže snjescz. Hdnyž pať tamny, tón Duch teje wěrnosczže, pschińcz budže, tón budže wam do wscheje wěrnosczže pucz poľasacz. Wschetož wón njebudže ƙam wot ƙebje rěczecz; ale schtož ƙlyŝhecž budže, to budže rěczecz; a schtož pschičhodne je, budže wam pschpowjedacz. Tón ƙamy budže mje

pschekrašnicž; pschetož wot mojeho budže jo wsacž a wam pschipowjedacž“ — a my pschi tym hišcže junkrócž prajimy: Spěwajcže Knjesej nowy khěrlusch, dokelž wón hišcže pschezo swojeho swjateho Ducha sezele, Khrystuša sameho we wošadže pschekrašnicž.

Wam, Knješ swojim wučobnikam rjeknje, budže tón samy Duch teje wěrnoscže, kotryž swět schtrasuje, do wscheje wěrnoscže pucž pokasacž. Krosne šlubjenje! Kaš nusne běsche wučobnikam, kotsiž běchu hacž šem na ruzy swojeho mišchtra khědžili, po jeho wotsalbicžu k Wóžej tajke wodženje! Echto budžišche s nich, schto budžišche s Khrystušoweje zyrkwe nastalo bješ tajkeho wodženja swjateho Ducha! Echto by s naš bylo, kaš bórny bychmy my wot kóždeho wětra wučby tam a šem khabłani byli a wěšty šałožk pod nohomaj šhubili, hdy tež my šo tajkeho šlubjenja troschtowacž nješmėli.

Kaš paš to swjaty Duch cžini? Wón njebudže šam wot šebje rěcžecž ale schtož šlyšhecž budže, to budže wón rěcžecž; wón budže wam špomnicž wschitšo, schtož wam prajil štm. Šo tajkim do Božeho šłowa wón dušche nušwjedže, pišmo wón jim wotewrja a w pišmje Bože myšle mēra a pucže jeho mudrosče, hłubiny bójstwa, potajnstwo wumoženja, šałožk našcheje wěcžneje šbóžnosče. A taš tež my šebi hišcže dženska pod wodženjom swjateho Ducha do wscheje wěrnoscče wošebite wyšoke šjewjenja mtšlicž nješmėmy, ale žyle jednorje šawcšacže na Knješowym šłowje, pytanje w pišmje, šakhowanje a wopomnjenje šłcwa we wutrobje. Potom naš Knješ pschi swojim šłowje šdžerži jako pschi škali wěrnoscče, šo my ženje wot njeho njewotpodnjemy, ale na nim twjerdže džeržimy a pschi tajkim šłowje a wěrje hacž do našcheho tónza šawoštanjemy. A pschińdu nam potom tež na našchim pucžu cžošy, hđžež našcha noha khabła a našchej wutrobje šo štyšcže — njeje potom došcž, šo my prošycž šmėmy: Jesu, přjedy dži nam tu na šemi! Wucž mje cžinicž po twojej woli, twój dobry Duch wodž mje po prawym pucžu. Duž wsmi ty ruzy mojej a wjedž mje šam, hacž ja do ruki twojej tu dušchu dam.

Tak chze naš Boži Duch do wscheje wěrnoscze wodzicž. Wschitka wěrnoscž pak je wobsamknjena w Jesuŝu Khrystuŝu a tehodla Knjes dale ŝwědczi a naš s tym na wyŝokoscž nascheho sczenja wjedže: Tón ŝamy budže mje pschekraŝnicž, to rěka, wjetscheho, rjeńscheho, kraŝniŝcheho scžinicž. Kak ŝo to stanje? Nasche sczenje chze nam to prajicž. Hdnyž ŝwjaty Duch ŝwět hrěcha dla schtrafuje, so woni do Jesuŝa njewěrja, potom wón jeho jako jenicžke sbože hrěŝnikow pschekraŝnjuje. A hdnyž wón ŝwět schtrafuje prawdoscže dla, so je Jesuŝ k Wótzej schoł jako Bože jehnjo, kotrež ŝwěta hrěchi njeŝe, dha wón s tym Jesuŝa jako naschu prawdoscž pschekraŝnjuje. A hdnyž ŝwjaty Duch ŝwět schtrafuje ŝuda dla, so ŝershta tuteho ŝwěta je ŝudženy, dha wón s tym Jesuŝa jako teho pschekraŝnjuje, do kotrehož pscheryteju rukow je tež ŝud na wschitko czěło položený. A hdnyž ŝo ŝwjaty Duch na wuczobnikach sa troschtarja wopokasuje, dha wón s tym Jesuŝa jako ŝchizowaneho a horjestanjeneho pschekraŝnjuje, tak so wón w ŝwojej zylkej rjanosczi psched naš stupi -a naš troschtuje, kaž macž jeneho troschtuje.

A so wón to sa naš bycz chze a bycz móže: nasche ŝwětlo na puczju nascheho žiwjenja, nasch troscht w ŝmjertnej hodžinje, nasche sbože do wscheje wěcznoscže — to mamy ŝo ŝwjatemu Duchej džakowacž. A tehodla kantate, spěwajcže Knjesej nowy khěrlušch, so wón hiŝcže pschezo ŝwojeho ŝwjateho Ducha sczele, najwěscžišcho tam, hdžež proscha:

Pschińdž Božo ŝwjaty Ducho k nam
A napjeln s twojej hnadu ŝam,
Twojich wěrných myŝl a wutrobu. Samjen.

Njedźela Rogate.

Jana 16, 23—33.

Sawěrnje, sawěrnje, ja praju wam: Sa cžož wy teho Wótza proŕhecž budžecže w mojim mjenje, to budže wón wam dacž. Haež dotal njeŕŕeže wy ja nicžo proŕhli w mojim mjenje; proŕŕeže, dha budžecže braež, so by ŕo wasche wuŕele dopjelnilo. To ŕym ja k wam w pschiŕlowach rēcžal. Čžaŕ pak pschiündže, so ja w pschiŕlowach wjazh s wami rēcžecž njebudu, ale ja budu wam ŕjatwnje pschiŕowjedacž wot mojeho Wótza. Na tym ŕamym dnju budžecže wy proŕhecž w mojim mjenje. A ja njepraju wam, so bych teho Wótza ja naŕ proŕhecž čžyl; pschetož wón ŕam, tón Wóežez, lubuje waŕ, dokelž wy mje lubowali a wěriŕi ŕeže, so ja wot Boha wuŕchol ŕym. Ja ŕym wot Wótza wuŕchol a pschiŕchol do ŕwěta; jaŕo wopuŕŕežu tón ŕwět a du k Wótzej. Džachu k njemu jeho wučžomnižy: Hlaj, nětk rēcžišč ty ŕjatwnje a njeprajišč žaneho pschiŕlowa; nětk wěmty, so ty wŕŕhitke wěžy wěŕŕ, a njeje eži trjeba, so by eže ŕčtó praŕchal. Na to wěrimty, so ty wot Boha wuŕchol ŕy. Jeŕuŕ wotmolwi jim: Nětk wěrieže; hlaj, ŕčtunda pschiündže a je hižom pschiŕŕla, so ŕo roŕŕoŕŕieže, jedyn kóždy k ŕwojemu, a mje ŕameho woŕtajieže; ale ja njeŕym ŕam, pschetož tón Wótž je pola mje. To ŕame ŕym ja s wami rēcžal, so byŕŕeže we mni pokoj měli. Na ŕwěeže macže wy ežěknofčž; ale budžeže dobreje nadžije, ja ŕym tón ŕwět pschetwinul.

Samjeń.

Jaŕo bě ŕo Saul, tón wulki njeŕŕečel kŕŕeŕčijanskeje wožady w Jerusalemye, tón najhórschi njeŕŕečel Khrystuŕoweho kŕŕiža, s tamnym džiwnyym ŕjewjenjom naŕŕeho Anjeŕa na pucžu do Damaskona wobrocžil, a jaŕo bě nětko Pawoł, wučžobnik Jeŕom Khrysta, dha wupraji Bóh Anjeŕ

džiwno słowo wo nim, jako snamjo, so bě nětko prawy Anjesowy wucžobnik, prawe Bože džěcžo: Slaj, wón so modli. A tutón samy Pawoł pišče potom swojemu pscheczelej a bratrej Timothejej, dokelž se shonjenja wě, so je swjata modlitwa móž žiwjenja: Dha chzu ja, so bychu so muszy k Bohu modlili (1. Tim. 2, 8).

Slaj, wón so modli! Modlitwa — zejch a sygl praweho pschesczijana! Haj, tak je, luby pscheczeło! W naschich dnjach drje, hdžež swět so wot wěry wotwobrocza, hdžež mjenja, so je tón prawy sdžěłany cžłowjeł, kiž woła: Žadyn Bóh njeje, žana wěcžnosć njeje, žana duscha njeje! nochzedža tež wo modlitwje nicžo wjazny wjedžecž. Je to pak džiw? Modlitwa tola nicžo druhe njeje, dyžli rěcž džěscža s njebjeskim Wótžom. Kak pak móža s tym rěcžecž, wo kotrymž nicžo wjazny wjedžecž nochzedža, kotrehož njesnaja? Schtóž žaneho Boha wjazny njetrjeba, sa teho njeje modlitwa jenož blasnosć, ale wjele bóle směšnosć!

A tola, kak nusna je modlitwa runje w naschich dnjach! My njejsmy ženje modlitwu tak trjebali, kaž runje nětko! My trjebamy modlitwu wjele nusnischo dyžli jědž a picže. Do nascheho khudeho swěta, kiž modlitwu tak sazpiwa, do wschěch dwělowaznych wutrobow sawołajmy a s pišmitami swjateho Ducha sapisajmy: Cžłowšte džěcži, wy trjebacže modlitwu, trjebacže modlitwu tak wěscže, kaž hrěchi macže, kiž wołaju po wodacžu. Wy trjebacže modlitwu tak wěscže, kaž staroscže macže, staroscže, kajkež njeje swět ženje snał, a tute staroscže sdyhujaju po pomozniku. Wy trjebacže modlitwu tak wěscže, kaž bylsy macže, kiž plakajaju po wumožniku, tak wěscže, kaž na naš smjercž cžaka, smjercž a wěcžnosć a šud, a žadyn jeniški lekač njemóže nam pschi tym pomhacž. My trjebamy modlitwu wschitzy, haj wschitzy, małi a wulzy, stari a mlodži! Njech swět praji: Ach, so modlicž, to je wysche, so modlicž móža jenož hišcže słabi; njech praji: Eso modlicž, to je lohła wěž, ale džěłacž, džěłacž, to je něscho cžežte, a wo to so jedna nětko, hdyž chzemy do přědka pschińcž, dha my

prajimy: To njeje wěrnno! Džělacž móže kóždy, haj dyrbi kóždy, ale šo modlicž kóždy njemóže, to móža jenož Bože džěczi. Šy ty to? Na twojej modlitwje móžesč jo spóšnacž. Kajka je? Kajka dyrbi bycž? Jesuš praji nam to w našchim tekjće. Na šažožku teksta rošpominajmy šebi:

Kajka je prawa modlitwa?

Našche wotmolwjenje rěka:

- 1) Modlitwa w Jesušowym mjenje a
- 2) modlitwa, kiž je wušlyščenja wěsta.

I.

„Sawěrnje, šawěrnje, ja praju wam: Ša cžož wy teho Wótza prošycž budžecže w mojim mjenje, to budže wón wam dacž.“ — My šmy přjedy šebi prajili, šo modlitwu nusnje trjebamy, ale dha mamy tola tež najpřjedy pšichlyšchnoscž, šo šo praschamy, hacž mamy tež prawo, šo š njebjestemu Wótzej se šwojimi modlitwami wobrocžicž? Šmy my dostojni, šo my, kiž tola nicžo nješmy hacž próch š prócha, šo my pšched najwjetšchu a najwšchšchu majestoscž šupimy a š našchim Bohom rěčimy? Abo nješmy wjele bóle njepošlyšchne džěczi, kiž šu šo w myšlach, šłowach a šlutkach tak husto wot Boha Anjela šdalite, a kiž njemóža šebi žadacž, šo wón jich wušlyšchi? A hlaj, dha pšchińdže nam w našchej nusy našch tekst š pomozy.

My šlyšchimy, šo chže njebjestki Wótcžez našchu próstwu wušlyšhecž, jeli-šo w Jesušowym mjenje š njemu pšchińdžemy. W Jesušowym mjenje! Šak husto pač je šo tutemu žadanju wopač šrošymišo! Šelko jich, kiž měnja, šo je jich modlitwa prawa, hdyž ju wobšamknu se šłowami: To daj nam pšches Jesom Khrysta, twojeho šubeho šyna, našcheho Anjela. Še temu tak? Ně! W Jesušowym mjenje šo modlicž rěka: Šeho dla dowěrjenje namakacž, Boha š tym mjenom mjenowacž, š kotrymž je wón Njewidomneho, Wšcheho-móžneho, Ššwjateho mjenowal. W Jesušowym mjenje šo modlicž rěka: Š njebjestemu Wótzej tak rěcžecž, šaž wón, trošctnje a š polnym dowěrjenjom, šaž šube džěczi šubeho nana prošcha. W Texašu we Amerizy roscže džiwna

kwětka, wona rěka dralna kwětka (kompas-kwětka), a to tehodla, dokelž wona stajnje k polnozy pokasuje. Žadyn wětšik, žadyn deszczik, žane słóncžne pruhi njemóža ju mylicž, wona je tak wěsta kaž žywa jehła. Tak dyrbi tež naša wutroba tajta dralna kwětka bycz, kiž pschezo na Jesuša pokasuje, kiž pschezo na Jesuša hlada jako na šapoczatk a kónž našeje wěry. A nicžo, žadyn dobry ani žadyn sly džen, žadyn lósch, žane brémjo ani žadyn hrěch njedyrbi naš wot njeho wotwjescž. Tak tež nawuknjemy prawje w Jesušowym mjenje šo modlicž, t. r. wo tajte wězy, wo kotrež by tež wón prošyl.

My trjebamy w žiwjenju czělna a duchowna wězy. Wo woboje je tež Jesuš šwojeho Wótza prošyl, ale kaž wšelakore šu jeho modlitwy! Hdžež wo žiwjenje prošy, hdžež tam na wolijowej horje prošy, šo by šhelich wot njeho precž schoł, dha pschistaji šwojim modlitwam: Niž pak kaž ju chzu, ale kaž ty chzesch; niž moja wola, ale twoja wola šo stań! A hdžež wo duchowna kubla prošy, kaž na psch. ša šwojich wuczobnikow Jana 17, dha pschimnje se šylnej ruku do njebješ, dha je, kaž chzyl prajicž: Anježe, ja cže njepuschču, šhiba šo mje wušlyšchisch. Tak dyrbimy tež my šo modlicž w Jesušowym mjenje, t. r. w Jesušowym duchu. My chzemy wšcho, tež najmjeńše njebjesnemu Wótzej k hnadnemu wušlyšchenju priódkpóložicž, ale hdžež šo wo semšte, šachodne wězy jedna, tola wšcho tež Bohu šamemu pschewostajicž. Jeho wola šo stań! Šlaj, ty prošyšch wo hada, wo kamjen, a wón budže tebi šhlěb žiwjenja, to dobre, dacž! Ale pschedewšchěm štarajmy šo wo našu duschu, a dha chzemy, kaž Jesuš naš wuczi, klapacz, dha chzemy wojowacz, šo bychmy wotwuknjemy kónž dozpili, našeje dusche šbóžnosč.

W Jesušowym mjenje šo modlicž, t. r. tež rady šo modlicž. Kač rady je wón wobšhad pytal k njebjeskim Wótzom, k wšchěm škutkam je šebi móž wuprošyl wot Boha. Je tež pola tebe tak? Abo nješnajemy šnadž wšchitzy w šwojim žiwjenju hodžiny, hdžež njebě nam modlitwa šbóžne prawo, ale wobczěžnosč, hdžež njechachmy

ſo modlicy, ale hdžež jenož myſle tuteho ſwěta we wutrobje mějachmy? Kaſ huſto njejſy ſnadž rano ſo modli! Ty dyrbjesche na džeło fhwatacž, a wo dnjo njemějesche žaneje minuty ſa jenicžku modlitwu wyſche, a wječor bē taſ ſpróžny, a ſy drje cžeło ſ zyrobu poſylniſ, ale potom ſy wuſnył a duſcha dyrbjesche tradacž, ju ſy ſabył! Ach, wſmi to ſebi k wutrobje, modl ſo rady, pytaj kaž Jeſuſ wobkhad ſ Wótžom w njebjesach!

W Jeſuſowym mjenje ſo modlicy, t. r. ſo modlicy bjeſ pſcheſtačža. My njeſmemy haſle potom pſchińcž, hdyž něſchto trjebamy, my njeſmemy tež jenož we wěſtych hodžinach ſo raſ na Boha dopomnicž, ně, naſche žyłe žiwjenje dyrbi ſtajny wobkhad ſ Wótžom w njebjesach bycž, kaž to pola naſcheho lubeho Sbožnika bē. Ach, hdy bychy wſchitke poſtrowy a ſbožopſhecžža, kiž wſchědnje wuprajamy a ſklyſchimy, lute dobroproſchenja byle, lute modlitwy, kiž w Jeſuſowym mjenje pſched trón najwſchſcheho pſchinjeſemy, kaſ kraſnje by to bylo! Kelko k temu hiſcže pobrachuje! Tehodla rěka wſchědnje wufnycž a ſwěrnje wufnycž. Wſchědnje dyrbimy do modleſkeje ſchule hič, nihton dokonjany njeje; ně, jow rěka wot jeneho ſkhodženka k druhemu ſo poſbėhnycž. My njejſmy miſchtrojo, kaž Jeſuſ Chryſtuſ to bē, ale my ſmy wucžobnizy, kiž ſa žyłe žiwjenje njewuwuknu. A w cžimž dyrbimy tež woſebje wufnycž, to chže 2. džel prajicž: My dyrbimy bóle wuſklyſchenja wěſcži ſo modlicy.

II.

Kaſ nuſnje je tola, ſo ſebi tuto napominanje pſchezo ſaſo pſchimołamy! Kelko jich, kiž tež tu a tam raſ ſwojej ruzy ſtyknu a ſo modiu, a woni njeſhonja tola ničžo wot wuſklyſchenja. Kaſ to pſchińdže? Čžehodla njewuſklyſchi Bóh jich próſtwu? Bóh njeda ſo ſa ſmėch mēcž. Jich wjele njewě ničžo wo prawej wěrje, kiž ſo Bohu tež žyłe pſchepodawa, jich modlitwa je wjele bóle jenož pruhowanje, ſpytowanje, hacž móže Bóh jim něſchto dacž. Woni praja: Derje, ja chžu tež raſ ſo modlicy,

dokelž w nusu bym, a je-li so to nicžo njepomha, škodźić škónčnje tež nicžo njemóže. To pak žana modlitwa njeje. Nasch Bóh je pschemulki, so mohł se šobu, tak rjez, dacž žortowacž. Wón njecha wot naš niz jenož džel mječ, wón chze naš zylych mječ, a my dyrbimy jeho mječ.

A tehodla reka, šo najprjedy s rošbudženej wěru Jesušej psch wobrocźić, a w tym wokomiku, hdžež Jesuša s zylej wěru a s zylej luboscju sapschimnjemy šo dopjelni, schtož nasch tekst praji: „Pschetož wón šam, tón Wócžez, lubuje waš, dokelž wy mje lubowali a wěriš seže, so ja wot Boha wuschol bym.“ Hdž pak šo to dopjelni, potom móžemy pschi šwojich modlitwach wušlyščenja wěići bycž; pschetož Jesuš praji w naschim tekscze: „Sa cžož wy teho Wótza prošycž budžecze w mojim mjenje, to budže wón wam dacž. Hacž dotal njejšcže wy ša nicžo prošyli w mojim mjenje; prošcže, dha budžecze bradž, so by šo wašche wješele dopjelnišo.“

Dha pak nam napschecžimo džerža: Haj wschał, ale my šmy prošyli s zylej šhutnoscju, my šmy na kolenach leželi a wojowali s Bohom, a wón naš tola njeje wušlyšchał; wěrnó njeje, so Bóh modlitwy wušlyšchi, to móž a jenož cži prajicž, tiž w šbožu šu. Pschecželjo, schto dyrbimy jim wotmalwicž? Schtož Jesuš nam praji, to je a wostanje wěrnó. Bóh je tež modlitwy tych wušlyšchał, tiž mēnja, so temu tak njeje. Ale kajke bēchu wěscže jich próštwy! My šmjertni cžlowjekojo, tiž do pschichoda njemóžemy hladacž, prošymy husto wo wězy, tiž njebychu nam ženje š žohnowanju byle. Bóh to prjedy widži, a tehodla njemóže nam te próštwy, dokelž s nami derje mēni, dopjelnicž. Wón wobrocži šle do dobreho. My to husto spóšnacž njemóžemy, ale jeho hnada je nješčónčnje wulka. A hdž budžemy junu s wyschšeho stejnischcža na našche žiwjenje wrócžo hladacž, a hladacž na wschitke našche próštwy, tež na te, tiž njeje Bóh po šdacžu wušlyšchał, dha budžemy prajicž: Wón je wschitko derje cžinił, cžescž Bohu šnjesej dajcže!

Text praji: „Prošcže, dha budžecze bradž, so by šo wašche wješele dopjelnišo.“ Šwět ma tež wješela,

a w žanym czaſu njeſu taſ wjeſele pytali, kaſ w naſchich dnjach. Ale hdyž do ſwětnych wjeſelow prawje raſ nutſ-
hladamy, dha njebudžemy je wjazy wjeſele móž mjenowacž.
Ach, praſchej ſo jenož raſ tych, kiž ſemſke wjeſela taſ
wužiwaju, praſchej ſo jich na jich ſwědomnje, hač ſu
woprawdže ſbožowni. A ſu-li ſprawni, budža dyrbjecž
wotmolwicž kaſ tamny mlodženz, kiž dyrbjesche ſo wuſnacž:
Moje žyłe wjeſele je jenož naſdacžne; ale hdyž do ſo
du a w dolhich nozach ſpacž njemóžu a mojeho Boha
pſched ſobu widžu, dha ſtupja mi ſylſy do woczow; a ja
bych najradſcho ſadwělowaſ. Kelto jich ma po naſchim
měnjenu wſcho, a my bychmy ſebi tež ſkoro pſhecž mohli, w jich
hrodach bydlicž, a tola, woni njewjedža nicžo wot žanym
prawym wjeſelu a ſbožu. Schto ſu tola ſwětne wjeſela!
Jenož mylenje!! Čžěſnoſcž woſtanje, kaſ naſch telſt praji:
„Na ſwěcže macže wy čžěſnoſcž.“ Po ſemſkich wjeſelach
pſchińdže telto ſtaroſcžow, ſrudoby a ſtyſknoſcže.

Žyłe hinaſche je wjeſele, wo kotrymž Jeſuſ rěcži; wono
je wjeſele Božeho džěcžatſtwa. Kaſ požohnuje tola Bóh
wſchědnje ſwoje džěcži, tu ſ čžělnymi darami, tam ſ duchow-
nymi! Wopraſchej ſo jeho wěrjazych, kaſ budže jich wócžko
we wjeſelu ſo blyſchecžecž! A najrjeńſchi plód Božeho
džěcžatſtwa mjenuje nam Knjeſ, hdyž čžitamy: „To ſame
ſym ja ſ wami rěcžaſ, ſo byſchcže we mni pokoj měli.“
Haj, Bože džěcži maja Jeſuſowu měr we wutrobje
a doſtawaju jón pſchezo ſ nowa pſcheſ modlitwu. Dha
njech nam ſwět pſchinjeſe, ſchtož chže, ſtaroſcže, ſrudoby,
čžerpjenja, haj, ſamo ſmjercž, my ſmy w měrje, a tutón
měr čžini naſ wjeſelnych. Tuto wjeſele ſo paſ žyłe
dopjelni, hdyž junu ſańdžemy ſ tuteje čžabnoſcže do nje-
bjeſkeho Jeruſalema, hdžež wottyknjeny kónž dozpijemy,
kotremuž nětko tež ſe ſwojimi modlitwami napschecžiwu
ſhwatamy. Tehodla Rogate, modlcže ſo! Njedaj ſebi
wot nikoho a ſ ničim twoju modlitwu wſacž; wona budž
cži ſ wobſtajnej pſchewodžerku! Modlcže ſo w Jeſuſowym
mjenje a w tej wěſtoſcži, ſo Knjeſ waſ wuſlyſchuje. Hamjeń.

Bože stpicze.

Ahryst je stpił horje,
Schto póžła wón am dele?
Tob' šwjatoh' Ducha troschtarja,
A troschtu šwojoh' šchesczanstwa.
S teho šo mamy šradowacž,
Ahrystuž chze naš troschtowacž. Kyrie eleis.

Marka 16, 14—20.

Napokledku, jako czi jidnaczo ja blidom šedžichu, šjewi wón šo jim a našwari jich njewěru a twjerdu wutrobu, šo njeběchu tym wěri, kotřiž jeho běchu šbudženeho widžili; a džesche k nim: Džicze po wšchěm šwěcze a předujeze to ewangelion wšchitkemu štworjenju; šchtóž wěri a šchczeny budže, tón budže šbóžny; šchtóž pak njewěri, tón budže šatamany. Zejchi pak, kiž wěrych bu- dža pšchetwodžicž, šu te: W mojim mjenje budža čžertow won honicž, š nowymi jashkami rěčecž, hady šahnacž; a budža-li šchto šmjertneho picž, njebudže to jim šškodžicž; na šhornch budža woni ruzy klasež, dha budže jim šěpje. A tón Anjes tak, jako běšche š nimi šorěčal, bu horje wšaty do njebjež a je šo šynul k prawizy Božej. Woni pak džěchu won a předomachu wšchudžom š pomozu teho Anjesa, kiž wobtwjerdzi to šlowo pšes te zejchi, kotrež čžinjachu. Šamjeń.

„Dokonjane je“, běšche našch Šbóžnik š wulkim hložom na šchizju šawołał, a běšche šlowu pošhilił a šwojeho Ducha wot šo dał. Šaj, škutk, kiž běšche jemu jeho njebješki Wótž šporucžil, běšche dokonjany, škutk našcheho wumožjenja wot wšchitkich hrěchow, wot šmjercze a wot čžertowškeje mozy, škutk našcheho wujednanja še šwjatym

Bohom: My šmy nětk šašo Boži, my šmy nětk Bože džěčatstwo šašo dostali. Grosni njepšeczeljo čłowškeje šlachty šu nětk pšewinjeni, Khrystuš je dospołnje nad nimi dobył; a to wschitto ša naš, ša tebe, luby šchesczijano! Šmjercz, nětk twoje štróžele nješu straschne šmjertnom' ludu; š nowa póndu do njebja, to je moja nadžija!

Alle tola! Wschitto hišcže dokonjane njeběšche! „Ša wam hišcže mam wjele prajicž, ale wy je nětk njemóžecže šnješcž!“ Šwětna myšl wučobnikow njemóžesche wschemu, šchtož š jeho čěrpienjom a wumrjecžom a horjestacžom šwišowasche, šrosymicž ani to šapšchimnycž. „Bóh čze šwarnuj; to šo čzi štacž njebudže“, tak běšche Pětr na njeho wrěšnył, jačo běšche šapocžak š nimi rěcžecž wo šwojim čěrpienju a wumrjecžu, a našch Šbóžnik běšche jemu prajicž dyrbjak: Dži wote muje precž, šatanašo, ty šy mi š pohórščenju; pšchetož ty njeměnišch, šchtož Bože, ale šchtož čłowjecžne je. Anješowe šłowo: „Njedyrbiesche Khrystuš to čěrpicž a š šwojej krašnosčzi šańcž?“ šdasche šo jim bycž čžemuosčž a hlupošcž, Anješowy šłowo: „Ša waš date moje čžěto, ša waš pšchelata moja krej“ běšche jim š hudancžkom. — — Šchto pať móžesche jim prawe šrosymjenje dacž? Šchto jich twjerde a lěnje wutroby š prawemu póšnacžu dowješcž? Šenož Bóh šwjaty Duch, a tón běšche jim hišcže do čžišta nješnaty. Duž dyrbiesche našch Anješ jich do šwojeho wotšalhicža pšchihotowacž na šwjateho Duchowe pšchindženje: Tón budže wam pucž do wschitkeje wěrnosčže pošajacž, a wy dyrbicže se šwjatym Duchom a š wohenjom šchecženi bycž niz dołho po tych dnjach.

Nětk běchu wučobnizy derje pšchihotowani, nětk bě wscho dokonjane, nětk móžesche šo š nimi rošžohnowacž; a tak je šo pšchi tym wscho měto, nam našche džensnišche šwjedženške šcženje powjeda.

Našch Anješ tu pošledni raš se šwojimi wučobnikami rěcži. Raž prawy hospodať, šotrehož pošlednja hodžina je došchła, šwojich hišcže jónkrócž wošolo šebje šhromadžuje, jich š wschemu dobremu napomina, a rošžohnowanške

řłowa k nim rěczi, tak ma tež našch Rnjeř řwojim wučžobnikam hiřcže wřhelke prajicž. Słožmy dženska řwoju ředžbliwoscž na to, řcžož měješche jim hiřcže řdžělicž.

Rak řo našeho Rnjeřowe rořžohnowanje ř jeho wučžobnikomi řta?

- 1) Wón našwari jich njewěru a twjerdu wutrobu,
- 2) wón poruczi jim, hič po wřchem řwěcže a řewangelion předomacž wřchemu řtworjenju a
- 3) wón přichřlubi jim, řo jich pořylni ř wyřřokoscže.

I.

Wón našwari jich!? Šcžo? Můžeřche tón řwaricž, řiž běřche tola řama luboscž a hnada a řmilnocž! Ach, přiciziny dořč k našwarjenju! Tři lěta běřche wón řo ř wučžobnikami řaběrał a nakładował, k nim dořč huřto rěcžat wo řwojim cžěrpjeńřkim a řmjertnym pucžu, a řo řtanje na řecžim dnju, dořč huřto jim rořřtajil, řo njeje řwětny Šbóžnik, řo njeje řemřki kral; ale jako řo nětk wřcžitko řta, řcžož běřche do přědka prajil, haj, jako běřche row prošny po řebi řawořtajil a řařo řtanył, dha woni tola njewěryachu a mějachu twjerdu wutrobu! Š prawom dyrbješche tehodla jich njewěru a twjerdu wutrobu našwaricž. Tak běřche wón tež wučžobnikow našwaril, řotrymajž běřche řo pichitowarřichil na pucžu do Emmauřa: „D wy hlupěje a lěnjěje wutroby k wěrenju temu wřcžitkemu, řcžož profetojo rěcželi řu! Njedyrbješche Řhryřtuř to cžěpicž a k řwojej krařnocži řańcž? Haj wřcħat haj! Wučžobnizy běchu jemu ře řwojej njewěryajej a lěnej wutrobu řiwjenje řhětro pocžežowali! — Tola, řcžo naš wučžobnizy nařtupaja? Njedyrbi tež naš našwaricž, naš, řiž my tola wjele wjazy wo nim wěmy, wěmy wot řwojeje mlodořcže řem, naš, řiž my řtawifny rořpřcħeřcžěranja a rořcženja jeho žyrkwje přcħed řobu mamy?

Ty prajifř: Ja wěry, řo wón mój Šbóžnik je, wot Boha mi wuřtajeny a pořtajeny, řo je tež mi w řbóžnych njebjěřach měřto přchihotował. Ale, mój řřcħeřcžijano,

twoje žiwjenje, kłodjenje a wschědne woběndjenje je s dopo-
 kasmom, so twoja wěra žana prawa, tebje sbožneho činjaza
 njeje. Ty prajisch: Ja wěm, so hela woczakuje wschittich
 bjesbóžnych; ale ty namakasch so tola na schěrokim wuču,
 kiž runu čžěć do hele wjedže. Ty prajisch: Ja wěrju do
 Khrystuša, ale njelubujesch jeho, njewuśnawasch jeho pschěd
 ludźimi, nejšy žiwy po jeho słowach a woli. To pak je
 jeho słowo a wola: Ty dyrbišch lubowacž swojeho
 bližicheho, jako sam so! Luboscž žebi wot tebje žada,
 hewak nicžo! „Kowu pschitaknu dam ja wam, so byschče so
 bjes sobu lubowali, kaž ja waš lubował šym!“ Luboscž
 — jenicžka kasi w nowym słubje! Luboscž je šakonja
 dopjelnjenje.

Ale kak steji s tutej luboscžu mješ wami? Wy
 mandželšy, bydli luboscž we waju mandželstwe? Wy
 hospodarjo a hospošy, dawacže luboscži město w swojich
 šwójbach a domach? Wy domjazy a šušodža, wob-
 khadžujecže wy mješ sobu w luboscži? Wy kšchescžijanske
 ludy, dajče Khrystušowemu Duchej, Duchej luboscže, bohacže
 mješ wami bydlicž! Sady naš ležaza šwětowa wójna
 pak je nam pokasala, a nětk so wotměwaze měrowe jednanja
 nam šjawnje pokasuja, kak mało tuteho Jesušoweho Ducha
 mješ šamymi kšchescžijanskimi ludami so namaka. Kšhe-
 scžijanske ludy rěkaju a wobčežuju žebi mješ sobu žiwjenje,
 a škónzuja a morja šame so po milionach, a Franzowska
 a Šendželška chzetej nětk našch němški lud wahlódnicž, po-
 mału šadajicž a na wschě čžakšy bjesmóžny scžinicž! Mój
 luby kšchescžijano, njenašwať sobu wučobnikow dla jich
 njewěry a twjerdeje wutrobny! Ty šy w tym šamym
 šatamanštwe! Šhtóž swojeho bratra njelubuje, kotrehož
 wón widži, kak móže tón Boha lubowacž, kotrehož wón
 njewidži?

II.

Šo našwarjenju porucži jim, hieč po wschěm šwěcže
 a ewangelion přědowacž wschěmu štworjenju. Špodžiwna
 pschitaknja! Mała šazpjena, njewučžena čžrjódžicžka wu-
 čžobnikow dyrbjesche po wschěm šwěcže hieč, dyrbjesche

ſ (vangelijom ſwojemu Anjeſej zny ſwět podcziſnyč? Szami hiſčče ſlepi a njewidžazy dyrbjachu ſlepy, w hrěchach morny ſwět widžazy ſčinič a k žiwjenju ſbudžicž! Szami hiſčče njeběchu ſo pſčecziſččeli k prawej twjerdej wěrje, a dyrbjachu njewěrjazy ſwět k wěrje dowjeſč!

Tola, ſchto naſ wučobnizy nastupaja? Chzeſch-li ty Anjeſowy wučobnik byč, dha wſmi ty k wutrobje Anjeſowu pſchitaſn: „Džicže po wſchěm ſwěcže a předuje!“ Tole předomanje pak njeſtawa ſo jeno ſe ſłowami, wjele bóle ſ tvojim ſhodženjom a znyym žiwjenjom. A nje-móžeſch-li po wſchěm ſwěcže hič, dha móžeſch tola w ſwojim domje, w ſwojej ſwójbje, w ſwojim ſuſodſtwje, w ſwojej wokolnoſčzi předač ewangelija byč ſ tvojim ſchěſčizjanſkim žiwjenjom, — dha móžeſch tola ſe ſwojimi pjenjeſami, kotrež ſu Bože, dokež wot Boha tebi date, Bože kraleſtwa ſpěchowacž a ſkutki ſchěſčizjanſkeje luboſčže podpjeracž! Spomn na Anjeſowe ſłowo: „Komuž wjele date je, wot teho budže ſo wjele pytacž, a komuž je wjele porucžene, wot teho budže ſo tež wjele požadacž.“

III.

ſo tutej pſchitaſni pſchiſlubi jim hiſčče pſchi wuwjedženju tuteje pſchitaſnje pomoz ſ wyſokoſčže. A ſchtóž je japoſchtoſke ſkutki ſebi derje pſčecžitač, tón wě, kač ſu wučobnizy wuhotorani byli, ſ wulkej mozu džiwny činič, a ſu tat w Anjeſowej ſlužbje ſo džělawi wopokaſali. Tehodla tež reka w 20. ſchłucžzy: „Woni předomachu wſchudžom ſ pomozu teho Anjeſa, kiž wobtwjerdzi to ſłowo pſčeſ te zejchi, kotrež činjachu.“ Tu móžachu ſ woczomaj widžecž a ſ rukomaj maſacž, ſo do njebeſ poſběhnjeny Anjeſ žiwny a wſchěhomóžny pſchitomny pola nich běſche. — A wſchitke pobožne towařtwa w Božim kraleſtwje, kaž tež wſchitzy jednotliwi wulzy a požohnowani mužojo, kotřiž ſo ſwažachu, po jeho pſchitaſni wulke wězy do ſkutka ſtajič, ſu hač do džěniſniſcheho dnja derje pytnyč mohli, ſo tón ſady nich ſtejeſche ſe ſwojej pomozu, kiž

běšče ſwojej woſadže ſlubil: „Glaj, ja ſym pola waſ wſchitke dny, hač do ſkónczenja teho ſwěta.“ Tu maſch na pſchiklad Gustav Adolfske towařstwo, kiž lětnje wjazy dyžli 2 milionaj hriwnow nawdawa, a pod Božim widomnym žohnowanjom ſtejaze miſionſke towařstwa.

A hdyž ſy ty ſo t njemu modlił, ſy wěſće doſč huſto po nutrnej modlitwje pytnyl jeho wobſbožazu a po-
ſylnjazu a troſchtowazu bliſkoſč, a ſy ſhonil, ſo wón ſwoje derje čucźliwe žohnowanje kładže na ſtutk twojeju rukow, ſo ſo derje radži.

O, ſchtóž jeno čze, tón móže hiſčče dženska po-
žohnowazej ruzy ſwojeho do njebeſ poſběhnjeneho Sbožnika
bohacze ſacžuwacž, móže pytnycž, ſo hiſčče dženska Anjeſowe
ſlubjenje płaczi: „Glaj, ja ſym pola waſ wſchitke dny, hač
do ſkónczenja teho ſwěta.“ Hamjeń.

Njedźela Graudi.

Jana 15, 26—16, 4.

Hdyž pak tón troschtar pschińcź budže, kotrehož ja wam pobj-
taeź budu wot Wótza, tón duch teje wěrnosće, kiž wot Wótza wu-
khadža; tón budže šwědeźicź wote mnje. A wy budžeće tež šwěd-
eźicź; pschetož wy seže wot spoczatka pola mje byli. To šym ja
k wam rěčał, so šo njebyscheže pohóršowali. Woni waš budža
je šwojich šhromadźisnow wustorkaeź. Čaš pak pschińdže, so,
šchtóž waš mori, budže šebi myšlicź, so wón Bohu na tym šluž-
bu ežini. A to wam budža ežinicź, dokelž woni ani mojeho Wót-
za, ani mje njesnaju. Ale to šym ja wam prajil, so byscheže wy,
hdyž tón čaš pschińcź budže, teho šo dopomnili, so ja wam prajil
šym. To pak wam wot spoczatka nješym prajil; pschetož ja běch
pola waš. Šamjeń.

Wšyle stawisny kšhesćizianskeje zyrkwje, wošebje stawisny
kšhesćizianskeho wěrnowuśnacža, šu stawisny wojowanja psche-
ežimo zušym wučžbam, kotrež nješku na kšhesćizianskim
šakladže narostle. Kaž dolho kšhesćizianska zyrkej wobšteji,
je šo pschecžimo temu wobaracź a wukhowacź měta, so šo
tajke zuse wučžby njebychu w njej a na šwěcže roššěrjale.
A pschi tutym wojowanju šo wo to jedna, hač ma
špomózna wěrnosć abo šahubny a štrašny błud ežłowjeka
wobknežecź, hač stej ežłowšta wutroba a ežłowške žiwjenje
na pěšć njewěšteje a njewobštajneje ežłowškeje mudrosće
abo na škału wěcžnych a nješhablaznych Božich myšlow
natwarjenej, hač je škóncžnje naša dušha, jenicžke, šchtóž
móžemy š tuteje ežawnosće do wěcžnosće šebi šobu wšacź,
š wopacžnej wučžbu wo šruty šaklad ššebana, abo hač je

ſ tajkich nadděhowanjow wumožena ſ ſwěrnej Wótzowſkej wutrobje.

Kaž njerjad mjěs dobrym ſhwom wopacžne wučžby móžnje ſobu roſtu a ſpytaju, we noſſ dobry ſhw ewangelija ſaduſheč. Hlaj, ſlónzo je ſa naſchu ſemju ſwětlo a žiwjenje, a tola bědži ſo pſhecžimo njemu tak huſto je ſemje poſtupaza furjawa. Tak wojuja bludy pſhecžimo ſlónzu ewangelija, kotrež je tola ſſheſčžijanam ſwětlo a žiwjenje.

Tehodla prawemu ewangelijej, ewangelijej Božeje luboſče a hnady w Khrystuſu Jeſuſu, pucže rune čžinicž — ſa to dyrbimy ſo ſ žylej možu prózowacž; Jeſuſej ſlužicž a Jeſuſowemu mjenu na ſwěče ſ nowemu a ſ dalſchemu dobyčžu dopomhacž, to dyrbi naſch najſwjećišchi ſaměr byčž.

Tak ſtupi tež naſch Ebóžnik w naſchim teſče nam napshecžimo, kaž čžyč nam prajicž: Ja pytam ſwědkow ewangelija ſa ſwět; žně ſu wulke, ale mało je džělacžerjow, njehacže wy ſa mnje a wo mni ſwědcžicž?

Hlaj, luby ſſheſčžijano, to je twoja najſwjećišcha pſchiſluſchnoſčž:

Swědcžicž ſa Jeſuſa!

- 1) Sa to dajmy ſo wuhotowacž ſ Jeſuſowym Duchom a
- 2) ſ tym Duchom ſwědcžmy tež, hdyž ſwět naſ hidži.

Swjaty Wóče, ſwjeć naſ w ſwojej wěrnosčži; twoje ſłowo je wěrnosčž. Hamjeń.

I.

Štožkuliž běſche naſch Ebóžnik ſwojim wučžobnikam woſebje na tónzu, jačo ſo ſ nimi roſžohnowaſche, prajik, mējeſche tón wotpohlad, jich ſ temu wuhotowacž, ſo mohli ſwětej wěrnosčž ewangelija pſchipowjedacž, hdyž wón tu wjazy na ſemi njeby byč. A tak rucže hižo běſche jeho ſkutkowanje tu na ſemi ſe tónzej pſchiſchło, po tak krótkim reſwucženju hižo dyrbjachu woni hotowi byčž, ſa ſwjate

mišionstwo, do kotrehož dyrbjesche wón jich póšlacz: A wy budžecze tež šwědczicź! Ale tak krašnje běšche wón jich pschihotował a wuhotował!

Kajki ja wuczobnikow wulki czaš, jako běšche wón jich šebi dobył! Tak bórny hižo woni czujachu: Tón naš prawje snaje, tón wě, tak s nami steji, tak budže nam pomhane! Čim husečišcho jeho widžachu abo šlyšchachu, čim bóle horjesche šo jim wutroba. A jako wón jich jeneho po druhim napominašche: Šój ja mnu! — wostajichu woni šo wscheho a wopuszczichu šwoje a džěchu ja nim. A teho šo ženje njejšu kali. „Knježe, ke komu póndžemy? Ty mašch šłowa wěczneho žiwjenja“ — tak wušna šo raš Šětr w mjenje wschitkich druhich. Tak šu woni — móžemy prajicź — wot spoczatka šem pola njeho byli, šu šami šwědkojo byli jeho předomanjow, jeho skutkow, jeho žiwjenja. Šim njeběšche pschezo šrosymliwe bylo, čehodla běšche to abo druge prajit abo činił, haj wón běšche jich husto došč powuczicź a napominacź dyrbjal, šo bychu šo šwojeho dotalscheho wašchnja, šwojeho šwětneho smyšlenja, šwojich šemškich nadžijow wostajili, ale wěrnosć Jesušoweho šłowa: „Ja a tón Šótz šmój jene“ šu šebi wot njeho wotposťacź a wothladacź mohli — to běšche žyle nowe žiwjenje, kotrež běchu na nim widželi.

Ščtož pať je čłowjek šam šhonił, to móže wón tež wobšwědczicź. Tola niž došč s tym, šo běchu woni pola njeho byli — wón drje dyrbjesche jich nětk wopuszczicź; ale wopuszczěni tola wostacź njedyrbjachu. Něščto čžyšche jim dacź, na čzož mohli šo šepjeracź a s wotfelž mohli troschta a možy a šmužitoscze a luboscze ja šwoje škutkowanje šebi nabracź, tež we wschěch nadběhowanjach. Wón jich na to pošasuje, tak budža woni wot šwěta hidženi, hdyž budža šwojeho šwjateho powołanja hladacź; ale tehodla šo njetrjebaju bojecź, wón jim, hdyž budže pola Šótza, šwjateho Duchu Šožeho, teho troschtarja, teho pomocnika, pošćeje, kotryž směje jich podpjeracź w jich bėdženju pschecziwo hidžazemu šwětej, jich wušprawnosćicź, kotryž směje jich pschěšwědczicź w tym, šo je Jesuš

woprawdže swěta Sbožnik, so su so psches njeho cžlowškim džeczom njeješa wotewriše, kotryž směje jich džeržecz, so so njebychu do hrěichneho hubjenstwa dele sczahnyč dali — tiž budže swědczicž we nich.

To běsche jim šlubil, tak běsche jich tež wuhotował. Pohladaj na šwjatkowny šwjedžen! Tam dostachu wučobnizy šwjateho Ducha, šwědka šwojeho žiweho Sbožnika. A tón běsche š bojasnych wowzow — a to běchu wučobnizy š wulka a š zyła byli, kaž dołho běsche Jesuš hišcže pola nich byl — smužitych a šwěrnnych pastyrjow scžinił. S noweje mozu, š njepšchewinjomnej luboscžu k Jesušej napjelajeni, móža nětk won štupicž se šwojich šhowantow do šjawnoscže, móža nětk dale dacž, šcžož běchu šami widželi a šlyšcheli a šhonili. Jesuš je žiwy we nich.

Šlaj, nam wschitkim je Jesuš pschikašal: Budžcže moji šwědkojo. Ale šmy dha my pola njeho byli, šmy dha my jeho widželi a šlyšcheli? — Wěscže niz. Ale to, šcžož su nam wučobnizy šawostajili, šcžož je nam w šwjatym pišmje napišane, tute žiwe wobrašy se žiwjenja a škutkowanja našcheho Sbožnika, móžemy wschitzy cžitacž a nawuknyč. A se žiwjenja nastawa žiwjenje.

Duž pať šmy wot małoscže šem tola tež pola našcheho Sbožnika byli. Šwěrna maczer je nam wo nim powjedała. W šchuli šmy jeho lubowacž nawukli jako Šnješa a Sbožnika, a cžitašch-li šebi w šwjatym pišmje, dha šhonish, kelko napominanja, troschta a šlubjenja šo nam p šchipowjeduje w špytowanjach, šrudobach a nufach, so bychmy prawy šaklad a podpjeru, šwětlo a móž měli w bėdženjach tuteho šwěta.

Ale cžehodla namašach dženska tak mało šwědkow? — Tehodla, dokelž šo tak mało w šwjatym pišmje cžita. Šcžož Jesuša njeje dopóšnal ani na jeho puczach nješhodži, njemože ša njeho šwědczicž, pschetož tón njemože dostacž Jesušoweho Ducha. Jeho Duch pať, kotrehož w šwjatym pišmje namašamy, a kotryž běsche japoschtołow tak smužitych cžinił, škutkuje tež we naš. Won wjedže naš do wscheje

wěrnoscze. Tak husto bmy bnanu hižo Bože błowo blyscheli abo čitali, bmy spěwali bwoje kherlusche, ale dołho bnadž bo žadny wohen šapaliž njeje w naschej wutrobje ša Jesuša, doniž potom njenadžužy njepščińdže Duch, kotryž naš šapšchimnje š rołnej mozu a naš wjazy njepuščeži.

Jako běšče w čašbu tranžowskeho krala Ludwika XIV. duchapolny předač, Mašilon š mjenom, přeni raš w Versailles předomal, pščińdže kral po předomanju š njemu a prajesche: Š waf bmy pschezo jara špoštojom był š předomwanjemi, kotrež bmy blyšchal, dženska pał bmy jara njespoštojom, a to šam se šobu. Šaj, šwjaty Duch naš dowjeduje našich hrěchow, wjedže naš do šuda Božeho, šo bychmy špóšnali, šajzy šhubjeni hrěšni čłowjekoj bmy, njedostojni wscheje luboscze a hnady Božej, kiž bmy pytali šwoje prawo a šwoju čšescž a šwoje wješle, ale ša Jesuša nješbmy měli wjele čašo, wjele čšescze, wjele pjenješ, a nam je, šaž byšchtej Jesušowej woczi na naš hludalej, tež do najpotajnišich kucžikow našcheje wutrobny a našcheho žiwjenja. Šnajemy-li pał Jesuša prawje, widžimy tola tež, ša šo nam runje nětk Jesušowej ruzy poškiežitej, šako čžyž naš š šebi čžahnyčž: Šój še mni, ja čžu tebe wumóz. — Šlaj, šwjaty Duch je tebe psches Bože błowo powolał, še šwojimi darami roššwēcził, je tebe wjedł do wscheje wěrnoscze, ty šo možuješ Božej hnady w Khrystušu Jesušu. Ty šy jeho. Šbóžne hodžiny, hdyž naš Jesuš tak wuhotuje. Ššwjaty Duch wjedže naš do wscheje wěrnoscze a napjelnuje naš š nowe mozu.

Šdyž je Jesuš šapšchtołam šlubit: Wy budžecze woblecženi š mozu š wyškosčez, dha je jim š tym prajit, ššto šwjaty Duch je — móž wón je. A to je wón hiččez dženska; pschetož wón šapšchimnje čłowjekowe šwědomnje a čžeri jeho š šwjatym škutkam. A wón ša wabi, šo čłowjek hinał njemóže, hačž jemu š woli byčž. Móž žiwjenja je wón: Šštož spi, wón budži, šłabe wón pošylnjuje, morwe žiwe čžini. Tu špróžny dželacžer,

kotryž mało dźaka widži sa swoju prózu — tola Duch
 dawa jemu nowu wješełosć, swoje pschiškuschnosće do-
 pjelnicž. Tam thudy, poroženy abo čžrpyazy abo srudženy
 čžlowjek, kotryž ma so s čžežtim kšchizom njescž a bėdžicž
 — Duch jeho posbėhuje a dawa jemu nowu kšrobłosć,
 nowu nadžiju, nowe domėrjenje, so nawuknje sašo pėsnacž,
 tak džen wote dnja s Božeje ruki bjerje Bože dary, snamjenja
 Božeje wótzowsteje lubosće. Na Boha pohladajo sapoczina
 a pod Božim žohnowanjom dokonja swoje skutki. Tak
 je wėru do swojeho Boha namakał.

Kak husto můžemy dale dženša čžlowjekow skoržicž
 kšuschecž, so so wobstejnoscže w ludu a kraju tak srudne;
 hospodarške wschėdne nusy so tak wulke — ale tež pėz-
 čžiwoscž, sprawnoscž, swėrnoscž, pobožnosć, wschitke dobre
 pocžinki prjedawšchich čžašow šhubjuja so pschezo bóle s na-
 šcheho luda —, haj ty drje so se staroscžiwoscžu praschesch,
 tak mohło šhubjene so sašo namakacž. Glaj, sastarški sakon,
 kotryž je so w swojim čžašu wot spėwarja 111. psalma
 Israelskemu ludu dał: „Bojosć teho Knjesa je spoczatk
 mudrosće“, płaczi s wolnym prawom hischće dženša nam
 kšeschčžijanam. Bohabojosć dyrbi sapoczatk bycž wscheho
 dobrego skutkowanja! Ale prawje wudospołnicž může so
 wono halle s luboscžu. A tuta lubosć je kaž woheń, kotryž
 so hori w našchej wutrobje sa Boha a sa Božu wėž,
 kotrejž je Jezuš swėrny wostał hacž do smjercže.

Tu na semi je wscho wobmjesowane, wscha čžłowšta
 móż, wscho čžłowške sbože, tež čžłowšta lubosć. Ale
 pohladaj k jasnému njebju horje: Tam njewidžišch žaneje
 mjesty, žaneho kónza. Kunje tak njewobmjesowana je Boža
 lubosć k nam. Haj, to so derje sapłaczi, so podnuricž
 do tuteho njewumėrjomneho morja Božeje lubosće; ty
 šhonišch, so je lubosć sakonja dopjeljenje. — Njepraj, so
 nimasch k temu žaneho čžaša! Abso můžesch swoje žiwjenje
 wo jenu hodžinu pschidlėschicž, je-li so Boža wola njeje,
 hacž by so runje wo to starał? — Gladaj, so by swój
 čžaš na to nałožil, Jezušej kšlužicž a Božemu kralestwu,
 kotrejž je wón tu sałožil, swoje najlėpsche woprowacž,

šwoju wutrobu, šwoju luboscź. A tuta luboscź we tebi je skóncźnje najkrašnišchi skutk Božeho Ducha we naš. Šchtož w luboscźi wostanje, tón wostanje w Bocy a Bóh we nim.

Wucženy Franzowša běšche psched něšchto lětami psches Arabisku puščinu pucžował. Někajki Arabiski, kotryž krajinu derje šnajesche, jeho tam wjedžesche. We wěštych hodźinach šo tón Arabiski, kaž šebi to jeho wěra žadašche, modlesche. Franzowša šo jemu šmėjesche. Wón pať jemu raš wotmolwi: Šdnyž ja w pěšku šlědy šwěringy widžu, dha ja wěm, šo je tu nimo pschischła. A hdyž ja šlónzo a krašnu štwórbu tu widžu, dha ja wěm, šo šu to šlědy žiweho Boha, kotrehož drje njewidžu, ale kotrehož š jeho krašnych skutkow špóšnawam.

Ty, luby ššchescźijano, špóšnawasch tež skutki Božej luboscźe w šwojim žiwjenju, ty wěsch tež, šchto je Bóh psches Jesom Šhrysta ša tebjje cžiniť; tehodla dži, šo by tež ty šwědcžik a dale dať, šchtož šy šam dostať, a šchtož je tebjje wobšbožiko. Ššwjaty Duch, kotrehož dostawasch psches Bože šłowo, tebjje wjedže do wscheje wěrnoscźe, dawa tebi móž, budži w tebi luboscź — tak šy prawje wuhotowany, do Šnjesowych žnjow šastupicź.

II.

Jako běchu Jesuša psched wyšoku radu dowjedli, šo bychu jeho tam pschešlyšcheli, běšche wón žyle šam na šo pošasany. Něchtó tam njeběšche, šo by jeho šakitať a ša njeho šwědcžik. Tak běšche po šdacžu šža njepschecželow dobyła. Jesuš bu morjeny. Ale to běšche wón wjedžať, šo je jeho wěž Boža wěž, a šo ta njesańdže. Duch pať budže ša njeho šwědcžicź, na jeho město štupi a jeho wěž dale powjedže. A šwjatki widžimy Šětra w templu přědowacź wo šmjercži a horjestacžu Jesom Šhrysta. „Teho“, wón praji, „šče wy wsali psches ruzy tych njeprawnych, a šče jeho pschibili a morili. Teho je Bóh šbudžik, rošwjafawšchi te boloscźe teje šmjercže atd.“ A tute šłowa džěchu jim psches wutrobu, tak šo šo praschachu: Šchto mamy cžinicź?

Šlaj, wucžobnizy šu Jesušowi šwědkojo psches šwjateho Ducha. Něčžo jich wjazy njemóže wotdžeržecź

wot teho pucza, kotryž su jako prawy spósnali, so bychy po nim schli a činili, kaž běšche jim Ješuš pschitasał. Szlónzo so šwěczi — wono hinał njemóže; móž, wobeń šwětla je w nim — tał Ješušowy Duch we wuczobnikach! Woni šwědcza sa Ješuša.

Glaj, na šwěcze je wjele hubjenstwa, wjele njeprawdošcze, wjele falschnošcze. Dyrbi to tał wostacž? Njedyrbjal Šbóžnik w kšesesczijanach šwědkow došcž měcž, so bychy, kaž Ješuš, Božu prawdošcž sakitali, so bychy do wscheho hubjenstwa nuts šwěczi se šwětłom kšesesczijanškeje lubošcze a so pschecziwo wschej falschnošczi wupołasali jako šwěrne Bože džěczi?

Se šwojimi šłowami a se šwojim žiwjenjom mašch tež ty, luby kšesesczijano, šwědczič sa šwojeho Šbóžnika. Njepšchemostaj to jenož powołanym šlužobnikam Božeho šłowa, ně, we wschědnym žiwjenju połaž, so chžesch s Ješušowym šwědkom bycž. — Gladaj wokolo so! Sznano nadeńdžesch sestarijnych ludži, kotrymž kóždy džěń nowu cžěžu pschinyješe a kiž šebi žadaju po wumóženju, abo khorých, kotřiž nimaju žaneje šczerpliwosčze. Tym wusnaj, so Ješuš njeje na nich sabyl, ale so wón derje wě, šhto nam wužitne je, a so mamy tehodla směrom wocžafacž, doniž k nam njepšchińdže, so by naš wumohl, nam pomhal! Tam su njepošlusčny džěczi. Dopomń je na Ješuša, kotryž je byl šwojimaj starschimaj pošlusčny a je pschibjerał na hnadže pola Boha a cžłowjekow! Tu pschĩńdže se šrudobu abo s cžěrpjenjemi abo s tyschnoščžu wobcžěženy cžłowjek. Teho połažmy na to, kał je Ješuš směrom šwój kšič na so wšal a jón njěšł s ponižnym poddacžom! A tam, hdžež Boha abo Šbóžnika hanja, njemjelčmy, so njebychmy, kaž Pětr, našcheho Šbóžnika šapřeli, ale kručze wusnajmy, so Bóh je a wostanje našche wukhowanje štajnje a pschezo, a so móže Ješuš so měricž s kóždym, kiž chže tu něšcto bycž na šemi!

Staraj so tehodla, so by so tež psches tebe evangelij pschipopwedał a roššěrjal, a so by wošebje tež twój dom byl kšesesczijanski dom, hdžež so cžěscž dawa Bohu Anjesej!

Gladaj na shtom abo rostlinu! Pšchivadnje žana haložka abo kopjenko njeroscze, ale po zyle wěstych sakonjach rošwiva šo wschitko! Pošluchaj na ptacžki, kaš spěwaja! S jich spěwanja móžeš sesnacž, kajki kóždy je. Ptacžk wostawa šam šebi šwěrnny. Ty jako tschescžijan njednrbial šebi tež šwěrnny wostacž a s tym šwěrnny wostacž šwojemu Šbóžnikej, kiž je tebi nadžija a troscht a žiwjenje? Tak budže šwětej tež pschesš tebję šobu pomhane.

Jako bęšche šo Pětrej a Janej psched wyšokej radu šakasało, dale něšcto wuczicž abo rěczecž w Jesušowym mjenje, wotmolwischtaj: „Mój šo wschał teho njemóžemoj wostajicž, šo bychmoj njerěczala, sčtož šmój widžala, a šlyšchala.“ Wonaj šo wusnašchaj k Jesušej tež tam, hdžež bęšche to ša njeju štraschna wěz, hdžež jeju tehodla hidžachu. A kelko hidy męjesche Pawoł na šo wsacž ša to, šo bęšche Jesušowe mjeno pschycwjeđał na šwěcže! Wschitku cžescž a šwoje mērne žiwjenje woprowasche, šo by Jesušej šlužik. A naš Luther móžesche spěwacž: Šdy b' šwět šo mjerwil s cžertami a naš wschěch póžrjecž čžyli, dha to naš nicžo njestroži, wschał bychmy s mērom byli. A tajku šhroblosčž bęšche hižo prjedy we Wormsu pošasał, hdžež krucže na Bože šłowo šo powołašo prajesche: Tu šteju, hinał njemóžu!, a jako šo jeho raš praschachu, hdže čžyl šwoju hłowu pošozičž, hdžž jeho ničto njeby horje wsal, s mērom wotmolwi: Šod njebjom. A nješku šami na šebi poš tyšazach w šwojim žiwjenju šhonili, sčtož bęšche Luther w tych šłowach spěwal: Šdyž woni wošmu nam wschě cžasne šubla tam, dha s teho nimaju wschał ničto k lěpschemu, nam dyrbi njebo wostacž — tamni Šalzburgšžy a Šugenocži, kotsiž wopuschčžichu wótzny kraj, domišnu, dom, dwór, wschě šubla dla šwojeje wěry. Šlaj, šwědkojo našchego Šbóžnika! A škóncžnje špomn na wschitkich tych martrarjom w Romškim šhěžorstwje, pošdžišcho w Španiškej, Štalskej, Šelgíškej atd., kiž rad šwoje žiwjenje wostajichu, šo bychu Jesušej šwěru džerželi. A nima tež džęšša w pošhanštwje někotryžkuli mišionar šwoju šwěru k Jesušej šaplacžicž se šwojim žiwjenjom?

Tak kaž tehdy japoschtołam a kaž dženſa miſionaram
ſo nam drje njeńdže — hačž runjež je w bolschewiſkim
hibanju někotryžkuli ſwěrnj ſchěſczijan dla ſwojeje wěry
ſo moriſ — a tola, njeſtaaju tež dženſa ſwěrnjch ſchě-
ſczijanow ſ jehłami hanjenja a wuſměſchenja? Haj, njeje
tež dženſa hida pſchecziwo ſchěſczijanam wulka, a to tehodla,
dokelž ſtwjerdnjeny ſwět nočze pſchijecž ſbóžnu powjeſcž:
Tak je Bóh ſwět lubował, ſo wón ſwojeho jenicžkeho
narodženeho ſyna je dał, ſo bychu wſchitžy, kiž do njeho
wěria, ſhubjeni njebyli, ale wěczne žiwjenje měli? Haj,
w ſwojej ſlepoczi ſebi ſnadž tež myſla, ſo Bohu ſ tym
ſluža, hdyž ſo krej Jeſuſowjch ſwědkow roſlije, woni
njeſnaja ani Wótza ani B žeho ſyna.

Wostań ty pſchi wſchitkim hidženju ſwojemu Sbožnikej
ſwěrnj — Jeſuſ dyrbi nam lubſchi bycž, hačž wſchitko
na ſwěcže! A hlaj, kóždy móže ſa druhich bycž ſ dobrym
pſchikładom. Njeſapomń, ſo ſy ſobu ſamolwity ſa druhich!
Wot tebe budže Bóh ſebi tych žadacž, kotrymž ſy drje
ty pomhačž mohł, ale ſy ſwoju pſchiſluſchnoſcž ſakomdžik.

Jako běchu ſo Iſraeliſke džeczi ſ babylonſkeho jaſtwa
domoj wróczike, najprjedy templ ſaſo natwarichu. Twarzam
ſam pał ſpytachu njeſchecželjo na kóžde waſchnje wobaracž.
Dha wſachu tamni do jeneje ruki mjecž, ſo bychu wojowali,
ſ drugej ruku pał twarjachu. My mamy ſobu twaricž
na Božim kraleſtwje na ſemi. A temu trjebamy mjecž
wěry a Božeho Ducha, ſo bychmy wſchě ſadžewki a wſchěch
hačzerjom pſchewinyčž mohli a tak Jeſuſej na ſwěcže
pucže pſchihotowali. Bože ſłowo pał budž nam pſchezo
prawy ſchit pſchecziwo hidženju a njeſchecželſtwu, ſo bychmy
derje wuſchowani byli.

Tehodla ſwěrnje proſchmy wo prawu móž Božeho
Ducha a wo ſwěru a luboſcž! Jeſuſ pał nam ſwojeho
Ducha ſcžele a nam pſchiwola: Sčtóz mje poſnaje pſched
ludžimi, teho čžu ja tež poſnacž pſched ſwojim Wótzom,
kotryž w njebeſach je. Hamjeń.

S swjatkowniczka.

Zap. skutki 2, 1—13.

A jako tón džen tych swjatkow dopjelnjenty běšče, běchu woni wschitzy w jenej myšli hromadže. A sta so nagle schumjenje i njebjě, jako móžneho wětra, a napjelni tón zhlj dom, w kotrymž šedzichu. A jashki běchu nad nimi rosdžělene k wohladanju, jako bychu wohenjowe byle. A wón šynu so na kóždeho bjes nimi; a buchuwšchitzy polni swjateho Ducha a počachu rěčecž i druhimi jashkami, kaž jim tón Duch da wurěčecž. Wšchewwachu pak Židzi w Jerusalemy, eži běchu bohabojasni mužojo je wscheho luda, kiž pod njebjom je. A hdyž so tón hlóž sta, seńdže so ta šhromadžišna a směšča so; dokelž kóždy šlyšesche, so i jeho rěču rěčachu. Woni pak wschitzy buchuwšatorhnjeni, džiwachu so a džachu bjes šobu: Nješku, hlaj, eži wschitzy, kiž rěča, Galilejšzy? Kaha dha, so my jich šlyšimy kóždy po šwojej rěči, w kotrejž narodženi šmy? Partšzy a Medišzy a Glamitišzy a kiž my bydlimy w Mesopotamskej, Židowskej a Kappadoziškej, Pontiskej a Asiskej, Frigiškej a Pamfiliškej, Egiptowskej a na stronach Libijske, pschi Širenskej, a kotsiž my šmy zsumnizy i Roma, Židzi a kiž šmy k Židowskej wěrje pschistupili, Šretišzy a Arabišzy; my jich šlyšimy, so i našchimi jashkami rěča te wulke džiwu Bože. Woni pak wschitzy buchuwšatorhnjeni a njewjedžichu, na ežim šu, a džachu jedny k druhemu: Šhto sechze i teho byčž? Drusy pak so jim šmějachu a džachu: Woni šu so w šlódkim winje wopili. Šamjen.

Hdyž šmy šwucženi, hody pod jědlinku šwjecžicž a jejnym ežemne šymške mozy roššwětlazym šwěčkam wobšwědcžicž dacž, so „to wěčžne šwětko šhadža tam,

hjewi nowu swětłoscź nam“, hdnyž mohli jutry psychić
s palmu, tutym snamjenjom dobycźa, kiž by na to potasalo,
so je Xhrystuš, našch Knjes, hrěch, šmjercź, cžerta a helu
pschewinył, dha šwjatki něžnu, młódnju meju s radošcźu
witamy psched khěžu, na blidže a, hdžež tole rjane waschnje
je, tež w Božim domje, šo dopominajo na šłowa 118.
psalma: Tón Knjes je Bóh, kotryž naš roššwěczi; wu-
hotujcže tón rócžny cžas s mejemi hacž do rohow wołtarja.
Młode selene mjejske hałožki nam psched woczi stajeja, kač
nowe, lubošne žiwjenje šo móžne wopotasuje, hdžež je
šwjatkowny džiw šo stał.

Hewak pač tutón nicžo cžinicž nima je wschej tej šo
selenjazej a kčějazej krašnoscźu wonkach w stwórbje.
A šchtóž w tutych šwjedžeńskich dnjach nicžo druge šebi
njeby wjedzał, hacž šo wukhodžowacž po polach a łufach,
abo šej wulětowacž do lěšow a hór, tón by šnadž wschelte
wofschewjenje, s cžěžka pač prawe šwjatkowne požohnowanje
namakał. Šichetož šwjatki njeišu šwjedžeń stwórbju,
ale Duchu, niz wschač cžłowišeho ducha, kač dyrbjeli abo
šmeli dženska wo tym rěcžecž a spěwacž, kač cžłowjet se
šwojim duchom nade wschěmi stworjenjami knježi a je do
šwojeje šlužby bjerje a kač wultotnje je pschi tym po-
stupował a teho runja, — ně, niz cžłowišeho ducha, ale
Božeho šwjateho Duchu. Wón je tón, kotrehož je Jesuš
šwojim wuczobnikam do šwojeho wotšalhicžu wospjet
šlubil, šo by jako jich troschtač a wodžec do wscheje
wěrnoscže pola nich wostał. Jeho cžescžimy a khwalimy,
runeho Boha s Wótžom a je Šsynom. Šemu šwoje
šwjatkowne khěrlušche spěwamy, kiž šu wschitke modlerške
khěrlušche s tej myšlu: O šwjaty Ducho, pój wschač
š nam!

Šichetož šchtóž je šo dženska stało, je na wošebite
waschnje našcha wěž. Sawěscže, našcha wěž je tež
hodowny a jutrowny džiw. Ale juntrócž je Boži Šsyn
šo cžłowjet narodžil, juntrócž a niz šašo. Juntrócž je
wón, dokonjawschi šwój wumožerški štuk wot morwých
štanył a nětk je žiwý a knježi do wěcžnosče. Šswjaty

Duch pak njeje so jenož tamnu přenju swjatkowniczkju na wuczobnikow wulał, wón je so tón samy džen hišće tsi tyžoz dušam dostał, a wot teho samneho dnja jeho hnady połne přichadženje a džělanje w šchesczijanstwje wjozy njepšestawa. Tež my dyrbumy a móžemy jeho dostacž, haj my smy jeho hižo dostali. Hacž dnjej, na kotrymž naš wušćichu, swjatkowniczka rěčachu abo niž — tutón džen běchu tola přenje, sbožne swjatkowniczkowne žiwjenja. Kiž pak smy tehdy jeho so džělomni sczinili, my mamy jeho pschezo s nowa šebi wuproschowacž, so by so na naš tež pschezo jako šlubjenje dopjelniło: Wasch njebieski Wótz budže šwojeho šwjateho Ducha dacž tym, kotřiž jeho proscha. Duž rozpominajmy šebi šwoju wěz,

šrašnosć šwjatkowneho džiwja, a to

1) kaš hlubošo a

2) kaš daloko tutón džiw dže.

O najwješesche, o najšbožnišche, hnady połnicžke šwjatkowniczkowne wy! Šamjeń.

I.

Israel šwoje šwjatkowniczkowne a přenicžki šwojich połnych plodom woprowašche. Jerusalem so mještowsche s hošćemi s žyłego kraja a s zšobnikami, kiž běchu se wšchěch móžnych stronow na rócžny čas do měšta pschischli. Dopoldnja šabe hižo je tež wošrocžena cžrjódka šesowych wěrjazych šwjedžeńšy šhromadžena, w jenej myšli na modlitwje a proštwje šhromadžena, kaž bėsche jim šnješ pschifasał, so bychu s Jerusalem nješhodžili, ale cžakali na Wótzowe šlubjenje. Duž „šta so nahle šchumjenje s njebies, jako móžneho wětra, a napjelni tón žyły dom, w kotrymž šedžichu. A jašyki běchu nad nimi rošdžělene šwohladanju, jako bychu wohenjowe byle. A wón šynu so na kóždeho bješ nimi.“

Štaj wětr a wohen noscherjej šwjateho Ducha? Ale kaš by Duch teho, kiž sam wšchitke wězy nješe se šwojim wšchomóžnym šłowom, potrebał noscherja? Abso je wón ješu šchtalt na so wšak? Ale kaš čžyli to šebi

wukładowacž? Haj, našch Šbóžnik wša wotrocžkowny šchtalt na šo, jako šo čłowjet narodži; ale jow na něšto někať podobne ani pomyšlicž njeje. Ně, wětr a wohen štaj pšchewodžazej snamjeni wulecža šwjateho Ducha, niz pšchipadneje, wjele bóle wažnej a we wěžy šałożenaj, tiž, dokełž štaj jenicžy tehdy a ženje šašo wustupitaj, mataj ša wschě cžašy nam prajicž, š wotkal wón wukhadža a ke komu wón pšchihadža a na kajke waschnje wón skutkuje.

Š wotkal wón wukhadža? „Š njebieš“, hdžež je tón schoł, tiž je jeho wot Wótza póštał, š njebieš, wotšal kóždy dobry a dokonjany dar wukhadža, š njebieš, šo bychmy wjedželi, hdže mamy šo wobrocžicž, hdyž šebi žadamy najdrožšchi dar, šwjateho Ducha. Duchojo šu, tiž wot Wótza a wot Šsyna nejšu, duchojo š hlubiny, tiž do hlubiny čžehnjeja, a jich plód je hórki, jědojty, škažazy a šahubjazy. Tych šo bóječe a šmińče! Pšytajče plód Ducha, tiž, kaž wón š wyšokoscže je, tak tež do wyšokoscže wjedže, jako je: Luboscž, wješekoscž, měr, ščérpliwoscž, lubošnosć, dobrocžiwoscž, wěra, čžichoscž, póžčiwoscž! Pšytajče Ducha, tiž wot Wótza a wot Šsyna wukhadža!

Ke komu wón pšchihadža? „A wón šynu šo na kóždeho bješ nimi“, na nowowušwoleneho Matthiaša runje tak derje, kaž na přenjeju wučobnikow, Jana a Jakuba, na Domascha, kotremuž šo tak čžežko wěrjesche, runje tak derje, kaž na tych, tiž běchu lohko a š wulkej wješekoscžu wěrili. Žadyn njeje wušantnjeny, tiž je š Anješowymi póškami na wyšokeho šwjatkowneho hošča wučžakujšo š modlenjom a proščenjom. Něwotdžělmny šo wot šwojich bratrow a šotrow w Šhrystušu, šo bychmy š nimi woštali štawy na našchj hłowje a hałošy na našchim winowym pjeńku, wobhnadženi a wuhotowani š jeho Duchom!

Na kajke waschnje pak wón džěła a skutkuje? Hdžež wětr duje a wohen šapa, tam šo wscho hiba še šamym žiwjenjom. Tak je nimo š šhroblej ščhernošcžu čžělného čžłowjeka, nimo š lěnim wotpocžintom šašparneho

hrěšnika, nimo s duchownej šmjerczu njewobroczeneje
dušce, hdžež šwjatki nastawaju, kaž je mózne nalětnje
šchumjenje czuć a pytneč było we wšchěch wulkich czašach
Božeho kralestwa, na psch. w reformazyjskim czašu abo
w czašu wozuczazeje wěry w spoczatku 19. lětstotka.
Wotemó Duchej šwoje durje — a wužitny, spomóžny
njepokoj šo czi sbudži, bjes kotrehož njemóžesch s bojosczu
a se rženjom czinicž, šo by šbóžny byl, psches kotryž pať,
da-li Bóh, pschińdžesch k tamnemu šlódkemu, šbóžnemu
měrej, kiž je wyschšchi dnyžli wšchitkón rosom a wobarnuje
nam myšle a wutrobu w Khrystušu Jesušu. Wětr
šahanja kurjatu a wšchón hrosny, schtódny powětr; woheń
špala šwjadke lišče, šlomu a drjemo, a s nim šo što
a šlěboro wucziscžitej. O kelto wjele Boži Duch we naš
a pola naš nadeńdže, schtož je kaž mhlá a dym, kaž šhniť
drjemo abo njekhmány šplaw! Njewobaraj jemu, hdnyž chze
podtorhacž a rostorhacž, wukorjenicž a wutupicž, šahnacž
a spalicž a wuschkrěcž, schtož njeje k niczemu a šo njehodži
ani k našchemu czašnemu derjehiczu ani k našchemu wěcz-
nemu šbožu, jako blud a lžu, šamšnu prawdoscz a horde
myšle a wšchón druhi hrěšchny njerjad, šo by, schtož je
dobre a štrowe, psches njeho roššylnjene a wobtwjerdžene
było. Wětr dže tež łódže czěri a wětrniki a k czemuž šo
hewat jeho móž wužiwa. Njedyrbjeli šo mozy šwjateho
Ducha dawacž czěricž, nucžicž a wodžicž, kaž Pawoł pišche:
Kotrychž tón Duch Boži wodži, czi šu Bože džeczi!
A woheń, kiž roššwětluje nóz, šo je kaž běly džen, kat
nam šjewi, šo chze šwjaty Duch naš roššwěcžicž se šwojimi
darami, šo mohli my w jeho jašnym šwětle wšchitko,
wjěšele a šrudobu, czělo a dušchu, žiwjenje a šmjercž,
czaš a wěcznoscz prawje špóšnacž! A tón šamy woheń,
hdnyž na jeho wohrěwazu móž špominamy, njeczini nam
rjenje šrosnymliwě tamne šłowo wuczobnikow w Emmaušu:
Njehorjesche šo naju wutroba w namaj, jako s namaj
rěcžesche na puczu?! Wjele, wjele mělo šo jom hišcže
prajicž wo mudrej radže, štroschtnym dowěrjenju, nutrnej
modlitwje, šwjatej lubosczzi, žiwěj nadžiji, s krótká wo wšchěm

šchtož swjaty Duch płodži a stwori w tych, kotřiž jeho dostawaju.

Derje pač hižo spósnawamy, so swjatkowny džiwo hłuboko dže a pschima, mjenujzj nuts hacž do najšnutškownišcheho parschonsteho žiwjenja, do potajneho brjedžišcža nascheho pomyšlenja, sacžowanja a požadanja. Tehodla je tač cžežko, wo nim rěčecž kaž so słuscha. Šchtož so psched woczomaj stanje, móže so tež lohzy wopišacž, so cži je, kaž by jo i woczomaj wohladač. Ale to móžno njeje pschi tym potajnstwje. Jow płaczi: Twoje džiwoy khwalicž chzemy, wopschijecž je njemóžemy. „A buchu wschitzy połni swjateho Ducha.“ S tutymi słowami je nam prajene, šchto je žro a jadro swjatkowneho džiwa: Nascha wutroba, nascha mała, khuda, hrěščna wutroba dyrbi bycž šudobje sa njebieski deshcž, kaschcžik sa njewurjekniwy dar, hospoda a bydło a templ swjateho Ducha. My so njeprašamy: Kač móže so to stacž? Doseč nam je, so je słubjene a so je dopjeljene a so dyrbimy to šami na šebi šhonicž. Kač daloko pač šebi to wułožicž móžemy, tač daloko to tež cžinimy. „Połni swjateho Ducha“ njemóže rělacž: Prósni šamšneho Ducha, kaž by tamny na městno tuteho byl štupik; pschecžimo temu hižo Pawołowe słowo (Romsč. 8, 16) šteji: Tón šamy Duch šwědcži i naschim duchom, so Bože džěcži šmy. Sašo pač to tež na šebi nima, so byschtaj nětk dwaj duchaj w cžlowjeku byłoj. Šteřicho pschedstajmy šebi cžlowjeka, kiž je cžežko khory byl, a nětk so i nim widomnje polěpschuje. To šu te šame žily a žilki, psches kotrež nětko kaž prjedy jeho krej běži, lěkarjo tež žanu druhu do nich linyli nejšu; a tola je to nětk nowa, štrowa krej, a wotkhorjeny cžuje to tež derje, a jemu je, kaž by nowonarodženy byl. Tač šu to te šame cžowy, na kotrež je duchowne žiwjenje wjasane po dostacžu swjateho Ducha kaž do jeho dostacža. Ale cžlowjek je tola nětk nowonarodženy, a nowy duch je we nim, a wón šam to derje wě. Nječ to dže psche wscho, šchtož šrosymimy, dha wschač ani Bože najwjetšche džiwoy, tač tež swjatkowny, pschecžimo rosomej njeńdu.

Pšches rosom, ale niz pšhecziwo rosomej! Njewobdarjenu njepšchemobrocza šo na jene dobo do mudreje hlóječki ani njerosšbudženu do spěšnje hotoweho, kiž hnydom wě, šhto chze. Pětr šwjatkowničku w mjenje šwjich šobujapoštołow se šwjim i Ducha šahorjenym předomanjom wustupujo je dawno předy hižo šłowawjednik šwjich šobuwucžobnikow był. Tu nicžo kuskaške njeje, ale wšhitko je jara šwjate. „Šwjaty“ je Duch a jako tajki šwjeczi šwjich. Wón wušwjeczuje a pšefrašnjuje, wobnowjuje a pšisporjuje do człowškeje wutroby šacžahnywšchi wšchě jejne daru a možu, samóžnosće a wošebnosće, to wšcho, šo by człowjeť do šwojeho Šbóžnika wěrik a w jeho hnadže a pšnacžu rostł a pšhiběrať a pšchi nim wostať něť a do wěcznosće. „Połni šwjateho Ducha“ — šhtóž to šlyšchi, tón štykuj šwojej ruzy a wušnawaj: O tajka hlubokošč šwjatkowneho džiwa!

II.

Čžehož pať je wutroba počna, to dže pšhes rt. Połni šwjateho Ducha „poczachu rěčecž i druhimi jasnyami, kaž jim tón Duch da wurěčecž.“ Duch a šłowo pšhezo hromadže džetaj; człowški duch i człowškim šłowom, Boži Duch i Božim šłowom. To njetrjeba nušnje wurěčane šłowo byčž, ale móže tež byčž pišane, czliščžane abo i pohladnjenjom šwončnym natoženjom a hewať na žane wašnje na šjawne date šłowo. Čhžemy-li pať rjež, kaž duch, njech je Boži abo njech je człowški, šo šjewi, dha to krotišcho prajicž njemóžemy, hačž šo šo šjewi w šłowje. Wny tež šhonimy, šhto poczachu rěčecž. „Te wulke džimy Bože“, bješ dwěla pšhede wšchěmi te, kiž šu šo w Šhryštušbu Ješušbu i našchemu wumoženju štať, šo je nam i lěpšchemu na šwět pšišchoť, tu našche dla džětať, dofelž bě džěň, ša naš čžěpik, wumrjeť, štanjť a do njebješ špiť.

Šlaj, šapoczatł ššhescžijanskeho předomanja, šotrehož powoľanje je wucžicž wšhitko, šhtož njěšmjertnu dušchu nastupa, wošebje pať pšhipowjedacž a pošběhowacž

„wulke dźiwny Bože“, kotrež su hdy so stale, kotrež so pschezo hišćeje stawaju a kotrež so budža stacz, jako pak wošebje te, wo kotrychž tamni rěčach. Woni rěčachu „s druhimi jazykami“, wschał běchu nětk druhy ludžo hačž předy, niz wjazy bojasni, ale smužiczi, niz wjazy niewědomni ale wučzeni wot wučerja, kiž swojeho runjecza nima; a hewał je najskerje s tym mēnjene, so so tehdy přeni raš dźiwny, wulki dar poľasa, wo kotrymž je přeni ežas křesćijanstwa hušćišcho rěč: dar s jazykami rěčenja. Tón je so šhubił, ale předomanje Božeho słowa je wostało, dolež swjaty Duch dale rukuje w zyrkwi, a šhtož s njeho čini, šhtož ma być, njeje to, so su słowa rjane abo hladke abo wučene abo hewał šhto, ale so je swjaty Duch předomanja žórło a móž.

Na měšće tež widžimy, so je předomanje Božeho słowa ja wschitke ludy a narody na semi. To słuscha k bójštemu pschihotowanju swjatkowneho dźiwa, so běchu židowske swjatki telko wjele sastupjerjom wschěch móžnych rěčow do Jerusalema pschiwabike. Woni běchu wěšće niz jeno po rěči, ale tež po waschnju, šchtancze, powołanju, barbje atd. mješ sobu jara wšhelazy; ale w čimž běšče jich wjele jenafich, to bě jich wěra, w kotrejž běchu so narodžili abo ke kotrejž běchu pschistupili, pschetož „běchu bohobojasni mužojo se wscheho luda, kiž pod njejom je.“ Wjelež s nich so nětk w tym domje abo wokoło toho doma seńdžechu, hdžež japoschtoljo wot swjateho Ducha nanučeni křwalbu Božich wulkich dźiwow pschipowjedachu, ezi wschitzy słyschachu jich, so s jich jazykami rěčachu. S čježka mamy temu tať rošymicž, kaž budžichu japoschtoljo w šebi zušych rěčach rěčeli. „S druhimi jazykami“ rěčachu, ale to drje njerěka: W zušych rěčach. W tym nastupanju je swjatkowny dźiw šnadž bóle dźiw słyschenja hačž dźiw rěčenja był. Něhdy w satarstu bě jenafi jazyk był a jenafa rěč — a tuta jich jenafa rěč bu šměšhana, so žadyn druhemu wjazy njerosymješče; to jim nacžini jich hrěch, so chžychu w nadutošći měšto twaricž a tórm, kotrehož wjerch by hačž do njeješ došahnył.

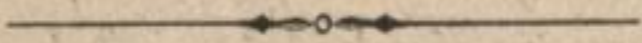
Nětk pať jako ludžo wot Božeho Ducha šebi prajicž dachu, šebi mješ šobu psches teho šameho hnadu šašo rošymicž počachu, kaž by jenaki jasyl byl a jenata rěcž. Kajke wěšczenje to je, so budže po Anjesowym šłowje hišcže junu jene šadło pod jenym pastyrjom!

Njeje temu tať, so šwjatkwony džiw daloťo dže a pjchima! Njepšchima hačž ke kónzom šemje, hačž k mješam šwěta! Wšhelke dary a mozy šu, ale jedyn Duch je, kaž je jedyn Anješ a jedyn Wótčez nade wšchitkimi. A tutón jedyn Duch chze wšchitkich k tutemu jenemu Anješej pschijescž, so bychu wšchě kraje polne byle jeho a Wótzoweje čžescže. My pať dyrbimy k temu byčž graty tuteho jeneho Ducha. Sawěscže niz na to waschnje, so bychmy do čžaša a šamopaschnje špytali šapřecž abo wotštronicž wot Boha wustajene rošdžělenja. Tamni wšchitzy, kiž běchu japoschtolam rošymili, jako tucži rěčachu te wulke džiwne Bože, wostachu tola kóždy pschi šwojim a wrócžichu šo drje tež šašo kóždy do šwojeho kraja. Wobšchěrnny šapiš wšchelakich rěčow, kiž w šwjatkwonej štawisnje šteji, je na tón boť šwjatoczne wobšwědczenje, so ma kóžda rěcž — wšcho jene, hačž je tu mjenowana abo niz — kaž šwoju čžłowjecžnu tať tež šwoju bójku šwjecžisnu. Kóždy tam japoschtolow šlyšchěšche w šwojej rěčži. Partski jich šlyšchěšche w šwojej partškej, Arabiski w šwojej arabiskej, Egiptowski w šwojej egiptowskej rěčži. Š tym je kóždemu čžłowjekej wobtwjerdžene a šašyglowane, so móže šebi po Božej woli žadacž, so šo jemu Bože šłowo w jeho rěčži předuje. A šchtož móže, dyrbi tež. Njedajče šebi tuto šwjate prawo na žane waschnje rubicž ani pschikrótschicž! Čžłowjeť njech wjazzy rěčow wobfnježi, někať abo došpołnje; w jenej šo tola jeno k Bohu modli a w jenej jemu najšěpje k wutrobje dže, šchtož šlyšchi, w lubej, drohej macžernej a domjazej rěčži.

Graty šwjateho Ducha pať mamy byčž, kaž japoschtoli, so by Bože šłowo běžalo a šo pschězo dale roššchěrjalo po šwěcže. Nade wšchěj wšchelakošcžu nihdy nješapomíny na šwjatu jednotu! Tamna tutej ničžo

njewadzi. Nawopaf směje tón najwjazy srošymjenja sa to, sčtož je druhim wot Boha date a doměrjene a poručene, kiž sam swoje wot Boha dostate sebi wysoko waži. Tuta tamnu wuruna w lubosczi. Kak hluboko swjatkowny džiwo dže! Pschi tym stejachmy na polu wěry. Kak daloko swjatkowny džiwo dže! To prajizy stejimy na polu luboscze, psches kotruž je wěra dzělawa. Mějmy wutrobu sa wschěch naschich bratrow a sa wschě nasche botry, njech su nam bliszy abo dalozy, snaczi abo zusy, njech bydla w lodojtej polnozy abo k horzemu połodnju! Bóh chze so na wschěch smilicž, a Sbožnikowa luboscž dyrbi dobywacž, doniž wschě kraje k jeho nohomaj njeleža.

Srudžaze spomnjenje je poslednje w naschim swjatkownym tekseze, spomnjenje na tych, kotsiž so hnutym a satorhnjenym posłucharjam jeno smějachu. Tuzi su s dopokasom teje wěrnoscze, so czělny człowjek nicžo njesrošymi wot teho, sčtož je Duchu Božeho; a pschezo su swětnje smyšleni mēnili, so budža se swjatyimi wězami najlōže hotowi, hdyž je wuśmēichuja. Tak je tež we woblicžu swjatkowneho džiwa možno bylo, Božemu Duchej so pschecziwicž. My bolosnje sacžuwamy, kajka mōž je tuto pschecziwjenje w naschich dnjach. Želnitwe spominamy na swōj khudy hubjeny czař, a skoro nam je, kaž by nam pokutneho dnja trjeba bylo mēsto wjeřeleho rōczneho czařa. Dha wschať nješmē srudny placz naš pschinjesč wo swjatkowne požohnowanje! My sdychnjemy: Ty swjaty Ducho, wubudž žiwjenje, hdžež žane njeje; nam pať dai wotewrjenej wuschy, so bychmy slyšeli jako wuczobnizy we wěrje, a wotewrjenej hubje, so bychmy pschpowjedali twoje sbože w lubosczi. Duž pschi tym wostanje: O najwjeřelsche, o najsbōžnische, hnady połnicžke swjatkki wy! Samjen.

Drugi swjedzenj swjatkow.

Zap. skutki 2, 14—18.

Duž postaje Pětr s tymi jidnacze, posběže swój hłóž a rě-
česche k nim: Wy Židzi, lubi mužojo, a wy wschitzy, kiž wy
w Jerusalemye bydlicze, to budž wam sjewjene a sapschimncze
te moje słowa s waschimaj wuschomaj. Pšchetož tuczi njesku
pjeni, jako žo wam sda; dokelž nětk je tšecza shtunda teho dnja;
ale to je, shtož pšches profetu Joela prjedy je pšchipowjedane:
A budže žo stacz w požlenich dnjach, praji Bóh, ja chu wu-
lecž wot mojeho Ducha na wschitko czělo; a waschi žynojo a
džowki budža wěšchězicž, a waschi mlodženzy budža widjenja
widzicž, a waschi starschi budža žony mčez; tež na mojich wo-
troczkow a na moje džowki chzu ja w tych žamych dnjach wot
mojeho Ducha wulecž, a woni budža wěšchězicž. Samjen.

Na swjatkach bě tutón morwy swět se žiwym, wučnym
swjatym Duchom napjelny. Wot swjatkow je kšče-
scžijanska gmejna a žyrkej na semi hěta Boža pola
człowjekow. Tehodla czinčze dom a czělo ja templ
swjateho Ducha! Brědujmy wo prawdosci, měrje a radosci
w swjatym Duchu! Swět je kħudy na Duchu, podaty
do czělneje myšle. So by tola Knjes jako dał pruham
kwojeje hnady žo wulecž na kħudy swět a kwoje kšče-
scžijanstwo s nowa kšchězik se swojim dobrym swjatym
Duchom! Pšochče, so by swjaty Duch žo dale bóle
móžny wopokasał we waschich wutrobach, kaž tam swjatkow-
nicžku na wučobnikach a na tych, kiž běchu na jich móžne
prědowanje nutrnje požkuchali! Dokelž pač běšche mješ
požkucharjemi tež wjele tajkich, kotsiž žo jim žmējachu
a džachu: „Woni žu žo w slódkim winje wopili“, wustupi

Pětr, so by wotpokasał tajke njeprawe a hrosne myšle a jich powuczył, so to, sčtož so wužměwzam sdašce pjanosć bycz, woprawdže pschińdže s dźiwneje mozy šwjateho Ducha, wo kotrejž běšce Bóh Anjes hižom šwojim profetam dał wěšćezicž. Po Joelowym wěšćenzenju budže Duch Boži na wschitto czělo wulaty, a s nim do człowškich wutrobow nowe duchowne žiwjenje sacžehnje. Tak je so na šwjatki stało. Anjesowi wuczobnizy hakle nětč prawje rošymja, sčto je Khrystušowe kralestwo, nětč hakle twjerdže steja we wěrje do Khrystuša a ju se jahorjenej wutrobu pschpowjedaju. Ale tež na naš so Joelowe wěšćenzenje dopjelni s tym, so psches Ducha s noweho narodženi widženja widžimy abo pójnawamy, so je nimo zemškeho wyschšchi njebieski šwět, tež, so mamy šony abo s njebieskim šwětom so czujemy sjednocženi, a skóncžnje, so wěšćezimy abo krašnosć Božu pschpowjedamy s horliwoscžu. Duž wopomnimy:

Sčto je psches šwjateho Ducha s noweho narodženy?

Tón, kiž

- 1) wyschšchi šwět snaje,
- 2) s tutym so sjednocženy czuje a
- 3) wo nim šwědcži.

I.

Tón je s noweho narodženy, kotryž wyschšchi šwět snaje. Tajki człowjet je pschšwědcženy, so je nimo tuteho widomneho a njedožonjaneho něsčto hišćeze wyschšce a dožonjenišce, a so je to Bóh, naš Šbóžnik a wěczne žiwjenje. Wón snaje šwjateho a praweho, ale tež hnadneho a dobrocziweho Boha, kotryž dobre lubuje a šle hidži, na šleho, kotryž njeje po jeho woli živy, so hněwa a jemu budže se šaplacžerjom. Tón psches Ducha s noweho narodženy wě pač tež wo hnadže Božej, kotraž chze, so by wschittkim ludžom pomhane bylo, a so bychy k pójnacžu prawdy pschšchli; wón wě, so je Bóh šwět tač jara lubował, so je šwojeho jenicžkeho narodženeho šyna dał,

so bychu wschitzy, kotřiz do njeho wěrja, šhubjeni njebyli, ale wěczne žiwjenje měli. Wón snaje tež Boha dobroczitwošće, kotřiz nam wschědnje wjele dobroho wopokasuje, kotřiz swojemu blónzu dawa šhadžecž na slych a na dobrych, a dawa deschčž na prawych a na njeprawych, kotřiz naš sakhowa pschecžimo wschěj strachosčzi a wobarnuje pschěd wschittim slym, kotřiz nam je š trošhtarjom a š pomocnikom w čerpienju a budže šwěrnemu kšesčizijanej junu wěcznu šbóžnosčž dacž. Teke wěrnosčže kšesčizijan snaje, hdyž ma jenož něšto kšesčizijanšeho pšnacža, kotřez šwiaty Duch do wutroby płodži pschěš kłowo wěrnosčže. Čłowjek by šebi myšlit, so je tajke pšnacže we wschittich kšesčizijanach. Pschetož Duch je šwiatki wulaty na wschitto čžělo, a šynojo a džowki, młodženzy a staršchi, wotrocžzy a džowki směja džěl na nim. Tu šu wschitte mjesy a wusamknjenja spadnyte. Wschitzy móža a maju po Božej woli Ducha dostacž bjes rosdžěla narodnosčže, šchlachty, stawa a staroby.

Prěni šlub Boži w starym čžasju běšče jenož š jonym ludom ščinjeny a jenož ša jedyn narod postajeny: Ša lud Šraelski, ša šymjo Abrahamowe. Póhanjo stejachu wonkach. Ale Joel spšna, so budže to w čžasju Šesom Křysta, w dnjach noweho šluba hinaš. Tehdy ma wschitto čžělo Ducha dostacž a wschittón šwět šo napjelnicž š Knjesowej krašnosčžu. Šo šwiatkach židow maja bóršy šwiatki póhanow pschińčž. „Ša čžzu wot mojeho Ducha wulečž na wschitto čžělo!“ — O wulka, wschitto wobšahaza dobrota a šmilnosčž Boža, kotraž nochže wjazy wot šwojich žohnowanjom wusamknycž. „Pschetož wam a waschim džěčjom je šo to šlubjenje štało a wschittim, kiž daloko šu, kotřichž Boh, naš Knjes, budže powołacž.“ Tak rěčješče Šětr w šwojim prěnim šwiatkownym přědowanju w Šerusalemje na dnju prěnjeho wulečža šwjateho Ducha. Tehdy běchu hižom wopravdže tam šhromadženi bohobojasni mužojo še wschěho luda, kiž pod njebjom je. A jato japosčtoli, wot Ducha Božeho šapschijecžzi, počžachu rěčžecž š druhimi jasytlami, kaž jim tón Duch da wurěčžecž, buch

woni wschitzy satorhnjeni. A so jich wjele njeje podarmo
 blyšchało, wulke skutki Bože tam pschpowjedacž, to je s teho
 widžecž, so jim to psches wutrobu džěsche, so dachu so
 wufschćicž, a buchu pschistajeni tón samy džěń wokolo
 tsjoch tawšynt duschow. A dale je wuprajene: „Tón Knjes
 pať pschida wschědnje tej zyrkwi, kotřiz buchu sbóžni.“ —
 A na tele swjatkı židow pschińdu swjatkı póhanow.
 Pětr, pschihotowany s widženjom, jako póšli póhansteho wysch-
 sčeho Korneliuša s Zesarije pschińdžechu, shoni woprawdže,
 so Bóh na parschonu njehlada; ale we wschěm ludu, schtóž
 so jeho boji a prawje čini, tón so jemu lubi. Wón předo-
 wasche temu póhanej wo Khrystušu Jesušu, a jako hišćeže
 te słowa rěčesche, padže swjaty Duch na wschěch, kiž
 na słowa pošluchachu, a pschikasa jich kschćicž w Knjesowym
 mjenje. A wot tuteho časa je Duch Boha a nascheho
 Sbóžnika wot jeneho luda k druhemu krocil a je tež
 k nam pschischol a pschikhadža pschězo hišćeže w swjatej
 kschćenizy a słowje. Tež nam dawa wón swědczenje,
 so smy Bože džěczi psches nascheho Sbóžnika Jesom
 Khrysta. Smy pať so tež wschitzy Duchej Božemu
 k tajkemu pošnacžu roškwětlicž dali? Ně, kať wjele je
 jich, kiž nimo semsteho žadny wyschšchi swět njesnaja, kiž
 wo Bohu, wo Sbóžniku a wěčnym žiwjenju nochzedža
 ničžo wjedžecž. Jenož na widomne woni hladaju, niz pať
 na njewidomne. Jenož to maja woni sa wěrne, schož
 móža s rukomaj pschimacž, s woczomaj widžecž, s wuschomaj
 blyšhecž a s rošomom pschijecž. Woni ničžo druhe njemyšla
 a njepytaju khibajenož semsteho a sachodne. Woni kluščeja
 k tym, wo kotrychž Bože słowo praji: „Tón čělny čłowjet
 pať njesrošymi ničžo wot teho, schtož je Ducha Božeho;
 njemudrosč pať wone jemu je.“ Bóbla tych, kiž přeja
 wschitko bójske a njebieske, su hišćeže tajzy, kiž drje wyschšchi
 swět snaja, tola niz tajki, kajkiž nam swjaty Duch w Božim
 pišmje sjewi, ale kajkiž šebi woni se šwojim rošomom
 wumyšla. Woni maja drje Boha, ale niz trojenicžkeho,
 woni rěčža wo nješmjertnosčzi, ale wo žanym šudnym
 dnju a wo žanym wěčnym šatamanstwe.

D so bychu tola we wutrobach wschitkich tajkich cźlowjetow byle ƚwjatki, so by ƚo dopjelniło tež na nich ƚoelowe wěschćenje! Dha bychu přerjerjo pōsnali, so je nimo tuteho semskeho wyschšchi ƚwět, dha bychu na ƚwój rosom hordži ludžo pōsnali, so cźlowjet njemōže njebjeske ƚam se ƚwojim rosomom spōsnacž, ale jenicžy i pomozu Ducha a ƚłowa Božeho. Ale k nowemu narodej psches Ducha Božeho ƚłuscha wjazy hacž pōsnacže, so je wyschšchi njebjeski ƚwět. S noweho narodženy cžuje ƚo tež i tutym njebjeskim ƚwětom sjednocženy.

II.

Sdyž je cźlowjet i pomozu ƚwjateho Ducha pōsnał, so je wyschšchi njebjeski ƚwět, dha ma ƚo i nim tež sjednocžicž, ƚo modlo k trojenicžkemu Bohu, cžinjo po jeho woli a ƚo jemu dowěrjo. Haj, i noweho narodženy kšchescžijan dawa Bohu cžescž, kotraž jemu ƚłuscha, kaž wuczobnizy cžinjachu, dostawšchi ƚwjateho Ducha na ƚwjatki. S noweho narodženy cžuje, so je cźlowjet psched wěcžnym Bohom proch, a tehodla wón ƚwoje kolena sħibuje psched Wšchedomōžnym. Noweho Ducha, kotryž je do njeho sacžahnył, sħewi wón dale tež se ƚwojim ƚwjatym žiwjenjom. Wón drje bjes hrěcha njeje, ale wón je i knjesom nad nim a towarštwa sħych ƚo wotrjekuje. Wón steji sa dobrym a nadobnym. Jeho wschědna modlitwa je: Stwoř we mni, Božo, cžistu wutrobu a dai mi noweho wěsteho ducha. A kaž je wón ƚwěrnny modlet honjo sa ƚwjecženjom, tať staja ƚwoju žyłu dowěru na wěcžnu luboscž. Wón wěri, so Bōh wo nať myšle mēra ma a niz njesboža. Tehodla jeho ani wina ani srudoba ani ƚmjercž njemōža wot jeho bōjskeje luboscže dželicž. Jako khudy hrěschny cźlowjet wě ƚo wón i njebjeskim Wōtzom wujednany, a jeho najwyschšchi troscht w žiwjenju a wumrjecžu je kšchizowany Sbožnik a wodacže hrěchow. Pschetož wón nima wjazy wotrocžkowneho ducha, so ƚo sažo bojecž dyrbjal, ale džecžazeho ducha, psches kotrehož woła: Abba, luby Wōtcže! A tajke dowěrjenje ma wón psches Khrystuša k Bohu tež w cžasju cžěšnosče a srudoby. Na kšhidłach Ducha, kotryž sa njeho prošu

i njewurjeknjnym sdychowanjom, t Wschemózuemu so
 posběhnywschi wón rjeknje: „Hacž runje by morjo saschumiło
 a so smucziło a wot jeho nawalnosće hory so pschepadłe,
 dha wschaf dyrbi to město Bože pěknje wješeke wostacž se
 swojimi sudniczkami, hdžež te swjate wobydlenja teho
 najwyschšeho su. Tón Anješ zebaoth je s nami; tón
 Bóh Jakubowy je naš schuz.“ Haj, samu bojosč
 swjercze s noweho narodženy pschewinje s krašnej nadžiju,
 kiž jeho duschu napjelnuje. Pschetož Boži Duch praji jeho
 duchej: Ty by džecžo Bože a tehodla tež herba wěczneho
 žiwjenja. — Móžemy wo naš prajicž, so swy tak na
 snutštownym człowjeku s noweho narodženi? Je njebieski
 Wótž a powyscheny Sbožnik zyle naš, a swy my jeho?
 Pruhujmy so, hacž bydli Duch Boži w naš! Kač wjele s naš
 pójnaje, so njeje nowe žiwjenje hišcže do wutroby sa-
 czahnyło! Njebieska wěrnosč je drje jim snata, ale njeje
 we wutrobje. Duch Boži je drje so jich dótknył, ale nje-
 napjelnja jich. Pschetož tam njebydli Duch Boži, hdžež je
 modlitwa jenož próšny skutk hubow, tak so dyrbi Bóh skoržicž:
 „Tón lud so ke mni pschibližuje se swojim rtom, a cžešči
 mje se swojimaj hubomaj; ale jich wutroba je daloko wote
 mnje.“ Tam njebydli Duch Boži, hdžež ludžo pschi naj-
 mjenschim domapytanju morkotaju a so njeponižuja pod
 Božu móžnu ruku prajo: Anježe, twoja wola so stań! Schtož
 ty cžiniš, je derje cžinjene! Tam njebydli Duch Boži,
 hdžež žaneje kšesčijanskeje lubosče njeje, hdžež so nje-
 swmiluja na bližšim, hdžež sčle płacža se sčym, hdžež
 mandželšy su žiwi w roštorje a njeměrje, hdžež starschej
 sčashtaj swojich džeczi wutrobu s bjesbožnym pschikladom,
 hdžež džeczi swojimaj starschimaj nacžinja wjele sruđnosče.
 — Duž widžimy, so je jenož tón s noweho narodženy, kotryž
 je w bohajosčzi a pózcžiwosčzi živy, kotryž so Duchej
 Božemu dawa wodžicž a nucžicž. Čžim kšutnišče je
 praschenje: Maš ty Ducha s Boha? Ma wón sam
 polnu móž nad twojej wutrobu? Glaj, jemu dyrbiš město
 dacž, so by wón byl w tebi swlyn. Kač ma so to stacž?
 Tak, so so wostajiš samšneho jebanja a samolwjenja, so

pošnajesch, kaž je twoje žyłe dotalne žiwjenje tak nježyłe, a so sprawnje wusnajesch: Nicžo njejsym, khiba khudy hrěschnik, sčto mje wumože? Potom so do hlubokošće twojeje dusche dobudže wěra, kotraž so mozuje swojeho Sbožnika i tej sbóžnej wěstosću: Tebi so twoje hrěchi wodate, ty so džěcžo Bože. A tak spadnu nutškach cžim dlěje cžim wjazy wschě sadžewki, kotrež wobarachy Duchej Božemu do wutrobny sańcž. Mložno drje je, so je to halle sapoczatk a wot tam hišće daloši pucž k napjelnjenju se swjaty Duchom, ale wobnowjenje wutrobny je so sapoczalo, nowe dobre mozy so sbudžene, nowe žiwjenje so hiba; wěrnosć bu: „Ja chzu wulecž wot mojeho Ducha na wschitko cžělo.“ Ma-li pak nowy narod i Ducha Božeho dospołny bycž, dyrbi i noweho narodženy swoju wěru a nadobne smyšlenje tež druhim sdžělicž. Wón ma wo wyschšim swěcže swědcžicž a jeho krašnosć pschipowjedacž.

III.

So Khrystušowym knjebjustpicžu bě wohen sahoritosće sa njebestu wěrnosće we wutrobach wucžobnikow mała schtricžka, kotraž móžesche kóždy cžas lohko hašnyč. S bojosću psched židami so pschi samknjenych durjach seńdžechu, jich swědcjenje psched swětom mjelcžesche. Hdnyž pak swjatk Duch Boži we wohenjowych jasykach pschińdže, rěčachy wucžobnicy i nowymi jasykami. To widžimy na Pětrje. Tón mějesche sebje a swojich sobujaposchtolow sakitacž, hdnyž swoje swjatkowne předowanje sapoczja. Pschetož mješ tymi, kiž běchu se swědkami přenjeje wulkeje mozy wulateho Ducha, běchu nimo tajkich, kiž satorhnjeni se spodžiwanjom so praschachu: „Sčto sechze i teho bycž?“ tež tajzy, kiž so jim smějachu a džachu: „Woni so w blódkim winje wopili.“ Tak wukładowachu, tola drje se samyšlom, wopacžnje wulku sahoritosć, i kotrejž běšche swjaty Duch japoschtolow napjelnik, so nětk i nowymi jasykami rěčachu a jim wschitzy pschitomni Israelszy se wschelakich krajow srosymichu. W Duchu Božim nětk Pětr prawje wukładowje, sčtož bě so stało, a sčtož sbro-

madženi widžachu a słyschachu. Tež prjedy hižo běšče wón husczišcho w mjenje druhich wuczobnikow šo słowa pschimal. Tak běšče wón na Knjesowe praschenje: „Schtoha pak wy prajicze, so ja šym?“ wotmolwił: „Ty šy Khrystuš, teho žiweho Boha šyn“, a na to běšče Jesuš to wulke słowo rěčal: „Ty šy Pětr, a na tu skalu chzu ja twaricž šwoju zyrkej, a te helške wrota njedyrbja ju pschemož.“ Někto bu Pětr se jałladom ša zyrkej Khrystušowu se šwojim móžnym šwjatkownym předomanjom, po kotrymž a š kotrymž buch pschistajeni tón šamy džen wokolo tšjoch tawšynt dušchow, tak šo ma tutón přeni šwjatkowny džen noweho šluba płacžicž ša šažoženški džen Knjesoweje zyrkwe. A tak šwědczeske Pětr wo šwojim Knjesu a Šbóžniku! Nowy duch, kotryž běšče na japoschtolow wulaty, šjewi šo hnydom w přenich šłowach Pětrowych: „Wy Židzi, lubi mužojo.“ Niz š krutymi khostańskimi šłowami chze wón tamnych hanjerjow porasycž, ně, to jene chze wón jako prawy evangelista: jich wumož š jich šašlepenja a dobycž ša wěcžnu wěrnoscž. Tón šamy Pětr, kotryž běšče psched krótkim šo mjecža pschimnył ša šwojeho Knjesa w cžělnej šurowoscži, je někto pošny evangeliskeje miłoscže a luboscže tež pschecžiwu hanjerjam a njepschecželam. Žich njerosomne myšle wotpošasawšchi wón š Božeho šłowa jich powucži: „Ale to je, šchtož psches profetu Joela prjedy je pschipowjedane.“ Duch Knjesowy je hanjeny; pschecžiwu temu njeje žana lěpscha brón, hacž šwědcženje šwjateho Ducha w šłowje a jeho dopjelnenje w skutku. Še šwjateho pišma podawa nam šwjaty Duch prawu brón pschecžiwu wušměščenju, dwělowanju a hanjenju. — A kaž je po wulecžu Ducha Pětr šwědcžil wo šwojim Šbóžniku, tak tež drusy japoschtoli. Še špodžitwonej šahorjenoscžu a šrěcžnivoscžu a še šwjatej šhrobłoscžu woni evangelij wo Khrystuša pschipowjedaju a njemóža šo teho wostajicž, šo bychu njerěčželi, šchtož běchu widželi a šłyscheli. Woni psched Jesušowymi njepschecželemi wjazy njeržu, ale dadža šwólniwje šamo šwoje žiwjenje ša njeho. Psches móž šwjateho Ducha š noweho narodženi a wot tajšje možy

nuczeni twarja kralestwo Khrystuſowe mješ židami a póhanami. A w tym ſu ſa nini ſchli wſchitzy, w kotrychž bu ſwjaty Duch móžny. Hiſčeže dženſa móžeſch na wuſnacžu ſcheſcžijana póſnacž, hačž Duch Boži w nim bydli.

Wot Ducha Božeho napjelny a roſſwětleny ſcheſcžijan wuſnawa tež ſwoju wěru ſe ſłowom a ſtutkom, woſebje hdyž widži tajkich, kiž ſu ſo do njewěry a neſcheſcžijanskeho žiwjenja ſabtudžili. Tajkich je jemu ſ wutrobu žel, a wón njekladže ruzy ſ měrom do klina, ale Duch Boži jeho nuczi, jim pomhacž ſ jich błuda ſ cžichej myſlu. Huſto drje ſměje ſa to jenož wuſmėſchenje a hanjenje. Sšwět tež dženſa hiſčeže huſto wulku ſahoritocž ſa Božu wěz a jeho kralestwo wopacžnje wukladuje, dofelž je jemu wulka móž ſwjateho Ducha neſnata, kaž je to tež Khrystuſ do přědka pſchpowjedał: „Teho Ducha ſwět njemóže doſtacž; pſchetož wón jeho njewidži ani njeſnaje jeho; wy pač jeho ſnajecze; pſchetož wón woſtanje pola waſ a budže we waſ.“ Je Duch Boži we waſ? S Duchom napjelny dyrbja ſwědcžicž wo tym, ſchtož we nich je; žohnowani dyrbja ſe žohnowanjom bycž druhim, ſwěza dyrbi ſwěcžicž. So tajke ſtutki ſ Božeho Ducha w naſchim cžaſu nuſnje trjebamy, ſchto chžyl to přecž? Nuſnje trjebamy ſcheſcžijaniſkich nanow, kiž hladaju jačo domjazy měſchnizy ſwojeho ſwjateho hamta; maczerje, kiž ſu ſwojim džecžom ſ dobrými jan-dželemi a jim do wutroby płodža wěru, tole najlěpſche herbſtwo; młodženzow a młode holzy, kiž ſu ſól a ſwěza ſa wſchěch; ſ jenyjm ſłowom duchownych cžłowjekow, kiž twjerdže ſteja napshecžiwow nawalnoſcžam ducha cžěmnoſcže. Sšmy pſches Ducha Božeho ſ noweho narodženi, ſo ſo wotewrja pſched nami nowy wyſchſchi ſwět a ſo we naſ twari? Anježe Božo, njebeſti Wótze, wobradž nam ſaſo ſwjatki! Pſchińdž, Božo, ſwjaty Ducho, k nam! Hamjen.

